

Gazte euskaldunen lagun arteko hizkera hemen eta orain

Zenbait ezaugarriren deskripzio kuantitatibo eta kualitatiboa

Imanol Esnaola

© Imanol Esnaola

© Udako Euskal Unibertsitatea

ISBN: 84-86967-98-8

Lege-gordailua: BI-705-99

Inprimategia: Lankopi S.A. Colon de Larreategi 16. BILBO

Azaleko diseinua: Iñaki Marko

Banatzaileak: UEU. Concha Jenerala 25, 4. BILBO telf. 94-4217145

e-mail: bulegoa@ueu.org www.ueu.org

Zabaltzen: Portuetxe, 88 DONOSTIA

FITXA TEKNIKOA

Ikerketaren Izenburua: *Gazte euskaldunen lagun arteko hizkera hemen eta orain. Zenbait ezaugarriren deskripzio kuantitatibo eta kualitatiboa.*

Eragile-babeslea: Udako Euskal Unibertsitatea

Ikerketaren Zuzendaria: Imanol Esnaola

Ikerlari-laguntzaileak: Elortza, Eneka
Olano, Amaia
Santakruz, Aloña

Hasiera data: 1995, urriak 1

Amaiera data: 1997, uztailak 30

Laburpena: Gaur egungo gazte euskaldunen arteko hizkeraren ezaugarri linguistiko zenbaiten azterketa. Arreta berezia jarri dugu “gazte kutsua” ematen dioten elementuak aztertzen. Ondorioa: hizkera honi “gazte kutsua” ematen dioten elementuak erdal jatorrikoak dira gehienbat eta ez dago diferentzia nabarmenik zonalde soziolinguistiko desberdinen artean. Aldiz, edonongoak direla ere, euskararen erabilpen funtzionala egiten dutenak dira erdararekiko menpekotasun txikiena agertzen dutenak.

Hitz Gakoak: Euskar; gazteak; hizkuntz ukipena; maileguak; kalkoak; codeswitching; kidekoen arteko hizkera; operatzaile pragmatikoak.

Ikerketa erlazionatuak:

Izenburua: Hezkuntzan erabili beharreko hizkuntzaren egokitasuna egungo gazte hizkeraren ahozkaritza aztertuz.

Babeslea: UPV-EHU (096.230-HA007-95)

Zuzendaria: Adolfo R. Bornaetxea

Ikerlariak: Barruso, Agurne
Larrazabal, Lutxi
Esnaola, Imanol

Data: 1996, irailak 30

Aurkibidea

Aintzinsolasa:	7
1.- Sarrera	9
1.1.- Aurrekariak	9
1.2.- Ainguraketa teorikoa	9
1.3.- Helburuak	10
1.4.- Egoera soziolinguistikoa	10
1.5.- Euskararen batasuna eta estandarizazio prozesua	11
1.6.- Kontzeptuen azalpena	12
2.- Prozedura eta metodologia	17
2.1.- Laginketa eta lagina	17
2.2.- Lan hipotesiak eta azalpenak	19
2.3.- Materialea lortzeko erabilitako metodologia	21
2.4.- Materialea aztertzeko erabilitako tresneria eta lorturiko ondorioak zein testuingurutan kokatu behar diren	22
2.5.- Materialeak nola prestatu diren	23
3.- Emaitzak	25
3.1.- Ezaugarri orokorrak	25
3.2.- Herriz herri, eremu soziolinguistikoak	26
3.3.- Subjektuka, ezaugarri soziolinguistikoaren arabera	28
4.- Ondorioak	31
5.- Eranskinak	33
1. eranskina: Kode alternantzia eta mailegatzea	33
2. “ : Gazteen hizkeraz zenbait aipamen	37
3. “ : Zer dira operatzaile pragmatikoak?	43
4. “ : Operatzaile pragmatikoen azterketa, emaitzak xeheago	49
5. “ : Lekukoen fitxategia	56
6. “ : Formulak	57
7. “ : Prestasun hiztegiaren emaitzak	67
8. “ : Ezaugarri soziolinguistikoaren arabera subjektuen sailkapena	68
9. “ : Subjektu bakoitzaren emaitza nagusiak	76
10. “ : Elkarriketen transkripzioa	78
11. “ : Eztabaidarako testuak	153
12. “ : Lekukoen fitxak	155
6.- Bibliografia	157
7.- Eskerrak	158

Aitzinsolasa

Gazteen hizkeraz hamaika eztabaida izan da gure artean azken mende laurden honetan. Ikastoletatik edo euskarazko ereduetatik ateratako gazteek ez dutela behar bezala hitz egiten euskaraz, euskara estandarra ez dela euskara bizia, euskara baino euskara eta erdararen arteko nahasketa dela (“euskañol” izenez ezagutua)... Bistan da, honek guztiak gaiarekiko dagoen ardura adierazten duela, eta hori zerbait bada. Arazoaren aurrean, ordea, larritze hutsa baino zerbait gehiago egin beharrean gara. Alegia, negarrak ez du zauria sendatzen. Arazoa non dagoen ezagutu behar da lehen lehenik, aurrez aurre begiratu zauriari, eta odol eta haragi gordinaren artetik sartu jostorratza. Begirada zorroztu behar dugu, gure burua jantzi.

Ikerketan aurreratu ahala gaiaren konplexutasunaz ohartuko da irakurlea. Izan ere, gazteen hizkuntz ereduaren inguruko gogoetak egiteak aldeztu aurretik zenbait pausu ematea eskatzen du. Lehen lehenik ahozko diskurtsoa dela onartu behar dugu (beraz ez da idatzizkoaren baliapide berdinez baliatuko): bestetik, kideen artekoa dela (ez entzule orori zuzendua): gainera gazteena (ikerketan ikusiko dugunez ezaugarri bereizle oso garrantzitsua), eta batez ere bi kultura erraldoiren adierazpidea diren gaztelera eta frantsesarekin hizkuntz ukipen eta gutxiagotze egoeran dagoen hizkuntza bateko hiztunak direla. Eragile horien guztien garrantziaz jabetzen baldin bagara esku artean tresna aski indartsuak izango ditugu gazte euskaldunen gaur egungo hizkera aztertu eta baloratzeko.

Kezka horrek bultzatu ninduen gai honen inguruko doktorego tesiari ekitera, eta halaber, ikerketa hau burutzera. Beraz, hemen datorrena ez da lehen inguratze bat baizik. Ez du errealitate horren argazki zehatza izan nahi, aski zaigu joera nagusiak zein diren somatzearekin eta etorkizunari begira ikerketa bide hau zabalik uztearekin. Izan ere, gai honetan bada zer jorratua. Hizkuntz alderdi bakoitzak aparteko behaketa merezi duen txokoa da, ez hizkuntzalaritzan soilik, ordea. Soziolinguistika, psikolinguistika edo soziologiak landu beharreko alorrak ere badira benetan gazte euskaldunen hizkeraz zerbait ulertzera iritsi nahi baldin badugu eta hauen bitartez euskara eta euskal kulturaren etorkizuna ahalik eta sendoen izan daitezen egin beharrekoak egin nahi baldin baditugu.

Aurrera, bada, irakurle, sar zaitez ahalegintxo honen bihotzean eta arretaz begiratu esandakoa, batzutan bat egingo duzu ondorioekin eta besteetan, berriz, ez. Batak zerbait ikasi duzula esan nahiko du eta besteak, oraindik badela zer ikertua eta zuk ere baduzula zer esanik mundutxo honetan. Biak baliagarriak, biak beharrezkoak. Ongi etorri.

Imanol Esnaola
Lezo, 1997, irailak 29.

1. SARRERA

1.1. Aurrekariak

Giza taldeen hizkeraren azterketak tradizio handia du mundu osoko hizkuntzalari eta soziolinguisten artean. Fergusonek diglosia kontzeptuari adiera berria eman zionetik, soziologiarako arreta handitzearekin batera etengabekoak eta oso aberatsak izan dira sail honi egin zaizkion ekarpenak. Ferguson, Labov, Bernstein, Amerika, Afrika, Asia, pobreak, aberatsak, auzokideak, ikaskideak, lankideak... hamaika azterketa eta aztergai izan da.

Gurean, beranduxeago bada ere, mota honetako ikerketei iritsi zaie garaia. Mundu-ko kultur potentziak edo hauen koloniak izandakoen neurriko arretarik jaso ez badugu ere, apurka-apurka ikuspegi soziologikotik egindako hizkuntzazko azterketak areagotzen ari zaizkigu. Ondorioak behar besteko arduraz aztertu eta gizarteratuak ez baldin badira ere, gainerako herrien historiak erakusten digun bezalaxe, gu ere bide hau egin beharrean gara, atzera ezineko bidea da, antza.

M.J. Azurmendi¹ eta X. Isasi, L. Erriondo eta F. Rodriguezek² egindakoak dira argitaratu diren ekarpen nagusiak. Bi ikerketok ikuspegi desberdinetatik eginak badira ere euskaraz eskolatutako ikasleria eta hauek darabilten hizkera dute aztergai.

Azurmendiren ikerketek hizkuntzazko eta psikosoziolinguistikazko azterketen bidez 10 eta 17 urte bitarteko gazteen oinarritzko lexikoa aztertzen du. Erriondo, Isasi eta Rodriguezen lanak berriz, euskaraz eskolatutako gazte euskaldunen elebiduntasun indizea aztertzea du helburu. Bai batean zein bestean, bi ikerketen arteko aldeak nabarmenak badira ere, agerian gelditzen da euskal hiztunen gaitasuna, erderarekiko ukipenean bizi diren heinean, erdal ekarpenen geroz eta menpekoago direla. Egoera honek euskarari berari, euskarazko diskurtsoan bertan lekua kentzen dio, eta elebiduntasuna, azken batean, hiztun hauen lexikoa neurri handi batean baldintzatuz, erdararen aldekoa bihurtzen da.

1.2. Ainguraketa teorikoa

Gurearen moduko ikerketarik ez dugu ezagutzen (helburu zein metodologiaz kideko denik). Arestian aipatu ditugun M.J. Azurmendi eta L. Erriondo, X. Isasi eta F. Rodriguezen lanek ukipenaren ondorioak aztertzen dituztenez gure helburu horrekin bat egiten dute, gainerakoan: aztergai dugun populazioa, aztertu nahi den hizkera mota edo aztertzeko erabilitako parametroak desberdinak dira. Gauza bera esan dezakegu ezagutzen ditugun beste zenbait ikerketez. Multilingual Matters-en *Codeswitching* izeneko alean agertzen diren ikerketa zenbait kidekoak dira honetan edo hartan. Esaterako: Myers Scotton-ena³, Gysel-ena⁴ edo Goyvaerts-ena⁵.

¹ M.J. Azurmendi (1991): "Algunos aspectos socio-culturales y socio-lingüísticos del léxico disponible de la población escolar bilingüe euskara-español". In Anuario del Semanario de Filología Vasca "Julio de Urquijo". Gehigarriak, XIV.

M.J. Azurmendi (1990): "Análisis cuantitativo de la "distancia interlingüística" de la "corrección lingüística" en el uso actual del euskara". In Symbolae, Ludovico Mitxelena Septuagenario Oblatae, separata.

² Erriondo, L., Isasi, X. eta Rodriguez, F. (1993): *Hizkuntza, hezkuntza eta elebiduntasuna*. Bilbo U.E.U.

³ Myers-Scotton, C (1991) "Comparing codeswitching and borrowing" in *Codeswitching*, Multilingual Matters. Eastman.

⁴ Gysel (1991) "French in urban Lubumbashi swahili" in *Codeswitching*, Multilingual Matters. Eastman.

⁵ Goyvaerts (1991) "Codeswitching in Bukavu" in *Codeswitching*, Multilingual Matters. Eastman.

Denan den, guk ez dugu ezagutzen gurearen antzeko ikerketarik eta arestian aipaturikoen ekarpenez eta gure kupeletik ateratakoekin egin dugu honen diseinua.

1.3. Helburuak

Arestian aipatu ditugun ikerketek lexikoa aztertu izan dute. Alegia, lekukoek idatziz emaniko hitz zerrendak izan dituzte aztergai. Azterketa hauek, bestalde, eskolarekin oso estu loturik egon izan dira, alde honetatik oso talde homogeneoak izan direlarik. Gurean, ordea, bestelako ikuspegia hautatu dugu. Izan ere, interes berezia genuen, batetik, hiztun heldua-goak behatzeko, bestetik lagun arteko diskurtso naturalean talde honen diskurtsoari “gazte” izaera ematen dioten elementu linguistikoak aztertzea eta ez lexikoa soilik. Alegia, eta galdera eginez, gazte euskaldunak, lagunartean euskaraz ari direnean zer nolako diskurtsoa darabilte? Zerk ematen dio “gazte” kutsua? Kutsu horren ezaugarriak zein dira, zenbatekoa da erdararen ekarpena? Eta euskararena? Igartzen ote da euskarazko eskola-tzea? Nabaritzen ote da honen eraginik?

Bi hitzetan esanda, bada, gure helburua, lagunarteko gazte euskaldunen diskurtsoa aztertu eta “gazte” kutsua ematen dioten elementuen hizkuntz jatorria argitzea izango da.

Aurreragoko ataletan azalduko dugu zein izango diren interesgune zehatzak eta zein bitarteko jarriko ditugun interesgune horiek aztertzea.

1.4. Egoera soziolinguistikoa

Laginaren ezaugarriak aurrerago aztertuko baldin baditugu ere, datu horiek, bistan denez, egoera soziolinguistikoko orokorraren baitan ulertu behar dira. 1996ko Soziolinguistikazko Inkestaren⁶ arabera Euskal Herrian eta aztergai dugun adin taldearen (16 eta 24 urte bitartean dagoena) baitan % 14 baino ez da lehen hizkuntza euskara duena eta % 81 berriz erdara duena. Hizkuntza-gaitasuna aztertuz, berriz, % 22 dira elebidunak, eta hauen artean % 29,9 baino ez euskal elebidunak, % 32,1 orekatuak eta %38 erdal elebidunak.

Multzo honi begira jarriz gero, euskaraz bizitzeko, eta ondorioz euskaraz hitz egiteko aukerak murrizak dira oso. Izan ere, euskararen erabilerak, Soziolinguistikazko Inkesta-ren arabera, “familiar, gertuko komunitatean eta zenbait eremu formaletan euskaldunek euskara gehiago erabiltzen dute erdara baino”. Hala eta guztiz ere, horrek esan nahi duen gauza bakarra da euskaldun bat aurrean topatuz gero baino ez dela egiten euskaraz eta gaitasun orokorra % 22koa baino ez bada, nahikoa lan bada euskaldun bat topatzen. Gauza beretsua topatzen dugu adin talde honen gaitasuna aztertuz EAEn euskal elebidunak %38 inguru besterik ez baitira, Nafarroan eta Iparraldean berriz, %11. Datu hauen ondoan, elebidun hartzaileenak ere aztertu ohi dira. Guk egindako azalpena, bada, aukeran murrizta dela uste izan dezake baten batek. Gure aburuz ordea, beharrezkoa da era honetan ikustea lagun arteko diskurtsoa ez baita diskurtso formal, funtzionari batekin izan dezakeguna, esaterako, eta beraz, komunikazio joria eskatzen du. Gazteek euskararekiko duten jarrera aztertzea egindako zenbait ikerketetan⁷ komunikatzeko erraztasun eza jo izan dute gazteek eurek

⁶ Euskal Herriko Soziolinguistikazko Inkesta 1996, Euskararen Jarraipena II.

⁷ Agirre, L., Franko, A. (1989) “Gazteak eta euskara zonalde euskaldun batean” in Jakin 54. Eztabaida taldeen bitartez egindako ikerketa kualitatiboa da. Bertan erdara jotzeko maizenik agertzen diren arrazoien artean, “Euskararen mugak: Hizkuntzen prestigioa” atalean, besteak beste, honako hau ageri da: “Euskarak ez du balio gauza guztiez hitz egiteko” eta honela arrazoitzen da: “Gazte hauei gai edo arlo berezietan euskara ez zaie espresatzeko baliagarria gertatzen eta gai batzuez euskaraz hitz egiteko ez dituzte espresioak ezagutzen.” Ematen

zenbait gaitan erdarara jotzeko arrazoitzat. Alegia, praktikotasunaz ari gara, euskaraz era arrunt batean eta hautatutako hizkuntzari baino esan nahi denari gehiago erreparatzen zaion eremu batez.

Egoera soziolinguistikoa halako hizkuntz iharduerak zailtzeko aproposa da guztiz. Izan ere, aipatu ditugun datuen ondoan gaztediaren inguruan eraikitako kultur ereduaren ekarpena axal-axaletik aztertuz bakarrik ikusten dugu inertzia ia guztiak erdararen aldekoak direla. Izan ere, zein da gazteek gustoko duten telebista, irrati eta aldizkarietan egiten den eskaintzaren euskarazko portzentaia, zenbatekoa musika, dantzatoki eta publizitate-moda konplexuan? Benetan eskasa. Hori dela eta, bada, euskal zein erdal gazteek jasotzen duten kultur eredia nagusiki atzerrian eta erdaraz eraikia da.

Gaur egun, gazte askorentzat hezkuntza formala baino ez da euskal kulturaren bizitzeko duen aukera bakarra. Arestian esan bezala, ordea, hezkuntza eredu honek hizkuntz eredu bakarra, normatiboa, bultzatzen du. Hiztunak, berriz, bere beharrian komuni-katiboak asetuko baldin baditu, hizkuntz eredu aberatsagoa behar du. Hizkuntz egoera normala den komunitateetan arazoa beste maila batekoa da. Gurean, berriz, hiztuna bera, hizkuntz eredu bakarrarekin hamaika funtzio desberdin betetzera kondentatzen du, herren uzten du. Hezkuntza formalaren mugak agerian jarri dituzten zenbait lanek, zeharka bada ere, esan nahi dugunaren irudi lagungarria eman diezaguket⁸.

1.5. Euskararen batasuna eta estandarizazio prozesua

Egoera soziolinguistikoaz esandakoak esanda euskararen batasuna eta estandarizazio prozesuaz hitz bi egin beharrean gara.

Euskararen historian 1968an Euskaltzaindiak egindako biltzarra da batasunaren biltzarra. Ordura arte eredu baturik ez izanak, alegia, euskalduneria osoari begira eginiko eredu batua, euskarazko produkzioa neurri handi batean euskalkiaren eremura mugatu du. Eremu honetan, ordea, itxurazko indarririk izanez gero gaitz erdi! Izan ere, euskarak ez du kaleratzeko biderik izan eta ahozko transmisioz hedatu da gainerako hizkuntzak, ahozkoak gain idatzizkoa lehentasunez garatzen zuten bitartean. Euskara idatzizko kodifikaziotik eta hizkuntz eremu formaletatik kanpo gelditu izanak (kultur eta nazio zapalketa eta bazterketa prozesuaren kariatz), euskara eremurik intimoenetako hizkuntza izatera bultzatu du. Eta hortxe irau du, familian eta lagunartean.

Euskarak familian eta lagunartean irau du bizirik batez ere. Eta horren kezu izan gara euskaldunok azken mendean, izan ere bai baitzirudien euskara ez zela gainerako hizkuntzen maila berean idatziz zein ahoz funtzio formalenak betetzeko. Eta hutsune hori betetzera zetorren batasun prozesua. Koldo Mitxelena hizkuntzalari ospetsuak berak, euska-ra batuaren aldeko erronka aurrera ateratzearena bere eskutan hartzen duenean **irakaskun-tza eta administrazioari kode modernotu bat eskaintzeko nahia** du xedetzat (Michelena, L.

---

dituen adibideen artean insultatzea edo politikaz hitz egitea daude.

⁸ **Novak, J.D (1996):** *Hezkuntza, teoria eta praktika*. Bilbo, UPV. (170. or.) “eskola zereginek gizarteak egin beharreko zeregin guztien zati txiki-txikia osatzen dute, % 5 baino ez”. Eta guk diogu: beraz, hizkuntz funtzioetan trebatzea ere maila bertsuan egingo da.”

Vera Vila, J (1995): “El profesor ante los modelos culturales de la sociedad contemporanea” in *Teoría de la educación*, 1995, 7. alea (84. or.): “Un niño de EGB al cabo del año ha estado más horas ante el televisor que en clase”. Alegia, zein izan da irakaslerik saiatuena? Zein hizkuntza eta zein eredutan transmititu dio “irakasle” honek? Erantzuna gure arduioen ildoan dago.

Euskera. pp. 139, 205, 206, eta 216. 1969.). Gauzak horrela, diglosia gainditzearen, euskara “noranahi” eraman behar horretan, burubelarri jardun gara euskaldunok. Batasun prozesuan gauzatzen joan den euskara estandarra, hamaika kritika jaso arren, euskaldunon artean hedatu da, eta euskararekin nola-halako loturaren bat izan duen orok lan tresnatzat hartu izan du. Euskararen eredu batua prestigiodun funtzioetarako erabiltzeak izen ona eman dio, askok hizkuntz eredu idealtzat jo dutelarik. Zenbat ote dira, uste okerrean, lagun arteko euskara baztertuz estandarra “noranahi” eraman dutenak? Zenbati entzun ote dizkiogu inolako graziarik gabeko txisteak kontatzen telebistako albistarien moldean?

Alegia, batasun prozesu horretan hizkera edo hizkuntz eredu bakoitzaren erabilpen eremua ez zehazteak nahasmena ekarri du eta horrekin batera lagun arteko eta familiako hizkuntz ereduaren balio gutxitzea.

Besteak beste, eta arestian esan dugunari lotuz, euskarazko hezkuntza izan da euska-ra iturri bakarra edo ia bakarra, edo nagusia, edo... gaur egungo gazteentzat. Eta hezkuntzan euskara estandarra eta estandarra bakarrik landu denez... eredu honen gabeziak ager-tzen hasiak dira aspaldian.

Bestela esanda, euskara hizkuntza gutxiagotua izanik, berezko erabilpen eremu finkorik gabekoa eta eskola bidezkoa delarik kultur ekarpen nagusia, bi aukera daude: eskolari ohikoa dena baino betebeharrak gehiago ematea, edo, eskolaz gain bestelako erabilpen eredu eta kultur ekarpenak lantzea hizkuntzaren biziberritzea ziurtatzeko. Bistan da, orain arteko aukera ez dela ez bat eta ez bestea izan, hau da, eskolak orain arte bete izan duen funtzioa, funtzio klasikoa izan dela: euskarazko heziketa formala. Eta bertan ikasitakoak, behin eta berriro aipatzen ari garen gabeziak direla eta, herren. Eta herren diogu, izan ere, hizkuntz eredu formala soilik landu duenez eta hau izan baita lehentasunez bultzatu dena kultur hedabideetatik, funtzio informala falta zitzaion. Eremurik euskaldunenetan bazen hizkera anormatiborik, eta funtzio informalak betetzeko eredurik ere bai. Hau guztia, ordea, eredu batuaren sorrerak itzalpean jarri zuen.

Eredu hau herri txiki eta baserri girokoekin loturik zegoen eta azken 25-30 urte hauetan Euskal Herriak bizi izan duen hiritartze prozesu bortitzak kultur eredu hori -herri txikietakoa, baserri girokoa- gazte euskaldun urbanitentzat are zaharkituagoa egiten lagun-du du. Beraz, aldaketa prozesu honetan kultur eta hizkuntz etena batera gertatu dira.

Euskarazko funtzio informala prestigiorik gabekoa, zaharkitua... zenez eta prestigioduna berriz eredu formala, hirugarren ereduaren beharra zegoen eta eredu hori, inon baino biziago, inon baino jantziago zegoen erdararen. Beraz, gazte euskaldunek lagunarteko diskurtsoan erdarazko ereduari heldu beharra izan dute.

Euskaldunok, arazoak jabetzeak hasiak garela dirudien arren, gaur egun oraindik prozesu horretan murgildurik gabiltza, eta zer esanik ez gazteak. Izan ere, eskola bidez hedatu den eredu bakarrak, formalak, aukera guztiak zituen eta ditu, bakarra eta formala den heinean lagun arteko diskurtsoak baztertuta izateko eta horren ordez, beste zerbaitek -kultur eredu erdaldunen, indartsuenen, diskurtsoa- nagusitzeko. Izan ere, lagunarteko diskurtsoaren ezaugarria da, eta batez ere gazteen diskurtsoarena eredu formaletik bereiztea, helduen mundua, formaltasunaren mundutik aldentzeko joera izatea eta bestalde, talde nortasuna,

bereizketa nabarmenduko duten elementuen hanpatzea⁹. Beraz, testuinguru horretan ulertu behar da ikerketa hau egiteko interesa eta bertan lorturiko emaitzen funtsezko eragilea.

1.6. Kontzeptuen azalpena:

Ondoren ikerketa honetan barrena irakurleak topatuko dituen kontzeptu nagusien azalpena dator.

Hizkera: (edo Estiloa, Diatipoa): Labovek estiloa hizkera, adierazteko modua, dela dio. Adierazteko modu hau beste adierazteko moduen aldean desberdina da, “azpikode desberdindua” Halliday jarraituz, estiloa *diatipoa* dela esango dugu¹⁰. Alegia, egoera eta testuinguruaren arabera erabiltzen dugun hizkera (hizkera teknikoa, eremu sozial jakin betekoa, idatzizkoa, ahozkoa...). *The Encyclopediak*¹¹ Hallidayren ildo jarraitzen du. Bi definizio ematen ditu, bata diatipoari espreski dagokiona, eta bigarrena, erregistroaren 2. adieratzat jotzen duena (biak gauza bera direla esanez). Honen arabera diatipoa helburuaren arabera bereizketa duen aldaera da. Bigarren adieran zehazten duenez, hizkuntz aldaera da, eta hiztunari loturik egon beharrean erabilerari loturik dago. Hau da, legezko, kazetaritazko, formal, zehatza... izan daiteke. Hau honela, hiru termino hauetakoren bat erabiltzean. Hiruetatik bat hobetsi beharko genuke, hiztun batek erregistroa eta dialektoaz gain egoera eta testuinguruaren arabera ezartzen dizkion “ezaugarriak” izango ditugu buruan. Adibidez, baserritarra baldin bada mundu honekin loturiko lexiko eta gainerakoa, eta irakaslea edo lapurra edo gaztetxea baldin bada beste hainbeste. Ezin dugu ahaztu honen atzean hiztunak jarritako helburua dagoela. Baina ez dugu ahaztu behar, halaber, helburuaren arabera bereizketa (*The Encyclopediak* egiten duena) hankamotz dagoela ez baita aski helburua izatea, hitz egiteko modu horren berri ere izan behar da.

Hizkera Formal / Informala / Hizkera normatibo eta anormatiboa: Stubbsen¹² esana jarraituz hizkera normatiboa argitalpen, komunikabide publikoak eta “ikasitako” hiztunek erabiltzen dutena da. Heziketa munduaren bitartez irakasten den hizkera da eta ondorioz, ez dago geografikoki mugaturik. Hizkera normatiboan aldakortasunerako aukera desberdinak daude. Izan ere, idatzizko hizkuntzan arauak zorrotzagoak diren heinean estilo formaletik urruntzeko aukerak txikiagoak dira, aldiz, mintzatuan aukera handiagoa da. Hizkera anormatiboa normatiboa ez den beste guztia da. Dialektoak zein soziolektoak anormatiboak dira. Hizkera normatiboa, mintzatua batipat, zenbat eta informalagoa orduan eta dialekto anormati-boetik gertuago.

Heziketa formala / informala / formarik gabekoa: Coombs eta Ahmeden 1974ko lan batean ageri denez¹³ heziketa formala “instituzionaltze” maila handiko heziketa

⁹ Chambersen arabera (**Chambers, J.K. (1995)** *Sociolinguistic Theory*, Oxford, Blackwell. 168-9 or.) Hauren hizkuntz ereduaz ari delarik honela dio: “ In any case, at this formative period of language development the important influences are families and friends. Where those two influences are at odds with another, as is obvious in extreme cases and presumably present, though very subtle, in ordinary cases, then there is inevitably tension. The learners normally resolve the tension in favour of their peers.”

¹⁰ Ikus: Halliday egiten duen sailkapena (**Halliday, M. (1977):** *Explorations in the functions of language*. London, Arnold, 1977).

¹¹ **Asher R.E. (1994):** *The Encyclopedia of Language and Linguistics*. London, Pergamon Press

¹² **Stubbs, M (1984):** *Lenguaje y escuela*. Madrid, Ed. Cincel.

¹³ **P.H. Coombs eta M. Ahmed (1974):** *Attacking Rural Poverty: How Non-Formal Education can Help*,

sistema da. Heziketa ez formala, berriz, heziketa sistema ofizialetik sistematikoki antolaturiko heziketa ekintza oro da, giza talde berezien heziketa errazteko egina, haur eta helduena, esaterako. Heziketa informala, berriz, bizitza osoa irauten duen prozesu bat zeinetan pertsonak ezagutza, trebetasuna, jarrera eta ulertze moduak jasotzen dituzten eguneroko esperientziak eta inguruarekiko harremanaren bitartez.

Diskurtsoa: Termino hau itxuraz dirudiena baino korapilotsuagoa da. Erraz esanda, diskurtsoa solaskide bakoitzaren jarioa, ekoizpen gordina dela esango genuke. Ekoizpen horrek, ordea, katramila ugari du bere baitan eta neurri horretan ulertu behar dugu. Schiffriren¹⁴ azalpenak jarraituz, operatzaile pragmatikoez ari delarik, diskurtsoak sistema izaera duela dio eta bertan **aldaketa, ekintza, idea mailako egiturak, informazio ingurua** eta **parte hartzeko markoa** daudela. Operatzaileek osagai horien barruan funtzio bereziak dituzte, baita diskurtso osoaren baitan ere, diskurtsoa sistema den neurrian.

Lematizatu: Lematizatzea aztergai dugun lexikoa lemetara ekartzea da, alegia, marka morfologikoak kendu (deklinabide markak edo aditz desinentziak, esaterako) eta erro hutsean ematea. Honela, funtsean berdinak izan arren azaleko diferentziek desberdin egiten dituzten hitzak identifikatu eta multzo handitan sailkatzeko mo-duan gaude.

Prestasun hiztegia: Dokumentazioa lematizatu ondoren, aztergai ez diren elementu guztiak ezabatu ondoren geldintzen den hiztegia, aztertu beharreko materialea. Gure kasuan izen edo aditz erro ez zen beste guztia ezabatu ondoren gelditu zena.

Formulak¹⁵: Aldez aurretik eginda daudelako hutsetik hasita eraiki beharrik ez duten egiturak izendatzeko erabiltzen da. Formula fenomeno unibertsala da, hiztun talde orotan agertzen da.

- Motak: 1) egunero erabiltzen diren esaldi finkoak, 2) erritoetako formulak, 3) errutinazko formulak 4) formula poetikoak. Hauetako bakoitzaren barruan azpi talde ugari dago.
- Esaldi finkoak: idiomatismoak, metafora estandarrek, binomialak (bikoiztasunak), simul konbentzionalak, klitxeak, leloak, madarikazioak, ohiko aipuak.
- Erritoetako formulak: erabilpen zehatzeko formulak dira, otoitzak, errekuak, gonbite diplomatikoak,...
- Errutinazko formulak (edo, pragmatic idioms): maiz agertzen diren betebeharrak komunikatiboetarako finkaturik dauden esaldiak: aurkezpenak, agurrak, eskerrak, barkamen eskeak, losintxak, gai aldaketak, errepikatze eskaerak...
- Formula poetikoak: ideia edo pertsona bat aipatzean beti era berean errepikatzen diren esaldiak.

Formulazko diskurtsoaren ezaugarriak: hiztun taldeak formulak ezagutu eta ulertzen ditu, konbentzionalak eta popularrak direlako. Ez dute izaera sortzailea ez baitira esanahi horrekin sortuak, beraz sarritan sintaxi arauak apurtu edo sintaxi arau zaharrak ageri dituzte. Formula hauek garapen eta distribuzio aldetik mugaturik

---

Baltimore, J. Hopkins University Press.

¹⁴ Schiffrin (1988): *Discourse Markers*. Cambridge, Cambridge University Press.

¹⁵ The Encyclopediaren "formal language" sarreran oinarriturik (Asher R.E. (1994): *The Encyclopedia of Language and Linguistics*. London, Pergamon Press.)

daude. Adierazle eta adieraziaren artean ez dagoenez loturarik gehienetan semantikoki opakoak dira. Ezaugarri hauek (egitura ihartuak, opakotasuna eta desbiazio sintaktikoa) ez dira kategorikoak, gradaziorik antolatutakoak daude, eta formulatasuna bera ere graduatutako nozioa da.

Formulazko diskurtsoaren betebeharrak: formulen esanahi sikolinguistikoa da osorik gorderik egotea, horrek diskurtsoa hutsetik eraiki beharra eragozten digu eta gai egiten diskurtso zati handiak bapatean esateko. Dena den formula ezauga-riak izateak ez du esan nahi gizarteak horrela jasoko duenik, norbanakoaren maila-ko kontua izan daiteke. Soziolinguistikatik begiraturik formulazko diskurtsoak ezagu-tza soziolinguistikoa eskaintzen du, formulak sozialki ezagunak bihurtzen dira eta ohiko egoerei azkar eta era konbentzionalen erantzuteko aukera ematen digute eta gizarte harremana errazten dute. Sarritan hitz egokirik ezean formulak erabiltzen dira.

Formulak erabiltzea talde nortasun eta akulturatzearen adierazgarri indar-tsuak dira. Ezagutzeak gizarte kohesioa sortu eta handitzen dute. Formulek interakzio mailako funtzioak ere betetzen dituzte, diskurtsoaren kontrolean batez ere. Zeinu meta-komunikatiboak direnez elkarriketa baten izaera zehazteko erabiltzen dituzte, gaien agenda osatzeko, diskurtsoa maila batetik bestera eramateko, hitz egiteko aukera banatzeko, jarrera kognitiboak adierazteko (sinestea, ustegabea, desadostasuna).

Belaunaldi batetik bestera talde mailako esperientzia transmititzeko erabiltzen den baliabide memoteknikoa ere bada.

Guk gure lana egiteko definizio hau modu zabalean hartu dugu. Oinarrizko ezaugarriak aintzat harturik, besteak beste, kategorikoak ez izatearena eta gradaziorik antolatutako egotearena. Beraz, formularen kontzeptupean, bestelako bereizketarik egin gabe, konbentzionaltasunez iharturik ageri diren egiturak sartu ditugu, adiera edozein dela ere.

Hibridoak: Izen honekin gure dokumentazioan sarri agertzen zitzaigun egitura mota bat izendatu nahi izan dugu. Egitura hauek, gehienetan perpaus bakarrek, morfosintaktikoki euskara eta erdarazko elementuekin osaturik daude. Honek ez du esan nahi elementu lexikoak bakarrik nahasten dituenik, baizik eta sintaxi mailan ere bi hizkuntzetako egiturak nahasirik ageri direla sarritan. Horrekin batera, hauetariko askok formula izaera dute (ikus formulez esandakoa). Bietariko ezaugarriak zituz-tela ikusirik eta lexiko mailakoak ez izan arren adierazpen eta konbentzionaltasun indar handia zuten izen hori jarri genien. Sailkapena egitean ohartuko gara zen-bait erdara hutsean daudela edo beste zenbaitek erdal formula bat dutela gehiturik. Guk guztiak jaso nahi izan ditugu, formula izan gabe erdaraz emandako perpausak, edo euskarazko perpausaren txertaturiko formulak... halako nahaste ageri zuen oro, lexiko maileguak alde batera utzita.

Hibridoetan gertatzen den fenomeno linguistikak ezaguna du aspaldidanik, kode alternantzia eta kode nahasketa, Code switching eta Code Mixing izenez ezagun direnak (ikus honi buruzko eranskina). Ezaugarri sintaktiko eta morfologikoen nahasketa, formula izaerak... termino berri hau asmatzera eramán gintuzten. Izan ere korapilotsuegia zen esatea “Kode nahasketa duten perpausak”. Ez dago batere argi, oraindik orain, non dagoen alternantzia eta nahasketaren muga hizkuntzalari ospe-

tsuen artean, eta guk gure lanerako hori argitu beharrik ez genuenez biak bilduko zituen termino baten alde egin genuen.

Funtzio metalinguistikoa¹⁶: Funtzio hau hiztunak hizkuntza hizkuntzaz aritzeko erabiltzen duenean edo hizkuntzaren anbiguitateak, ezaugarri ez-testualak, litera-rioak eta kolokialak ulertu eta berriak sortzeko gaitasuna indarrean jartzean agertzen da. Funtzio honek estilo mailako errekurtsoak garatu eta lantzea eskatzen du Gazteen hizkeraren ezaugarrietako bat funtzio hau da hain zuzen, beronek ematen baitio aberastasuna euren gaitasun komunikatiboari. Horregatik diogu erdararen ekarpenak direla gazte euskaldunen diskurtsoari “gazte” izaera ematen diotenak, ekarpen hauek erdal gazteek funtzio metalinguistikoa erabiliz egindakoak direlako.

Maiztasuna: Maiztasuna hitz bat edo elementu mota bat (gure kasuan formulak, operatzaile pragmatikoak, izenak, aditzak) orotara zenbat aldiz erabiltzen diren adierazteko erabiltzen da. Maiztasuna subjektu, azpimultzo edo multzo osoaren mailan neurtu dugu.

Corpusa: aztergune bakoitzean (lexikoa, formulak, operatzaile pragmatikoak) osatzen duten elementuen multzoa. Multzo honetan elementu bakoitzaren maiztasunak ez du zerikusirik.

Operatzaile Pragmatikoak: *The Encyclopediaren* arabera Operatzaile esatean, bere eragin eremuan dauden beste egitura linguistikoak modifikatzen dituzten espresio linguistikoez ari gara.

Operatzaile Pragmatikoek (OP) ekarpen pragmatikoa egiten dute semantikoa baino, diskurtsoa ulertzeko testuinguru mailako argibideak ematen dizkigute.

Gordinki begiraturaz diskurtsoaren baitan gertatu diren interakzio guztien harian ulertu beharreko mezu metalinguistikoak dira eta solaskideen arteko komunikazioa osatzen dute.

OP-ek aldi berean funtzio bat baino gehiago bete dezakete arestian aipatutako diskurtso maila ezberdinetan (“Beraz”: perpaus amaieran dagoenean, pausaldi baten ondoren, aurretik esandakoak ondorioak direla adierazteko edo solaskideari hitz egiten hasteko bere txanda dela adierazteko balio du).

Beraz, diskurtso operatzaileek diskurtsoaren maila ezberdinak egitura bakar batean biltzen laguntzen dute aniztasunaren erdian eraikuntza koherente bat eginez.

Hemen aipaturiko kontzeptu zenbaiten inguruko informazio zehatzagoa eranski-nean bildu dugu. Bertan kode alternantzia, operatzaile pragmatikoak eta gazte hizkeraren inguruko kontuak zabalago azaltzen dira.

¹⁶ Del Río, M.J. (1993): *Psicopedagogía de la lengua oral: un enfoque comunicativo. Cuadernos de Educacion 12*, Barcelona, ICE-Horsori. 57. or.)

2. PROZEDURA ETA METODOLOGIA

2.1. Laginketa eta lagina

2.1.1. Laginketa

Gazte euskaldunen lagunarteko diskurtsoa aztertzea dugu helburu. Honetan oinarrituz honako irizpide hauek erabili ditugu laginketa egiterakoan:

Aztergunea lagunartea da, beraz, elkar ezagutu eta elkarrekin hizketan konfidantza osoan ibili ohi diren taldeak hautatuko ditugu.

Geografikoki Hego Euskal Herrikoak izango dira. Izan ere, Ipar Euskal Herrikoak sartzeak, besteak beste, bestelako hizkuntz tradizio bat aztertzea dakar eta homogoneotasunaren kaltetan izan daitekeelakoan Hego Euskal Herrira mugatzea hobetsi dugu.

Soziolinguistikoki gune desberdinak bereiziko ditugu: Batetik industri giroko ala nekazal giroko herriak (gune bakoitzean herri euskaldun eta erdaldunduetako frogak bilduaz) Eta bestetik, euskaldunak isolaturik bizi diren eremuak izango ditugu aztergai.

Beraz, bost gune zedarritu ditugu¹: 1) Euskarak presentzia sozial handia duen eremu industrialak: Arrasate (% 65,38). Bertan bi grabaketa aztertuko ditugu ikasketa mailaren araberako lagunarteko diskurtsoa desberdina den ikusteko. Honela oinarritzko heziketa euskaraz jaso eta lan munduan edo lan mundurako prestaketa jasotzen ari direnak eta unibertsitatera begira daudenak alderatuko ditugu. 2) Euskarak presentzia eskasa duen eremu industrialak: Galdakao (% 51,14). 3) Euskarak presentzai sozial handia duen nekazal giroko eremua. Aldagai soziolinguistikoki desberdinak alderatu ahal izateko nekazal giroko herri "euskaldunen" artean herrialde desberdinetako bi herri alderatuko ditugu (Segura (% 94,65) eta Dima (94,74)). 4) Euskarak presentzia sozial eskasa duen nekazal giroko eremua: Altsasu (% 30,5). 5) Euskaldunak isolaturik bizi diren eremua: Portugalete (% 27,07) eta Lizarra (% 15,46).

Adinari dagokionez 16 eta 24 urte bitartekoak hautatu ditugu Soziolinguistikazko ikerketan adin multzo hori zehazten baita. Dena den, guk nahiago izan dugu ahalik eta gazteenak hautatzea, gutxieneko adin muga horretatik pasa gabe. Izan ere, eta Chambersen esanak² kontuan hartuz, gaur egungo gaztaroa historian izan den gazterorik luzeena da. Lan merkatuan sartu edo helduen ardurak hartu beharra inoiz baino gehiago ari da atzeratzen, formazio aroa, beraz, izan den luzeena da. Honen ondorioz, bada hor adin multzo oso zaba-lakoa edo nerabe ez dena eta heldu izatera heltzen ez dena ezaugarri fisiko eta soziolo-gikoak aintzat hartzen baditugu. Multzo honek, bada, bere identitate propioa eraiki eta na-

¹ Kopuru hauek 1991ko erroldako erdaldun elebakarrak ez diren beste guztiak batuz atera ditugu. iturriak hauek izan dira: *Euskara Nafarroan. 1991ko biztanleriaren eta etxebizitzaren zentsuaren datu soziolinguistikokiak*. Nafarroako Gobernua (1995) eta *Biztanleriaren eta etxebizitzaren zentsuak 1991. Hezkuntza eta Euskara*. Eusko Jaurlaritza (1993) Iharduera ekonomikoari buruzko datuak EUSTAT-ek argitaraturiko 1994ko udal adierazleetan aurkitu ditugu: Populazio aktiboaren banaketa kontuan hartu eta nekazaritzan ari direnen ehunekoa emanez honelakoak dira gure herri hauek: Galdakao: % 0,3, Portugalete % 0,1, Segura % 2,7, Dima % 3,9, Arrasate % 0,2. Nafarroako datuak (*Euskara Nafarroan. 1991ko biztanleriaren eta etxebizitzaren zentsuaren datu soziolinguistikokiak*. Nafarroako Gobernua (1995)) ez dira herri bakoitzari dagozkionak hizkuntz zonaldeari dagozkionak baizik. Altsasu zonalde euskaldunean dago. Bertan nekazaritzan biztanleria aktiboaren % 7,5a aritzen da, Lizarra, berriaz, zonalde mistoan dago eta hor nekazaritzan aritzen direnak batuz beste % 0,3a baino ez dira. Altsasuko datua oso erlatibo den arren, gainerako herrietako errealitatearekin alderatuz nekazal herria delakoan hautatu dugu.

² Chambers, J.K. (1995) *Sociolinguistic Theory*, Oxford, Blackwell. Ikus "Declarations of Adolescence" atala (169-72 or.)

barmentzeko premia gorria du (ikus 2. eranskina). Hizkuntza da, besteak beste, diferentzia markatzeko tresnetariko bat, haurren mundutik edo helduenetik bereizten lagungarri izango dena. Horregatik 16 eta 24 urte bitarteko multzo horren erdialdean dauden lekukoak hautatzen saiatu gara, ahalik eta tipologiarik garbiena lortzearren.

Solaskide kopuruari dagokionez ere muga jarri dugu eta talde guztietan gutxienez lau eta gehienez sei hiztun jartzeko ahalegindu gara. Honen helburua hitz egiteko arrazoizko espazioa ematea zen. Izan ere, talde handiegi batek nekez emango luke aukerarik hiztun bakoitzak nahi duen orotan hitza hartzeko.

Horiek izan dira laginketarako ezarritako gutxieneko irizpideak. Hortik aurrera ez dugu taldearen izaera baldintzatu nahi izan sexua, ikasketak edo beste edozein mugatzai-leren bidez.

2.1.2. Laginaren deskripzio estatistikoa

Subjektu kopurua: 43

Sexua:

22 gizonezko

21 emakumezko

Adina:

Bataz besteko adina: 19 urte

16 urtekoak: 4 (% 9,3)

18 urtekoak: 9 (% 20,93)

19 urtekoak: 11 (% 25,58)

20 urtekoak: 3 (% 6,98)

21 urtekoak 11 (% 25,58)

22 urtekoak: 4 (% 9,3)

24 urtekoa: 1 (% 2,32)

Ikasketak:

Oinarrizko ikasketak soilik euskaraz: 9 (% 20,93)

Oinarrizkoak eta ertainak euskaraz: 21 (% 48,84)

Oinarrizkoak, ertainak eta unibertsitatekoa euskaraz: 13 (%30,23)

Etxean euskaraz egiteko ohitura:

Ez: 16 (% 37,21)

Bai: 25 (% 58,14)

Bietan 2 (% 4,65)

Kalean euskaraz egiteko ohitura (Lagunekin, lantokian, dendetan... ohiko harremanetan)

Ez 19 (% 44,19)

Bai 23 (% 53,49)

Bietan 1 (% 2,32)

Euskarazko kultur produkzioarekin harremana:

Hutsa: 1 (% 2,32)

Kaskarra: 4 (% 9,3)

Handia/ ertaina: 38 (% 88,37)

Eremu soziolinguistikoen arabera:

Nekazal giroa, euskalduna: 10 (% 23,25) -Dima eta Segura-

Nekazal giroa, erdaldundua: 4 (% 9,3) -Altsasu-

Industrialala, euskalduna: 11 (% 25,58) -Arrasate-

Industrialala, erdaldundua: 6 (% 13,95) -Galdakao-

Euskaldunak isolaturik bizi direnekoa: 12 (% 27,9) -Lizarra eta Portugalete-

Operatzaile pragmatikoen azterketa egiteko interesgarria iruditu zitzaigun euskaldunen datuak erdarazko gazteek lagunartean darabiltzatenekin alderatzea. Izan ere, eta Maschlerren hipotesia³ kontuan hartuz, parekotasun nabarmenak aurkitzeko aukerak baitzeuden. Gazte erdaldunen taldeak hautatzeko ez genuenez helburuen aldetik baldintza oso zorrotzik, Koldo Mitxelena Institutura jo eta bertako euskara mintegiko buruaren bitartez bi talderekin harremanetan jarri ginen. 3 BBBko ikasleak guztiak. Honako ezaugarriak zituzte:

Oretertan bizi dira denak eta euskara eta euskaldunekin ohiko harremana zutela adierazi zuten

C taldea: bi mutil eta hiru neska

D taldea: hiru mutil eta bi mutil

Beraz, orotara bost mutil eta bost neska.

2.1.3. Laginaren adierazgarritasuna populazioarekiko batetik eta ikergaiarekiko bestetik.

Lagin txikia da gurea, 43 hiztun. Lagina hautatzeko orduan jarritako baldintzak, ordea, era bat betetzen dira, bai eta froga burutzeko baldintza metodologikoak ere. Jasotako materialea, halaber, oso egokia izan da eta guk lortu nahi genuen naturaltasuna lortu dugulakoan gaude. Alta, aztergai dugun laginaren adierazgarritasuna handia da.

Laginaren esaguratsutasunari begira, berriz, nekez esan dezakegu ezer aztergai dugun gizarte segmentu horretaz, gaur egun, oraindik orain ez baitago informazio estatistikorik.

2.2. Lan hipotesiak eta azalpenak

Lanerako hipotesiak eraikitzeke orduan maila desberdinak egingo ditugu: Maila orokorrekoak, eremu soziolinguistikoaren araberrakoak eta subjektuaren ezaugarri soziolinguistikoen araberrakoak. Hipotesi horiek eremu bakoitzean aztergai ditugun elementuak behatuz egingo dugu.

a) Orokorrean: Gazte hauen diskurtsoak, diferentzia batzuk gora-behera, ezaugarri amankomunak izango ditu. Izan ere, arestian esan dugun bezala, azken urteotan erdarazko lagunarteko diskurtsoa bihurtu zaigu edonongo gazte euskaldunen erreferentzia nagusia (ikus sarrera). Hori dela eta, eremu soziolinguistiko edo hiztunen arteko diferentziak gora-behera, baserri giroko euskararen adierazgarritasun eza eta hizkuntz eredu formaletik ihesi, hizkera horretan topatzen dute euren diskurtsoa egituratzeko behar duten harrobia.

³ **Maschler, Y n.d.** "Metalanguaging and discourse markers in bilingual conversations" (Unpublished m.s.) R.E. Asher-en *The Encyclopedia of Language and Linguistics*-eko Pragmatic Operators sarreraren pean (3250. or.) egiten zaion aipamena da ezagutzen dugun bakarra eta horretan oinarritu gara. Honi buruz jakin beharrekoak jakiteko ikus sarrera 1.5 puntua eta Operatzaile Pragmatikoez mintzo den eranskina.

Formulak: Besteak beste, erdaraz eman edo erdaratik itzultako formulak izango dira nagusi. Diskurtsoa “gazte” kutsuz jazteko balio duen elementu nagusietakoa da for-mula eta erakargarrtasun handikoa bere trinkotasunak eskaintzen duen sintesi eta esklusi-bitate ezaugarriengatik.

Hibridazioa: Orokorrean hiztun gehienek honelako esaldi nahasiren bat erabiltzen dutela ikusiko dugu. Honelako esaldi nahasiak formula kutsua hartzen dute eta formulek dten erakarpen bertsua izatera hel daitezke. Hibridazioa, ordea, ez da hiztun guztien ezaugarri nabarmena, horregatik diogu gehienek egingo dutela honelako esaldiren bat, ez guztiek.

Lexikoan: Kontaketan formula eta hibridoetan egon daitekeen erdal korpusa kenduta, erdararen presentzia ez da hain nabarmena izango hori ere hor egongo den arren. Izan ere, oinarritzko lexikoan, euskaraz eskolatuak diren heinean, badute behar den harrobia, non eta hitz hori ez dagoen “gazte” kutsuko diskurtsoarekin lotua, orduan, formuletan bezala, erdal korpusetik hartua izango da nagusiki.

Operatzaile Pragmatikoak: Bi talde soilik aztertuko ditugun arren, Maschlerren hipotesian oinarrituz⁴, formulen inguruan esandakoa errepikatu beharko dugu, kasu hone-tan, beharbada areagoturik. Izan ere, lexikoan ez bezala badirudi hiztunek hemen ez dutela elementu hauen jatorriaren kontzientziarik eta erabiltzekotan, maiztasun handiz erabiltzen direnez, oso erraza dela behin erabiltzen hasita erabilpena areagotzea. Bestalde, erdarazko diskurtsoaren indarra dela eta operatzaileok euskarazkoen lekua hartzen ez dute oso zaila, presentziagatik besterik ez bada ere.

b) Eremu soziolinguistikoen arabera: esku artean darabilgun lagina oso murrizta denez ez da erraza esatea hemen agertuko diren emaitzak eremu soziolinguistiko horretan espero direnak izango diren ala ez. Dena den, pentsatzekoa da euskararekiko loturarik handiena dagoen eremuetan topatzea emaitzarik onenak, eta hauen artean batez ere nekazal giroko herrietan erdaraz bizi den hiztun multzoarengandik urrunago daudelakoan. Nahiz eta gaur egungo bizimoduaren mugikortasun geografikoa, hedabideen zabalkundea eta abarren ondorioz geroz eta diferentzia gutxiago egon. Eremu honetan erdarazko formulak eta hibridoak ez dira orokorrean bezain garrantzitsuak izango, izan ere, komunitate euskaldun batean errazagoa baita berezko formulak oraindik bizirik eta indarrean egotea.

Erdaldundutako eremuetan, berriz, berdin da nekazal giroko zein industrial, erdararen ekarpena berdintsua izango da, horko hiztunek erdararekin zuzeneko harremana baitute egunero eta lagunarteko diskurtsoan.

Dena den, interesgarria izango da alderatzea erdaldundutako eremu hauetako emaitzak euskaldunak isolaturik bizi direnekoekin. Gure ustez, litekeena da arras emaitza desberdinak topatzea, besteak beste eremu horietako hiztunak hiztun berriak direnez, eta euskara etxetik baino eskolatik jaso dutenez, hitz egiteko aukera murriztek bere horretan kontserbatzera eramango baitituzte eta ondorioz diskurtsoa, ez hain erdaldundua izatea.

c) Subjektuen arabera: Hemen jasotako eragile soziolinguistikoen araberako neurketak arrisku ugari du beste eragile multzo zabal bat kanpo gelditzen baita, eta bestalde,

⁴ Maschler, Y n.d. “Metalanguaging and discourse markers in bilingual conversations” (Unpublished m.s.) R.E. Asher-en *The Encyclopedia of Language and Linguistics*-eko Pragmatic Operators sarreraren pean (3250. or.) egiten zaion aipamena da ezagutzen dugun bakarra eta horretan oinarritu gara. Honi buruz jakin beharrekoak jakiteko ikus sarrera 1.5 puntua eta Operatzaile Pragmatikoez mintzo den eranskina.

jasotako erantzunak hiztunak berak emana direnez, ez baitute zertan benetakoak izan beharrik. Dena den, pentsatzekoa da eremu soziolinguistikoaren eragina amankomuna izango dela. Horrekin batera, euskarazko eskolatzeari zenbat eta sakonagoa izan, edo euskara zenbat eta gehiago erabili lagunartean, etxean, edo euskarazko kultur produkzioari zenbat eta jarraipen estuagoa egin emaitzak orduan eta hobekiago izango dira. Besteak beste, pentsatzekoa da etxean euskara gehien erabiltzen dutenek ez dutela gainerakoek adina erdarazko formularik erabiliko. Diferentzia, dena den, txikia izango delakoan gaude, azken batean, erdal iturria nagusi baita hiztun guztientzat.

Hipotesi hauek guztiak laginaren adierazgarritasun murriztarekin batera hartu behar ditugu. Alegia, hipotesi hauek irizpide orokorretan oinarriturik daudela eta laginak ez digula maila berean frogatzeko aukerarik ematen, balio izan, beza, bada, hurbilpen lan moduan.

2.3. Materialea lortzeko erabilitako metodologia:

Materialea lortzeko elkarrizketa askeak egin ditugu. Izan ere, lagunarteko diskurtsoa jasotzeko moduko metodologia behar genuen eta hitz-zerrenda eta galdetegiak ez dira oso egokiak espontaneitatea jasotzeko.

Herriak hautatu eta herri bakoitzean konfidantzazko herritarren bat topatu ondoren lekuko honi gure ikerketaren helburuak azaldu genizkion eta taldea hautatzeko eta berarekin kontaktua egiteko argibideak ematen.

Taldea hautatzeko: euskaraz funtzionatu edo euskaldunez osatutako lagunartea izan behar zuen, lagunarte arrunta. Bistan da zergatik izan behar duen lagunartea, talde finkoa ez izan arren elkarren arteko harremanean ohituta egon behar dute horrek espontaneitatea, jartortasuna, kidetasuna... bermatzen baititu, guk testuinguru horretan sortutako hizkera dugu aztergai.

Taldearekin kontaktua egiteko: kontaktua egiteko orduan herritarrak ez zien benetako arrazoia aipatu behar. Benetako arrazoia ezagutzeak, ezinbestean lekukoaren ekoizpena baldintzatuko bailuke. Beraz, ahalik eta itxurarik normalena izateko aitzakia jakin bat erabili behar zuen. Gure aitzakia honako hau da: ikerketa soziologiko bat egiten ari den talde bat hego eta iparraldeko euskaldunen iritzia jasotzen ari dela zenbait arazo sozialei buruz, eta horren barruan, besteak beste, eztabaida taldeak antolatu dituela. Eztabaida talde horietan eztabaidatu besterik ez dela egin behar azaltzen diegu. Konfidentzialitatea ziurtatzen diegu eta, halaber, gaiak ez direla konprometigarriak izango.

Taldeak baietza emanez gero, hitzordua jartzen da, taldea eta gure artean adostua. Hitzordua hori batzutan kontaktuak berak, bestetan zuzeneko harremanean zehazten dugu bi aldeetan artean. Eztabaidarako leku egokia bilatzea ere eskatzen diogu kontaktuari, alegia, taldetik kanpoko inor eztabaidan sartu-atera ez ibiltzeko, grabaketan esandakoa argi eta garbi jasotzeko, lekukoaren elkarrekiko arreta sendotzeko... leku lasaia.

Eztabaida bideratzeko: Talde guztien artean lexiko aldetik ahalik eta lexiko batasunik handiena egon dadin eta eztabaida bera laguntzeko eta zirikatzeko guk geuk prestatu eta benetako prentsa artikulua gisa aurkeztutako hiru testu ematen dizkiegu.

Testu hauetan agertzen diren gaiak, horretarako propio hautatuak izan dira. Gazteen arteko maitasun eta sexu harremanetan oinarrituz, ezkontzak, nahigabeko haurdunaldiak eta

homofobia zein fidelitate kontuak aipatzen dira. Gai hauek hautatzearen arrazoia bistakoa da: gazteek zuzenean bizi dituzten arazoak dira, denek dute zer esana horietako baten baten inguruan. Bestalde, eztabaida piztearren eta talde mailako adostasunak debatea eragoztearren arriskuaz jabeturik, artikulua bakoitza propio korapilatu dugu adostasuna ia ezinezkoa izan dadin, kasu batean ez bada bestean.

Hiru artikulua jartzearen arrazoia ildo berean doa. Sentsibiltate bereko bi talde topatzea zaila izango delakoan, jarrera desberdinak pizteko asmoz jarri ditugu. Honela, gai batek eztabaida eragiten ez badu beste batek eragingo duelakoan.

Eztabaida bera: Taldearearekin esandako ordu eta lekuan elkartu ondoren, hitz gutxitan kontaktuak jarritako aitzakia bera errepikatu eta eztabaidaren inguruko xehetasunak zehazten dizkiegu. Besteak beste, eta gure parte hartzea ahalik eta gehien mugatzearen, eztabaida euren artekoa dela eta guk ez dugula parte hartuko argi eta garbi azaltzen diegu.

Eztabaida laguntzeko eta formaltasuna apurtzeko litxarkeriak jartzen ditugu mahai gainean, jana eta edana.

Transkribatzeko orduan ahotsen identifikazioan laguntzeko eztabaida hasi aurretik lekuko bakoitzak bere izena eta datu pertsonalak ematen ditu.

Iraupena: hiru ordu laurden eta ordu bete bitarteko grabaketak egiten ditugu, transkripzioak egiteko orduan nahikoa material izan dezagun.

Grabagailua: Grabagailua walkman arrunta da, azken batean korpus azterketa baita gurea eta ez fonetiko. Grabagailuak, ari baten muturrean mikrofono estereo indartsua du, honen laguntzaz ohiko grabagailu eta mikrofono handiek jartzen duten errespetu hotza-rekin apurtu eta lau aldeetatik berdin grabatzea lortzen dugu. Grabagailua gure eskura dago, ez mahaiaren erdian, leku diskretoan eta eztabaida eten gabe zinta aldatzeko leku errazean. Grabagailua Aiwa markakoa da, HS, JS145 modeloa.

Dinamizatzailea: eztabaidan egon eta grabaketa egiten du gure ordezkariak, edo ordezkariak, beti bat edo bi, teknika bera erabiliz kasu guztietan. Eztabaidaren arrazoiak azaldu eta berak ez duela parte hartuko argitu ostean, taldean testuak banatu eta irakurtzeko astia ematen die, irakurri eta testuen inguruko zalantzak argitu ondoren eztabaidari hasiera ematen zaio dimamizatzaileak egindako galdera baten bidez. Une horretan eztabaida hasten da eta gainbehera egiten duen unean dinamizatzaileak beste galdera bat egiten du behar izanez gero. Galdera hauek aldeztu aurretik presturiko galdetegiak jarraituz eginak dira eta denak daude eztabaida piztera bideratuak. Dinamizatzaileak ez du parte hartzen eztabaida indarrean dagoen bitartean. Esandakoak esan ondoren, ordea, argudioak agorturik, eztabaida itzaltzen da eta une horretan dinamizatzaileak galdera berri baten bidez eztabaidari bide berri bat ematen dio.

Behar beste grabatu ondoren eztabaidari emaiara eman eta lekukoei datu soziolinguistikokoak zituen fitxa betetzeko eskatzen zaie. Agerian dagoenez datu horiek ez dutela aitzakiatzat jarritako helburuarekin loturarik, grabaketaren benetako helburua zein den azaltzen zaie.

Operatzaile Pragmatikoak aztertze erdarazko dokumentazioaren jasoketa egiteko metodologia bera erabili dugu, testua ere bera izan da (erdarara itzulia, noski). Diferentzia, bakarra, ordea, eremu soziolinguistikokoaren araberrak baldintzarik ez izatea izan da. Alegia,

erdaraz funtzionatzen duten lagunarteak behar izan ditugu, besterik gabe. Horretarako, Oreretako Koldo Mitxelena ikastetxeko A ereduko 3. BBBko bi lagun talde hautatu ditugu eta gure kontaktua euren irakasle eta euskara mintegiko buru den Anjel Elortegi izan da..

2.4. Materialea aztertzeo erabilitako tresneria eta lorturiko ondorioak zein testuingurutan kokatu behar diren:

Ikerketa hau deskribaketa kuantitatiboan oinarritzen denez, azterketarako tresneria egokiaren beharrea geunden. Honen korpus zabalarekin lan egiteko, 51 orrialdetako transkripzioa, baliapide informatikoak erabili ditugu, batez ere lexikoaren maiztasun azterketa egiteko, SPD.T programaz hain zuzen.

Horrekin batera transkripzioa, lematizazioa, hustuketa... egiteko Word.6 programa aski izan dugu. Bertako emaitzak, ondoren kuantitatiboki aztertzeo, kalkulu aritmetiko hutsak baino ez ditugu egin behar izan.

Emaitza kuantitatiboen gaineko balorazio kualitatiboa egiteko sarrera eta eranskin teorikoetan aipatzen diren materiale teorikoak erabili ditugu.

Lexikoa aztertzeo, berriz, Hiru Mila Hiztegiak baliatu gara. Kasu bakar batean, ordea, “Koadrila” hitzarenean hain zuzen, ez dugu aintzat hartu hiztegiaren esana. Guk hasieratik erabili dugu hitz hau lagunarte finkoa adierazteko, baita lekukoei idatziz emaniko testuetan ere, beraz, hasierako hautuari eutsi genion. Gainerako lexikoa honen bitartez aztertu dugu, eta hiztegian ageri ez ziren hitzak mailegutzat jo ditugu.

Beraz, materiale honek gazte hauen diskurtsoan agertutakoaren zati bat besterik ez du biltzen eta ondorioz ezin esan “gazte” kutsua ematen dioten elementu guztien azterketa egin dugunik, ez eta testuinguru naturalean izan dituzten nabardura guztiak jaso eta aztertu ditugunik ere. Izan ere, transkripzioak, bateratzeak, lematizatu eta prestasun hiztegia egiteak nabardurak galtzea dakar. Esaterako, lexikoan izenak eta aditz nagusien partizipioak soilik aztertu izanak, bazterrean utzi ditu izen lagun edo aditz laguneren artean egon zitezkeen argibideak.

Beraz, ikerketa honetan agerturiko ondorioak testuinguru horretan ulertu behar dira eta ez dira, inondik inora, lagunarteko gazte euskararen deskripzio osoa, ez eta errealia-tearen irudi zehatza, hurbilpen ahalegina baizik. Eta hein horretan ekarpen mailan ulertu behar da hemen agertzen dena.

2.5. Materialeak nola prestatu diren:

Materiale grabatua aztertu ahal izateko lehen pausoa transkripzioa egitea delarik, grabaketaren lehen hamar minutuak alde batera utzita ondorengo ordu erdia transkribatu dugu. Operatzaile Pragmatikoak aztertzerakoan, berriz, lehen hamar minutuak kendu eta ondorengo ordu laurdena transkribatu dugu maiztasun oso handikoak direnez bertan jasotako corpusa aski izango delakoan.

Lehen transkripzioa literala izan da, alegia, alfabeto fonetikorik erabili gabe egingakoa, gure alfabetoaren bitartez gauzak ahoz ebaki bezala transkribatu ditugu.

Eztabaidaren harian solaskide baten esanak besteren batek eteten baldin baditu hitzak etorritako hurrenkera berean eman ditugu norenak diren adieraziz eta ondoren etendako jardunarekin jarraituz.

Solaskide bakoitzaren esanak identifikazio zenbaki baten bidez eman ditugu ber-baldi bakoitzean.

Transkripzio literal horiek guztiak batera aztertu ahal izateko, euskara batuaren idaztarauetara ekarri ditugu ondoren. Alegia, esandakoaren erro lexikoa errespetatuz ortografia eta morfologia batuan jarri ditugu.

Bateratutako transkripzio horiek, ondoren, lematizatu egin ditugu. Alegia, erro soiletara ekarri ezaugarri morfologikoak kenduta. Honela, azaleko diferentziak sahiestuz, ahalik eta oinarri komunena duen korpusa lortu dugu aztertzeko. Honen azken helburua SPD.T programa informatikoaren bitartez maiztasunak aztertzeko materialea prestatzea izan da.

Dena den, hori egin aurretik beste bi lan egin ditugu: subjektu bakoitzaren ekoiz-pena testu bakarrean bildu eta formula eta perpaus hibridoen hustuketa egin. Hustuketa hau subjektuka antolatu dugu eta berau aztertzeko moduko zerrendetan jarri.

Hortik ateratako maiztasun hiztegiari horrezaz gain Operatzaile Pragmatikoak, junta-gailuak, lokailuak... eta aztergai ez ziren elementu guztiak kendu dizkiogunean prestasun hiztegia izan dugu esku artean. Prestasun hiztegi hau bera ere SPD.T programatik pasatuz maiztasunak atera eta izen eta aditzen zenbaketa egiteko moduan izan gara.

Operatzaile Pragmatikoen azterketa egiteko transkripzio literalean bertan oinarrituz, bertan ageri diren operatzaileak lematizatuz bateratu ditugu eta ondoren egin zenbaketa. Zenbaketa herrika egin dugu.

Prozesu guzti honen ondoren eskuetan dugun materiale aztergarria hauxe da:

- a) Erabilitako formulen zerrenda subjektuka antolatua
- b) Erabilitako perpaus hibridoen zerrenda subjektuka antolatua
- c) Erabilitako lexikoaren (izen eta aditzak) zerrenda zenbatua subjektuka antolatua
- d) Lau taldetan agertutako diskurtso operatzaileen zerrenda bateratua eta taldeka antolatua.

3. EMAITZAK

Ondoren datozenak emaitza nagusiak dira. Eranskinean daude taula orokorrak.

3.1. Ezaugarri orokorrak:

3.1.1. Formulak:

- a) Corpusa:
  - Euskarazkoak: % 32,63
  - Maileguak: % 18,75
  - Kalkoak: % 48,61

Beraz, corpusean % 67,36 erdal jatorriko formulak dira

- b) Maiztasuna:
  - Euskarazkoak: % 40,56
  - Maileguak: % 13,74
  - Kalkoak: % 45,69

Beraz, maiztasunean % 59,43 erdal jatorriko formulak dira

Hiztunen batz besteko formulen maiztasuna jatorriaren arabera bereizten baldin badugu, hemen ere antzeko emaitza ikusiko dugu, alegia, % 59,42a erdal jatorriko formulak direla.

3.1.2. Hibridoak

Perpauk hibrido ugari dago, batz beste hiztun bakoitzari 3,4 perpauk hibrido dago (orotara 203 perpauk). Zerrenda honetan ez ditugu sartu erdarazko formulak (mailegatu zein kalkatu) edo lexikoa duten euskarazko perpauk. Hauek ere aintzat hartuz gero kopuru askoz ere handiago baten aurrean egongo ginatke, noski. Hiztun batetik bestera alde handiak baldin badaude ere ia denek egiten dituzte. 11 baino ez dira perpauk hibrido bakar bat ere egin ez dutenak, hauen artean gehienak, berriz, oso diskurtso laburra eginak, beraz, hibridoak egiteko aukera bera ere askoz murriztagoa.

3.1.3. Operatzaile Pragmatikoak:

a) Corpusa:

Euskarazko taldeak eta erdarazkoak corpusean forma kopuru berdintsua dute, 32 eta 34 hurrenez hurren. Euskaldunek erabilitako corpusa aztertuz, ordea, mailegu eta kalkoak dira nagusi, orotara % 69,69. Erdarazkoan, berriz, esateak alferrikakoa badirudi ere, ez dago euskaratik mailegaturiko forma bakar bat ere.

Dena den, mailegu eta kalko horien artean gehiago dira maileguak (% 51,51) kalkoak baino (%18,18). Formulekin gertatzen zenaren kontrakoa. Honek Maschlerren hi-potesia indartzen du. Alegia, ukipen egoeratan hiztunek hizkuntza baten aldeko Operatzaile Pragmatikoen alde egiten dutela dioena.

b) Maiztasuna:

Maiztasunez ere kalko eta maileguak dira nagusi, kalkoak % 27,85, maileguak % 31,75, orotara % 59,6.

Datu hauek corpusarekin alderatuz agerian geldintzen da maiztasun aldetik maileguen indarra ez dela horren handia. Kezkagarria da, ordea, maiztasunean indartsuak ez baldin badira ere euskarazkoak maizago erabili arren, erreserban dauden besteak erdarazkoak izatea, horrek esan nahi baitu aberastasuna kasu honetan erdal corpusean dagoela.

3.1.4. Lexikoa:

Puntu honetan ez dugu corpora neurtu, bai ordea maiztasuna. Azterketa horretan ageri denez, eta batz bestekoa eginda, maileguak % 14,06 dira (% 8,19 izenetan eta % 14,78 aditzetan). Kalkoak, lexikoan antzematen oso zailak direnez, eta are gehiago honen dokumentazio zabalean, ez ditugu zenbatu. Dena den, bistan da lexiko mailan erdararekiko menpekotasuna ez dela, inondik inora gainerako eremuetan agertu zaiguna bezain indar-tsua.

3.1.5. Laburbilduz:

Egindako neurketen argitan funtzio metalinguistikoa indarrean dagoenean erdara-ren presentzia nagusi bihurtzen da, bai corpusean eta bai maiztasunean. Izan ere, lexiko arruntaren ezterketan egoera guztiz bestelakoa baita eta maiztasunean maileguak ez dira % 14,06 baino. Kalkoak, zenbatu ez baldin baditugu ere ez dira asko izango, gehienak formula eta operatzaileen zerrendan bilduta egongo baitira.

Hizkuntzaren eguneroko errealitateak euskara ihartzen du, adierazgarritasunik gabe uzten erdararen mesedetan. Eragina corpusean izan ohi da indartsuena. Maiztasunean, berriz, alde handirik ez badago ere indar gutxiago du. Horrek, batetik euskarazko formekiko joera edozein modutan ttikia dela adierazten du, eta bestalde,erdarazko multzoa euskarazkoa baino aberatsagoa dela.

3.2. Herriz-Herri, eremu soziolinguistikoak

Formuletan maiztasuna soilik emango dugu, hibridoetan zein lexikoan batz bestekoa.

Lizarra

- Formulak: maileguak % 12,26 + kalkoak % 54,71 = **orotara % 66,97**
- Hibridoak: **5,8 perpaus pertsonako**
- Lexikoa: **maileguak % 12,88**

•Arrasate 1

- Formulak: maileguak % 13,56 + kalkoak % 50 = **orotara % 63,56**

- Hibridoak: **3,3 perpaus pertsonako**
- Lexikoa: **maileguak % 11,28**

Arrasate 2

- Formulak: maileguak % 11,76 + kalkoak % 29,41 = **orotara % 41,17**
- Hibridoak: **7 perpaus pertsonako**
- Lexikoa: maileguak % **22,59**

Altsasu

- Formulak: maileguak % 12,5 + kalkoak % 45 = **orotara % 57,5**
- Hibridoak: **11 perpaus pertsonako**
- Lexikoa: **maileguak % 18,48**

Dima

- Formulak: maileguak % 23,07 + kalkoak % 46,15 = **orotara 69,22**
- Hibridoak: **10,6 perpaus pertsonako**
- Lexikoa: **maileguak % 28,53**

Galdakao

- Formulak: maileguak % 8,98 + kalkoak % 42,7 = **orotara % 51,68**
- Hibridoak: **1,3 perpaus pertsonako**
- Lexikoa: **maileguak % 11,45**

Segura

- Formulak: maileguak % 2,02 + kalkoak 44,45 = **orotara % 46,47**
- Hibridoak: **2 perpaus pertsonako**
- Lexikoa: **maileguak % 7,24**

Portugalete

- Formulak: maileguak % 20,97 + % 30,64 = **orotara % 51,61**
- Hibridoak: **1,85 perpaus pertsonako**
- Lexikoa: **maileguak % 11,58**

Orohar:

Formulak:

Erdal jatorriko formulen maiztasuna %50etik gora dute ia herri guztiek. Hortik behera dabilzanek (Segura eta Arrasate 2) ere oso kopuru altuak dituzte, biak % 40etik gora.

Mailegu eta kalkoen proportzioan ere ez dago erregularutasunik, emaitza kontraesankorrak daude (Dima eta Seguraren artekoak esaterako).

Ezin esan, bada hipotesietan markatutako diferentziak formulen atalean oso nabarmen ageri direnik, eta are gutxiago esku artean dugunarekin diferentzia argi eta garbiak daudenik.

Hibridoak:

Bataz besteko perpaus hibrido gutxien duten herriak oso tipologia desberdinekoak dira (Portugaleta, Segura, Galdakao). Gehien dutenen artean ere antzeko zerbait gertatzen da. Izan ere, Altsasu eta Dima dira, bata erdaldundua eta bestea euskalduna.

Beraz, hemen ere ez dago eremuaren ezaugarri soziolinguistikoak eta emaitzen araberako bereizketa argirik.

Lexikoa:

Herrien arteko bataz besteko mailegatzea % 15,5ekoa da. Badaude, dena den, zen-bait punta. Mailegatze txikiena duena Segura da, euskaldunena, bestalde. Gehien dutenak berriz Arrasate 2, Altsasu eta Dima. Oso tipologia desberdineko herriak dira. Emaitza hau ere, bada oso kontuz hartu beharrekoa da.

Agerian gelditzen da hemen ez dagoela hasieran eremu soziolinguistikoak zehazterakoan eraikitako hipotesiak eta emaitzen artean kidetasunik. Esku artean darabilgun laginaren ezaugarriak direla eta (kontraste talderik ez, kideen artean parte hartze maila desberdina...) norbanakoaren ekarpenak berebiziko garrantzia hartzen duela eta beronen emaitzak eremu soziolinguistikoak aztertuz eskuratutakoak baino argigarriagoak izango direla.

Horretara jo aurretik eta saihetseko azterketak egiteko zenbait froga gehiago bildu genuen. Dima eta Seguraren arteko alderaketa, Arrasateko bi taldeen artekoa edo Opera-tzaile Pragmatikoak direla eta, Lizarra eta Seguraren artekoa. Ikus dezagun zein izan diren kasu bakoitzean agertu zaizkigun emaitzak.

Dima eta Segura: Nekazal giroko bi herri euskaldun

Ezaugarri beretsuko bi herri izan arren badirudi baten emaitzak bestearenaren kontrakoak direla. Kasu honetan Dimak Segurak baino emaitza txarragoak ditu aztergune guztietan. Kidetasun bakarra kalkoen maiztasunean dago, izan ere lau puntuko aldea besterik ez baitago batetik bestera (% 44,45 Segurak eta % 46,15 Dimak)

Arrasateko bi taldeak: unibertsitaterako ikasketak egiten ari direnak eta lan mundurako ikasketak egiten ari direnak.

Orohar unibertsitaterako ikasketak egiten ari direnek emaitza hobeak dituzte, izan ere erdal mailegu gutxiago dute lexikoan, beraz euskarazkoa aberatsagoa eta hibrido gutxiago ere bai, eta ondorioz, zuzentasun handiagoa. Formulatan, berriz, egoera bestelakoa da. Dena den, formulen artean mailegatzea berdintsua baldin badute ere (Arrasate 1ek % 13,56 eta Arrasate 2k % 11,76) kalkoetan diferentzia izugarria da. Alegia, Arrasate 1eko hiztunek darabiltzaten kalkoak %50era iristen dira eta Arrasate 2koek darabiltzatenak, berriz, %29,41 dira. Diferentzia hori alde batera utzita, ordea, badirudi gure hipotesia frogatzen dela. Alegia,

lagunartean ere zenbat eta euskarazko ikasketa maila altuagoa, orduan eta erdararekiko menpekotasun tikiagoa.

Operatzaile Pragmatikoak Segura eta Lizarran.

Forma kopurua eta maiztasun kopuruak taldez-talde nahikoa orekatuak dira. Corpusari dagokionez gutxi gora-behera heren bat euskarazkoa da bi multzoetan, eta maiztasunari dagokionez, berriz, beste hainbeste. Aipatzekoa da, ordea, B taldeak (Lizarra) euskarazko formak A taldeak (Segura) baino maiztasun handiagoz erabiltzen dituela (A taldeak % 33,56 eta B taldeak % 46,46). Aldeak, dena den, eta emaitza guztiak kontuan hartuta, ez dira nabarmenegiak. Beraz, taldekako kopuruek kopuru orokorretan lorturiko emaitzak frogatzen dituzte, alegia, euskarazko formak gutxiengo direla diskurtso operatzailearen eremuan eta hau erdaldundutako zein herri euskaldunetako hiztunen artean gertatzen dela.

3.3. Subjektuka, ezaugarri soziolinguistikoen arabera.

Subjektuek beraiek betetako galdetegian agertzen ziren emaitzen arabera egindako azterketa da. Lau arretagune izan ditugu: **hizkuntz joera etxean eta kalean, ikasketak eta euskarazko kultur produkzioaren jarraipena.**

Ikasketak: Arrasateko bi taldeen arteko alderaketak frogatu diguna gainerako subjektuetan ere agertzen da, alegia, zenbat eta ikasketa maila jasoagoa orduan eta erdararekiko menpekotasun tikiagoa.

Etxeko hizkuntz joera: etxean euskaraz egiten dutenek emaitza hobekak dituzten arren diferentzia ez da oso handia.

Hizkuntz joera kalean: kalean euskaraz egiteko ohitura dutenek ez dutenek baino emaitza askoz hobekak ematen dituzte. Datu hau, ordea, oso kontuz hartzekoa bada ere, aipagarria da, Dimako lekukoak direla joera hau argien frogatzen dutenak. Izan ere, ingurune euskalduna eta euskarazko ikasketak izan arren ez baitute kalean (batez ere lagun artean) euskara erabiltzeko ohiturarik eta erdararekiko menpekotasun handiagoa salatzen dute alderdi guztietan.

Euskarazko kultur produkzioaren jarraipena: Honek egiten du diferentziarik handiena. Lagina mugatuegia dela jakinik, eta emaitzak maila berean hartuz, gure datuen arabera euskarazko kultur produkzioa jarraitzen dutenek ez dutenen aldean erdararekiko menpekotasun askoz tikiagoa dute.

Beraz, erdararekiko menpekotasunik tikiena adierazten dute etxean eta kalean euskaraz aritzeko ohitura dutenek. Alegia eguneroko bizitzan euskara elementu funtzional moduan darabiltenek.

4. ONDORIOAK

Ateratako ondorio nagusien bilduma eta gogoeta:

Materiale guztia aztertu ondoren hauek dira ondorio nagusiak:

- Gazte hauen hizkeran elementu amankomunetako bat erdararen presentzia da. Formula, hibrido, Operatzaile Pragmatiko edo lexikoan argi eta garbi azaltzen da. Beraz, gazte hauen diskurtsoari “gazte” kutsua ematen dioten elementuak erdal jatorrikoak dira nagusiki. Pentsatzekoa da, gure azterketatik hori ondorioztatu ezin bada ere, erdarekiko menpekotasunaren bidezko euskararen zapuzteak, zapuzketak berak, ez ote duen “gazte” kutsuaren eksklusibitatea hartu. Helduen euskararengandik bereizi eta erdaldun gazteen diskurtsora hurbilduz autoafirmazioa eta bereizketa maila bikoitzean lortzen baitituzte. Gure datuetan honen alde edo kontra zeharka egiten duten daturik ageri bada ere, esandakoa hipotesi mailan utziko dugu, azterketa zehatzen zain.
- Eremu soziolinguistikoaren araberrako azterketa eginez ez da bereizketa argirik ikusten. Herririk euskaldunenean, Segura, besteetan baino menpekotasun maila txikiagoa agertzen bada ere, hibridazioan, lexikoan edo formulatan diferentziak, formulen kasuan, ez dira hain handiak eta Operatzaile Pragmatikoen kasuan ia berdinak. Beraz, eremu soziolinguistikoak ez dira muga nagusia, hiztun bakoitzaren errealitate soziolinguistikoa aztertu beharra dago ezer ulertu ahal izateko. Honek, besteak beste, gune euskaldunen inpermeabilitatearen mito herritarra indarririk gabe uzten du eta hizkuntz berreskurapenean lehentasun berriak jarri beharko lituzkeelakoan gaude.
- Hiztun bakoitzak soslai berezia du. Dena den, euskararen erabilpen funtzionala egiten dutenek gainerakoek baino emaitza hobekak lortzen dituzte. Erabilpen eremuen artean eta funtzionaltasunaren emaitzei begira diferentziarik handiena etxean edo kalean euskaraz aritzeko ohitura dutenek jartzen dute. Garrantzitsuak izan arren ez dirudite aurreko biak bezain eraginkorrak direnik ikasketa maila edo euskarazko kultur ekoizpenaren jarraipenak. Dena den, eragile hau da eraginkorrena egoera soziolinguistikorik txarrenetan ere (Lizarra eta Portugalete) hiztunengan eragiteko gaitasunik handiena duena baita. Beraz, hizkuntzaren erabilpen funtzionala bera da hizkuntz osasunarentzat botikarik onena.

Ondorio hauen harian zenbait ekarpen:

Gazte hauen hizkeran elementu amankomunetako bat erdararen presentzia da. Formula, hibrido, Operatzaile Pragmatiko edo lexikoan argi eta garbi azaltzen da. Beraz, gazte hauen diskurtsoari “gazte” kutsua ematen dioten elementuak erdal jatorrikoak dira nagusiki. Hor dute harrobia, eta ondorioz, euskarak ez du erreferentzialtasunik. Honek aurretik egindako beste ikerketa baten emaitzekin bat egiten du¹.

¹ Agirre, L., Franko, A. (1989) “Gazteak eta euskara zonalde euskaldun batean” in Jakin 54. Eztabaida taldeen bitartez egindako ikerketa kualitatiboa da. Bertan erdara jotzeko maizenik agertzen diren arrazoien artean, “Euskararen mugak: Hizkuntzen prestigioa” atalean, besteak beste, honako hau ageri da: “Euskarak ez du balio gauza guztiez hitz egiteko” eta honela arrazoitzen da: “Gazte hauei gai edo arlo berezietan euskara ez zaie espresatzeko baliagarria gertatzen eta gai batzuez euskaraz hitz egiteko ez dituzte espresioak ezagutzen.” Ematen dituen adibideen artean insultatzea edo politikaz hitz egitea daude.

Ezagutza soilarekin, erabilpen erreala, egunerokotasunari atxikia, indartu gabe, ezin zaio aurre egin arazo honi.

Honek guztiak euskararen normalkuntza bidean ortzimugan puntu zehatz bat jarri digu, gazteen lagun arteko hizkera, eta honen ondoan, euskaraz komunikatzeko errepertorioa lantzen joatearena, dibergentziari dagokion lekua aitortuz eta ordezkapen prozesuan une honetan euskara ahultzen duten eragile nagusiak euskararen alde jarriaz.

Ezer berririk esan ez badugu ere balio izan beza honek askoren ustea datu zehatzetan ikusteko eta geroan arazo honen inguruan egingo diren gogoeta eta ekarpenen bidea zertxobait argitzeko.

5. ERANSKINAK

1. Eranskina

Kode nahasketa (Code Switching) eta mailegatzea

Sarrera:

“Code switching” (CS) kontzeptoaren ondoan, “code mixing” (CM) eta mailega-tzearena agertzen dira ezinbestean. Izan ere, non dago hitz arrotz bat edo perpaus zati arrotz bat txertatzearen arteko aldea?

*The Encyclopediak*¹ Codeswitching-az ari delarik honako definizioa ematen digu:

Hiztun batek, egoera edo helburu komunikatiboaren arabera, hizkuntza edo hizkun-tza aldaera desberdinetako elementuen artean egiten den alternantzia, edo justaposizioa, adierazten du.

Kode alternantzia (CS) eta Kode Nahasketa (CM) bereiztea ez da erraza eta egileen artean ez dago adostasunik. Guk, dena den, ez dugu horretan ahaleginik egingo eta besterik gabe alternantzia eta mailegatzea bereiziko ditugu.

Ezaugarriak:

Elkarrizketa mailako fenomenua da. Orohar CS-ak eragile desberdinak dituela esan daiteke eta horien arabera mota desberdinetakoak daudela. Batzuk **egoera mailakoak** dira eta besteak **elkarrizketa mailakoak**.

Egoera mailakoak arau sozialek menderatzen dituzte eta diglosia adierazten dute. Elkarrizketa mailako CS-aren arauak ez dirudite egoera mailakoek bezain argiak, askoz ere gaitzagoak dira zehaztasunez identifikatzeko. Batzutan hitzuna jabetzen da aldaketaz, beste batzutan, ordea, ez.

CS-ak luzera desberdinekoak izan daitezke. Hasi testuinguru zehatz bateko elkarrizketa osoa menderatzen eta hitz bakar baten alternantziaraino. Lehenengo kasua egoera mailako CS-a da. Elkarrizketa mailakoak, berriz, elkarrizketa zati batetik hasi eta perpaus oso bat edo perpaus osagai guztietarainokoa izan daiteke. Hitz bakarrekoa denean “hitz bakarreko CS” edo “mailegua” deitzen zaio. Guk, ordea, honi mailegu deituko diogu.

Dentsitateari dagokionez alternantziaren dentsitatea txikia da egoera mailakoan eta handia, berriz, elkarrizketa mailakoan. Maileguaren kasuan, perpausak hartu duen mailegu kopuruaren arabera, dentsitatea handia edo txikia izan daiteke.

Hiru arretagune nagusi daude CS batean: CS-a eragin duten faktore sozialak, propio jorrotutako estilistika eta beste zenbait efektu pragmatikoren izaera eta CS ugari dituen diskurtsoaren ezaugarri linguistikoak.

¹ Asher R.E. (1994): *The Encyclopedia of Language and Linguistics*. London, Pergamon Press

Egun, CS egiten duen hiztun batek informazio soziala ematen du, besteak beste, bera eta solaskidearen arteko harreman soziala eraikitzen du amankomunean duten horretan oinarrituz. Batzutan CS-aren eraginez kode bereziak eraikitzen dira eta beronen hiztunak ez dira sentitzen kode horren oinarrian dauden hizkuntzetariko baten hiztunak, kode berri hori erabiltzen duen komunitateko partaide baizik. Zenbait kasutan CS-ak faktore sozialekin estilistiko edo bestelakoekin baino lotuago dirudi.

Elkarrizketa mailako CS-ak hizkuntza horretan dagoen edo hiztunak duen hutsune baten ondorioz sortzen dira. Bentahilak Marokkon eginiko ikerketan frogatu zuen legez egoera diglosikoetan mailegu bat erabiltzeak CS egiteko bidea ematen du nahiz eta hori egin beharrik ez izan esan nahi zena esateko². Euskararen kasuan ere interesgarria da hau.

CS-a duten perpausen barne egitura aztertzea ez da batere erraza, besteak beste fonologia, sintaxia eta mailegatze mailako inplikazioak dituelako. Honek kodearen loturak identifikatzea eragozten du. Honen inguruan hamaika teoria eraiki izan da, antza denez, badirudi CS-ak lehendik dauden markoak eraldatzen dituztela marko berri bat sortaraziz. Marko berri horrek, ordea, indartsuenaren ekarpena hartzen du, gure azterketaren emaitzak horren adibide.

CS duen esaldi baten azterketak nahastea gertatu deneko puntua identifikatzea eskatzen du eta non gertatu den bi kodeen arteko konbergentzia, ez da nolana hiko arazoa. Zaila da, ordea, bide honetatik sortzen diren galdera guztiak erantzutea eta are zailagoa bi hizkuntza izan beharrean nahasi direnak bi aldaera direnean nahastutakoak.

CS-a hiztun edo hizkuntz gabeziagatik ala aparteko gaitasunaren ondorio da? Sarritan aipatzen den arazoa da, dena den, CS eta hizkuntz gaitasunak elkar ukatzen ote du-te? Lehen esan dugun bezala egoera mailako eta elkarrizketa mailako CS-ak daude. Egoera mailan CS eta CM diskurtso estrategia garrantzitsuak dira eta ez gabeziak. CS-ak diskur-tsoaren erdian hizkuntza batetik bestera salto egitea esan nahi du, eta hori garrantzitsua da hiztunarentzat mintzagai duen gaia edo komunikazioa galera izan dezakeen asmoaren-tzat.

Egoera mailakoetan garrantzitsua da bi kodeak menderatzea behar denean bat eta behar denean bestea erabiltzeko, ez da hori gertatzen, ordea, elkarrizketa mailan. Hor, perpaus barruko kontua da eta inork pentsa lezake hiztuna ez dela behar bezala hitz egiteko gai, ez hizkuntza batean eta ez bestean. Ohikoa da, beraz, norberaren hizkuntzan hutsuneak dituztenek CS-era jotzen dutela pentsatzea. Dena den, hau kasu batzutan horrela den arren ez da beti egia.

Azken bi aipamen hauek, ordea, ikergaiaren sarreran esan bezala, euskararen testuinguruan kokatu behar ditugu. Alegia, hizkuntz ukipen egoera bortitza bizi duten hizkuntza gutxiagotuen testuinguruan. Hizkuntz ukipena eta ondorioz kode alternantzia gaur egun mundu zabalean maizenik ageri zaigun egoera bada ere, ezin ahantz dezakegu, gurea bezalako testuinguruetan honek hizkuntz heriotza ekar dezakeela baldin eta gutxiagotze bidean den hizkuntza horrek bizirauteko eta menpekotasunetik askatzeko behar diren tresna, baliapideak indarrean jartzen ez baditu. Beraz, itxuraz naturala den egoera baten irakurketa maila horretan egin beharrean gara hizkuntza gutxituetako hiztunok.

Mailegatzea

² Asher R.E. (1994): *The Encyclopedia of Language and Linguistics*. London, Pergamon Press

Atal honen hasieran neurri desberdineko CS-ak daudela esan dugu. Eta mailegua da denetan egiturarik txikiena alternatzen duena, hitz edo formula (unitate lexikoa, azken batean) baten neurrikoa, alegia. Mailegatzeak hizkuntza edo kode batetik beste baterako hitz bat edo adiera bat hartzea esan nahi du, alegia, jatorrizko aldaera batetik beste batera hedatu den forma bat da.

Mailegatzearen eraginpean erroa egon ohi da eta esaldi oso bat izan daiteke. Maile-gatzea hizkuntza batetik bestera edo hizkuntz aldaera batetik bestera egin daiteke. Mailega-tzeak hizkuntz egituraren alderdi anitzetan eragiten du, batez ere fonetika-fonologian, mor-fologian, eta sistema semantikoan. Hizkuntza orok mailegu bat berera ekartzeko hamaika bide ezberdin izan dezake. Dena den, mailegatzean alderdi linguistikoaz gain alderdi historiko eta soziolinguistikoa (hizkuntz ukipena) ere protagonista dira.

Beti ez da erraza, mailegua, hitz bakarreko CS, eta elkarrizketa mailakoa bereizten. Ere-
 mu elebidunetako diskurtsoaren ezaugarriak aztertuz biak nahikoa antzekoak gerta daitezkeela ikusiko dugu, esaterako, mailegu zenbait erdizka egoki daitezke hizkuntza berrira eta hitzun gehienak hitzaren jatorriaren jabe izan daitezke, horixe gertatzen da, esaterako, latinetik, hartutako esapideak (quid pro quo) erabiltzen ditugunean (zenbaitetan gordinki ematen dira maileguak). Beste hitzetan esanda, maileguak CS-aren antza izan dezake jatorrizko itxura eta ezaugarriak gordetzen dituen neurrian eta era berean CS batek mailegu batena batez ere laburrak direnean eta beste hizkuntzaren sintaxian txertatu dire-nean.. Dena den, eremu labainkorra izaten jarraitzen du honek. Guk, beraz, bereizketa egite-ko hasieran jarritako irizpideari eutsiko diogu.

Bereizketa egiteko orduan, hau ere beste arazo bat da, hitz baten natibizatzea maila batean bestean baino aurreratuago egon daiteke eta horren arabera maila batean mailegu itxura izan eta bestean ez. Kasuistika oso zabala da.

Mailegatzea ez da interferentzia, Mailegatzeak formak kopiatzea esan nahi du, Inter-ferentziak, aldiz, aldaketak hizkuntza hartzailearen egituraren barneraturik daudela. Hizkuntza sendoetan zaila da jakiten aldaketa bat hizkuntzaren baitakoa den ala interferentzia baten ondorio, izan ere, hizkuntza hauek oso selektiboak dira eta aldaketak ez dira berariazkoak. Dena den, gure kasuan biziki interesgarria gerta daiteke interferentziarik badenentz begira-tzea, batez ere gazteen lagunarteko hizkeran.

Ukipen egoera iraunkorretan lexikoi mailako konbergentzia semantikoa sortzen da, unean uneko mailegatzeaz gain. Konbergentzia lexikoa gertatzeko bide bat kalkoa da: hizkuntzaren berezko bitartekoez baliatuz beste hizkuntza bateko konposatu edo esaldia sortzea mailegatu beharrik izan gabe (mailegu semantikoa).

Mailegu oro fonologikoki egokitu behar da eta mailegua guztiz arrotz gertatzen denean egokitzeko sistema guztiak jartzen dira indarrean.

Mailegatzeako mekanismoak:

- Erroaren egokipen fonologikoa
- Spelling pronunciations: jatorrizko hizkuntzan bezala ebakitzea soinuak
- Berlexifikatzea eta mailegu hibridoak: berlexifikatzea gertatzen da hizkuntza bateko hiztegia hein handi batean beste batekoak ordezkatzeko duenean, horixe gertatzen da pidgin eta kreoleretan, baina baita egoera lasaiagoetan ere (Marokkon frantsesak espainolaren lekua hartu du bere izen ona handitzearekin)³.

³ Bentahila A. (1983) "Motivations for code-switching among Arabic-French bilinguals in Morocco" in *Language and Communication* 3 (3): 233-43 or.

Hizkuntza batean iturri bereko maileguak egoteak mailegu berrien egokitzapena errazten dute

- Egokitze morfologikoa: sarritan maileguak ez du inolako egokitzerik izaten eta bere horretan erabiltzen da (esapideak, esaterako). Gainera, kasu oso berezitan, mailegu hori morfologikoki hain izaten da ezegonkorra hitzaren estatusa ezagu-tezina egiten duela. Gehienetan, ordea, mailegua behar den horretara egokitzen da, eta hizkuntzak berak mailegatzen duen forma egokitzeko orduan arazo gutxien sortuko diona hautatzen du. Dena den, gehienetan mailegatutako forma mailegatzailaren sisteman beste edozein hitz bezalaxe sartzen da eta hizkuntzak berak ahaleginak egiten ditu, dituen bitartekoez baliatuz, hitzaren arrotasuna saihesteko.
- Morfema gramatikalen mailegua: morfema gramatikalen mailegua garai batean uste baino ohikoagoa da, esaterako eremu kolonialetan partikula subordinatzaileak zein egituratzaileak nahikoa errez mailegatzen dira, baita bertako hizkuntza kolonialistenengandik nahikoa askatu duten eremu poskolonialetan ere. Aldiz, afijoak mailegatzea ez da gauza bera, gaitzagoa da eta are zailago inflexiozko afijoak mailegatzea

Mailegua testuinguru sozial eta historikoan:

Hizkuntza ofizialak hizkuntzaren garapena arautzeko indarra du. Gutxiagotutako hizkuntzek, berriz, egoera guztiz bestelakoa dute. Menperatzearen iraupenaren arabera eta hizkuntza menperatuaren bitalitate eta gizarte mailako estatusaren arabera egoera oso desberdinak egon daitezke. Mailegatzea geroz eta hizkuntza menperatzailearen antze-koago bihurtzen da eta hizkuntza menperatuaren berezko mekanismoak geroz eta gehiagotan huts egiten du, perpaus barruko CS geroz eta ohikoagoa da, eta geroz eta zailagoa elkarrizketa mailako CS eta hitz bakarreko CSren artean bereiztea, lehena nagusitzen da. Fenomenu hauek gizarte osora hedatzen baldin badira ere diferentzia nabarmenak (asimetriak) gertatzen dira zahar eta gazteen artean, eremu urbano eta ruraletakoen artean,...

Luzaz jardun gintezke honi buruz hizketan, oraingoz, guretzat aski delakoan hone-tan utziko dugu, eta interesa duenari bibliografia arakatzeko gonbitea luzatzen diogu⁴

⁴ Gai honi buruzko bibliografia The Encyclopedian termino honi buruzko sarreraren amaieran topatuko duzue. Besteak beste biziki interesgarria da honako liburu hau: *Codeswitching*. Multilingual Matters, Eastman (1991)

2. Eranskina

Gazteen hizkeraz zenbait aipamen

Ondoren datorrena Gasteizen Imanol Esnaolak “Gazteen hizkeraz hemen eta orain” hitzaldian¹ botatako ideia nagusien bilduma da.

1: Aldaketa, eskutan hartu beharreko maratila

Ez dago antropologo izan beharrik komunitate baten talde mailako esperientzia “kultura” izeneko pertzan biltzen dela esateko. Alegia, kultura pertza barruan dagoen eltzekoa da eta esperientzia bakoitza bertara botatzen dugun osagai berri bat. Denboraren poderioz nahasketa hori geroz eta aberatsagoa da, osagai gehiago du eta neurri berean, aberastuz doan heinean, hasierako itxura hartatik eltzekoa geroz eta lodiago dago. Hizkuntza bera horren lekuko ona da, izan ere, hizkuntza ez baitago ulertzerik gizarte edo historiarik gabe ez eta gizartea historia edo hizkuntzarik gabe. Elkar eragin eta elkarrekin egiten doaz, hau da, elkarrekin ALDATUZ doaz.

Beraz, aldaketa berezkoa zaio hizkuntzari. Eta gaur egun ez dago hizkuntzalari izan beharrik hau jakiteko. Hizkuntzaren aldaketa ardatza, ordea, bikoitza da, aldaketa DIA-KRONIAN eta SINKRONIAN gertatzen da. Aldaketa diakronikoaz jabetuak gara kostata bada ere (Aldaketarena mende honen hasierako hizkuntzalariek ontzat eman bazuten ere ez zen ikertu eta zehaztu mende honetako hirurogeigarren hamarkada bitartean), bai eta aldaketa sinkronikoaz ere. Izan ere, errealitatean praktikaren bidez eragiten dugun neurrian gure hizkuntz praktikak, hizketak, gure hizkuntzaren errealitatean eragiten du, eta honela, hizkuntza aldaketaren zurrumbiloi txertatzen.

Giza esperientzia eta praktikaren bidezko hizkuntz aldaketak ez dute, halaber, ondorio bat eta bakarra izaten, errealitatea eta praktika bera ere anitzak baitira. Berdin hitz egiten al dute nagusiak nagusi artean eta langileak langile artean, berdin ikasle eta irakasleek? Eta era berean, berdin hitz egiten ote dute orain dela ehun urteko aberatsek eta gaur egungoek, nekazari, kaletar zein ikasleek? EZ, hau ere kontu ezaguna da.

Hel diezaiogun aldaketa sinkronikoari. Gaur egun esandakoa onartzen gaitza ez ba-da ere sineste hutsetik aldaketaren mamia ikustera alde handia dago. Galderak egiten hasita berehalakoan datorkigu zaparrada: Zerk eragiten du aldaketa? Zein modutan eragiten du? Zertan gauzatzen da? Nolako aldaketa motak daude? Zer esan nahi du? eta beste hamaika...

Bistakoa da hitzunok gai garela modu desberdintan hitz egiteko eta aldaketa hori gure inguruko baldintzen arabera egiten dugula. Hitz egiteko modu bat edo bestea hautatzeko orduan eragile sozialek mugatzen gaituzte eta ingurua, hizketa gaia, solaskidearen adina, sexua, gure helburua,... eta abarren arabera. Beraz, aldaketa orok esanahi soziala du.

Eragile hauek hizkuntz aldaera bat edo bestearen artean aukeratzera bultzatzen gaitzake-te. Gure helburua solaskidearen maila berean jartzea baldin bada berak darabilen hizkuntz aldaera bera erabiltzen saiatuko gara, gure lexikoa, prosodia, fonetika bestearenak izan daitezten egokituko ditugu. Aldiz, kontrako efektua lortu nahi izanez gero antitesia bilatuko dugu maila orotan. Esan bezala eragileak hamaika izan daitezke eta ondorioak beste hain-beste.

¹ 96ko azaroaren 12an, Fito Rodriguezen eta Imanol Esnaolak antolatutako “Ahozko euskara, oraina eta erronka berriak” hitzaldi sortaren barruan.

Aldaketa hauek hitz egiteko moldeetan gauzatzen dira. Molde hauek estereotipatuak nahiz unean unekoak izan daitezke, eragiten duten faktore nagusiak ezagutuz, ordea, horren ondorioa zein izango den aldeztatik iragar daitezke. Aldaketa hauek kode, dialekto, so-ziolekto, estilo mailakoak, ... izan daitezke. Hauetariko bakoitza ere, halaber, gainerakoekin ukipenean eta eragin eremu zabal batean dagoenez, bilakatuz doa eta ondorioz, bere baitan bilakatuz nahiz berriak sortuz eremu osoa bilakaeraren zurrumbiloan dago. Bilakaera hau, ordea, ez da apetzakoa, esan bezala, eragin indarrek markaturiko bidea jarraitzen du zintzo.

Beraz, hizkuntzalaritzak aspaldidanik onartua du aldakortasunaren kontzeptua, baita euskal hizkuntzalaritzak ere. Hori onartzeak, ordea, zein ekarpen egiten digu? Alegia, etengabeko aldaketa onartzen baldin badugu euskararen normalizazioan zer izan behar dugu kontuan? Hizkuntzaren aldakortasun sinkroniko eta diakronikoa kontuan izateak euskararen normalizazio lanetan argi egiten digu. Gaur egun hainbat berreuskalduntze plangintza indarrean daude, hasi gizabanakoa euskalduntzetik eta neurri eta izaera mota guztietako talde zein komunikazio arloak euskalduntzeraino (kultur elkarteak, administra-zioa, ikastetxeak, lantokiak, herrialdeak, Euskal Herria...) Era berean, normalizatzen hasiak edo laster batean normalizatu beharreko eremuak ere ugari dira (komunikabideetako ahozko erregistroak egokitu beharra azken urteotan aldaketaz jabeturik egokitze prozesuan dago) Horiek guztiak ezin dute begien bistatik galdu hizkuntzaren aldakortasuna. Alegia, ahozko komunikabideetako hizkera normalizatu nahi baldin bada ezin izango da idatzizko estiloan oinarritu ahozkoan baizik. Eta umorezko sail zein filma ororen erregistroa ezin izango da informatiboetakoaren pareko, nahiz eta biak ahozkoak izan,... Eta halaber, gazte batek lagunartean ez du heldu batek bezala hitz egingo, ez eta eskolako irakasle batekin bezala.

2: Euskara aldaketaren makinan

Arestian euskararen normalizazioak eta berreuskalduntzeak hizkuntzaren aldakortasuna aintzat hartu behar zutela esan dugu. Hizkuntzaren aniztasun hori, ordea, ez da finkoa eta, ez da iraunkorra. Euskara bizirik dagoen hizkuntza den neurrian bizirik dauden gainerako hizkuntzak bezalaxe aldaketaren zurrumbiloan sarturik dago eta bere osasun egoerak nahiz bere gain eragiten duten indarren neurriak aldaketaren tamaina eta norabi-dean zuzen-zuzenean eragiten diote. Eragin hau soziolinguistika eta linguistika mailan gertatzen da. Jakina, aldaketa soziolinguistiko eta linguistikoak adin eta giza talde guztietara heltzen badira ere batzuetan besteetan baino gehiago eragiten dute eta ondorioz adin eta giza taldeen arabera aldeak daude, denetan ez baita era berean, indar beraz, islatzen aldaketa hori. Esaterako, hirurogei urteko batengan gazte batengan baino gutxiago nabarmenduko dira hizkuntz aldaketak, edo igeltsero batengan tabernari batengan baino (azken honek, igeltseroak ez bezala, hizkuntza baitu lan tresnatako bat, eta horrek hizkera lantzerantz behar-tzen du).

Dena den, guk ez diogu orokortasun horri helduko. Argitasuna eta osasunaren mesedetan hobea dugu aztergaia mugatzea. Tituloak iragartzen duen moduan, bada, gaztediari begira jarriko gara. Zer da, ordea, gaztedia? Eta, zergatik gazteez mintzatu eta ez haur edo edadeko jendeaz? Hor dago gure jardunaren muina.

2.1: Gazte gara gazte

Zer da gaztedia? Funtsezkoa zaigu kontzeptu hau argitzea ezertan hasi aurretik. Gaztedia, egun hitzetik hortzera darabilgun hitza da eta denok jakin badakigu nerabearoa eta heldutasunaren artean dagoen giza taldea esan nahi duela. Muga horiek,

ordea, ez dira erabat zehatz eta argiak,... ziurrenik ez ginateke ados jarriko nerabe eta gazteen arteko bereizketa egin behar bagenu, ez eta gazte eta helduen artekoa egin behar bagenu ere. Le-geek erraz asko egin arren hizkuntzaren legeek ez diote apetaz jarritako mugei erantzuten eta beharrezkoa zaigu bestelako azalpen batez baliatzea.

Gure kasuan nerabezaroaren azken urteetan eta gaztediaren lehen urteetan dauden pertsonak joko ditugu gaztetzat. Termino zehatzetan esatearren 13 eta 21 urteen artean dau-denak joko ditugu gaztetzat. Bigarren galderari emandako erantzunarekin ulertuko duzue hautapen honen arrazoia.

Zergatik gazteak? Chambersen arabera² gaztaroan dute gazteen hizkuntz aldakortasun handiena, garapen eta sormenik indartsuena. Zergatik ote hau? Arestian esan dugunez, hizkuntza mailako aldaketek eragile soziologikoak dituzte, soziologikoki adierazgarriak dira eta azterketa soziologiko baten bidez alde aurretik iragar dezakegu hizkuntza mailan gertatuko dena. Hori horrela baldin bada azter dezagun, oso orokorki, gaztearen egoera (nerabezaroaren azken urteak eta gaztaroaren lehen urteetan dagoen giza talde horrena). Gazte zein nerabeak haurtzaroa atzean utzi duen neurrian gurasoekiko loturetatik askatzeko, haurra ez baino berezko nortasuna duen pertsona heldua dela frogatzeko ahalegin bizian dabil eta hori hizkuntza mailan ere gauzatzen da. Askatasun-bereizte nahi horren tresna erabilgarria da hizkuntza, gazteak bere kidekoekin elkartu eta haur zein helduengandik bereiziko duten adierazpen moldeak hautatzen ditu, era horretako hizkera eraikitzen du³. Ez da hori, ordea, eragile bakarra, garai berean nerabe-gaztea etxea eta auzoko eskola zein lagunartea utzi eta gizarte sare askoz aberatsago batean sartzen da non beretzat berriak diren erreferentzia ugari jaso eta bereganatu beharrean den. Bigarren hezkuntzarako beste ikastetxe batetara joan beharra, jolas eta aisialdi molde berriak ezagutzea, gizarte harreman sare askoz ere aberatsago batean murgiltzea,... horrek guztiak, ezinbestean, nerabe-gaztea bere bizitza osoan seguruenik inoiz berriro biziko ez duen egoera baten erdian jartzen dute. Eta, horrela, mundu hori bere esperientzia eta hautapenetatik adierazten saiatzen da, adierazpen “egokiak” eraikiz.

Kontuan izan behar dugu egun gaztaroa inoiz baino luze eta korapilatsuagoa dela. Garai batean nerabezaroaren lehen urteetatik heldutasunerako jauzia epe labur batean egiten zen, gaur egun aldiz, gurasoekiko menpekotasuna, eskola urteen luzapena, lan merkatutik urruntzea eta antzeko eragileak direla medio nerabea inoiz baino beranduago heldzen da heldutasunera eta ondorioz gaztaroa inoiz baino luzeagoa da. Horrek, jakina, talde nor-tasunari sendotu, aberastu eta nabardura ugari gehitzen dizkio. Nabardura horiek guztiak hizkuntzaren bidez ere adierazten dira⁴. Desberdintasunaren bidez nerabe-gazteak bere burua besteengandik bereizi eta ondorioz bere nortasuna sendotzen du. “Desberdingintza” ahalegin honetan, gazteek beren burua gainerako adin taldeetatik bereizi nahi duten bezala-xe, euren artean ere bereizi beharra sentitzen dute, izan ere, gazte guztien egoera ez baita homogenea (jatorrizko giza taldea edo maila ekonomikoari dagokionez, esaterako) Izan ere, denak gazte izan arren giza taldeen ezaugarriek helduengandik bereiztera behartzen dituen joera horrek beste gazteengandik bereiztera behartzen ditu, baita hizkera alderdiari dagokionez ere⁵. Dena den, gazte talde bateko zein bestearen arteko diferentziak gora behe-ra orohar homogeneotasun handia eta barne lotura estua dago gazte taldeen artean, arau berdinak dituzte.

Gaztaroan aurrera egin eta heldutasunera gerturatu ahala, helduen mundu erreferen-tzialera hurbiltze horrek, gazteen disimilazio joerak ahuldu eta helduen artera

² Chambers, J.K. (1995) *Sociolinguistic Theory*, Oxford, Blackwell 158-9. or.)

³ Chambers, J.K. (1995) *Sociolinguistic Theory*, Oxford, Blackwell 172. or.)

⁴ Chambers, J.K. (1995) *Sociolinguistic Theory*, Oxford, Blackwell 171. or.)

⁵ Chambers, J.K. (1995) *Sociolinguistic Theory*, Oxford, Blackwell 172. or.)

biltzeko asimilazio bideari ekiten zaio, hori hizkerari dagokionez ere nabari da, aurreko aroa emankorra zen bezalaxe hau, sortze lan eta originaltasunari dagokionez, askoz urriagoa da.

Beraz, aipagai dugun giza taldea gaztaroa eragile sozial eta kulturalak direla medio etengabeko aldaketaren menpe dagoen multzoa da, eta era berean gizaki orok ezinbestean bizi behar duen aroa.

2.2: Hemen eta orain

Gaztedia, esan dugun guztiagatik, garrantzitsua izan arren, euskarak bizi duen une historikoaren arabera aztertzen saiatu behar dugu baldin eta euskararen etorkizunean gaztediak duen garrantzia behar bezala ulertu nahi baldin badugu.

Euskararen berreskurapen eta normalizazioan azken urteetan emandako urratsei begira (erabilpenari begira emandakoez ari naiz) euskarazko eskolatzeak izugarritzko garrantzia izan du (eremu administratiboan artean egoera oso desberdinak baldin badaude ere) gaur egun Euskal Herriaren historian inoiz izan gabeko euskarazko eskolatze mailak ditugu. Etorkizunari begira, matrikulazio joera sendotuz doazela ikusten dugu, halaber.

Euskarazko kultur produkzioa ere inoiz baino dibertsifikatuagoa, modernoagoa eta indartsuagoa da, euskarririk modernoetan kaleratzen da eta beronen zatirik handiena euskaraz eskolatutako gaztedi horri begira egina da.

Ezagutzari dagokionez, hegoaldean, batz besterik geroz eta gehiago dira euskara ezagutzen duten gazteak, orain dela zenbait urtetako joera gaituzteko bidean gara, beraz. Eta erabilpenari begira ere gazteek geroz eta gehiago erabiltzen dute euskara. Egoera ez da berdina, ordea, E.A.En eta Nafarroan. Azken honetan egoera hoberako bidean baldin bada ere ez baita uste bezain emankorra gertatu. Iparraldean egoera askozaz latzagoa da, gaztedia baita ezagutzari dagokionez adin talderik erdaldunena.

Adin taldeen mailan aldaketak nabari diren bezala bestelakoetan ere nabari dira aldaketak, euskara geroz eta errotuago baitago giro urbanoko gazteen artean eta zenbait inertzia gaituzte bidean baitaude (oraingo neska gazteek, aurreko belaunaldietakoek ez bezala, euskarara jotzen dute⁶).

Adierazle positibo horiek alde batera utzita, ordea, gaztediaren inguruan bada erne egotera behartzen gaituzten hainbat adierazle. Euskararen mendez mendeko biziraupena ziurtatu duen familia bidezko euskararen transmisioa galtzen ari da, hizkuntz ukipen egoeran euskarak gutxiagotua izaten jarraitzen du, horra hor Urola bailaran egindako ikerketak azalera ekarritako elebiduntasun maila euskararen kaltegarri...

Beraz, esandako guztiaren argitan gaztedia da euskararen unibertso horretan nabiga-tzeko prestaturen dagoena eta inork nabigatzekotan gaztediak nabigatu behar du, zurrun-biloz beteriko itsaso horretan. Berreuskalduntze eta normalizazio ahalegin garrantzitsuenen subjektua gaztedia izan da, eta berau da etorkizunean eraginkorrena izango den giza taldea, ez ordea, Euskal Herrian egin ditugun ahaleginengatik soilik baizik eta gaztediak berez dituen ezaugarriengatik.

Euskararen normalizazio prozesuan eskola, komunikabide eta administrazioa eramateak euskara baturaren helburua neurri handi batean bete dela eta euskararen geroa

⁶ Ikus: **Amonarriz, Kike (1995)** "Euskararen erabilpenaren feminizazioa". BAT Aldizkaria, 15. alea, 89-97. or.

ziurtaturik dagoela pentsatzera bultza dezakete baten bat. Alegia, Koldo Mitxelena hizkun-tzalari ospetsuak berak, euskara batuaren aldeko erronka aurrera ateratzearena bere eskutan hartzen duenean **irakaskuntza eta administrazioari kode modernotu bat eskaintzeko nahia**⁷ du xedetzat, ez, ordea, ezinbestean euskaraz bizitzea beronekin eta euskara batuaren finkatzea eta hedatzea euskararen normalizazioarekin nahasteko arriskua bistakoa da. Ho-rrek, ordea, eta ez gara horretan sartuko, ez du euskararen biziraupena ziurtatzen, ezta euskarari normaltasunik ematen ere, ez gizarte mailan, ez euskaldunen mailan, ez eta gaz-teen mailan ere. Zer dela eta? Hizkuntza bat normalizatzek batasunaren bidetik lortutako estandarizazioa eta zenbait eremutako normalizazioa baino askoz gehiago esan nahi duela-ko. Noski.

Normalizatzek, besteak beste, aldakortasuna normalizatzea esan nahi du, aldaketa hizkuntzaren bilakaeraren muina den bezalaxe hizkuntzaren normalizazioarena ere badelako. Normalizazioak, hizkuntzalaritza mailan ari gara, aldaketa bera eta indar normalizazioak onartzea esan nahi du, diferentzia normaltasunaren ezinbesteko osagaitzat jotzea. Aurrerago ikusiko dugu, ordea, zer nolako aldaketek ari garen.

2.3: Hizkera, aldaketaren azala

Hizkuntzaren normalizazioari begira joratu beharrekoen artean *aldaketa* eta *diferentzia* jarri ditugu. Eta horien artean dago, ezinbestean, *hizkera*. Hizkerak hitz egiteko era esan nahi du, beste era batekiko desberdina dena, *diferentea* dena.

Zer berri du, ordea, euskararen kasuan, hizkerari begira jartzeak? Euskalki eta azpieuskalkiak jo izan ditugu euskaldunok diferentziaren paradigmaztat, geroago euskalkien⁸ multzo horretan euskara batua, estandarra, sartu dugu. Badakigu, ordea, euskara baturik ez zenean ere herriko apaizari edo botikarioarekin eta lagunekin tabernan ezin zela era berean hitz egin. Beraz, lurralde mailako diferentziek gain garai bateko gizarte mailaren araberrako hizkuntz diferentzien berri badugu, gutxi edo gehiago. Gaur egun, ordea, hiztun gehienon ahotik galdua dugu diferentzia horiek egiteko ohitura edo gaitasuna eta orain hizkuntza estandarren botika erabili nahi dugu hizkuntzaren gabezia guztiak sendatzeko. Hobe ustean zenbat eta zenbat ote gara lagunartean albistegietako esatarien moduan jarduten saiatzen garenak? Berdin egiten dugunak lagun bat edo arrotz baten aurrean? Lehen gizarte harremanen mailako diferentziak hizkuntzaren bidez adierazten baldin baziren ez ote dira orain ere adierazi behar? Erantzun bakarra du galdera honek: BAI. Diferentzia horren itzalean jartzen dugu, bada, HIZKERA hitza; eremu arras korapilatsu honek tresneria zehatzagoa eta zabalagoa eskatzen duela jakin arren. Oraingoan, ordea, honetan utziko dugu. Beraz, hizkera esatean egoerari egokitutako hitz egiteko modua esan nahi dugu. Hiztunak gai izan behar du bere eguneroko bizitzan egoera desberdinetara hizkera egokitzeko, noiz bat eta noiz bestea erabili behar duen jakiteko.

Orain arte esan dugun guztia esanda, hizkuntzaren berezko ezaugarria aldakortasuna baldin bada, gaztedia baldin bada aldakortasun joerarik handiena duena eta euskararen etorkizuna ziurtatu behar duena, eta hizkerak hizkuntz normalizazioan funtsezko elemen-tuak baldin badira, hausnar dezagun zer nolako garrantzia duen gazteen hizkerak, gazteek lagunartean erabiltzen duten hizkerak, gaztearen alderdirik afektiboarekin lotutako hizke-rak. Hizkera mota desberdin ugari egon daiteke gizarte eragile ugari dagoen neurrian, baina, inolako zalantzarik gabe, garrantzia berezia du hemen eta orain gazteen lagun arteko hizkerak. Ez horrek bakarrik noski, baina baita horrek ere.

⁷ Michelena, L. (1969) *Euskera*. pp. 139, 205, 206, eta 216. or.

⁸

Inork pentsa lezake euskarak dituen arazo eta erronken tamaina begiratu -bakoi- tzak bere irakurketa egiten du- azaleko kezka dela gurea. Gu ez gatoz bat, ordea, uste horre-kin, are gehiago gai hau euskarak aurrean duen erronka nagusietariko bat delakoan gaude eta horretan bat egiten dugu Joshua Fishmanek esandakoarekin zein hainbat eta hainbat ikerketek adierazitakoarekin. Atzerrian egindako hainbat ikerketek behin eta berriro froga-tu dute⁹ haur eta gazteengan eragin handiagoa duela kidekoen hizkerak nagusienak baino eta eredu hau da nagusitzen dena guztien gainetik. Honek, berreuskalduntze eta normaliza-zio estrategietan arreta berezia jartzera behartzen gaitu. Fishmanek berak ere aspaldian erreparatu zion honi. 1988ko artikulua batean honela dio¹⁰: *“galzori-arriskuko hizkuntzen aldeko leialek “boterearen eta modernitatearen alorra” bereganatzeko (...) planak egiten dituzte sarri baino sarriago. Euskarari dagokionez, horrela, goimailako hezkuntzarako na-tur zientzietako terminologiak lantzen saiatzen dira langintza horrek Auñamendietako bi al-deetan Euskal Herri euskaldun elebakarra berriz sortuko den eguna aurreratuko egingo delako ustean.”*. Eta aurrerago: *“Dena den, larrialdietako lehen laguntza guztietan bezala arteri zain nagusien odoljarrio edo odol galtzea gerarazi behar da horrelakoetan lehenik , arreta nagusia olerki-aldizkarietan, astrofisikan eta nazioarteko botere-politikaren mun-duan nahiz erdi mailako teknologian ipini ordez, Ama hizkuntzaren belaunez belauneko ja-rraipenaren barruti-eremu garrantzitsuenak ez dira, guztiarekin ere, estuegi definitzekoak: aitzitik, sukalde-eskaratzaz eta etxeaz gainera auzoa, oinarrizko eskola, lan-arloa eta, sarri askotan, erlijo-eremuak ere barruti honen barnean sartu behar dira.”*. Gure lana horren lekuko.

⁹ Chambersen arabera (Chambers, J.K. (1995) *Sociolinguistic Theory*, Oxford, Blackwell. 168-9 or.) Haurren hizkuntz ereduaz ari delarik honela dio: “ In any case, at this formative period of language development the important influences are families and friends. Where those two influences are at odds with another, as is obvious in extreme cases and presumably presente, though very subtle, in ordinary cases, then there is inevitably tension. The learners normally resolve the tension in favour of their peers.”

¹⁰ (J. Fishman: “Language Spread and Language Policy for Endangered Languages” in Howenberg, Peter H. (ed.) (1988): *Language Spread and Language Policy*. Georgetown University Press. Washinton D.C. edo JAKIN 48: “Hizkuntz hedapena eta arriskuan dauden hizkuntzetarako hizkuntz politika” (10-11. eta 14. or.)

3. Eranskina

Zer dira operatzaile pragmatikoak?

Gaiaren inguruko bibliografia behinena arakaturaz Diskurtso Operatzaile terminoa ere agertuko zaigu. Batari buruzko bibliografia zein besteari buruzkoa irakurtzeak ez digute argi handirik egiten, izan ere, bati buruz leku batean esaten dena esaten da besteari buruz beste leku batean. Badirudi, bada, autore bakoitzak bere terminologia eta azalpenak darabil-tzala. Guk, beraz, gure beharretara estuen egokitzen den bibliografia jarraituz bertako terminoa, “Operatzaile Pragmatiko”-arena, alegia, hautatu dugu, bestea ere asegarri zaigun arren.

Bi izan ditugu informazio iturri nagusiak batetik Deborah Schiffrinen¹ *Discourse Markers* eta bestetik *The Encyclopedia of Language and Linguistics*².

Gure helburuetarako egokiagoa zelakoan Entziklopedian “Pragmatic Operators” sarreraren baitan jasotakoa hartu dugu erreferentzia iturri nagusi, ezaugarri nagusiak eta azken urteotako ekarpenak laburbiltzen dituelako. Schiffrinen lana, aldiz, ingelesez erabiltzen den operatzaile multzo zehatz baten azterketa egitera bideratua dagoenez, murriztegia iruditzen zitzaigun. Horren arabera izan da gure hautua.

Entziklopediaren arabera, Operatzaile esatean, bere eragin eremuan dauden beste egitura linguistikoak modifikatzen dituzten espresio linguistikoak ari gara.

Operatzaile Pragmatikoek (OP) ekarpen pragmatikoa egiten dute semantikoa baino, diskurtsoa ulertzeko testuinguru mailako argibideak ematen dizkigute.

Gordinki begiraturaz diskurtsoaren baitan gertatu diren interakzio guztien harian ulertu beharreko mezu metalinguistikoak dira eta solaskideen arteko komunikazioa osatzen dute.

OP-ek aldi berean funtzio bat baino gehiago bete dezakete arestian aipatutako diskurtso maila ezberdinetan (“Beraz”: perpaus amaieran dagoenean, pausaldi baten ondoren, aurretik esandakoak ondorioak direla adierazteko edo solaskideari hitz egiten hasteko bere txanda dela adierazteko balio du).

Beraz, diskurtso operatzaileek diskurtsoaren maila ezberdinak egitura bakar batean biltzen laguntzen dute aniztasunaren erdian eraikuntza koherente bat eginez.

OP motak:

OP-en ezaugarria higadura semantikoa da, sorburuko esanahia higatu edo eraldatu egiten da. Higadura hau forma batzuk beste batzuk baino gehiago jasatan dute. Hona hemen honen arabera sailkapena:

a) Operatzaile gardenak: Funtzio nagusia adiera semantikoarekin estu loturik dutenak. Hauek ez dute higadura semantikorik nozitzen. Esaterako: “eta”, “baina”, “beraz”... dira ezagunenak. Adibidez: “eta”. Honen bidez maila bereko bi egitura lot ditza-kegu. Ez da hori, ordea, aukera bakarra. Egitura gehiago erator daitezke, koordinazio hutsa baino zerbait gehiago direnak. Izan ere “eta”k koordinazio loturez gain, perpaus bukaeran

¹ Schiffrin (1987) *Discourse Markers*. Cambridge University Press.

² Asher R.E. (1994): *The Encyclopedia of Language and Linguistics*. London, Pergamon Press.

eta solaskideari zuzenduz erabiltzeak beroni erantzun bat eskatzea edo hitza ematea adieraz dezake, propio esaten aritu beharrik izan gabe. Hau, ordea, bigarren multzoan sartu behar da.

b) Erdimailako operatzaileak: Jatorri semantikoa bistakoa izan arren, perpaus mailako zenbait erabileratan jatorrizko adiera higitua dutenak eta adiera berri bat dutenak, hauek ulertzeko unean-uneko zehaztapena behar da esanahi hori ezin baita zuzenean eratorri jatorrizko adieratik. Adibidez: *badakizu, denadela, orduan, apurbat...* dira. *Badakizu* esatean bi gauza uler daitezke, biek informazio amankomuna dutela adierazteko edo informazio berri bat eman eta berorren egiazkotasuna azpimarratzeko. Testuinguruaren laguntzarik gabe ezin jakin. OP gehienak mota honetakoak dira.

c) Operatzaile opakoak: Ez dute jatorrizko forman adiera semantikorik eta beren diskurtso funtzioa ez da semantikoa. Forma hauek ez dute, jatorrian ere, inolako edukin semantikorik. Adibidez: *oh!, uh!,...* Interjekzioek osatzen dute batez ere, eremu hau.

OP-en artean, ordea, ez dago banaketa honen zorrotz egiterik, izan ere, eremu hau continuum bat da eta forma bakoitzak bere lekua du gardentasun eta opakotasunaren artean. Mutur batean adiera eta uneko erabileraren artean lotura gardena adierazten dutenak leudeke eta bestean, jatorrizko adierarik ez duten formak. Continuum honetan OP bakoitzak leku berezia beteko luke. Erabilpenak, ordea, OP-en adiera eta continuumean betetzen duen lekua alda lezakete.

Kode alternantzia eta nahaste kontuetan egindako ikerketek adierazten dutenez hiztunentzat OP-ak kategoria bereizi eta batuak dira eta elebidunek bi hizkuntzetariko baten ekarpena hautatzen dute funtzio hori betetzeko hizkuntza batean zein bestean mintzo direlarik³. Datu hau oso esanguratsua gerta daiteke, izan ere, gurean hizkuntz ukipen egoera oso indartsua da eta batez ere aztergai dugun giza taldean, gazteen artean alegia, hauen kultur eta hizkuntz erreferentzia indartsuenak ukipen egoeran sortuak baitira.

Hauen sailkapena egitean adberbio, konjuntzio eta abar direla esan izan da, horrela izan arren ordea, biziki interesgarria da maila diskurtsiboan ere aztertzea eta funtzioaren arabera antolatzea. Izan ere, OP gehienek, erdibidekoak izaki, testuinguruaren beharra dute indarra izateko, elkarrizketa mailan daude bizien eta batzutan arau sintaktikoak bortxatzen ere hel daitezke. Elkarrizketa maila, arrunt da labainkorra eta nekez topatuko dugu OP-en sailkapenik. Topatuko ditugu, ordea, arestian esan bezala, gainerako sailkapen gramatikaletan kokaturik, baina ez ezaugarri amankomuneko taldea osatzen duten heinean bildurik. Guk gure lanean ere ez dugu halako sailkapenik egingo eta forma zehatzen gaineko azterketa egitera mugatuko gara.

Operatzaileek ez dute eragin bera perpaus mailan ari direnean eta diskurtso mailan ari direnean, beraz, izaera gramatikal berri batez bataiatu beharko ditugu. (Adib: *orain* formak entonazio eta arau desberdinak erabiltzen ditu kasu bat eta bestean). Pentsatzekoa da funtzio sintaktikoren bat izango dutela berez, diskurtso mailan ari direnean, ordea, indarrik gabe gelditzen dena. Izan ere, beronen eragin eremuak ez du egitura sintaktikoekin zuzeneko loturarik. Euren distribuzio sintaktikoa kontuan hartuz sintaxiak kategoria berezi bat aitortu behar die.

³ Maschler, Y. n.d. "Metalinguaging and discourse markers in bilingual conversations". (Unpublished m.s.) The Encyclopediaren Pragmatic Operators sarreraren egiten zaio aipamena (3250 . or.), eta argitaragabe dagoenez aipamen horretan oinarritu dugu gure esana.

Operatzaile baten menpeko egitura elkarrizketa oso bat bezain luze eta hitz bat bezain labur izan daiteke.

Operatzaile askok funtzio bat baino gehiago bete dezake, beraz, testuingurua ezinbestekoa izan daiteke kasu bakoitzeko esanahia ulertzeko. OP-ek kohesioa sortu baino adierazi egiten dute, alegia, markatzaileak zein komunikazioan agertu diren beste zenbait elementuk osatzen dute mezua, ez berak bakarrik. Erreduanteak direla onartzen badugu hizkuntzaren funtsezko arautzat jo izan den “ahalegin ttikienaren legea”rekin kontraesan ari ote gara? Ezin halakorik esan, izan ere, diskurtso mailan ekoizpen bakoitzak testuinguru zehatz bati eragiten dionez, oraindik ez dakigu zerk eskatzen duen erreduantzia behar bezala komunikatzeko.

Sarri gertatu ohi da elkarrekin zer ikusirik ez duten hizkuntzek antzeko PO-ak izatea. Horrek ez du esan nahi hizkuntza horiek operatzaile berdinak eta adiera berdinekoak dituztenik (edo maiztasun berean erabiltzen dituztenik). Operatzaileek bete beharreko funtzio multzoa, ordea, horrek bai dirudiela unibertsala.

Beraz, funtzio unibertsalak diren arren forma eta maiztasuna, soziokulturalki baldintzaturik daude eta horren araberrako agerpena dute.

Badirudi interjekzio, partikula, deiktiko, denbora adberdio... eta abarrek PO bihurtzeko joera izan dutela hizkuntza askotan. Hizkuntzaren joera da elementuak erabileraren poderioz adiera zehatzetik abstraktura eramatearena (higadura semantikoa) eta hor kokatu behar da OP-en sorrera. Dena den, eremu honetan aldaketa eta mugikortasun handia dago eta erabilpen maiztasunak forma bati OP izaera eman diezaioke, izaera-adiera horrekin ihar-turik gelditu arte, lotura arbitrario bat eraiki arte bien artean. Elkarrizketa mailako inplika-zioak izanez hasitakoa inplikazio konbentzionalak izatera hel daiteke esan dugun bidetik. Adibidez: euskarazko *Aizu*, edo ingeleseko *I Think*.

OP-ak sortzeko bidea gramatikalizazio prozesu bat izan da, testuinguru mailako inferentziak konbentzionalizatu egiten dira. Forma eta funtzioaren arteko harremana sinkronikoki arbitraiorak dira, hein handi batean bederen. Nolabaiteko araudi sintaktikoa bete behar dute distribuzio kontutan. Dena den, mailegua posible denez, beronekin batera, sintaktikoki mugapenen bat dutela pentsatu beharrean gara. Honekin ez dugu esan nahi perpaus egituraren parte bat direnik, izan ere, gogora erreduantzia esandakoa, berauek ez egonda ere perpausa guztiaz baliogarria da. Beraz non kokatzen dira? Inon kokatzekotan diskurtso mailan kokatu behar.

Schiffrinen azalpenak jarraituz OP-ak ulertzeko diskurtso hitzaren adiera ulertu behar da. Diskurtso batean aldaketa, ekintza, idea mailako egiturak, informazio ingurua eta parte hartzeko markoa daude. Operatzaileek osagai horien barruan funtzio bereziak dituzte, baita diskurtso osoaren baitan ere, diskurtsoa sistema den neurrian.

Operatzaileak ulertzeko diskurtso maila eta indexikalitatea (indexikalitatea: diskurtso mailako propietateak eta hizkuntzazkoen konbinazioa -semantika, gramatika-) ulertu behar dira.

Operatzaileen propietate linguistikoak eta diskurtso testuingurua:

*Diskurtsoaren propietateak: diskurtsoa maila desberdinetan antolatua dago. Maila hauetako zenbait lehentasunezkoak dira eta beste zenbait ez. Markatzaile batek maila desberdinetan batera eragin dezake.

*Operatzaileen propietateak: operatzaile baten indar komunikatiboa diskurtso mailaren arabera baldin bada ere, bakoitzaren ezaugarri linguistikoek badute eraginik honetan. Joskera zein semantika mailako ezaugarriek zeresana izaten dute. Zenbait operatzaile berezko adiera nabarmen dutela erabiltzen dira (Konjuntzioak, kopulatiboak,...). Testuinguru komunikatibo eta linguistikoak markatzailearen behin betiko adiera mugatzen dute. Operatzaile batek berezko adiera semantikoa izateak eragin zuzena du. Izan ere, kasu horretan bere erreferentzia idea mailan egongo da, eta honelakorik ez duenarena, aldiz, ez-idea mailan.

Operatzaileek, adiera gora-behera, ez dituzte egiturak sortzen, indarrean jarri baizik. Alegia, markatzaileek gabe ere egiturak posible dira, markatzaileek, ordea, posibilitateen artean baten alde egiten dute.

OP baten menpeko egitura zenbat eta luzeagoa izan orduan eta tikiagoa da beronen indar komunikatzailearen ekarpena diskurtso osoaren gain. Era berean, erredundantzia maila zenbat eta handiagoa izan orduan eta tikiagoa da operatzaile bakar baten ekarpena. Horrekin batera, perpaus batek bere baitako mezua igortzen zenbat eta bitarteko gehiago jarri orduan eta maizago desagertzen da operatzailea.

Operatzaileen funtzio indexikoak:

Operatzaileak aztertzeke DEIXIS maila ere azertu beharra dago, operatzaile guztiek funtzio indexikoak dituzte. Perpaus oro ingurumari komunikatibo baten barruan sortua da (igorle, hartzaile, leku, eta denbora). Lau dimentsio hauek sarritan elementu deiktikoen bidez gauzatzen dira (Iz. ord. pertsonalak, denborazko espresioak, lekuzkoak...). Elementu deiktikoen perpaus baten GUNE DEIKTIKOA definitzen dute, komunikazio ekintza baten testuinguru zehatzaren interpretazioa egiten dutenak. Markatu gabekoetan gunea igorlea da. Era berean, gertutasun eta urruntasun mailaren arabera ere sailka daitezke eta honek ez du kokapena soilik adierazteko balio, baita diskurtso mailan eragiteko ere, izan ere, dimentsio honek parte hartzaileak eta testua ere biltzen baititu.

Operatzaile baten potentzialitatea zabala gerta badaiteke ere OP bakoitzak funtzio indexikal bakarra du. Izan ere, perpausaren baitan operatzailea testuinguruz horniturik dago eta horrek aniztasuna galerazten du.

Operatzaile desberdinek funtzio indexikal bera izan dezakete, baina funtzio indexikalak eta diskurtso mailako azterketa egindakoan gutxi dira baliokide izaten jarraitzen dutenak. Eta ezaugarri linguistikoak gehitzean, ez dago markatzaileen artean baliokidetzarik.

Zein ekarpen egiten diote diskurtsoaren koherentziari Operatzaileek? OP-ek perpausa testuinguruari lotzen diote eta hartzailea testuinguru horretan aritzera behartzen.

Zerk egiten du espresio bat operatzaile? Esatea erraza ez bada ere egileak honako baldintza hauek ezartzen ditu:

- * Sintatikoki perpaus batetik bereizteko modukoa izan behar du.
- * Bere ohiko lekua perpausaren hasierak izan behar du
- * Prosodia mailako ezaugarri zenbait izan behar du (azentuazioa, laburdura fonologikoa,...)
- * Diskurtsoaren maila lokal zein globalean eragiteko gai izan behar du, eta baita diskurtsoaren maila desberdinetan ere.

Bestela esanda, diskurtso batean operatzaile lanetan dabilena beste perpaus batean ere operatzaile izan daiteke, baldintza berdinak errepikatuz gero.

Operatzaileek funtzio integratzailea betetzen dute. Alegia, perpausaren markatzaileak dituen funtzioak betetzeak perpaus hori bere ingurumariari lotzen dio eta horren ondoriozko diskurtsoa integratua da, koherentea, hamaika maila eta dimentsio desberdinen artean adiera bakarra, izaera bakarra ematen baitio perpausa edo bere menpe dagoen diskurtsoaren zatiari.

Diane Blakemore (*Semantic constraints on relevance*)-en ekarpenak ere eremu honetakoak izan dira. Bere ekarpenen artean honako hau jotzen dugu interesgarri:

Testuinguru mailako suposizioak ez dira espreski adierazi ez dena ulertzeko soilik - testuinguru mailako inplikazioak esaterako-, proposizio mailako adiera ulertzeko ere balio dute. Beraz, adierazgarritasunetik hurbilduz diskurtsoan bi koherentzia maila bereiz ditzakegu: a) perpaus baten bitartez jasotako informazioa hurrengo perpausa ulertzeko, berarekin harremanak eraikitzeke erabili behar dugunean sortzen den koherentzia eta b) baten bitartez lorturiko informazioa -diskurtsoa interpretatuz- hurrengoaren testuinguru mailako eraginak ulertzeko erabiltzen denean.

Bi adibide:

Errepidea izozturik zegoen eta irrist egin zuen
Errepidea izozturik zegoen. Irrist egin zuen.

Bi perpaus hauek behatuz esan dezakeguna da, bietan, kausazko konnotazioak printzipio pragmatiko orokorreari zor zaiela, eta ondorioz, elkarrizketa mailako inplikaziotzat jo behar ditugu.

Argudio honen baitan bi suposizio garrantzitsu daude: a) Pragmatikoki baldintzatuturik dagoen edozer elkarrizketa mailako inplikazioa da, alegia, printzipio pragmatikoek ez dutela ezer egiten esandakoa berreskuratzeko. b) printzipio pragmatikoek perpaus batean bestean bezalaxe balio dutela.

Lehen suposizioak ez du balio, izan ere, printzipio pragmatikoek argitasuna eman behar dute, ilun dagoen informazioa eskuratzen lagundu...

Egileak lokailuen funtzioaren interpretazio bat egiten du. Interesgarria da ezagutzeke zer nolako lana egiten duten lokailuek perpaus barnean eta nola, koherentzia eta relevantzia direla medio gainditzen dituzten perpausaren muga estuak eta eragile bihurtzen diren, estuki dagokien esanahiaz gaindi. Gure ikergaiaren interpretazioa, funtzionamendua azaltzeko baliagarri.

Ekarpen hauen guztien bitartez, eremu honen mugak nola-hala zehazterik lortu badugu ere, gure hautua oraindik gehiago zehaztu nahi nuke. Izan ere, *The Encyclopediak* Operatzaile Garden, Erdimailako eta Opakoak bereizten ditu. Schiffirin eta Blakemorek, aldiz, ez dute halakorik bereizten, eta definizioen arabera Erdimailako operatzaileez ari dira. Guk bi hauen hautuarekin bat eginez *The Encyclopediak* Erdimailako operatzaile deitzen dituen horiek hartu nahi ditugu aztergai. Alde batera utziko ditugu, bada, operatzaile Garde-nak, jatorrizko adiera semantikoari estu lotuta egonik berauen aztertzeak ez dakarrelako aparteko argitasunik, eta era berean, operatzaile Opakoak ere baztertuko ditugu, opakotasun horrek, jatorri lexikorik gabeko soinu horiek komunikazioa eta pragmatikaren ikuspegitik aztertzea interesgarri gerta badaitezke ere, alderdi semantiko, mailegatze eta hizkuntz ukipenaren ikuspegitik hain bistakoak ez direlakoan.

Beraz, esandako guztiaren argitan, OP-ak testuinguru mailan indarra hartzen duten eta diskurtsoa laguntzen duten elementuak direla esango dugu. Gramatikalki jatorri oso desberdinetakoak izan badaitezke ere diskurtso mailan duten balore pragmatikoak izaera propioa ematen die. Gramatikalki, badirudi perpausetik kanpo daudela. Semantikoki ere, higiturik agertzen zaizkigu eta operatzaile lanetan ari direnean izaera semantikoa galtzen dute, batzuk besteek baino neurri handiagoan, denek galtzen dute zerbait, ordea. Gu higiturik agertzen diren operatzaileez ariko gara.

Halaber, interesgarriak iruditzen zaizkigu erdimailako operatzaileak Maschlerren aurkikuntza frogatzeko. Honen arabera, operatzaileak kategoria bereizi direnez, hiztun elebidunek bi hizkuntzetariko baten ekarpena hautatzen dute funtzio hori betetzeko hizkuntza batean zein bestean mintzo direlarik. Gurean hori horrela denentz frogatu nahi izan dugu.

4. Eranskina

Operatzaile pragmatikoen azterketa: Emaitzak xeheago

Zenbaketari ekin aurretik ikus dezagun zein den talde bakoitzeko corpusa eta beraien ezaugarriak zein diren.

Euskarazko corpusa:

Formak	Distribuzioa
1. Deputamadre 1	Perpau bati txertaturik ez dagoenean
2. Hostia 3	“
3. Osea 34	“
4. Joder 24	“
5. Esque 28	“
6. Baina 69	“
7. Bada 68	“
8. Eztakit 85	“
9. Igual 48	“
10. Ez 10	“
11. Ez? 24	“
12. Bai 11	“
13. Bai? 1	“
14. Haber 3	“
15. Apurbat 3	“
16. Orain 2	“
17. Dehecho 1	“
18. Vale 1	“
19. Ezta? 3	“
20. Orduan 10	“
21. Hombre 15	“
22. Halaere 2	“
23. Venga 1	“
24. Bueno 10	“
25. Edo 24	“
26. Eta 103	“
27. ya 7	“
28. Claro 5	“
29. Gainera 3	“
30. Eztakizu? 1	“
31. Segun 4	“
32. Queva 7	“
33. No? 3	“

Erdarazko corpusa

Forma	Distribuzioa
1. Si 26	Galdera bati erantzuten ez dionean
2. No 70	“
3. O 27	Perpau batean txertaturik ez dagoenean
4. Y 137	“
5. Porque 23	“
6. Aunque 5	“
7. Yo creo 1	Zalantza adierazten duenean eta “
8. Digo yo 3	Zalantza adierazten duenean eta “
9. No? 14	Perpau amaieran, solaskideari zuzentzen zaionean

10. Nose 19	Perpauz batean txertaturik ez dagoenean
11. Pero 174	“
12. Esque 117	“
13. Bueno 33	“
14. Pues 91	“
15. Joder 21	“
16. Osea 65	“
17. Claro 13	“
18. Vale 20	“
19. Oye 19	“
20. Vamos 5	“
21. Hombre 8	“
22. La verdad 2	“
23. Ya 3	“
24. Desdeluego 3	“
25. Mira 5	“
26. Entonces 24	“
27. Entiendes? 1	“
28. Jolines 2	“
29. Queva 1	“
30. Coño 1	“
31. Ves? 2	“
32. Venga 2	“
33. Hostia 1	“
34. Me parece 1	Zalantza adierazten duenean eta “

Corpusaz lehen ondorioak eman aurretik ikus dezagun zein den corpusa hizkuntza bakoitzean jasotako frogatan. Forma bakoitzaren ondoan maiztasuna eta ehuneko bestea daude.

Corpusa euskaraz eta erdaraz

euskaraz	A tal.	B tal.	erdaraz	C tal.	D tal.
Bai 11 (% 1,79)	5	6	Si 26 (% 2,76)	11	15
Ez 10 (% 1,62)	5	5	No 70 (% 7,44)	46	24
Bai? 1 (% 0,16)	0	1	No? 14 (% 1,48)	6	8
Ez? 24 (% 3,90)	3	21	Esque 117 (% 12,44)	72	45
Esque 28 (% 4,56)	13	15	Pero 174 (% 18,51)	101	73
Baina 69 (% 11,23)	30	39	Pues 91 (% 9,68)	53	38
Bada 68 (% 11,07)	41	27	Nose 19 (% 2,02)	4	15
Eztakit 85 (% 13,84)	48	37	Y 137 (% 14,57)	106	31
Eta 103 (% 16,77)	31	72	O 27 (% 2,87)	16	11
Edo 24 (% 3,90)	9	15	Joder 21 (% 2,23)	8	13
Joder 24 (% 3,90)	13	11	Osea 65 (% 6,91)	21	44
Osea 34 (% 5,53)	20	14	Bueno 33 (% 3,51)	12	21
Bueno 10 (% 1,62)	6	4	Hombre 8 (% 0,85)	5	3
Hombre 15 (% 2,44)	4	11	Aunque 5 (% 0,53)	1	4
Apurbat 3 (% 0,48)	0	3	Porque 23 (% 2,44)	16	7
Orain 2 (% 0,32)	1	1	Claro 13 (% 1,38)	9	4
Claro 5 (% 0,81)	3	2	Vale 20 (% 2,12)	19	1
Vale 1 (% 0,16)	0	1	Ya 3 (% 0,31)	2	1
Ya 7 (% 1,14)	3	4	Entonces 24 (% 2,55)	13	11
Orduan 10 (% 1,62)	9	10	Hostia 1 (% 0,10)	0	1
Hostia 3 (% 0,48)	0	3	Queva 1 (% 0,10)	0	1
Queva 7 (% 1,14)	0	7	Venga 2 (% 0,21)	0	2
Venga 1 (% 0,16)	1	1	Desdeluego 3 (% 0,31)	1	2
Deputamadre 1 (% 0,16)	0	1	Mira 5 (% 0,53)	4	1
Haber 3 (% 0,48)	2	1	Vamos 5 (% 0,53)	1	4

Igual 48 (% 7,81)	32	16	Entiendes? 1(% 0,10)	1	0
Ezta? 3 (% 0,48)	1	2	Jolines 2 (% 0,21)	1	1
Dehecho 1 (% 0,16)	0	1	La verdad 2 (% 0,21)	1	1
Gainera 3 (% 0,48)	3	0	Coño 1 (% 0,10)	1	0
Eztakizu? 1 (% 0,16)	0	1	Ves? 2 (% 0,21)	2	0
Segun 4 (% 0,65)	1	3	Oye 19 (% 2,02)	15	4
No? 3 (% 0,48)	3	0	Digo yo 3 (% 0,31)	0	3
Halaere 2 (% 0,32)	1	1	Yo creo 1 (% 0,10)	0	1
			Me parece 1 (% 0,10)	0	1

Hemen ikusten dugunez forma desberdin kopurua berdina da euskarazko testuan eta erdarazkoan. Alde honetatik begiraturaz, bada, erabilpen maila beretsua dugula esan daiteke. Formen maiztasunari dagokionez, ordea, erdarazkoan maiztasuna % 34,68 handia-go da.

Bataz beste euskarazko taldean solaskide bakoitzak 55,82 forma kopurua erabili du, erdarazkoan, berriz, 94. Datu honetatik inongo ondorioz ateratzeko talde bakoitzaren emaitzak izan behar ditugu kontuan

Taldeka bereizia

- A taldea: 28 forma desberdin, 48 forma pertsonako
- B taldea: 31 forma desberdin, 65.2 forma pertsonako
- C taldea: 28 forma desberdin, 109.6 forma pertsonako
- D taldea: 31 forma desberdin, 78.4 forma pertsonako

Hemen ageri denez corpusa berdintsua da talde guztietan, aldatzen dena maiztasuna da. Ez da harritzekoa, izan ere, taldearen edo elkarrizketaren bizitasunaren arabera operatzaile dentsitatea nabarmen alda baitaiteke edozein kasutan.

Honez gain bi zerrendak alderatuz argi ikusten da hitz asko berdinak direla zerrenda batean eta bestean, maiztasun aldetik parekotasun handirik ikusten ez bada ere, bi taldeen diskurtsoan corpus beretsua erabiltzen dutela ikusten dugu.

Azter ditzagun orain euskarazko multzoan ageri zaizkigun formak. Izan ere, erdarazkoan dauden formak erdal jatorrikoak dira huts hutsean, euskarazkoan ageri zaizkigunak, ordea, ez dira euskaratikoak bakarrik.

Corpusaren sailkapena hizkuntz erroaren arabera

Erdarazkoak	Euskarazkoak
Joder 24 (% 3,90)	Bai 11 (% 1,79)
Osea 34 (% 5,53)	Ez 10 (% 1,62)
Bueno 10 (% 1,62)	Bai? 1 (% 0,16)
Hombre 15 (% 2,44)	Ez? 24 (% 3,90)
Esque 28 (% 4,56)	Baina 69 (% 11,23)
Claro 5 (% 0,81)	Bada 68 (% 11,07)
Vale 1 (% 0,16)	Eztakit 85 (% 13,84)
Ya 7 (% 1,14)	Eta 103 (% 16,77)
Hostia 3 (% 0,48)	Edo 24 (% 3,90)
Queva 7 (% 1,14)	Apurbat 3 (% 0,48)
Venga 1 (% 0,16)	Orain 2 (% 0,32)
Deputamadre 1 (% 0,16)	Orduan 10 (% 1,62)
Haber 3 (% 0,48)	Ezta? 3 (% 0,48)
Igual 48 (% 7,81)	Gainera 3 (% 0,48)
Dehecho 1 (% 0,16)	Eztakizu? 1 (% 0,16)
Segun 4 (% 0,65)	Halaere 2 (% 0,32)
No? 3 (% 0,48)	
Forma kopurua: 195 (% 32,76)	Forma kopurua: 419 (% 68,24)

Formen erroari erreparatuz bistan da bi heren inguru euskal errokoak direla, eta heren bat, berriz, erdarazkoa. Beraz, lekuko bakoitzak erabilitako hiru formetatik bat erdarazkoa izan zen. Ikus dezagun, orain, maiztasun desberdinak kontuan izanik joera hau berdin mantendu ala aldatu egiten den.

Formen sailkapena maiztasunaren arabera

Euskaraz (% +2)	Erdaraz (% +2)	Euskaraz (% +5)	Erdaraz (% +5)
Ez? 24 (% 3,90)	Joder 24 (% 3,90)	Eta 103 (% 16,77)	Osea 34 (% 5,53)
Baina 69 (% 11,23)	Osea 34 (% 5,53)	Baina 69 (% 11,23)	Igual 48 (% 7,81)
Bada 68 (% 11,07)	Igual 48 (% 7,81)	Bada 68 (% 11,07)	
Eztakit 85 (% 13,84)	Hombre 15 (% 2,44)	Eztakit 85 (% 13,84)	
Eta 103 (% 16,77)	Esque 28 (% 4,56)		
Edo 24 (% 3,90)			
Forma kopurua: 6 Maiztasuna: 373 Mult. honetan: % 71,45 Mult. osoan: % 60,75	Forma kopurua: 5 Maiztasuna: 149 Mult. honetan: % 29,55 Mult. osoan: % 24,27	Forma kopurua: 4 Maiztasuna: 325 Mult. honetan: % 79,85 Mult. osoan: % 52,93	Forma kopurua: 2 Maiztasuna: 82 Mult. honetan: % 20,15 Mult. osoan: % 13,35

Maiztasunik handienaren arabera, % 2 eta % 5 edo gehiagokoetan, erdarazko formek agertzen jarraitzen dute, nahiz eta beraien maiztasuna eta bataz besteko indarra txikiagotzen joan maiztasuna handitu ahala. Maiztasunik handieneko corpusean hirutik bat erdarazkoa da eta bataz beste, multzo honetako % 20,15a dira eta multzo orokorreko 13,35a.

Dena den, ikus dezagun euskarazko multzo honetan ageri zaigun corpusak zein ezaugarri dituen. Alegia, zein eta zenbat diren kalkoak (mailegu semantikoa). Izan ere, erdararen pisua aztertzean ezin gera gaitezke maileguen azterketan, kalkoak ere aintzat hartu behar ditugu.

Euskarazko corpusa eta Kalkoak

Euskarazkoak	Kalkoak
Bai 11 - 1,79	Baina 69 - 11,23
Ez 10 - 1,62	Eztakit 85 - 13,84
Bai? 1 - 0,16	Apurbat 3 - 0,48
Ez? 24 - 3,90	Orduan 10 - 1,62
Bada 68 - 11,07	Gainera 3 0,48
Eta 103 - 16,77	Eztakizu? 1 - 0,16
Edo 24 - 3,90	
Orain 2 - 0,32	
Ezta? 3 - 0,48	
Halaere 2 - 0,32	
Forma kopurua: 10 Maiztasuna: 248 Mult. honetan: % 61,57 Mult. osoan: % 40,39	Forma kopurua: 6 Maiztasuna: 171 Mult. honetan: % 39,43 Mult. osoan: % 27,85

Datu hauek aztertuz kalkoen indarra agerian gelditzen da, multzo honetako corpusaren % 37,5a osatzen dute. Maiztasunari dagokionez Euskal errodun formen artean hamarretik lau kalkoak dira eta multzo osoan, aldiz, ia hamarretik hiru.

Datu hauek, ordea, ezin ditugu bere bakarrean hartu, dagokien testuinguruan ulertu behar dira, erdal maileguen ondoan, alegia. Honen arabera:

Euskarazko corpusa jatorriaren arabera bereizturik

Maileguak	Kalkoak	Euskarazkoak
1. Esque 28 - 4,56	1. Baina 69 - 11,23	1. Bai 11 - 1,79
2. Joder 24 - 3,90	2. Eztakit 85 - 13,84	2. Ez 10 - 1,62
3. Osea 34 - 5,53	3. Apurbat 3 - 0,48	3. Bai? 1 - 0,16
4. Bueno 10 - 1,62	4. Orduan 10 - 1,62	4. Ez? 24 - 3,90
5. Hombre 15 - 2,44	5. Gainera 3 0,48	5. Bada 68 - 11,07
6. Claro 5 - 0,81	6. Eztakizu? 1 - 0,16	6. Eta 103 - 16,77
7. Vale 1 - 0,16		7. Edo 24 - 3,90
8. Ya 7 - 1,14		8. Orain 2 - 0,32
9. Hostia 3 - 0,48		9. Ezta? 3 - 0,48
10. Queva 7 - 1,14		10. Halaere 2 - 0,32
11. Venga 1 - 0,16		
12. Deputamadre 1 - 0,16		
13. Haber 3 - 0,48		
14. Igual 48 - 7,81		
15. Dehecho 1 - 0,16		
16. Segun 4 - 0,65		
17. No? 3 - 0,48		
Forma des. kop.: 17 (% 51,51) Maizt.: 195 (% 31,75)	Forma des. kop.: 6 (% 18,18) Maizt.: 171 (% 27,85)	Forma des. kop.: 10 (% 30,30) Maizt.: 248 (% 40,39)

Laburbilduz:

- Forma desberdin kopurua: 33
- Kalko desberdin kopurua: 6
- Mailegu desberdin kopurua: 17
- **Bataz beste erdal jatorriko operatzaileen agerpena corpusean: % 69,7**
- Forma kopurua: 614
- Kalkoen maiztasuna: 171
- Maileguen maiztasuna: 195
- **Erdal jatorriko operatzaileen bataz besteko maiztasuna: % 59,61**

Beraz, mailegu eta kalkoak bilduz erdal jatorriko formak orain arte ikusi duguna baino askoz indartsuago ageri zaizkigu. Alegia, gazte hauen diskurtsoan erdal jatorriko operatzaileak dira nagusi, corpusa zein maiztasunaren aldetik.

Azter dezagun gauza bera taldez talde forma desberdin kopurua eta maiztasuna orohar berdintsuak diren edo alde handiak dauden ikusteko.

Corpusa eta maiztasuna taldeka azterturik (A eta B taldeak)

Maileguak A talde.	B tal.	Kalkoak A talde.	B talde.	Euskarazkoak A talde.	B tal.
1. Esque 13	15	1. Baina30	39	1. Bai 5	6
2. Joder 13	11	2. Eztakit 48	37	2. Ez 5	5
3. Osea 20	14	3. Apurbat 0	3	3. Bai? 0	1
4. Bueno 6	4	4. Orduan 9	1	4. Ez? 3	21
5. Hombre 4	11	5. Gainera 3	0	5. Bada 41	27
6. Claro 3	2	6. Eztakizu? 0	1	6. Eta 31	72
7. Vale 1	0			7. Edo 9	15
8. Ya 3	4			8. Orain 1	1
9. Hostia 0	3			9. Ezta? 1	2
10. Queva 0	7			10. Halaere 1	1
11. Venga 1	0				
12. Deputamadre 0	1				
13. Haber 2	1				
14. Igual 32	16				
15. Dehecho 0	1				
16. Segun 1	3				
17. No? 3	0				
Kopurua: A F*: 13 (% 50) M*: 102 (% 35,30) B F: 14 (% 48,28) M: 93 (% 28,62)		Kopurua: A F: 4 (% 15,38) M: 90 (% 31,14) B F: 5 (% 17,24) M: 81 (% 24,92)		Kopurua: A F: 9 (% 34,62) M: 97 (% 33,56) B F: 10 (% 34,48) M: 151 (% 46,46)	

* F: Formak / *M: Maiztasuna

Hemen ikusten dugunez forma kopuru eta maiztasun kopuruak taldez-talde nahikoa orekatuak dira. Forma desberdin kopuruari dagokionez, gutxi gora-behera heren bat da euskarazkoa bi multzoetan, eta maiztasunari dagokionez, beste hainbeste. Aipatzekoa da, ordea, azken kasu honetan B taldeak A taldeak baino euskarazko forma gehiago erabiltzen duela. Aldeak, dena den, ez dira nabarmenegiak. Beraz, taldekako kopuruek kopuru orokorretan lorturiko emaitzak frogatzen dituzte, alegia, euskarazko formak gutxiengo direla diskurtso operatzaileen eremuan.

Multzo nagusian bezala ikus dezagun orain maiztasunik handieneko multzoetan joera hau mantentzen den.

Euskaraz erabilitako formak Maiztasunaren arabera (% +2)

Maileguak	Kalkoak	Euskarazkoak
1. Esque 28 - 4,56	1. Baina 69 - 11,23	1. Ez? 24 - 3,90
2. Joder 24 - 3,90	2. Eztakit 85 - 13,84	2. Bada 68 - 11,07
3. Osea 34 - 5,53		3. Eta 103 - 16,77
4. Hombre 15 - 2,44		4. Edo 24 - 3,90
5. Igual 48 - 7,81		
Formak: 5 (% 45,45) Maiztasun.: 149 (% 28,54)	Formak: 2 (% 18,18) Maiztasuna: 154 (% 29,5)	Formak: 4 (% 36,36) Maiztas.: 219 (% 41,95)

Euskaraz erabilitako formak Maiztasunaren arabera (%5)

Maileguak	Kalkoak	Euskarazkoak
1. Igual 48 - 7,81	1. Baina 69 - 11,23	1. Bada 68 - 11,07
2. Osea 34 - 5,53	2. Eztakit 85 - 13,84	2. Eta 103 - 16,77
Formak: 2 (% 33,33) Maiztasuna: 82 (% 20,14)	Formak: 2 (% 33,33) Maiztas.: 154 (% 37,83)	Formak: 2 (% 33,33) Maiztas.171 (% 42,01)

Bi taula hauetan ere taula nagusian ageri zen egoera bera ikusten dugu. Erdal jatorriko formak nagusi. Bataz besteko kopuruak ere berdin-berdin mantentzen dira. Beraz, erdal jatorriko formak maila guztietan dira indartsuenak.

Ondorioak:

Beraz, esandako guztia laburbilduz, gazteen lagunarteko euskararen Operatzaile Pragmatiko ugari dagoela ikusten dugu eta halaber eremu hau neurri handi batean erdaratik elikatzen dela, ez corpusari dagokionez bakarrik, baita maiztasunari dagokionez ere. Eta formarik indartsuenak euskarazkoak izan arren (bada, eta...) eremu osoan gutxiengo dira.

Azterketa hau oso mugatua eta oinarritzkoa den arren, euskarazko eta erdarazko multzoetako corpusaren arteko parekotasunak, zein euskarazko taldeen corpus eta maiztasun mailakoak ikusirik, kasualitate hutsa baino zerbait gehiago badagoela pentsatzera bul-tzatzen gaituzte. Alegia, gazteen lagunarteko euskararen gainerako eremuetan hautematen den bezala, honeta ere, erdal corpusa eta erdal erreferentziak direla aberasteko bide bakarra. Honek Manschler-en teoria¹ frogatzen du nolabait -zeharkako erreferentzien bidez besterik ez baitugu ezagutzen-, izan ere, berak esan bezala, euskararen kasuan ere, ukipen egoera batean hiztunek hizkuntza bat edo besteko corpusaren alde egiten dutela ageri baita –bere azalpenaren arabera, hiztunek multzo hau multzo bateratutzat jotzen dute eta ez dute bereizten jatorria erabiltzeko orduan, beraz ukipen egoeran hizkuntza indartsuena nagusitzen da–. Alegia, espainolaren alde egin dutela gurean, hizkuntza boteretsuenaren alde.

Operatzaile pragmatikoez ari gara eta ez ditugu bakoitzaren funtzioak aztertu. Bistan da, hemen egin duguna baino askoz azterketa sakonagoa eta interesgarriagoa egin zitekeela baldin eta operatzaileak corpusaren arabera soilik sailkatu ordez, adiera eta funtzioaren arabera ere sailkatu izan bagenitu. Horrela eginez ziurrenik, erdal ekarpena hemen ageri dena baino harago doala ikusiko genuke edo Janet Holmesen ekarpenari² jarraituz (1995), eta kulturarteko konparaketa eginez, bi kulturen arteko alderik islatzen den aztertu. Orain-goz ordea, bere horretan utziko dugu, eremu aski labainkorra baita eta euskaraz eremu hau aztertu gabe duenez, arras arriskutsua inolako ondorioren bila abiatzea. Utz dezagun, bada, honetan esandakoa operatzaileen inguruko hurrengo azterketari gaia jarrita.

¹ **Manschler, Y n.d.** "Metalinguaging and discourse markers in bilingual conversations" (Unpublished m.s.) R.E. Asher-en *The Encyclopedia of Language and Linguistics*-eko Pragmatic Operators sarreraren pean (3250. or.) egiten zaion aipamena da ezagutzen dugun bakarra eta horretan oinarritu gara. Honi buruz jakin beharrekoak jakiteko ikus sarrera 1.5 puntua eta Operatzaile Pragmatikoez mintzo den eranskina.

² **Holmes, J (1995):** *Women, Men and Politess.* London, Longman

5. Eranskina

Lekukoen fitxategia

Ondoren datorrena ikerketako grabazioetan parte hartu duten lekukoen fitxategia da. Bertan bakoitzaren datuak kodifikaturik daude. Lekuko bakoitza zenbakiz identifikaturik dago.

Zenbakia: Identifikazio zenbakia

Herria: Lizarra (Liz.), Arrasate (Ar. 2) , Altsasu (Alts.), Arrasate1 (Ar. 1), Dima, Galdakao (Gald.), , Segura (Seg.), Portugalete (Portu.)

Sexua: 0 (gizonezko) 1(emakume)

Ikasketak: oinarrizkoak erdaraz 0, euskaraz 1, ertainak ere euskaraz 2, unibertsitatean ere euskaraz 3

Etxean euskaraz: ez 0, bai 1, bietan 2

Kalean euskaraz: bai 1, ez 0, bietan 2

Euskarazko produkzioaren jarraipena: Hutsa 0, handia 1, kaxkarra 2

Lekukoa	Herria	Adina	Sexua	Ikasketak	Etxean	Kalean	Euskal produk.
01	Liz.	22	0	1	0	1	1
02	Liz.	22	0	1	0	0	0
03	Liz.	20	1	2	0	0	1
04	Liz.	21	1	2	0	0	1
05	Liz.	21	1	2	2	0	1
06	Ar. 2	18	1	2	1	1	1
07	Ar. 2	18	1	2	1	1	1
08	Ar. 2	19	1	2	1	1	1
09	Ar. 2	22	0	1	1	1	1
10	Ar. 2	18	1	2	1	1	1
11	Alts.	16	1	2	0	0	1
12	Alts.	16	1	2	0	1	1
13	Alts.	16	1	1	0	0	1
14	Alts.	16	1	1	0	0	1
15	Arr. 2	25	0	3	1	2	1
16	Ar. 1	21	1	3	1	1	1
17	Ar. 1	21	1	1	1	1	1
18	Ar. 1	21	1	2	1	1	1
19	Ar. 1	21	0	2	1	1	1
20	Ar. 1	19	0	3	2	1	1
21	Dima	21	0	2	0	0	1
22	Dima	20	0	1	1	0	2
23	Dima	21	0	1	1	0	1
24	Dima	21	1	2		0	2
25	Dima	22	1	2	1	0	2
26	Gald.	19	0	2	1	1	1
27	Gald.	19	1	3	1	1	1
28	Gald.	19	1	3	0	1	1
29	Gald.	19	0	3	1	1	1
30	Gald.	19	0	3	1	1	1
31	Gald.	19	1	3	1	1	1
32	Seg.	21	0	1	1	1	1
33	Seg.	21	1	3	1	1	1
34	Seg.	19	0	2	1	1	1
35	Seg.	19	0	2	1	1	1
36	Seg.	20	1	2	1	1	1
37	Portu	18	0	2	0	0	1
38	Portu	19	0	3	0	0	1
39	Portu	18	0	3	0	0	1
40	Portu	18	0	3	0	0	1
41	Portu	18	0	2	0	0	2
42	Portu	18	0	3	1	0	1
43	Portu	18	0	2	0	0	1

6. Eranskina

Formulak

Ondoren datorrena gure dokumentazioan agertutako formulen zenbaketa da. Forma bakoitzak ondoan duen zenbakiak maiztasuna adierazten du

euskarazkoak	maileguak	kalkoak
1. Nire ustez 78	1. queva 12	1. bada hori 43
2. hori da 20	2. lo que sea 11	2. ez dakit zer 16
3. ados egon 9	3. no se que 13	3. eta hori 23
4. azken finean 15	4. ahí va 7	4. pila bat 21
5. eta kitto 9	5. ya esta 4	5. adarrak jarri 19
6. dena dela 5	6. yo que se 4	6. eta dena 18
7. bapatean 1	7. de puta madre 4	7. eta punto 3
8. eman dezagun 4	8. por ejemplo 3	8. edo hori 3
9. adarra jo 4	9. y tal 2	9. azken batean 3
10. batez ere 5	10. por si acaso 2	10. neurriak hartu 2
11. azken finean 15	11. buscarse la vida 2	11. eskua sartu 2
12. gaur egun 7	12. a casarla 1	12. azken hitza 2
13. argi eta garbi 3	13. tocar los cojones 1	13. inoren eskutan egon 3
14. gutxi gora behera 2	14. poner los cuernos 1	14. pues hori 2
15. dena den 1	15. no te jode 1	15. eta badago 3
16. kokoteraino egon 2	16. no se cuanto 1	16. paso eman 2
17. larrua jo 2	17. para rato 1	17. ez dakizu 2
18. eskerrik asko 1	18. ni por el forro 1	18. saltar golpera 1
19. inoren lepotik 2	19. menage à trois 1	19. eta horrela 8
20. gero gerokoak 3	20. más o menos 1	20. puntu hori heldu 1
21. zeredozer 1	21. las de Dios 1	21. ordutik aurrera 1
22. pikutara bidali 1	22. hijo de puta 2	22. ona2 egon 1
23. mutur hautsi6 1	23. de regalo 1	23. nire partetik 1
24. lehengo eta behin 1	24. al culo del mundo 1	24. mundua gainera jausi 1
25. lege txarreko 1	25. comerse el marron 1	25. inoren airera ibili 1
26. inoren kontu bizi 1	26. comerse el coco 2	26. hori segun 1
27. inoren gain hartu 1	27. de repente 2	27. hori hasteko 1
28. inoren atzetik ibili 1		28. hasiera batean 1
29. hori ba 9		29. gutxienak 1
30. hara bestea 1		30. gehiegira joan 1
31. burua erre kara bota 1		31. gauza argi utzi 1
32. argi ibili 1		32. gauetik goizera 1
33. antzarrei begira 1		33. gaizki hartu 1
34. eta kitto 3		34. edo horrela 5
35. pikutara joan 1		35. eta hori guzti 1
36. aurrera atera 7		36. eta fuera 1
37. alde egon 4		37. esaten joan 1
38. ospa egin 2		38. burua eduki 1
39. alde egin 2		39. bueltak eman 1
40. kargu egin 4		40. beltza eduki 1
41. parte hartu 5		41. asko esan eta gero kaka 1
42. kargu egon 3		42. printzipioz 1
43. txortan egin 1		43. tiratuta gelditu 1
44. ondo joan 1		44. ni naizenarekin 1
45. kargu hartu 1		45. gaizki pentsatu 4
46. aurrera joan 1		46. esku bat bota 1
47. pikutara joan 1		47. garbi jarri 4
		48. kargu egin 4
		49. aurrera atera 10

		50. kontuan hartu 3
		51. jakinean egon 2
		52. kontuan eduki 1
		53. berdin izan 9
		54. ume eduki 13
		55. suerte ukan 1
		56. serio hartu 1
		57. sartu erdian 1
		58. rolloan egon 1
		59. paso egin 1
		60. ondo ikusi 4
		61. mundura ekarri 2
		62. kontuan eduki 1
		63. burura etorri 1
		64. buruan sartu 1
		65. aurrera eraman 1
		66. aurpegira bota 1
		67. argi izan 1
		68. pauso eman 1
		69. fuerte egin 1
		70. denboraz ibili 1
Formak: 47 (% 32,63) Maiztasuna: 245 (% 40,56) Maizt pertsonako: 4,8 f (% 40,57)	Formak: 27 (% 18,75) Maiztasuna: 83 (% 13,74) Maiz. pertsonako: 1,62 f (% 13,69)	Formak: 70 (% 48,61) Maiztasuna: 276 (% 45,69) Maizt. pertsonako: 5,41 f (% 45,73)

Formulak subjektuka, formula desberdin kopurua eta maiztasuna

Ondoren subjektu bakoitzak erabili duen formula corpusa eta maiztasuna agertzen dira jatorriaren arabera bereizirik.

Subjektuak	Herriak	Euskarazkoak		Maileguak		Kalkoak	
		Corp.	Maizt.	Corp.	Maizt.	Corp.	Maizt.
1	Liz.	7	12	6	6	6	9
2	Liz	1	2	1	1	6	8
3	Liz	5	6	4	5	3	19
4	Liz.	5	7	1	1	4	16
5	Liz	4	8	0	0	4	7
Lizarra			3 5		1 3		5 8
6	Ar. 2	1	4	0	0	1	1
7	Ar. 2	3	7		0	3	3
8	Ar. 2	5	7	2	4	4	4
9	Ar. 2	3	5	2	2	3	3
10	Ar. 2	3	7	0	0	2	4
Arras 2.			3 0		6		1 5
11	Alts.	2	9	1	2	2	3
12	Alts.	4	4		0	2	6
13	Alts.	0	0	0	0	1	1
14	Alts.	4	4	3	3	3	8
Altsasu			1 7		5		1 8
15	Ar. 1	5	7	1	11	12	23
16	Ar. 1	6	13	1	2	12	16
17	Ar. 1	7	9	0	0	5	6
18	Ar. 1	4	6	0	0	6	7
19	Ar. 1	2	7	2	2	5	5
20	Ar. 1	1	1	1	1	2	2

Arras 1			4 3		1 6		5 9
21	Dima	3	4	2	2	2	2
22	Dima	1	1	0	0	2	2
23	Dima	0	0	3	3	4	4
24	Dima	7	9	5	8	9	14
25	Dima	4	6	2	2	5	8
Dima			2 0		1 5		3 0
26	Gald.	7	11	3	4	7	8
27	Gald.	5	7	0	0	2	2
28	Gald.	6	7	2	2	8	13
29	Gald.	6	6	1	1	4	4
30	Gald.	5	5	0	0	3	3
31	Gald.	4	7	1	1	8	8
Galdak.			4 3		8		3 8
32	Seg.	0	0	0	0	1	1
33	Seg.	3	6	1	1	4	9
34	Seg.	7	14	0	0	4	6
35	Seg.	2	5	0	0	0	0
36	Seg.	7	28	1	1	15	28
Segura			5 3		2		4 4
37	Port.	4	16	1	2	6	7
38	Port.	1	1	0	0	1	1
39	Port.	3	3	4	9	3	3
40	Port.						
41	Port.	1	1	1	1	3	3
42	Port.	4	5	0	0	3	4
43	Port.	1	4	1	1	1	1
Portu			3 0		1 3		1 9
Orotara			2 7 1		7 8		2 8 1

Perpaus hibridoak

Aurreko atalean aipaturiko formulez gain bada euskara eta erdara nahasten duen perpausik ere. Tipologia desberdinekoak dira, denen ezaugarri amankomuna, ordea, lexikoa ez den erdarazko txertoak izatea da, batzuk formularen bat mailegatzten dute, besteek morfosintaxia... Hauen artean, ordea, bada multzo bat, formula ez diren horietako asko (erdara gordinean emandako perpausak edo perpaus zatiak) duten maiztasunagatik formula izaera hartzen ari direnak. Ezin esan formulak direnik, ez baitira egonkorrak... aipagarria da, ordea, egitura hauek oso maiz errepikatzen direla erdarazko diskurtsoan, eta halaber euskarazkoan. Horrek euskarak erdararen elementuez gain erdararen bilakaera ere bizi duela adierazten digu.

Hona hemen hustuketa egin ondoren topatu ditugunen zerrenda. Datuok subjektuka antolaturik daude eta multzo bakoitzaren hasieran erabili duen hiztunaren identifikazio zenbakia dator.

Lizarra

1: -12 perpaus-

1. hemen te pegan una hostia
2. pues de puta madre
3. como la virgen maria
4. se come el marrón
5. la hostia
6. joan al culo del mundo

7. majo marronazo bat da esque
8. joder majo
9. de puta madre
10. para rato
11. cascarla
12. edo yo que se

2: -3 perpaus-

1. gauza argi utzi
2. eta badago
3. orduan adrede

3: -6 perpaus-

1. gu koadrila ibili y tal
2. eta ya esta
3. y tal
4. esango zidan maja búscate la vida como puedas
5. ya pasada bat da!
6. ahí va! eta zergatik?

4: -3 perpaus-

1. si pues agian enteratzen da
2. edo yo que se
3. claro esque ez dakizu

5: -5 perpaus-

1. hay Dios!
2. viva la fiesta!

Arrasate 1

6: -7 perpaus-

1. joder, tio, baina hor, joder, mutila se limpia las manos, ez?
2. hombre esque ya cambian las cosas, ez?
3. bestela depresiones y...
4. o una cria
5. jende asko abortatu duena y que nadie se ha enterado
6. gero, ya, enfin, que remedio les queda de, no?
7. también es tuyo, joder!

8: -3 perpaus-

1. de puta madre
2. niri iruditzen zait una pasada
3. izango nuen un mosqueo...

9: -21 perpaus-

1. joder, vaya show!
2. erdi eta bueno de estanpida, ez?
3. un mosqueo total, zu hor yo aquí, y no nos vamos a hablar en toda la puta vida
4. da más embrolloso, edo te comes más el coco
5. nire ustez hor ya con todas sus consecuencias, ez?
6. esan, joder, pobres
7. que chungo izan behar

8. osea, dejarte de sentimentalismos
9. y que hostias!
10. depresiones, un crio, depresiones!
11. o una cria.
12. un crio, semea!
13. ese es mi nieto, eta hori, aunque no se case aunque no eso
14. orain de todas maneras tipoak dauka mas chuja que la hostia
15. hasieran claro jarri zioten
16. esaten badizute, bada, desaparece de mi casa o lo que sea te hundan
17. emango zidan un cargo de conciencia de la hostia
18. baina yo que se
19. bada, búscate la vida que el hijo es tuyo
20. pero yo que se
21. tuyo, mutila da

10: -4 perpaus-

1. gainera que el hijo es tuyo ez?
2. que el hijo es tuyo?
3. ulertu dut mutilak esan ziola neskari que el hijo es tuyo.
4. también es tuyo, no es tuyo.

Altsasu

11: -17 perpaus-

1. da, osea, la hostia, osea, esque
2. eta eraman arrosa bat osea super
3. da un follon
4. eta vamos esque da super
5. pues vamos a tener un hijo, esque egia da.
6. igual geratzen zara mas colgada que
7. geratzen zara hecha una mierda eta adarrak jarri dizkizu berak zuri eta pues
8. goaz de sufridas
9. joder, que guay, que no se que
10. joder que guay estoy más enamorada
11. igual da una egoista
12. hor, super, los típicos
13. hartzen duzu una fama de puta
14. esque, esque, ere da la hostia, esque
15. eta vamos esque da super
16. daude a lo que pillo, como si es, osea
17. eta ala! vamos maja

12: -7 perpaus-

1. esaten dute no se que, esa zorra
2. esango dute, ay que pobrecita, adarrak jarri dizkiote ez dakit zer
3. joder que macho
4. pues ya esta
5. joder doaz, joder, como tira, no se que
6. esaten dute, que macho...
7. bai, las cojas

14: -20 perpaus-

1. esaten dute, oye, zu tipo
2. esaten dute, oye, gertatu da
3. le ponen los cuernos
4. bai, si, mesa redonda, cama redonda ya, no?
5. majo que espabilado
6. si ya
7. van de macho, baina gero...
8. joder, da, un minimo, un minimo de...
9. da una puta
10. da un macho
11. da una tomadura de pelo, tio...
12. beti ez dute nahi mambo, tio.
13. pues no.
14. joder, macho
15. osea, yo le mato, tio
16. nik esango nizkion las de Dios
17. que cabrón!
18. osea, las cojas, no?
19. esango zion berak, pero tu tio de que vas, ez?
20. geratu nintzen como una idiota

Arrasate 1

15: -3 perpaus-

1. pasandodel tio edo lo que sea
2. eta, el nosotras parimos nosotras decidimos?
3. esan zion dejame en paz el niño es mio, tu solo hiciste cinco minutos en la cama y nada más

16: -11 perpaus-

1. dago guay
2. eta ya esta
3. eta dago, vamos
4. ez desde luego
5. la ostra!
6. esque, la ostra, ez dakit
7. eta, por aqui!
8. la ostra!
9. claro, esque ez dakizu -3 aldiz-

18: -4 perpaus -

1. claro, esque, ez dakizu
2. contar por contar
3. claro, a ver familia esque bera
4. hombre neska ere bai da un poco, ez?

19: -perpaus 1-

1. zuretzat, de regalo

20: -perpaus 1-

1. tócate los cojones

Dima**21:** -5 perpaus-

1. enseguida hasi behar du
2. el cornudo jarri zuen iragarkia
3. acerca del tema
4. así, de golpe, ezin esan
5. berak esan zuen, no te jode

22: -perpaus 1-

1. esque, da ya un caso muy

23: -7 perpaus-

1. horrela dago, no me vengas con hostiadas
2. puto cabrón!
3. hijo puta handia !
4. el más rápido, la ley del más rápido
5. gainera, herri dena da, ezdakit, cristiano románico apostólico
6. joder, yo que se, tio.
7. tuboak ipini

24: -19 perpaus-

1. neska, super esto y
2. zu esan egin por si acaso
3. en cambio, dauka beste lagun bat
4. nik eskatu behar dut permisoa, ni mucho menos, osea.
5. menage à trois
6. zer ostra!
7. bestea se ha limpiado las manos y le ha dicho ez, por si acaso
8. eta jope, osea, yo alucino.
9. osea, primero eso.
10. egon preparatu porque te da la gana
11. según por donde se mire
12. osea, osea, alucino seguru dela super facil
13. super facil izan da erabakia
14. bai super facil izan da erabakia
15. joder, osea, desdeluego
16. ni orain geratzen naiz haurdun, osea, me sentiría super desgraciada super gaizki
17. eduki ni por el forro.
18. ya le vale.
19. bera, encambio, engainatuta ibili da.

25: -21 perpaus-

1. besteak ¿qué ha hecho?
2. queva, ahí
3. eta gainera esta un poco loca
4. daukazu burua pues en tonterias
5. zuk dauzkazu yo que se urte batzuk
6. eta badakizu más o menos nola doan gauza
7. como que no
8. esque izan mogollón de complejo
9. porque luego ez dakizu nola gertatu zen

10. joder tio zara la leche
11. joder tio pues no se orduan
12. da erraza pero tu dime
13. como que ez
14. si orain nik hiru neska hauei esaten diet oye monillas ehun mila pezeta
15. sartu una de las buenas
16. super enamorada
17. geratu como ezdakit super gaizki
18. inpotentzia bat de la leche
19. osea pasando de ellos eta hori
20. de buenas
21. claro esque ez dakizu

Galdakao

26: -4 perpaus-

1. eta beste dale que te pego
2. jendeak esaten dio, venga,, la hostia, dela chorrada bat
3. aver derecho civil
4. que ostras!

27: -perpaus 1-

1. mesedez ez jope de contrabando

28: -2 perpaus-

1. quita quita quita
2. gogoratu egun memorable hura que desastre

29: -perpaus 1-

1. agertu zen en tribunal popular
2. ez aita abusatu

Segura

33: -perpaus 1-

1. ... y tal

Portugalete

37: -2 perpaus-

1. ya joder da escabroso
2. culín bat bota

39: -5 perpaus-

1. eta ez da pasatzen jendea, hijo de puta no se que osea
2. que tio mas maricón no se que no se cuanto eta ni bada flipado flipado
3. ahiva encima maricón
4. amama con la menopausia
5. eta ahiva joder pues menos mal que me he dejado la metralleta en casa que sino eta, ahiva, ahiva, osea esque...

42: -4 perpaus-

1. oye zu
2. da el estereotipo claro
3. da el prototipo del macho osea
4. esaten dute, perdemos votos

43: -2 perpaus-

1. esaten dute todavía no he oido los bombazos
2. guk esaten genien, baina txikiak ginen eta os vamos a poner las bombas no se que eta jende akojonatu egiten zen

Erdarazko perpausak eta hibridoak. Taldekako eta Subjetukako maiztasuna zenbakitan.

Subjek.	Her.	Perp. kop.
1	Liz.	12
2	Liz.	3
3	Liz.	6
4	Liz.	3
5	Liz.	5
Lizarra		29 (5,8 pertsonako)
6	Ar. 2	7
7	Ar. 2	0
8	Ar. 2	3
9	Ar. 2	21
10	Ar. 2	4
Arras 2.		35 (7 pertsonako)
11	Alts.	17
12	Alts.	7
13	Alts.	0
14	Alts.	20
Altsasu		44 (11 pertsonako)
15	Ar. 1	3
16	Ar. 1	11
17	Ar. 1	0
18	Ar. 1	4
19	Ar. 1	1
20	Ar. 1	1
Arras 1		20 (3,3 pertsonako)
21	Dima	5
22	Dima	1
23	Dima	7
24	Dima	19
25	Dima	21
Dima		53 (10,6 pertsonako)
26	Gald.	4
27	Gald.	1
28	Gald.	2
29	Gald.	1
30	Gald.	0
31	Gald.	0
Galdak.		8 (1,3 pertsonako)
32	Seg.	0
33	Seg.	1
34	Seg.	0
35	Seg.	0
36	Seg.	0

Segura		1 (0,2 pertsonako)
37	Port.	2
38	Port.	0
39	Port.	5
40	Port.	0
41	Port.	0
42	Port.	4
43	Port.	2
Portu		13 (1,85 pertsonako)
Orotara		203 (4,72 pertsonako)

7. Eranskina

Prestasun hiztegiaren azterketa, emaitzak:

Subjek	Her.	Izenak				Aditza				Aditzak + Izenak	
		Orotara		Maileguak		Orotara		Maileguak		Orotara	
		Corp.	Maiz	Corp.	Maiz.	Corp.	Maiz.	Corp.	Maiz.	Corp.	Mail.
1	Liz.	62	156	17(% 27,42)	21 (% 13,46)	54	108	9 (% 16,66)	16 (% 14,81)	116	26 (% 22,41)
2	Liz.	27	44	2 (% 7,4)	2 (% 4,54)	29	85	1 (% 3,44)	1 (% 1,17)	56	3 (% 5,35)
3	Liz.	43	119	3 (% 6,98)	6 (% 5,04)	50	171	8 (% 16)	25 (% 14,61)	93	11 (% 11,82)
4	Liz.	32	85	2 (% 6,25)	2 (% 2,35)	49	202	6 (% 12,24)	23 (% 11,38)	81	8 (% 9,87)
5	Liz.	52	105	7 (% 13,46)	7 (% 6,66)	60	210	4 (% 6,66)	14 (% 6,66)	112	11 (% 9,82)
Lizarra		216	509	31 (% 14,35)	38 (% 7,46)	242	776	28 (% 11,57)	79 (% 10,18)	458	59 (% 12,88)
6	Ar. 2	27	39	7 (% 25,92)	12 (% 39,76)	32	69	7 (% 21,87)	11 (% 15,94)	59	14 (% 23,72)
7	Ar. 2	30	74	4 (% 13,33)	5 (% 6,75)	40	119	5 (% 12,5)	20 (% 16,8)	70	9 (% 12,85)
8	Ar. 2	22	56	3 (% 13,63)	4 (% 7,14)	39	108	4 (% 10,25)	16 (% 14,81)	61	7 (% 11,47)
9	Ar. 2	17	22	1 (% 5,88)	3 (% 13,63)	26	59	4 (% 15,38)	10 (% 16,94)	43	5 (% 11,62)
10	Ar. 2	19	31	1 (% 5,26)	3 (% 9,67)	25	54	4 (% 16)	10 (% 18,51)	44	5 (% 11,36)
Arras 2.		115	222	16 (% 13,91)	27 (% 12,16)	162	409	24 (% 14,81)	67 (% 16,38)	177	40 (% 22,59)
11	Alts.	62	170	9 (% 14,51)	20 (% 11,76)	72	378	15 (% 20,83)	124 (% 32,8)	135	24 (% 17,77)
12	Alts.	47	90	3 (% 6,38)	5 (% 5,55)	60	228	10 (% 16,66)	12 (% 5,26)	107	13 (% 12,14)
13	Alts.	3	4	0	0	10	15	1 (% 10)	2 (% 13,33)	13	1 (% 7,69)
14	Alts.	47	88	15 (% 31,91)	20 (% 22,72)	56	206	13 (% 23,21)	36 (% 17,47)	103	28 (% 27,18)
Altsasu		159	352	27 (% 16,98)	45 (% 12,78)	198	827	39 (% 19,69)	174 (% 31,03)	357	66 (% 18,48)
15	Ar. 1	51	99	5 (% 9,8)	5 (% 5,05)	54	187	11 (% 20,37)	39 (% 20,85)	105	16 (% 15,23)
16	Ar. 1	70	165	2 (% 2,85)	3 (% 18,18)	70	278	13 (% 18,57)	39 (% 14,02)	140	15 (% 10,71)
17	Ar. 1	40	67	1 (% 2,5)	1 (% 1,49)	56	140	12 (% 21,42)	17 (% 12,14)	96	13 (% 13,54)
18	Ar. 1	65	151	1 (% 1,53)	1 (% 0,66)	51	238	9 (% 17,64)	15 (% 6,3)	116	10 (% 8,62)
19	Ar. 1	35	56	1 (% 2,85)	2 (% 3,57)	41	116	4 (% 9,75)	4 (% 3,44)	76	5 (% 6,57)
20	Ar. 1	15	17	2 (% 13,33)	2 (% 11,76)	20	55	3 (% 15)	4 (% 7,27)	35	5 (% 14,28)
Arras 1		276	555	12 (% 4,34)	14 (% 2,52)	291	1014	52 (% 17,86)	118 (% 11,63)	567	64 (% 11,28)
21	Dima	21	36	5 (% 23,8)	5 (% 13,88)	33	107	6 (% 18,18)	16 (% 14,95)	54	11 (% 20,37)
22	Dima	15	17	6 (% 40)	6 (% 35,29)	16	29	4 (% 25)	6 (% 20,68)	31	10 (% 32,25)
23	Dima	27	37	10 (% 37,03)	14 (% 37,83)	25	44	3 (% 12 %)	3 (% 6,81)	52	13 (% 25)
24	Dima	59	168	20 (% 33,89)	35 (% 20,83)	70	414	22 (% 31,42)	101 (% 24,39)	129	42 (% 32,55)
25	Dima	40	136	11 (% 27,5)	22 (% 16,17)	55	272	16 (% 29,09)	69 (% 25,36)	95	27 (% 28,42)
Dima		162	394	52 (% 32,09)	82 (% 20,81)	199	866	51 (% 25,62)	195 (% 22,51)	361	103 (% 28,53)
26	Gald.	58	101	9 (% 15,51)	9 (% 8,91)	44	161	7 (% 15,9)	21 (% 13,04)	102	13 (% 12,74)
27	Gald.	31	48	1 (% 3,22)	1 (% 2,08)	25	56	2 (% 8)	6 (% 10,71)	56	3 (% 5,35)
28	Gald.	46	68	7 (% 15,21)	9 (% 13,23)	50	129	6 (% 12)	14 (% 10,85)	96	13 (% 13,54)
29	Gald.	34	50	3 (% 8,82)	3 (% 6)	30	71	3 (% 10)	7 (% 9,85)	64	6 (% 9,37)
30	Gald.	28	41	0	0	24	55	2 (% 8,33)	2 (% 3,63)	52	2 (% 3,84)
31	Gald.	41	85	3 (% 7,31)	3 (% 3,52)	43	109	9 (% 20,93)	19 (% 17,43)	84	12 (% 14,28)
Galdak.		238	393	23 (% 9,66)	25 (% 6,36)	216	581	29 (% 13,42)	69 (% 11,87)	454	52 (% 11,45)
32	Seg.	15	21	1 (% 6,66)	1 (% 4,76)	24	27	3 (% 12,5)	3 (% 11,11)	39	4 (% 10,25)
33	Seg.	36	64	2 (% 5,55)	2 (% 3,12)	49	118	6 (% 12,24)	11 (% 9,32)	85	8 (% 9,41)
34	Seg.	58	111	4 (% 6,89)	4 (% 3,6)	55	176	2 (% 3,63)	24 (% 13,63)	113	6 (% 5,3)
35	Seg.	11	20	0	0	21	48	0	0	32	0 (% 0)
36	Seg.	69	232	6 (% 8,69)	6 (% 2,58)	76	394	6 (% 7,89)	38 (% 9,64)	145	12 (% 8,27)
Segura		189	448	13 (% 6,87)	13 (% 2,9)	225	763	17 (% 7,55)	76 (% 9,96)	414	30 (% 7,24)
37	Port.	86	169	10 (% 11,62)	12 (% 7,1)	64	272	8 (% 12,5)	31 (% 11,39)	150	18 (% 12)
38	Port.	6	6	0	0	7	10	1 (% 14,28)	2 (% 20)	13	1 (% 7,69)
39	Port.	61	96	5 (% 8,19)	6 (% 6,25)	33	109	4 (% 12,12)	21 (% 19,26)	94	9 (% 9,57)
40	Port.	2	2	0	0	2	3	1 (% 50)	1 (% 33,3)	4	1 (% 25)
41	Port.	45	72	6 (% 13,33)	7 (% 9,72)	43	106	7 (% 16,27)	17 (% 16,03)	88	13 (% 14,77)
42	Port.	62	124	4 (% 6,45)	6 (% 4,83)	43	166	5 (% 11,62)	23 (% 13,85)	105	9 (% 8,57)
43	Port.	36	50	3 (% 8,33)	3 (% 6)	28	69	6 (% 21,42)	10 (% 14,49)	64	9 (% 14,06)
Portu		298	519	28 (% 9,39)	34 (% 6,55)	220	735	32 (% 14,54)	105 (% 14,28)	518	60 (% 11,58)
Orotara		1653	3392	202 (% 12,22)	278 (% 8,19)	1753	5971	272 (% 15,51)	883 (% 14,78)	3406	479 (% 14,06)

8. Eranskina

Ezaugarri soziolinguistiko araberako subjektuen sailkapena:

Subjektu bakoitzarekin batera bere ekoizpenaren datu nagusiak laburbildurik ageri dira. Ondoren hiztun guztiak ezaugarri soziolinguistiko amankomunen arabera sailkaturik agertzen dira eta bakoitzaren ondoan bere ekoizpenaren ezaugarri nagusiak.

Ikasketak:

1, Oinarrizko ikasketak euskaraz eginak

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
1	Liz.	% 55,55 22,22+33,33	12	% 22,41
2	Liz	% 81,81 9,09+72,72	3	% 5,35
9	Ar. 2	% 50 20+30	21	% 11,62
13	Alts.	% 100 0+100	0	% 7,69
14	Alts.	% 73,33 20+53,33	20	% 27,18
17	Ar. 1	% 40 0+40	0	% 13,54
22	Dima	% 66,67 0+66,67	1	% 32,25
23	Dima	% 100 42,86+57,14	7	% 25
40	Seg.	% 100 0+100	0	% 10,25

2, Ikasketa ertainak ere euskaraz eginak edo egiten

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
3	Liz	% 80 16,67+63,33	6	% 11,82
4	Liz.	% 70,84 4,17+66,67	3	% 9,87
5	Liz	% 46,67 0+46,67	5	% 9,82
6	Ar. 2	% 20 0+20	7	% 23,72
7	Ar. 2	% 30 0+30	0	% 12,85
8	Ar. 2	% 53,34 26,67+26,67	3	% 11,47
10	Ar. 2	% 36,36 0+36	4	% 11,36
11	Alts.	% 35,72 14,28+21,44	17	% 17,77
12	Alts.	% 60 0+60	7	% 12,14
18	Ar. 1	% 53,85 0+53,85	4	% 8,62
19	Ar. 1	% 50 14,29+35,71	1	% 6,57

21	Dima	% 50 25+25	5	% 20,37
24	Dima	% 70,97 25,81+45,16	19	% 32,55
25	Dima	% 62,5 12,5+50	21	% 28,42
26	Gald.	% 52,17 17,39+34,78	4	% 12,74
42	Seg.	% 30 0+30	0	% 5,3
43	Seg.	% 0 0+0	0	% 0
44	Seg.	% 50,88 1,75+49,13	0	% 8,27
45	Port.	% 36 8+28	2	% 12
49	Port.	% 80 20+60	0	% 14,77
51	Port.	% 33,34 16,67+16,67	2	% 14,06

3, Unibertitate ikasketak ere euskaraz egiten.

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
15	Ar. 1	% 82,93 26,83+56,1	3	% 15,23
16	Ar. 1	% 58,07 6,46+51,61	11	% 10,71
20	Ar. 1	% 75 25+50	1	% 14,28
27	Gald.	% 22,22 0+22,22	1	% 5,35
28	Gald.	% 68,18 9,09+59,09	2	% 13,54
29	Gald.	% 46,45 9,09+36,36	1	% 9,37
30	Gald.	% 37,5 0+37,5	0	% 3,84
31	Gald.	% 56,25 6,25+50	0	% 14,28
41	Seg.	% 62,5 6,25+56,25	1	% 9,41
46	Port.	% 50 0+50	0	% 7,69
47	Port.	% 80 60+20	5	% 9,57
48	Port.	% 0 0+0	0	% 25
50	Port.	% 44,33 0+44,44	4	% 8,57

Etxean

0, ez dute euskaraz egiten

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
1	Liz.	% 55,55 22,22+33,33	12	% 22,41
2	Liz	% 81,81 9,09+72,72	3	% 5,35
3	Liz	% 80 16,67+63,33	6	% 11,82
4	Liz.	% 70,84 4,17+66,67	3	% 9,87
11	Alts.	% 35,72 14,28+21,44	17	% 17,77
12	Alts.	% 60 0+60	7	% 12,14
13	Alts.	% 100 0+100	0	% 7,69
14	Alts.	% 73,33 20+53,33	20	% 27,18
21	Dima	% 50 25+25	5	% 20,37
28	Gald.	% 68,18 9,09+59,09	2	% 13,54
45	Port.	% 36 8+28	2	% 12
46	Port.	% 50 0+50	0	% 7,69
47	Port.	% 80 60+20	5	% 9,57
48	Port.	% 0 0+0	0	% 25
49	Port.	% 80 20+60	0	% 14,77
51	Port.	% 33,34 16,67+16,67	2	% 14,06

1, euskaraz egiten dute

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
6	Ar. 2	% 20 0+20	7	% 23,72
7	Ar. 2	% 30 0+30	0	% 12,85
8	Ar. 2	% 53,34 26,67+26,67	3	% 11,47
9	Ar. 2	% 50 20+30	21	% 11,62
10	Ar. 2	% 36,36 0+36	4	% 11,36
15	Ar. 1	% 82,93 26,83+56,1	3	% 15,23
16	Ar. 1	% 58,07 6,46+51,61	11	% 10,71
17	Ar. 1	% 40 0+40	0	% 13,54

18	Ar. 1	% 53,85 0+53,85	4	% 8,62
19	Ar. 1	% 50 14,29+35,71	1	% 6,57
29	Gald.	% 46,45 9,09+36,36	1	% 9,37
30	Gald.	% 37,5 0+37,5	0	% 3,84
31	Gald.	% 56,25 6,25+50	0	% 14,28
40	Seg.	% 100 0+100	0	% 10,25
41	Seg.	% 62,5 6,25+56,25	1	% 9,41
42	Seg.	% 30 0+30	0	% 5,3
43	Seg.	% 0 0+0	0	% 0
44	Seg.	% 50,88 1,75+49,13	0	% 8,27
22	Dima	% 66,67 0+66,67	1	% 32,25
23	Dima	% 100 42,86+57,14	7	% 25
24	Dima	% 70,97 25,81+45,16	19	% 32,55
25	Dima	% 62,5 12,5+50	21	% 28,42
26	Gald.	% 52,17 17,39+34,78	4	% 12,74
27	Gald.	% 22,22 0+22,22	1	% 5,35
50	Port.	% 44,33 0+44,44	4	% 8,57

2, bi hizkuntzeetan egiten dute

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
5	Liz	% 46,67 0+46,67	5	% 9,82
20	Ar. 1	% 75 25+50	1	% 14,28

Kalean

0, ez dute euskaraz egiten

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
2	Liz	% 81,81 9,09+72,72	3	% 5,35
3	Liz	% 80 16,67+63,33	6	% 11,82
4	Liz.	% 70,84 4,17+66,67	3	% 9,87
5	Liz	% 46,67 0+46,67	5	% 9,82
11	Alts.	% 35,72 14,28+21,44	17	% 17,77

13	Alts.	% 100 0+100	0	% 7,69
14	Alts.	% 73,33 20+53,33	20	% 27,18
21	Dima	% 50 25+25	5	% 20,37
22	Dima	% 66,67 0+66,67	1	% 32,25
23	Dima	% 100 42,86+57,14	7	% 25
24	Dima	% 70,97 25,81+45,16	19	% 32,55
25	Dima	% 62,5 12,5+50	21	% 28,42
45	Port.	% 36 8+28	2	% 12
46	Port.	% 50 0+50	0	% 7,69
47	Port.	% 80 60+20	5	% 9,57
48	Port.	% 0 0+0	0	% 25
49	Port.	% 80 20+60	0	% 14,77
50	Port.	% 44,33 0+44,44	4	% 8,57
51	Port.	% 33,34 16,67+16,67	2	% 14,06

1, euskaraz egiten dute

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
1	Liz.	% 55,55 22,22+33,33	12	% 22,41
6	Ar. 2	% 20 0+20	7	% 23,72
7	Ar. 2	% 30 0+30	0	% 12,85
8	Ar. 2	% 53,34 26,67+26,67	3	% 11,47
9	Ar. 2	% 50 20+30	21	% 11,62
10	Ar. 2	% 36,36 0+36	4	% 11,36
12	Alts.	% 60 0+60	7	% 12,14
16	Ar. 1	% 58,07 6,46+51,61	11	% 10,71
17	Ar. 1	% 40 0+40	0	% 13,54
18	Ar. 1	% 53,85 0+53,85	4	% 8,62
19	Ar. 1	% 50 14,29+35,71	1	% 6,57
20	Ar. 1	% 75 25+50	1	% 14,28
26	Gald.	% 52,17 17,39+34,78	4	% 12,74

27	Gald.	% 22,22 0+22,22	1	% 5,35
28	Gald.	% 68,18 9,09+59,09	2	% 13,54
29	Gald.	% 46,45 9,09+36,36	1	% 9,37
30	Gald.	% 37,5 0+37,5	0	% 3,84
31	Gald.	% 56,25 6,25+50	0	% 14,28
40	Seg.	% 100 0+100	0	% 10,25
41	Seg.	% 62,5 6,25+56,25	1	% 9,41
42	Seg.	% 30 0+30	0	% 5,3
43	Seg.	% 0 0+0	0	% 0
44	Seg.	% 50,88 1,75+49,13	0	% 8,27

2, bi hizkuntzetan egiten dute

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
15	Ar. 1	% 82,93 26,83+56,1	3	% 15,23

Euskarazko produkzioaren jarraipena

0, ez dute euskarazko produkzioa jarraitzen

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
2	Liz	% 81,81 9,09+72,72	3	% 5,35

1, euskarazko produkzioari jarraipen handia egiten diote

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
1	Liz.	% 55,55 22,22+33,33	12	% 22,41
3	Liz	% 80 16,67+63,33	6	% 11,82
4	Liz.	% 70,84 4,17+66,67	3	% 9,87
5	Liz	% 46,67 0+46,67	5	% 9,82
6	Ar. 2	% 20 0+20	7	% 23,72
7	Ar. 2	% 30 0+30	0	% 12,85
8	Ar. 2	% 53,34 26,67+26,67	3	% 11,47
9	Ar. 2	% 50 20+30	21	% 11,62

10	Ar. 2	% 36,36 0+36	4	% 11,36
11	Alts.	% 35,72 14,28+21,44	17	% 17,77
12	Alts.	% 60 0+60	7	% 12,14
13	Alts.	% 100 0+100	0	% 7,69
14	Alts.	% 73,33 20+53,33	20	% 27,18
15	Ar. 1	% 82,93 26,83+56,1	3	% 15,23
16	Ar. 1	% 58,07 6,46+51,61	11	% 10,71
17	Ar. 1	% 40 0+40	0	% 13,54
18	Ar. 1	% 53,85 0+53,85	4	% 8,62
19	Ar. 1	% 50 14,29+35,71	1	% 6,57
20	Ar. 1	% 75 25+50	1	% 14,28
21	Dima	% 50 25+25	5	% 20,37
23	Dima	% 100 42,86+57,14	7	% 25
26	Gald.	% 52,17 17,39+34,78	4	% 12,74
27	Gald.	% 22,22 0+22,22	1	% 5,35
28	Gald.	% 68,18 9,09+59,09	2	% 13,54
29	Gald.	% 46,45 9,09+36,36	1	% 9,37
30	Gald.	% 37,5 0+37,5	0	% 3,84
31	Gald.	% 56,25 6,25+50	0	% 14,28
40	Seg.	% 100 0+100	0	% 10,25
41	Seg.	% 62,5 6,25+56,25	1	% 9,41
42	Seg.	% 30 0+30	0	% 5,3
43	Seg.	% 0 0+0	0	% 0
44	Seg.	% 50,88 1,75+49,13	0	% 8,27
45	Port.	% 36 8+28	2	% 12
46	Port.	% 50 0+50	0	% 7,69
47	Port.	% 80 60+20	5	% 9,57
48	Port.	% 0 0+0	0	% 25
50	Port.	% 44,33 0+44,44	4	% 8,57
51	Port.	% 33,34 16,67+16,67	2	% 14,06

2, euskarazko produkzioari jarraipen kaxkarra egiten diote

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
22	Dima	% 66,67 0+66,67	1	% 32,25
24	Dima	% 70,97 25,81+45,16	19	% 32,55
25	Dima	% 62,5 12,5+50	21	% 28,42
49	Port.	% 80 20+60	0	% 14,77

Arrasateko bi taldeak alderatuz:

Arrasate1, edo unibertitatean sartzeko ikasketak egiten ari direnak

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
15	Ar. 1	% 82,93 26,83+56,1	3	% 15,23
16	Ar. 1	% 58,07 6,46+51,61	11	% 10,71
17	Ar. 1	% 40 0+40	0	% 13,54
18	Ar. 1	% 53,85 0+53,85	4	% 8,62
19	Ar. 1	% 50 14,29+35,71	1	% 6,57
20	Ar. 1	% 75 25+50	1	% 14,28

Arrasate 2, edo lan munduan sartzeko ikasketak egiten ari direnak

Subjektua	Herria	Formukak mail + kalko	Hibridoak	Lexikoa izen + aditz
6	Ar. 2	% 20 0+20	7	% 23,72
7	Ar. 2	% 30 0+30	0	% 12,85
8	Ar. 2	% 53,34 26,67+26,67	3	% 11,47
9	Ar. 2	% 50 20+30	21	% 11,62
10	Ar. 2	% 36,36 0+36	4	% 11,36

9. Eranskina

Subjektu bakoitzaren emaitza nagusia:

Taula honetan subjektu bakoitzaren emaitza nagusiak bildu ditugu. Honen bitartez errazagoa izango zaigu ikustea zein diren bakoitzaren ezaugarri nagusiak eta gainerakoekin alderatzeko moduan izango gara. Hibridazioari begira erreferentziaren bat izatearren hiztun bakoitzaren diskurtsoak transkribaturik zenbat karakter duen jarri dugu.

Subjek	Her.	Formula mailegu + kalko	Hibridoak	Lexikoa Izen + Aditz	Karaktere kop.
1	Liz.	% 55,55 % 22,22 + % 33,33	12	% 22,41	3296
2	Liz	% 81,81 % 9,09 + % 72,72	3	% 5,35	1569
3	Liz	% 80 % 16,67 + % 63,33	6	% 11,82	3066
4	Liz.	% 70,84 % 4,17 + % 66,67	3	% 9,87	2842
5	Liz	% 46,67 0 + % 46,67	5	% 9,82	3261
6	Ar. 2	% 20 0 + % 20	7	% 23,72	1025
7	Ar. 2	% 30 0 + % 30	0	% 12,85	1844
8	Ar. 2	% 53,34 % 26,67 + % 26,67	3	% 11,47	1652
9	Ar. 2	% 50 % 20 + % 30	21	% 11,62	7708
10	Ar. 2	% 36,36 0 + % 36	4	% 11,36	812
11	Alts.	% 35,72 % 14,28 + % 21,44	17	% 17,77	5867
12	Alts.	% 60 0 + % 60	7	% 12,14	3162
13	Alts.	% 100 0 + % 100	0	% 7,69	187
14	Alts.	% 73,33 20 + % 53,33	20	% 27,18	3743
15	Ar. 1	% 82,93 % 26,83 + % 56,1	3	% 15,23	3124
16	Ar. 1	% 58,07 % 6,46 + % 51,61	11	% 10,71	4427
17	Ar. 1	% 40 0 + % 40	0	% 13,54	2094
18	Ar. 1	% 53,85 0 + % 53,85	4	% 8,62	4440
19	Ar. 1	% 50 % 14,29 + % 35,71	1	% 6,57	2088
20	Ar. 1	% 75 % 25 + % 50	1	% 14,28	774
21	Dima	% 50 % 25 + % 25	5	% 20,37	1450
22	Dima	% 66,67 0 + % 66,67	1	% 32,25	378

23	Dima	% 100 % 42,86 + % 57,14	7	% 25	703
24	Dima	% 70,97 % 25,81 + % 45,16	19	% 32,55	5360
25	Dima	% 62,5 % 12,5 + % 50	21	% 28,42	3925
26	Gald.	% 52,17 % 17,39 + % 34,78	4	% 12,74	2646
27	Gald.	% 22,22 0 + % 22,22	1	% 5,35	1190
28	Gald.	% 68,18 % 9,09 + % 59,09	2	% 13,54	2189
29	Gald.	% 46,45 % 9,09 + % 36,36	1	% 9,37	1532
30	Gald.	% 37,5 0 + % 37,5	0	% 3,84	994
31	Gald.	% 56,25 % 6,25 + % 50	0	% 14,28	2270
32	Seg.	% 100 0 + % 100	0	% 10,25	481
33	Seg.	% 62,5 % 6,25 + % 56,25	1	% 9,41	2313
34	Seg.	% 30 0 + % 30	0	% 5,3	2936
35	Seg.	% 0 0 + 0	0	% 0	746
36	Seg.	% 50,88 % 1,75 + % 49,13	0	% 8,27	6914
37	Port.	% 36 % 8 + % 28	2	% 12	4708
38	Port.	% 50 0 + % 50	0	% 7,69	146
39	Port.	% 80 % 60 + % 20	5	% 9,57	2326
40	Port.	% 0 0 + 0	0	% 25	62
41	Port.	% 80 % 20 + % 60	0	% 14,77	1853
42	Port.	% 44,33 0 + % 44,44	4	% 8,57	2623
43	Port.	% 33,34 % 16,67 + % 16,67	2	% 14,06	1121

10. Eranskina

Elkarrizketen transkripzioa:

Ondoren datorrena lanerako erabili dugun oinarritzko dokumentazioa da. Dokumentazio hau literalki transkribatu ondoren euskara batuaren eta espainolaren arau ortografiko eta morfologikoetara egokitua dago. Euskalkien ezaugarri morfosintaktikoak gordetzen ahalegindu gara.

Oharrak:

Solaskide bakoitzak duen identifikazio zenbakia ondoren taulen eranskinean agertzen den bera da.

Hizki larriz agertzen diren galderak gure dinamizatzaillearenak dira

LIZARRA

01: Esque nik uste dut, hori bueltan, arraroa da, pues, normalizatu behar dela, ez dakit

03: Ez dakit, neska mutila izango balitz bezala.

01: Ez dakit, ez zaio gustatzen tipoa, ez zaio gustatzen eta kito.

05: Bai baina koadrila batean neska eta mutilen artean roloak izaten badira, horrelakoak ere, izaten da mobida, osea que... desberdin ikusten dugu baina berdina da.

03: Joder, agian bai, berdina da, baina koadrilako kideen artean ez da berdina, osea, ez da berdina, neska batek mutil bati esatea, edo mutil batek neskari edo mutilak mutilari, koadrilakoentzat bada flash gehiago.

05: Arazoa berdina da, arazoa da ezberdin ikusten dugula.... ez genukeela ezberdin ikusi behar, baina ezberdin ikusten dugula, bai, baina arazoa... eta konponbidea.

01: Horregatik da artikuloaren, horregatik da artikuloa arraroa, mutila eta mutila. direlako eta ez neska eta mutila direlako, nik horretan ikusten dut arazoa.

05: Bai, bai.

01: Bestela mutilak fijo ez ziola mehatxatuko, ez zuela mehatxatuko, vamos.

NORMALA AL DA GAUR EGUN?

05: Normala zer?

01: Bada hori gertatzea, koadrilen artean?

05: Mehatxatzea edo...

01: Ez, oso arraroa, vamos, nik ez dakit.

04: Eta gainera hori, koadrila batean badakizu zein den besteen jarrera, ez? edo, ez, pues, neskak ez zaizkiola gustatzen edo.

05: Batzutan ez, e, ni hrretan ez nago ados.

03: Ni ezta, niri behn gertatu zitzaidan, hori oporretan mutil bat ezagutzea eta hori, bada hori gurekin koadrilaz ibiltzen zen y tal eta gero hori, esan zidan gustatzen zitzaizkiola bai neskak bai mutilak, eta ni ez nekien, osea.

04: Baina alderantziz ere, joder, pues, zuk, adibidez niri gustatzen badidazu zuk, pues, badakit zuk, zuri gustatzen zaizkizula mutilak, ez?

03: Bai, bai, bai.

02: Baina orduan, bada ez duzu esaten eta badago.

04: Edo ez dakit edo hitzegiten duzu berarekin.

01: Baina, claro, maiteminduta baldin bazaude, ezin baduzu aguantatu, ezin baduzu aguantatu normala da.

03: Bada niri irudituko zitzaidan, bada hori, esatea, baina bestearen jarrera ez mehatxatzea, hitzegitea eta bueno, hori ez bazaio gustatzen.

- 04: Baina bestea ere, ez dakit, itxia da, joder, zure laguna da, pues, vale bada, dauka. hori, pues esan, nik ez dut nahi, osea, uzten dugu aparte hori eta ya está, nik ikusten dut.
- 01: Maiteminduta dagoen tipoaren jarrera normala iruditzen zait, normala da bere amodioa adieraztea.
- 02: Bueno, baina zuk badakizu, igual hobeto da, beharbada ixiltzea eta ez... ezagutzen badio, izaten bada bere laguna. bere reakzioa beharbada espero zuen.
- 01: Edo ez zuen espero, horregatik egin zuen.
- 02: Ya.
- 01: Edo ez zuen espero halako reakzio bat, horregatik esan zion.
- 04: Joder baina al da hhitz egin, pues ez dakit, hhitz egin tema horri buruz, pues hori, zer irudituko zitzaizun, pues, mutiko bat eskatuko balizu, edo yo que sé, hhitz egin eta ikusi bere jarrera zein den ez? Esan baino lehen, ez dakit.
- 03: Ya, baino agian berak zekien.
- 02: Ya baina agian hau zegoen itsututa amodioz eta orduan.
- 03: Pues agian bazekien gustatzen zitzaizkiola neskak edo...
- 01: Ez dakiguna da agian tipoari mutilak gustatzen zitzaizkiola, baina ez bazaio gustatzen hori, bere laguna.
- 04: Ya baino dirudienez, osea, mehatxatzea eta hori, hori bada, bada ez dakit, errelazioa pixka bat.
- 05: Ez dakit, nik uste dut askotan pentsatzen dugula, bueno, bada, ikusten da, ez dakit, pertsona bati bere sexuak edo ezberdinekoak atsegin zaizkion, baina gure koadriletan ere askotan ez dugu ezagutzen hori, nire ustez...
- 01: Nire ustez hori bai ezagutzen dugu.
- 05: Nik eraman dut sorpresak eta ni bezala jende pilo bat eta da normala, lehen jendeak ixiltzen zuen eta orain bada, heltzen da punto bat azkenean eta agian kanpotik jakiten duzu, ez? Orduan ez dut ikusten zergaitik hori, ez? zergaitik zure lagunari neskak edo mutikoak atsegin bazaizkio, zergaitik kanpotik enteratu behar duzu?
- 04: Ez da beti horrela.
- 05: Ez da beti horrela, baina askotan gertatzen da eta nik uste dut azpiko arazoa hori badela, koadrila batean ez jakitea nolako gustoak dauzkan bakoitza, ez dakit uste dut nahiko larria dela, askotan pentsatzen dugu, bai pentsatzen duguna eta errealitatea desberdinak dira askotan.
- 03: Gauza bat da ezagunak edo koadrilakoak, ni uste dut nire koadrilakoak ezagutzen ditudala oso ondo.
- 05: Uste duzu? Baina hori, ez que beti pentsatzen dugu ezagutzen dugula pertsona bat eta azkenean eramaten duzu sorpresa, ez beti.
- 03: Ez kasu guztietan, gutxi gora-behera badakizu, ez dakit, zure koadrilakoak zein joera daukaten, eta hori aspektu askotan, eta normalena da.
- 05: Eta zaude guztiz ziur? Ez que ni ja ez nago.
- 03: Ni uste dut baietz, baina, gerta daiteke, bada hori, edozein momentutan bueno bada, baina hori, ez dudala argi.
- 04: Edo ez edukitzea argi bera ere, beharbada ibiltzen zen neskekin normal eta gero konturatzen da pues zutaz maitemindurik dagoela, eta hori. Baina, ez dakit. Nik uste dut, joder, pues, zure laguna bada, esaten badizu normal, bada hori, zutaz maitemindurik nago eta hori, pues, pues bale, ez dut uste, mehatxatzeraz...
- 02: Uzten diozu gauzak argi eta badago, ez?
- 04: Beste gauza bat da, pues, sartzen bagara ja gauza gogorretara, baina, esaten badizu bakarrik, ez dakit, hhitz egin daitezke gauzak, ez dakit.
- 01: Ez que niri egoera hau iruditzen zait, hostia, oso arraroa, erabat arraroa, ia normala, normalagoa irudituko litzaidake beste lagun batek besteari deklaratzeko, bestearekin deklaratzeko, iruditzen zaitena arraroa da lagunaren jarrera, mehatxatzearen jarrera hori da ikusten ez dudana, erabat arraroa da egoera hau niretzat, osea ez dut ikusten horrelako egoera bat behin emanda...
- 03: Joder baina arraroa da gure koadrilan baina...
- 01: Nik ikusten dudana giroan bai, horregatik egiten zait arraroa.

04: Nik ez dut uste izango denik oso arraroa ere pues badago jendea hori mehatxatzearena bai...

03: Bai mehatxatzearena bai baina egotea...

02: Bueno horregatik jarri dute, ez delako oso oso normala, ez? horregatik jarri dute aldizkarian.

01: Hemen berri honen arrarotasuna edo berezitasuna da hori lagunaren jarrera nik uste dut .
ETA NESKEN ARTEAN GERTATUKO LITZATEKE?

01: Berdin.

03: Nik uste dut ezetz.

04: Ni ezta.

01: Zergatik?

03: Nik uste dut emakumeak bagarela bada hori, agian hori sustoa harrapatuko dugu, ez? baina egoten gara lasai lasai eta lehenbiziko jarrera ez da "joko dizut " edo ez dakit zer .

01: "A!, marikoia, alde hemendik que te pego una hostia!"

04: Eta zer baina, neska hori, esaten dioten neska hori baldin bada itxia osea eta hori ikusten badu gauza bat txarra bezala ez da mehatxatu baina hori, ez dakit.

02: Baina beharbada txarrago ze beharbada jarriko zuten bere lagunak beraren kontra edo ez dakit...

01: Agian gizonaren lehenengo reakzioa izango litzateke harrotasun edo machito erantzun hori beti bada "maricón" edo yo que sé, pues horrelako...

04: Joder, neskak, bada, gara, piska bat, bada hori, lasaigoak eta nik uste dut, bada hori, bada hitz egingo zutela...

05: Baina ezta jo, baina saiatu botatzen koadrilatik beharbada bai, e?

02: Hori ere bai.

01: Agian gizonaren, edo mutilaren jarrera izango litzateke bapateko jarrera harro eta fua! eta emakumearen jarrera izango litzateke kontrakoa, agian gehiago minduko luken jarrera bat.

03: Ezin daiteke jeneralizatu.

05: Bada badaiteke baietz, e?, bada badaiteke baietz.

03: Ez, nik ere uste dut hori.

02: Dira oso gaiztoak, orain artean esaten dut, batzutan, batzutan eta batzuk, beharbada gutxienak agian. Daude hortik neskako koadrila batzuk, bada beraien artean, fua!

05: Bai egia da, eta emakumeak daukagu enbidia gure artean, ez, egia da.

03: Baina begira, osea, tema hau hitz egiten baduzu, hori, bada gure koadrilakoak, bada, askotan hitz egin dugu, bada hori, bada, hitz eginda badaukazu, ni uste dut ez litzatekela ezer gertatuko, bada hitz egitea eta...

05: Koadrila guztiak ez direla zurea bezala.

03: Ya, bueno, baina ni ari naiz hitz egiten nire kasuan, ez dakit beste, besteren kasuan, baina hori, osea, hitz egiten baduzu, bada hori, temaz eta, ni uste dut bazaudela, bada piska bat.

04: Baina ere ezberdina da hitz egitea eta gero zuri gertatzea...

03: Hombre, noski baietz, baina, bueno, ez dakit, hori da depende, piska bat tolerantea bazara edo, baina depende zein motatako ideologia daukazu, bada hori, aspektu horietan, bada adibidez, bada hori, homosexualitatea onarten ez duen pertsona bat, bada ziur, bada hori, aterako dela eta pas!, pues tu ..., baina hori, bada onartzen duen batek edo, bada, ni uste dut, bada hori, saiatuko zela bestearekin hitz egiten, eta bueno, konpontzen hori lazaitasunez.

05: Bai baina agian hori, nesken koadrila batean errezago litzateke, hasiera batean behintzat, bada hori, hizketa hori ematea, ez?, bai bi nesken artean, edo bai denen artean egoera piska bat lazaitzeko, ez dakit.

ZUEK ZER EGINGO ZENUKETE KASU HORRETAN?

01: Pues, hombre, gustatzen bazaizu mutila, pues de puta madre, eta ez bazaizu gustatzen, ez eta kito, besterik gabe.

02: Beharbada piska bat baztertu, ez, ez dakit, konturatu gabe baina, baina mehatxatu ez.

04: Baina ezta ezin da jakin, nik uste, pues, itxaron egingo nuela, ez, hitz egiten, beharbada ere...

01: Ez, baina kontua da zure lagun bat dela, zure koadrilako lagun bat dela, ez dela..., zure lagun bat izanda, ez eta kito, bueno, ez eta kito, joder, eta zergatik galdetu eta noiztik eta.

03: Hombre, baita badauka garrantzi asko adinak, ez? bada esaten badizute bada hamalau urterekin, pues gelditzen gara...

05: Bada nik pentsatuko nuke hamalau urtekin, bada, jajaja

01: Artikuloa ikusita badira hogeituro urteko pertsonak.

NOREN ARDURA DA HAURRA?

01: Argi eta garbi biona, nik behintzat, ez bada, bada hori, la Virgen Maria bezala. Hori, bada, nik biona ikusten dut ardura, eta de sí, kontuan hartu behar da mutikoaren iritzia, baina neskak argi eta garbi baldin badauka, eta mutikoak onartzen badu berea dela, biok daukate ardura, erantzunkizuna, baina ardura biona dela, ez bakarrik..., hemen ikusten denez, ardura geratzen da bakarrik neskan, eta nik uste dut biona dela ardura, agian neskak ere entzun behar dio mutilari,

02: Aitonentzat da.

01: Hori, mutila aitontzat izango da. Ere konturatu behar da mutilaren iritzia. Hemen nik gaizki ikusten dudana, neskak ere, ez da ikusten, ez duela hartu kontuan mutilaren iritzia, baina behin, ja, neska bidea hartuta, pues mutila erantzun behar dio.

04: Bai, baina hori hitz egin behar da, ez?, biona da, joder, pues hitz egin bestearekin, ni nahi dut eduki, baina, hori, behar dut dirua, osea, atera behar dugu aurrera umea, orduan bestea esaten dio, pues ez daukat dirurik, pues vale, baina, ez dakit.

01: Bion erantzunkizuna da, nik ikusten dut, baina, oso gogorra da, beti azken hitza dauka emakumeak nire ustez, bera da el que se come el marron delakoa.

05: Bai hori egia da, baina hori, neska hemen prest dago, eta mutikoa ez, eta berak adierazi du, ni ez nago prest, orduan gauza ikusten da zailago, bai, azken finean bere semea da hori, bueno, hori argi dago, ezta? Baina, joder, baina berak esan du, nik ez dut semea izan nahi eta bai ardura biona da baina era batean ere iruditzen zait postura oso eroso, benetan, horrela, bai, nik nire iritzia ematen dizut eta fuera, ezta? baina nik ez dut ikusten guztiz beharra mutilarena, bada, erantzuteko, ikusten dut hemendik, ez dakit, ez, zuri atera behar zaizu, zure semea da eta begira, nahi ez zenuen baina, bueno, horrela gertatu da. Baina behrtu behar zaionik, agian bai, baina ez dakit zein punturaino.

03: Ez, ez, ezin da behartu inor.

02: Baina neska bazekien bera ez zuela dirurik, ez? eta horregatik ez zuela nahi eduki, orduan bada, ez dio behartu behar, bada, ikasteaz utzitzea eta jartzea lanean.

05: Hori esaten du, agian ezin zaiola behartu.

01: Orain bururatutzen zaizkit Lizarrako bi egoera, bai?, eta justo kontrakoak dira, batek ospa eta bestek, ez dakit oso pertsonala iruditzen zait, nik horrelako egoera batean ez dakit nola erantzungo nuke baina hau erabat pertsonala iruditzen zait, ez dakit, joder.

05: Bai eta berak ardura duela pentsatzen badu, atera behar zaio berari, bai burutik, edo bihotzetik edo berdin zait, baina horrela behartu zuk, es que iruditzen zait dela, mutikoari ezin diozu behartu pagatzera ez dakit zenbat diru.

04: Baina neskari ezta abortatzea.

01: La hostia, bere semea da ere.

05: Bai, baina berari atera behar zaio.

01: Bai claro, claro.

05: Osea eta, fuu!

01: Noski.

05: Eta erantzutea, osea inposatu zaiolako, bada ez dakit zein punturaino eskatu al zaion mutiko horri diru bat ematea.

03: Hombre, es que ja, mutilak bada lehendik esan du, bada hori, ezin duela eta, iruditzen zait bada hori, neskaren erabakia, osea, neskak erabakia hartu du, bueno, bada mutilak ahal duen neurrian gutxienez lagundu behar duela, al duen neurrian, ezin badu, bada, ez dakit, ez?, bada

izugarrizko pentsioa pasatu bada, bueno, vale, baina, ahal duen neurrian?, ni uste dut baietz, erantzun behar duela, ez egia da, kasua fua!,

01: Gainera ikusten da semea berea dela, ez dela...

03: Claro, bai, bai, bai, mutilak, mutilak onartu du.

04: Eta gainera hemen ez da dirua, ezin badu dirua eman, pues, pues neska nahi izan badu edukitzea umea, pues, lan egiteko neska eta saintzeko mutila, zergatik ez?

01: Honelako kasuetan beti da, hori, Koldok esan duen bezala, aitonentzat.

04: Bai, baina ez beti, joder.

02: Hemen ez dago beste soluciorik.

03: Bai mutilak ikasi eta lan egin dezan ere, neskak lan egiten du, ez?

01: Bai, murriztu diote soldata.

03: Horregatik.

01: Eta orain semea eduki du eta botako dute lanetik, osea que.

05: Ja, hori egia da ere, emakume bat semearekin, hay Dios!

01: Eta hoge urterekin.

05: Hori da.

01: Botako dute lanetik ziurrenik.

02: Gainera joango da gero gogoekin zeren ezin du lo egin gauean eta...

01: A cascarla.

04: Baina mutila ezta ez dio esaten ez edukitzea, esaten dio...

05: Bai, bai, abortatzeko eskatu zion.

04: Ya baina gero, gero, esaten du.

01: Biok onartu zuten hori... izango dut semea baina badakit honek ez diola aurre egingo. Badakit egoera hau nolakoa den.

05: Nik ikusten dut onartzen dutena eta argi utzi nahi dutena dela neskaren erabakia.

01: Baina ere neskak argi dauka mutilak ezin diola aurre egin.

01: Semea edukitzeko orduan badakite zein egoera dagoen.

03: Biek onartzen dute erabakia neskarena izan zela, hemen, orduan, nire ustez, esaldi horretan botatzen dio erresponsabilitate guztia neskari eta orduan, ez dakit, oso zaila ikusten dut.

04: Esque hori, ezin da behartu pertsona bat lan egitera edo bueno, ematera soldata bat umearentzat, eta ezta ezin da utzi neska hor bakarrik, bere semea ere bada, ez?

03: Nik uste dut, bada hori, ahal duen neurrian, bada hori, lagundu dezala, eta ya esta, esque bestela ez dago irtenbiderik.

05: Baina hori da bakoitzaren kontxientzia nik uste, hor ezin da inor sartu

03: Hori da pertsonala nire ustez.

EZAGUTZEN DUZUE HALAKO KASURIK?

01: Niri burura bi etorri zaizkit, Lasmorasena eta bestea.

02: Ya, baina, izan zen askoz desberdina.

01: Semea.

02: Izan zen , ez dut nahi eduki, bada nik bai, bada noa, noa...

01: Al culo del mundo.

02: Hori da, eta ez diot ikusten gehiago.

01: Eta ere badago beste kasu bat justu kontrakoa, bai? utzi ziola ikasteari eta lana egiteari ekin ziona.

05: Osea, nik ezagutzen dut kasu bat, arraroa da, oso arraroa gainera, bada hori, orain izan behar dute seme bat, ezkonduko dira, hemeretzi urterekin, maiatzen ezkonduko dira, eta bere gurasoak pagatzen diete pisu bat elkarrekin bizitzeko eta soldata bat ikas dezaten. Osea, bada pasada, osea eta badirudi ipuinak bezala, ez?

04: Bada ez da hain arraroa.

01: Baina semea hor dago.

05: Aizu!, nire amak esan zidan, egin nahi duzuna baina nik ez dizut pisua eta soldata jarriko, e?

- 03: Entzun piska bat, entzun piska bat, noski, baina badaude guraso pila, adibidez Eneka Etxeberriaren kasuan, pisua ordaintzen diete gurasoek, e?, osea, badira pila.
- 01: Bada tipoak lanari ekin dio, lan egiteari, eta ikasten ari zen, eta neskak ez dakit egiten duen orain.
- 04: Bai baina segun ze gurasoak.
- 03: Hori, baina badirela kasuak, nere kasuan esango zidaten, maja búscate la vida como puedas.
- 04: Eta batzutan, nahiz eta gurasoak izan dirua.
- 01: Maja, hori zure marronazoa da, es que...
- 05: Niri hori esaten dit, o sea, pentsatu lehenago zer egiten duzun.
- 03: Noski hori normala da baina badaudela kasuak, adibidez hauen kasua, bada pisua ordaintzen zieten gurasoak, eta etxea jarri, eta, bai, bai, badaude kasu pila.
- 03: Nire kasuan esango zidaten, maja búscate la vida como puedas, baina badaude kasuak.
- 05: Pisua eta soldata, ni, esaten nuen, bueno hau zer da?
- 02: Joder, bada orduan a drede, e?
- 04: Es que hori, laguntzea, uste dut guraso guztiak zerbait lagunduko dutela, ez?, ezin baduzu, baina hori, soldata jar, ez, ez, es que.
- 03: Ya hori pasada bat da.
- 01: Normalean beti izaten da, bada hori, aitonen arduran geratzea semeak eta, baina bueno, ez dakit, e?.
- 04: Eta hori, es que ez dakigu hemen neskaren gurasoak berarekin hartzen badute edo zer, beharbada neska gelditzen da kalean.
- 05: Badirudi ezetz, bestenez, ez dakit, gurasoen laguntza izango balu.
- 04: Ez dut esaten dirua ematea gurasoak, baina gutxienez badauka etxe bat, gurasoen etxea badauka, pues gero lan egiten badu eta hori, pues.
- 01: Hombre, ya etxetik botatzen badute bada...
- 04: Bada hori, horregatik, horregatik esaten dut, osea, esque etxetik botatzen badute zer egin behar du neska, eta mutikoa.
- 01: Mutikoa ikasten.
- 02: Eta hemen ez daude elkarrekin, ez? orain.
- 05: Ez du ezer esaten, ez?
- 01: Mutila jarraitzen du ikasten.
- 02: Ez daude bisitzen baina gutxienez erlazio bat eramaten.
- 01: Hori ez du esaten.
- 05: Hori ez du esaten.
- HURRENGO ALBISTEA?**
- 01: Da chorradica bat.
- 02: Baina hemen zer gertatu da, ez dudala irakurri.
- 03: Badira bi lagun, eta bata badauka neska laguna, eta bestea, osea eta neska laguna bada beste mutil batekin.
- 01: Bere lagunarekin.
- 05: Ez, beste batekin.
- 03: Lagunak badaki eta mutilari ez dio ezerrez esaten.
- 02: Eta gero konturatzen da zer gertatu den, guztia eta.
- 03: Hori lagunari ez esateagatik.
- 01: Ui, hori bai dela.
- 03: Bada niri iruditzen zait, jode, bada hori, lagunak egin duela ondo.
- 02: Eta zergatik ez zion esan?
- 03: Ahí va, eta zergatik esan behar dio?
- 02: Ya, baino, igual zeukan motibo bat edo, ez dakit, ez?
- 03: A, ez, ez, ez.
- 02: Bada ez mintzeko edo ez dakit zer.
- 01: Es que imaginatu, joder, majo ni ez dizut esango.
- 03: Claro, ni ere uste dut hori dela.

- 01: Hombre, ya, asko, agian, lagunak izaten marronazo bat da, jakina. Jakinda eta gero, ikusten duzu zure laguna honela, eta zer moduz zaude, eta, ni ondo, eta kriston adarrekin.
- 03: Jode, ez da hori, agian bada, osea, dirudienez...
- 04: Ez, bada nik, biak lagunak badira, pues ez, ezin zara sartu erdian, baina bat zure laguna bada eta bestea ez, edo hitz egin... eta jarri dizkio adarrak, bada zoaz eta esaten diozu, aizu...
- 03: Ez, bai, hori da, biak lagunak badira oso zaila da besteari esatea, bueno, bada begira, sure neska, bada hori, agian, pues, neskak ez badio esan nahi zerbaitengatik izango da eta orduan zu zergaitik esan behar diozu?
- 05: Hemen esaten du, neska badago bestearekin nazkaturik.
- 02: Ez joan behar zara zu esatera...
- 01: Onena, sobornatu.
- 04: Baina, osea, norekin dago nazkaturik?
- 05: Bere nobioarekin uste dut.
- 04: Joder, bada orduan, chorradak, la vida. Bada hori, pues, zergatik jarraitu behar duzu erlazio batekin ez bazaude gustora?
- 03: Baina hori bada neskaren rolloa, agian ez du utzi nahi, edo, osea, ez daki nola utzi
- 05: Baina da pixka bat ridiculo nire ustez, ez bazara gustora ez zaude gustora eta fuera, egia da eta gainera nazkaturik bazaude, pues, zer esanik ez.
- 03: Hombre, nazkaturik baldin bazaude, bai, baina agian batzutan ez dakizu nola esan bada ustearen rolloa edo badituzu bada hori, ez dakit, maite duzu baina...
- 01: Ez bada tipoa oso aberatsa eta ez badaukazu etorkizuna.
- 04: Ez, edo beharbada daukazu bestearen erantzunaren beldurra, edo ez dakit, bada hori.
- 03: Es que, izan daiteke, ez dakit ze kasu izango den hau, baina, hombre, esaten du nazkaturik dagoela, hori bada, hori pasada, ez? baina bueno.
- 01: Txorrada da hori, egunkarietan iragarkiak jartzearena eta hori, hori da...
- 02: Eta gero, nor jartzen du iragarkia?
- 01: Mutil lagunak, nobioak, nobioak jartzen ditu iragarkiak ez?
- 02: Eta zer jarri du, nire lagun hau ez dit esan.
- 05: Bada piska bat umekeria nire ustez.
- 02: Bada beharbada parra egiten da gehiago jendea berataz, ez? ez nekien eta hemen...
- 01: Joder, horrela egingo balu jende guztia de puta madre, horrela egunkaria irakurtzen
- 02: Ziur, eta ziur irakurriko zuela jende gehiago.
- 04: Ez, hori, bada nik ez dakit, beharbada esango nuke baina hemen esaten duzunean ez dakizu nola, zure lagunaren, nola, galdu dira lagunak esateagatik gauza horiek, e?
- 05: Bada nik esango nion, aizu, agian piska bat pentsa dezala, ez? baina esan?, ez.
- 03: Bada hori, bere bisitza eta.
- 01: Sartu horrelako marronazo batean, ezer pentsatu gabe, para rato.
- 05: Gainera hori, zerbait lagunduko bazenu, bueno bada esaten duzu, baina ez duzu ezer konponduko.
- 02: Esaten diozu, aldizkarian, artikuloa... eta horrela, bere teknikak utilitatzen, ez?
- ZUEK USTE DUZUE LAGUNAK ONGI JOKATU ZUELA ISILIK EGONDA?**
- 02: nire ustez ez..
- 05: Segun eta zergaitik gelditu zen isilik.
- 04: Eta segun eta ze lagunarekin ere.
- 03: Baina biak lagunak badira, niri iruitzen zait, osea, oso normala, joder.
- 05: Ez nuen ezer konpondu behar, orduan zertarako.
- 03: Sartu eta agian ateratzen zara zu.
- 01: Agian, hoberena neskarekin hitz egin, maja, nire laguna dela, edo.
- 04: Hori bada, hori da esan dudana.
- 02: Ez jokatu berarekin, egin nai duzuna, baina...
- 01: Hori bai iruditzen zait zilegia.
- 04: Edo, pentsatu zer zauden egiten, edo, ez dakit, orduan bai, baina nik ez dakit, segun ze laguna...

- 02: Eta esaten badiozu hori eta jarraitzen du egiten eta zure laguna ez da konturatzen eta berdin, eta ja da, bueno.
- 04: Askotan gertatzen da esaten duzula eta ez dizutela sinisten.
- 02: Eta ez du ikusten zure laguna.
- 01: Eta beti azkena ikusten duena da.
- 04: Ikusi nahi ez duena.
- 02: Igual egiten diozu favore bat esaten badiozu, joder, eta zergatik ez didazu lehenago esan, jende guztia farra nitaz egiten eta.
- 05: Ez, hori egia da, e?,
- 02: Eta horrez ez du esan ezer, bada horregatik nire ustez kasua dela hau, joder bada, jende asko, eta bere laguna ez dio esan ezerrez, eta joder, jende gustia parre egiten berataz.
- 04: Esque hori da, depende zein den laguna, beharbada esaten diozu...
- 01: Laguna eta cornudoa.
- 01: Bai lagun minak dira cornudoa eta bestea.
- 03: Baina lagun mina bada, pues agian...
- 05: Hori da pues segun egoera eta segun pertsonak.
- 04: Esque hori da segun zein den laguna.
- 03: Zure laguna denari ni esango nioke, baina biak lagunak badira, ostia!
- 05: Eta segun nola den laguna, ze beharbada esaten diozu eta esaten dizu uuu!
- 05: Hombre nik ez dut pentsatzen etorriko zaidala tipo bat, oye, aizu, jartzen ari zaizkizute adarra batzuk, nahi duelako ibili nire bikotearekin, iruditzen zait superfuerte, tia.
- 04: Ez, ez, ez, baina ez sinistea bai, batzutan ez duzu nahi sinistu.
- 05: Esaten badizute zerbaitengatik izango da.
- 04: Baina bai gertatu da, e?, eta gero esaten dizu neska ezetz?
- 02: Eta zu sinisten diozu neskari.
- 01: Eta lagunarekin hasarretuta.
- 05: Esque hori da.
- 02: Eta ez,ez, ez, hori da, nahi digute guri.
- 01: Banatu edo.
- 04: Esque hori, ahal duzu hartu ondo,osea, hau bezala hartu duela gaizki, alderantzizkoa, esaten diozu, pues, eskarrikasko, pues ez nekien eta hori, baina ere hartu dezake beste aldetik.
- 05: Baina hori ere izango da adinaren arabera, hamabost-hamasei urterekin bada hori agian normala izaten da.
- 02: Hamabost urterekin ez du jartzen anuncio bat.
- 05: Bada hogeitamar urterekin...
- 04: Bada gertatzen da, e?, hasarretzea laguna ez esateagatik eta esateagatik ere.
- 01: Marronazoa da lagunarentzat enteratzeagatik, besterik ez, kuxkuxeroa izateagatik
- 04: Si, pues agian enteratu da nahi gabe.
- ETA NESKAK GAIZKI ALA ONGI JOKATU DU?**
- 01: Hombre, gaizki.
- 05: Joder, bada nazkaturik badago, esaiozu, joder bada utzi pakean.
- 03: Joder bada gerta daiteke, pues egunen batean.
- 02: Bada izaten bada bakarrik egun batean bada...
- 03: Edo bitan, edo hirutan gerta daiteke edozein, osea.
- 05: Bada nahi ez baduzu, edo bestearekin nahi baduzu, eta badakizu besteari izorratzen zaiola, bada esaiosus, bueno, bada, usten dugu, aizu, horretarako ez duzu erlazio bat izan behar.
- 04: Esque kasu honetan bai, nazkaturik dagoelako, beharbada gustatzen zaizkio biak
- 03: Claro, gerta daiteke.
- 01: Hori da berekoia izatea edo zurekoia izatea.
- 05: Joder, denok ados bagaude, joder, bada bueno, viva la fiesta!

ARRASATE 2

08: Oso pasiboegia dala hori, nere ustez, koadrilakoak lagundu egin beharko zatzen bie!

09: Neuk uste dot hori...

06: Baina beti jotzen dozu baten alde edo bestearen alde.

09: Hombre, hori egia da.

06: Hori egia da.

09: Eta nahiz eta hemen jarri koadrilak pasatu egiten dabela, seguru, tipo horrek bihar ez daudenean koadrilan bere bai komentatuko dabela hori, eta bakoitzak edukiko dau bere ideia. Gertatzen dana da, bada hori, gorde egiten dozu, edo ez zara atrebiduten tipo horren aurrean esaten, baina ni seguru nago hor bakoitzak daukala bere ideia bat eta, uff, ez dakit.

07: Horrelako estremotara heltzen badira, hor, denuntzia bat jarriko dana, osea, hor koadrilan, nik uste dot hor koadrilak ongi egiten dabela ez sartzen, osea, horrelako estremotan baldin bazeren biak...

09: Hombre.

08: Behintzat saiatu eurekin hitz egiten, ez? Azken finean koadrilakoak dira, lagunak dira.

09: claro, esque, iruditzen zaidana penagarria da hori, ez, osea, heldu badira, momentu horretara, edo, extremo horretaraino, ez zabilta lehenengo egunetik horrela, eta, hori izango zan, bada gehiago, poliki-poliki.

06: Poliki-poliki.

09: Hasiko zan gauza tensetan-tensetan, eta..., eta zu hor muturra, muturra sartu edo parte hartzen badozu hor, bada..., yo qué se, eh!, arreglatu gauza zuen artean edo..., ez dozula zertan horraino fan beharrik.

07: Baina arazoa ez da hasarretzen direla zerbaitegatik, da maitasun hori esan dotza tipoari, eta neska bat izango balitz holan jarriko zan? Ez dut uste hori egingo zabenik. Arazoa hori da hemen.

09: Hori seguru ezetz. Arazua da tipo hori homosexuala edo dala eta besteak ez dabela gure, bada, igual besteari inkomodo sentitzen da tipo horren ondoan hortik aurrara eta... ez dakit. Ez dot justifiketan tipoaren postura ez, baina...

08: Hori da berak onartu duelako.

06: Gu oso itxiak gara bere bai.

10: Ya!

06: Ikusten dogu bakoitzak norberen lanak eta.

09: Hori egia da, pentsa norbaitek esaten dotzula, homosexuala, ua! oso ondo, oso ondo, eta gero heltzen jatzu zuri..., ez dakizu?

10: Ez dakit, beti...

07: Baina hori da hasieran, jakin arte, gero nik uste dot, pasatzen jatzula, normal egonda... onartu egiten dozu.

06: Onartzea, onartzea kostatzen da...

07: Kostatzen dana hasiera hori da, momentua, enteratzen zarenean, gero ja...

10: Ya, baina ez pentsatu izango danik, segun, holan hartu badau, horrelako txarto hartu badau, gero ez da izango berdina nire ustez, nahiz eta konpondu.

09: Ya, hori, nahiz eta konpondu, hori da.

09: Ez balitz egongo moduan, ez dakit, nere ustez, horrelako extremo batera heltzen zara, eta atzenean eskua emoten badozu, bada, vale, biok lagunak, queva.

08: Queva, queva, queva, esan bai, baina...

09: Esan, hori da. Hori ez da lagun bat, osea que... nahiz eta eta esan, hostia!, queva.

NESKEN ARTEA? EGOERA BERDINA IZANGO LITZATEKE?

08: Nire ustez ezberdina.

10: Ezberdina?

06: Nire ustez bai.

07: Nik antzerakoa edo...

10: Arazoa, azken finean berdina da, ez?

06: Bai baina, nik uste dot neskak eta mutilak nahiko desberdinak gara, gauza honekin, e, ez dakit. e?.

09: Hostia, nik ez dakit, ez, ez dakit, baina, osea, ez dakit zelan izango zan nesken artean, baina, hor ere bai, izango zen kasoak eta kasoak, ez?. Hor, igual, izan leike leku batetan igual-igual, eta beste batzutan diferentea, ez? Ez dakit, hau mutilen artean bere, bada justo kaso hau, baina igual gertatu leike beste leku batean, onartzea eta esatea, bada, e, paso, neri neskak gustaten jatat, eta bueno, baina, ez dakit.

08: Normalean neskak gehiago hitz egiten dogu gure artean, osea que, ez dakit, ez dut uste honaino helduko ginenik, ez.

dakit, das kasoak eta kasoak, baina...

09: Bai, hori egia da. Hori, por ejemplo, herenegun ibili nitzan, holan lagun batzuren artean neskei buruz berriketan, eta esan nuen, joder, zenbat denbora ez dudala holan berba egin.

07: Eta neskak?

10: Neskak egunero. eta minutuero.

NORMALA DA GAUR EGUN?

10: Ez litzateke izan behar. Ez dakit gertatzen dan edo ez.

09: Joder normala, esque da, lehen komentatu dauena, ez? bai, osea, oso ondo, ya horrelako gauzak gizartean edo, batez bere gazteen artean oso ondo ikusten dianak, ez?, baina, dala hori, zuri toketan jatzunean haber...

06: Edo norberak jasoten duen heziketa bere bai, ezta? gurasoen aldetik jasotzen dauena txikitatik, edo.

10: Baina, hala eta bere, nik uste, situazioan egon arte beti esaten duzu, bai, bai, nik errespetaten dot gura dozuna, baina zuri pasatu arte, ez dakit, hori...,

06: Guk asko berba egiten dogu, baina gero...

09: Ya, hori da.

07: Gero pasaten danean...

09: Normala ez litzake izan behar, nere ustez.

08: Baina igual hori da bere bai, orain hasi dalako apur bat, jende aurrean, ez dakit, jende aurrean gertatzen edo.

EZAGUTZEN DUZUE ANTZEKO KASURIK

07: Horrela erreazionatu dabenik ez.

08: Nik ezagutzen dot kasu bat, bada ez da horrelakoa, desberdina da, baina, neska bat zebilen bi urte mutil baten atzetik, eskatu zotzan, eta mutilak esan zotzan, bada hori, homosexuala zela, eta kasu horretan neskeak kristoren mosqueoa hartu zauan eta ez zotzan hitz egiten, osea, ondion ez dira hitz egiten, ez dakit, hemen neskaren jarrera da apur bat, ez dakit, ... eta dala gure moduko neska bat, eta, osea, gure inguruan mugitzen dana, eta dana, baina.

09: Hori igual izan leike, bueno, ez dakit, izan leike mosqueoa, ez, tipua homosexuala dalako, ez?, igual, bada, bera bi urte mutil horren atzetik ibili ostean eroan daben chascoa.

08: Baina ez dau onartzen, osea, neska horrek ez dau onartzen. Eta bueno, dauko homosexual danak, bueno.

09: Bai?

08: Hori da bakoitzari pasa arte, gero, bai, nik onartzen dot, de puta madre...

09: Esque hori da asuntoa, gu hitz egiten ari gara, eta bai, gutxi gora-behera, baina gero igual, toketan jatzu eta. Homosexualak, pentsetan dot, mundu guztiak ezagutzen dabela, eta hori, bada dakizu homosexualak direla, eta oso ondo. Eta zelan zurekin ez diren sartzen. Eta, por ejemplo, neri, por ejemplo, behin pasatu jaten, noien dedo egiten, ez?, ni eta lagun bat, gelditu zeukun tipo bat eta hasi zan lagunari eskua sartzen, joder, vaya show! utzi zeukun han karretera erdian, eta bueno, de estampida, ez?, eta, ez dakit, nik behintzat, neri ez jatan ezer pasatu, orain tipo horrek zer pentsatuko daben horri buruz, bada.

10: Joder, baina esque hori ez da normala.

07: Eta kasu horretan neska bat izan bazan hasi zana eskua sartzen mutilari, bada igual ez zuen irtengo kotxetik.

09: Ez dakit, igual bai.

06: Aldatu lekuz!, aldatu lekuz!

ZUEN INGURUAN GERTATUKO LITZATEKE ORRELAKO KASURIK?

08: Koadrilan?

06: Nik ez neban ezetz esango.

10: Nik baietz esango neban, ze, lehen esan dauena, asko berba egin, baina pasatu arte ez dakizu zelan erreakzionatu behar dozun, hasi que pasatu leike berdin-berdin.

09: Hombre, gertatzearren gertatu leike berdin-berdin. Hau gertatu bada zergatik ez da gertatu behar geure inguruan, ez? Ez dakit.

06: Esque momertu horretara arte ez dakizu zelan jokatu behar dozun.

09: Queva.

06: Hombre, nik uste dot, ez nauela koadrilatik botako edo, edo horrelako estremutara

09: Esque, mosqueatu tipoarekin igual mosqueau zeinke, baina ya, esque, horrelako, denuntziatu eta.

07: Baina esque, mosqueatu bere ez, ez? zergatik mosqueatu behar zara?

06: Baina ez dakizu, Olaia, ez dakizu.

07: Ez nik ez dakit, baina.

06: Horregatik... nik ez dot uste holan jarriko nitzanik, osea, nik esango notzen, bada, nik ez dot gura hori eta...

09: Baina da hori, momentu honetan uste dozuna.

10: Ni mosqueatu ez dakit, baina nik uste gure bion arteko relazioa ez zela izango berdina.

09: Queva.

10: Eta galduko zauan dana, eta nahiz eta intentatu, nire ustez...

07: Hori da, ere bai, segun, hitz egiten duzue, eta..., esque ez dakit.

06: Segun zelakoa den pertsona bera bere bai, ezta?

08: Joder, eta lagun min bat bada, nik uste dot hitz eginda konponduko zala, hombre, edo ez, baina nik uste baietz. Ez dakit, neri iruditzen jat... una pasada! Horrelako estremutara heltzea...

07: Esque lagun on-onak badira, edo bat, edo hitz egiten konpontzen dabe edo bestela haserretzen dira eta..., osea, eta ez direla hitz egiten urte osoan. Ze lagun onak izatea nik uste dot hori dakarrela, ez?

09: Nik uste dot, gertatuko zan nere kasuan, behintzat, ez dakit, apur bat pentsetan hasiz gero, nik uste, mosqueatu, ez mosqueatu, baina gure arteko harremana asko hotzituko zala. Hasiera batean, gero igual, denboreaz, bada igual ahaztuten jatzu edo.

08: Ahaztu baino gehiago nire ustez da pertsona zelakoa dan, hor biak zelakoak diren, ze bat apur bat, apur bat jarraitzen badau, ez dakit, sartzen edo, ez dakit, nire ustez biak onartu behar dabela esatea bada, bueno, jarraitzen lehengo moduan, eta intentatu denon artean dena konpondu, ze bestela...

09: Esque hori bere esatea oso erraza da, baina gero... holan izango zan edo ez, ez dakit. Neri, esque iruditzen jat gauza bat oso, gertatu egin behar jatzu, pues... horri buruz hitz egiteko, ez dakit, ikusten dozu eta bua!, oso fuertea da, bai baina... da esatea, gero zer egingo zenun,...

EGOERA HORRETAN NOREN ALDE JARRIKO ZINATEKE ZU?

09: Ni? ni egoera honetan jartzen naiz, tipua, homosexualan alde, ez? Bestia, oso egoera borde batean, iruditzen jat ipini dala. Ez dakit, hori papelan ganean, gero ya momentuan ez dakit zer egingo neuken.

HISTORIA HONETAN ADINAK ZEIN PISU DU?

09: Nik uste dut igual, e, pertsonak igual nagusiagoak izanez gero, berrogei eta piku urtekoak edo, nik uste dut izango zala, osea, ez zala izango holan denuntziatu edo ez, un mosqueo total, zu hor, yo aqui, y no nos vamos a hablar en toda la puta vida. Hori, gazteak izanda, bada ez dakit, nik uste dot gazteak izanda igual izan leikela más embrolloso edo, te comes más el coco. Baina, tipo nagusi bat, ez dabela acostunbratuta, edo ez deukozula ideia hauek sartuta... nere ustez.

07: Nagusia izaten bada, latzagoa izango da problema.

08: Bua!, eta orduan izango zan un mosqueo...

09: Latzagoa, baina izango zan, resultadoa bere latzagoa.

10: Nik uste dut ezetz, ya ez gara lagunak, eta...

09: Tio, utzi pakean, zu hor eta ni hemen. Taberna batean ikusten dotzut eta nik erten egingo dot taberna horretatik. Nere ustez horrela izango zan.

ZEIN DA ZUEN JARRERA GAI HONI BURUZ?

09: Hau, nere ustez ya, konplikatua da. Ze claro, ikusten dozu eta atzenez neskeak hartu dau, ee, mutilak esan dotza, joder tia, nik ezin jot ume hori aurrara atara. Tu, eta neskea, bada hori, bada bueno, berak abortatzea ez dabela gura, ea, nere ustez hor ya... con todas sus consecuencias, ez? Ez dakit, tipoa ikasten baldin badabil, eta ezin badau aurrara atara, joder, hombre igual, hor gurasoei igual eskatu leike laguntza eta...

06: Joder tio, baina hor, joder, mutilak bere bai se limpia un poco las manos, ez?, fiu!, nik ezin dot pagatu eta abortatu, ez?

09: Hombre, claro, egia esanda, hori, ez?, mutilaren aldetik da postura comoduagoa, edo... guk daukagu, bada, hori, zelan semea zuek eduki behar dozuen, umia zuek eduki behar dozuen, egin leike, bada, ala, zuk abortatu, nik ezin dot, eta claro, igual neska batek gehiago sentiduten dau, hostia, nik hemen barruan daukat ume bat eta... baina ez dakit. hombre, esque izen leike, hemen izan leike, edo postura oso comodo bat edo oso sincero bat ere bai, ez? Tipuak, joder, tia, hori aurrara ezin leike, nik behintzat ezin dot eroan.

08: Joder, esque alde batetik bere arrazoia dauko, ez dakit, oindiokan igual, ez dakit, joder, ja umia tripan daukozu baina, ez dakit, nire ustez bere bai eduki leike, joder, geroago badauko oportunitadea ume bat edukitzeko, baina txarrena da, ja umia tripan daukozula, eta ume hori aurrara ateratea fuertea dala bere bai.

09: Bada, neuri, bada bai hori oso fuertea iruditzen jatat, ez?

07: Baina ikusten badau ezin dauela aurrara atara.

08: Ja, esque.

07: Eta zer egin behar dozu bizitza osoa eduki hor umia ezin dozula zaindu?

08: Ja, esque hori da, esque esan behar dozu, edo ondiokan daukat oportunitadea, edo...

07: Joder, neskea bere, joder, esque igual egongo zan gaizki, bueno, igual berak jakingo zaben, joder, mutilak ezin dosta lagundu, baina es que nik hor barruan dekot.

09: Claro, esque hori da asuntoa. Ez dakit. Joder, neskak hasiera batean, ipintzen daunez, neska lanean dau, ez, eta hombre, hasiera batean, ikusita baduen, nik soldata bat baldin badeuket, bada, aurrara atara neike, eta.

ZUEK ZER EGINGO ZENUKETE?

07: Hombre, kasuan bertan egon behar da, bestela...

09: Joder, nik imanginaten dot, hemen, Arrasaten bertan badauz halako kaso, bat baina gehiago das, bada, jende gaztearekin, eta atzenez, bada, jotzen dau gurasoetara, gutxi gora-behera gure edadekoak. Joder, bada, gurasoengan apoyaten zara, eta bueno, bada, jentek, normalean hori egin dau, ez?, bada nik bai, umia daukat, jarraitzen dot nere estudioakin, edo lo que sea, eta hori, gurasoen laguntzaz, eta gero ya lanean hasten zaren, bada ya badaukazu soporte bat ume hori aurrara ateratzeko, ez? nik hori egingo nauke, osea, gurasoei laguntzat eskatu, eta ya marroia hor daukozula, marroia aurrara ateratzea ahal den moduan.

07: Baina esque hori, gurasoei kargaten jatzu hori, eta hori bere.

10: Esque hori bere da gurasoek zelan hartzen dozuen, gurasoek igual esaten dozue, joder, zurea da umia.

09: Hostia, baina oso arraroa iruditzen jata neri.

10: Joder, ez da hori.

09: Esan leike guraso batek, baina.

08: Baina nahiz eta onartu haur hori zure gurasoek zure haur hori, joder, txarto sentitu behar zara, esan behar dozu, joder, nire gurasoek orain berriz hasi behar die ume bat zaintzen.

09: Hombre bai, txarto sentitu behar zara... baina bueno hostia, hori ya hor dekozula zer egin behar dozu?

06: Ikusten dozula ezin dozula alimentatu zure umia, bada bere bai, txarto sentiduten zara eta.

09: Claro, esque.

06: Esque.

09: Txarto sentitu kasu honetan, zortzi mila aldiz sentitzen zara txarto, baina, nik behintzat hori egingo nauke, osea, ya que hor daukatzun umia, bada, hostia ,aurrara atara behar bada, bada, gurasoei laguntza eskatu eta bueno. Baina nahiz eta igual izan semea, bada hori, ez, seguramente fallo bat izango zan eta joder, bada, nahiz eta igual hasiera baten gurasoak hasiera baten mosqueua hartu bada hori, ez, hogeit urteko alabea gelditu dalako preñatuta gero ume hori hartu behar dozu.

07: Esque hori neonen umia da, ez? Ez dozu ikusiko hor, gosez eta, edo, gaizki jantzita eta, joder.

09: Hombre, gero, hor igual, kontutan hartu behar dozu gurasoen situazioa zein dan, ez? Ze igual gurasoak ere badaz paroan eta bere bai, ez dakit. Baina, nik uste logikoena hori izango zala, gurasoengan apoyatea, jarraitu...

07: Esque, hogeit urte dekozu, dekozu bizitza osoa aurretik eta ya ume batekin kargatu behar zara.

09: Kristoren putadea da.

06: Nik abortatu egingo neban.

07: Nik uste dot baietz.

08: Nik ere seguramente abortau egingo neban.

06: Hombre, neska lanean dau, ez? hombre, esque ya cambian un poco las cosas, ez? Diferentea da, esque bazabiz ikasten edo, joder, ya ikusten dozu beste modu batean ez? Nik uste dot...

09: Badakizu ze putada izan behar dan, esque eteten dotzu gaztedi, osea.

06: Ez dakit, baina izan behar da.

09: Esque, joder, jodiduten dotzu dana, jodiduten dotzu dana, badakizu zenbat juerga eta zenbat bakazio, baina esque egia da. Nik, esque kaletik ikusten dodanean, bada hori, ez?, pareja gazte bat ume bategaz, nik esaten dot, joder, pobres. Igual oso gustora daz baina, ni ez naz ikusten posizio horretan ... joder, que chungo izan behar dan... Nik igual, e, Mirenek esaten dauena bere, nik igual postura egokia ikusten dot, abortatu eta fuera, ez?, osea, dejarte de sentimentalismos, eta hor momentu horretan hotza izan, eta y que ostias, hogeit urte daukat.

07: Esan, ondio ez naz formata eta ezer bere ez, asiesque, ez pentsatu ume baten, bestela... depresiones y, bada!

09: Depresiones? Un crio! depresiones!

06: Edo una cria.

09: Edo una cria.

09: Un crio! semea!

ZUEN INGURUAN EZAGUTZEN DUZUE ANTZEKO KASURIK?

10: Ezagutzen dogun?

09: Hombre, Arrasaten orain dela gutxi gertatu zan hori, ez?

08: Hemeretzi urteko batek eduki zebala ume bat, ez?

09: Ez, bueno, hori bere bai, hori...

07: Irantzuren koadrilakoa.

09: Irantzuren koadrilakua, eta gero hau, Zabala eta, badakizu, zabilela pareja bat eta moztu egin zaubiela eta moztu ostean tipea enteratu zala, bueno, gainera. ez , tipeak uste dot bazakiela baina gorde egin zauela, edo horrelako jaleo bat.

10: Zazpi hilabete zoiela entera zan koadrilakoak eta.

09: Eta neri, nere gurasoak, bada, mutilaren gurasoak dira nere gurasoen koadrilakoak.. eta hombre trataten dabe orain neskearekin, bueno, berak esaten zauen, mutilarena bezala, ese es mi nieto, eta hori, aunque no se case, aunque no eso.

07: Ya, mutilla ezkontzera zoiian eta koadrilakoak esan otzen, zu gaizki zauz? Ez, ondo tio, umia zurea da eta punto, baina.

09: Nere etxean, ez, por ejemplo, amak , bada hori, beti dagola bilobiaz eta, joder, super gustora dabilela, baina hori, ez, ez dakit, neskak gorde egin bazauan, ez dakit, iruditzen jat pixka bat ilogikoa, ez. Baina gorde zauan bai mutilarena, bai etxean, bai

07: Dana, koadrilakoekin, danakin, hori bai da apur ba...

09: Hori, Enekak eta egin zabena bere, hogeitahiru urte, ezkondu behar, Irantzuren koadrilakoa.

08: Eta orain zer, biak ikasten dabiz?

10: Eneka zaubien azkenengo urtean, egin du karrera.

09: Eta mutila ez dut uste ikasten zabilenik. Orain, de todas maneras, tipu horrek eduki dau mas chuja que la ostia, orduan, hor por ejemplo bai, gurasoen aldetik kristoren laguntza eduki leikezu, ez, baina, hostia. Ezkontzea bere bai, aguro esaten da.

NESKAK ESKA DIEZAIKE MUTILARI DIRURIK?

09: Hombre, eskubidea, joder, mutilak hasieratik claro ipini zotzen, ez, osea, nik ez daukat dirurik eta ezin dot umia aurrara atara, lehen komentatu dauena, izan leike postura komodo bat edo sincero bat. Komodoa bada, bada ez dakit, hori ja neskeak jakingo dau, ez? Bada tipo honek, igual, nahiz eta, igual, enpolletan egon, honen gurasoak eduki dabe diru mordoa eta eskatu neike, eta gurasoei eskatzeko, edo, edo ez, mutilak esan dotza hasieratik bada, ez daukat dirurik, ez dakit. Mutilak hasiera batean claro ipini zauan, ez? nik ezin dotzut lagundu, edo, ezin dot ume hori aurrara atara, gero neskeak pentsatu badau, bada, baietz, berak atara leikela nahiz eta estuasun batzuk pasatu, bada, ez dakit nik noraino eskatu leiken.

06: Nere ustez eskatu leike,

07: Azken finean umia berea da, tio

10: Berak onartu dau azken finean umia..., nere ustez eskatu bai, beste gauza bat da onartu...

09: Esque, onartu? mutilak esan dotzena, joder, esque onartu, mutilak bere postura esan dotzena horri, bada abortatu eta.

07: Ya, baina, esaten dot, esan zeikien mutilak bere bai, bueno bada, ez badozu abortaten ni ez naz gelditzen kargu umiarena, nik esan dotzut abortatzeko.

09: Esque hori, imagnetan dot hori esango zotzela, ez?, abortetako esan badotze, ez dakit, ez?, ez dau zehazten, baina nere ustez hori holan izango zan rolloa, tipoak esan ba dotze berak ezin dauela aurrara atara.

07: Ya, baina esan ba dotza joder, abortatzea, ez badau abortatzean apur bat ahazteko umiarengana, joder nik pentzetan jat bere bai, dirua eskatzea, ez dakit, zuri hori abisatu dotzu, asique orain konpondu zu.

08: Esque hori bere bai umia jaio eta gero, mutil horrek, osea, bere umea izango zan moduan onartzen badau, osea, hori bere umea da, bada ya responsabilidade bat badauko...

09: Hombre, hori bere egia da, alde horretatik, por ejemplo, bada bai, eskatzea ondo dau, baina.

07: Joder nik ja ez dakit ya bere mutilak onartuko zauen edo ez, bere umea, osea, bai badaki bere umea dala.

09: Hori fijo dakiela, berak ez dauela gure...

ZUEN ETXEETAN NOLA ERANTZUNGO LUKETE?

09: Umea eta ni bentanatik behera, ez dakit, nere ustez nere etxean gertauko zan, hori hasiera batean komentatuta, nahiz eta hasiera batean krixtoaren mosqueua hartu, oraintxe nere arrebak eduki dau ume bat, seme bat, eta joder, daz tontatuta umeakin, eta hasieran botako zotzen kristorenak eta, baina, nik uste etxean apyoa edukiko nabela gurasoen aldetik.

07: Nik uste dut bere bai, hasieran igual ez, hasieran bueno!

08: Nik uste dut kristoren sermoia jaso ostean onartuko zabiela, semoria baina gehiago esaten dotzuela, hogeitahiru urte daukozu, joder ez dakit, daukozu gauza pilo bat ez gelditzeko aurdun eta joder.

09: Fijetan baldin bazara Arrasateko kasoak, bo, nik behintzat ezagutzen dotenak, beti bere gurasoen laguntza eduki dabe, ez?, nik pentzetan dot, gainera laguntza oso inportante bat, hor

gurasoek momentu horretan esaten ba dotzue, bada, desaparece de mi casa edo lo que sea, te hunden.

06: Badaue beste kasu asko, bada igual etxean ez dotzientak onartu, abortatu dabienak y que nadie se ha enterado, bere bai egongo dira horrelakoak, joder, ez dakit, etxe danetan ez da. Baina bueno, nik uste dot, gero ya, enfn, que remedio les queda de, no?

09: Bai, hor dau, eta.

ZER IRUDITZEN ZAIZUE NESKAREN JARRERA?

09: Ez dakit, apur bat, nik esaten, hasiera batean, igual, oso sentimentalista edo, ez dakizu? Joder, bada, umea aurrara atara behar dot y tal, esque ne ustez momentu horretan hotzagua izan behar zara eta ondo pentsatu gauzak, osea, claro dauelako gauza pasatu behar jatzula eta hori kontuan hartu behar dozu, ez dakit, nere ustez, ni behintzat, nere kasoan, seme bat eduki behar badot edukikot bada hori nauenean diru aldetik ondo.

09: Nere ustez hori, neskak hasiera batetik abortatu egin beharko zauen.

ETA MUTILAREN JARRERA?

06: Ne ustez supercómodo, nik ez daukat dirurik, fiu!

09: Bai, bai, bai, supercómodo, ez dakit, bada halako jaleo batean sartzen bazara, nik esaten nebana, gurasoak hor dauz eta gurasoei eskatu.

07: Joder, baina pentsatu, igual mutila bere, berak badaki ez daukola dirurik, eta igual benetan esan dotza, joder ez eduki, hori bere ezagutu egin behar dozu familia, ez dakizu.

09: Pero yo qué se, ikasten baldin badu topatu arratsaldetan lan bat edo, yo qué se tío, ze beti esaten dena, lana badau, jendeak ez dau gura baina lana badau, sartzen zara baso-mutil edo lo que sea eta , ez dakit.

07: Nik esaten dot berak dirua ez edukitzeaz gain familia bere ez daukola holan dirua orain beste ume bat, eta ez dakit, igual bera bere esan zotzan, ya, joder, esaten joder, bada, hobeto ez eduki bestela nik ezingo detelako egin ezer bere ez, esque hori bere.

09: Ya, bueno, ya, osea, momentu horretan, zuk esan dotzazu hori eta neskeak esan dau, ez, ez, nik eduki egin behar dot, bada esque joder neri emango ziten un cargo de conciencia de la hostia esatea, a, bada nik ez dauket dirua eta esan dotzut, ez?, eta mogiduko nintzen bada hori, dirua atara behar dot, edozein izkinetatik baina, hombre, emango zotan rolloa estudioak uztea, holan, hanbaten hasteko, baina yo qué se, goizean enpollaten bazabiz arratsaldean joateko topatu zer edo zer edo, ez dakit, dirua aterateko bideak asko ez dadau bere, bada.

06: Hori da tipoak ez dauela gura umerik , nik ez dot dirurik, abortatu, venga.

07: Esque nere ustez kasu horretan mutilak ez dauela umea eduki.

06: Ez hori argi dau.

09: Hori claro dau.

07: Bestela hasiko zan lanean edo... dirua aterateko.

09: Atzenean fijetan bazara oso postura komodoa da igual, ez?, nahiz eta haseran dirurik ez eduki, bada, búscate la vida que el hijo es tuyo.

10: Ya, eta gainera hori, que el hijo es tuyo, ez?

09: E?

10: Que el hijo es tuyo?

09: Tuyo, mutilana dala.

10: Ulertu dotzut, mutilak esan dotzala neskea, que el hijo es tuyo.

09: Ez, ez, ez, ni mutilari esaten, bada hori, hi, semea bere zurea da eta ikusi

06: También es tuyo, no es tuyo.

09: También es tuyo, joder.

ALTSASU

11: Nik ikusi ikusi ditut asko baina herrian ez, oporretara joaten zarela, nere lehengusu bat joan zen eta zeuden bungalow edo horrelako batean eta bada beraien ondoan zeuden, osea, homosexual pareja bat, bi mutil, eta ziren, osea, la hostia, osea, esque ziren, bat zen neska eta bestea mutila.

14: Hori da!

11: Osea, eta bat egoten zen beti bazkaria egiten eta bestea, osea, zegoen bazkaria egiten bestea egunkaria irakurtzen eta eramaten zion arrosa bat, osea, super.

ALTSASUN BADA HORRELAKORIK?

14: Altsasun bertan badaude.

12: Eta ezagutzen dia eta.

11: Esque esaten dugu, esaten dugu ez diskriminatzeko baina nik ikusten det hori, eta joder niri ematen dit barregurea,esque ezin dut bai, esque egia da, nik esaten dut, joder, osea, ez ditut alde batean utzi behar, baina, esque ikusten dut eta txokatzen naud pilo bat.

14: Joder niri beharbada hobeto iruditzen zait homosexual bikote bat, ondo eramaten direla haien artean eta heterosexual pareja bat supermonotona eta gaizki eramaten direla beraien artean, ze halakoak pila bat daude, eta bestea da, beharbada, eta probatu ez dutelako izango zan, ez?

HIRUGARREN GAIA, ZUK ZER EGINGO ZENUKE ERKUDEN?

13: Ez dakit, gero pentsatuko dut.

11: Esque hori, nik uste dut daudela bi ikuspuntu, osea, jartzen bazara neskaren kasuan, joder, esque ni jartzen banaiz neskaren ikuspuntuan bada daukat, ez dakit, baina, mutilaren, osea, lekuan ere, beste, osea, esque hori da, neri adibidez, iruditzen zait gaizki bada, osea, mutila, osea, eta gero berak esaten du, a, pues, geratu zara haurdun, bada orain ala, desegin, eta hori ez, osea, bera egin du eta bera, osea, eta neska sufritu beh, arko du bere errua, osea, neskaren errua, ez?, osea, errua ez, berak ere egin du, baina, ez dakit neri iruditzen zait super gaizki hori, mutilaren jarrera hor.

12: Nire ustez mutikoak esaten dio, ala, zu abortatu baina, neskak, osea, nire ustez, neskak hor pentsatzen du, bada, mutiko bat egiteko gai izan bada, izateko ere izan dela, baina gero gauzak gaizki joaten zaizkio, ez?, zeren, egoera ekonomikoa, hor jartzen duen bezala, bada, osea, ez zaio ondo joaten, nire ustez emakume horrek nahi duela bere umea zerbait izatea, ondo bizitzea, orduan berari ez zaio inporta nondik ateratzen den dirua, eta joder mutikoarengana joaten bada hori neri ondo iruditzen zait, niretzako bai, lagun diezaiola.

11: Baina dirua izan aurretik zergatik eduki dute mutiko bat?

14: Joder baina, hau gertatu baino lehen, neretzako gauzak ondo pentsatu behar direla eta gainera beharbada hemen ematen du bada, bi hauek ez zirela bikote, ez?, beharbada izan zela kasualitate bat edo, eta horrelako gauzak ondo pentsatu behar dira zeren gero gerokoak.

12: Gerokoak.

EZAGUTZEN DUZUE HORRELAKORIK?

12: Ezagutzen ditugu kasuak, bada adibidez, neska haurdun gelditu dela eta mutikoa joan dela eta ez nahi det jakin ezer zurekin baina, eskatu diola dirurik eta ezer ez, bere gurasoak lagundu diote eta horrela, eta aurrera atera dira, baina bestela ez.

11: Baina esque hor bada, osea, abortoa beste arazo bat da, ze beharbada legalizatuta dagoela, ez dagoela eta horrela eta hori da un follon, osea, zeren igual abortatu nahi du baina ez diote uzten, zeren nik ezagutzen dut kasu bat, andre bat haurdun zegoela eta mutila, osea, barrukoa, hil zitzaioela eta ezin zuela abortatu, zeren orain, osea, nahita ezin zuela abortatu, eta, osea, bera zegoen hor, bere bizitza hor gaizki, eta haurrarena ya, osea, haurra oraindik bizirik zegoen, baina hilda zen, eta, osea, zeuden biak arriskuan eta tipari esan zioten ezin zuela abortatu, eta hori neri iruditzen zait super gaizki, osea.

14: Neretzako haurra ez litzateke egongo behar gaizki, gainera, osea, bai.

12: Hori eskubide bat da, eta hori ezin dizute ukatu. Zeren orduan, bai, neska honek pentsatu beharko zuen zer egin eta nola izan behar zen bere egoera eta gero, baina, beharbada gaur egun gauzak errazago egongo balira abortatuko zuen.

11: Baina esque gero ere da adinaren arabera, zeren ni agertzen naiz etxean haurdun eta vamos ematen didate... baina nik uste dut, hogeitamar urte baditut, haurdun geratzen banaiz nahi gabe eta abortatu behar badut bada, osea, abortatuko dut, hori normala izan beharko litzateke.

12: Zeren gainera abortoa normala ez egotearekin ez dute lortzen ezer, zeren ni abortatu nahi badut egingo dut etxean nahi dudana, botako naiz eskalaretatik, eta gainera hil dezaket nere burua.

14: Edo atzerrira joan eta pila bat diru, osea, pagatu.

12: Abortatu nahi baduzu abortatzen duzu .

BAINA MUTILAK EZ DU DIRURIK

11: Joder baina, esque neskak haurra euki banahi du, berea da, eta mutila esaten badio abortatzeko dirurik ez badu, bada hori pentsatu beharko luke lehenago. Joder nahi gabe izan da, baina, orain, hori, tokatu zaio eta hori tokatu zaio.

12: Eta gainera neskak beharbada ere bai esaten du, bada ni ezta ez dut izan nahi haurra baina, pentsatzen hasten da eta gero beharbada esaten du, bai, abortatzen dut eta gero iraganean geratzen zaizu hor gauza bat eta ez dakit.

14: Baina lan egin dezake, ez? ikasi baina lan egin baita ere, edo, edo gurasoei dirua eskatu, ez dakit, hori gauzak hitz egitea da.

11: Esque bere ardura da, berak, osea, zerbait aurkitu beharko du, neskak abortatu nahi ez badu, osea, berak bere bizitza arriskuan jartzen du, eta osea, beharbada arriskuan ez, baina guar egun abortatzeko eta hori nahiko ondo dago, baina ez dakit, osea.

12: Nire ustez mutikoaren kasua da nahiko erraza, zeren esaten du, ala!, abortatu eta ala, bestea joan beharko da, besteak pasatu beharko du dena, bestea joan beharko da kirofano horretara eta horrelako gauza pila.

14: Eta gainera bakarrik.

11: Baina, gainera hori, dirua ez duela, ez dakit, kasua ez dut ezagutzen baina hori ere nik uste dut jendea asko esaten duela bukatzeko eta ala abortatu eta, hhalda da, esque, eta gero igual beste neska batekin egoten da, ere haurdun geratzen da eta neska hori ongi erortzen zait eta, ala, pues, vamos a tener un hijo , esque egia da.

14: Eta gero, diru laguntzak egongo balirateke, ez? gobernutik edo zerbait, gainera zure gurasoek ea nola hartzen duten, ez? eta zure inguruko jendeak, ez?

11: Horregaitik, tio, esque familiak onartzen badizu bada bai, baina esque geratu behar bazara bakarrik, mutilak esaten dizu abortatzeko, zuk ez duzu nahi, bada tira.

14: Eta gainera zure gurasoak bizkarra ematen badizute, zeren hori gertatu da askotan, eta joan behar izan dute neska etxetik, gainera ume batekin, eta diru gabe.

ETA ZU ERKUDEN?

13: Esque ez dakit baina, berak nahi ez badu mutikoa, osea, berak zergaitik ordaindu behar du? ez dakit.

14: Joder, berak ere parte hartu duelako, zergaitik ez zuen pentsatu lehenago, ala gaur bai eta gero zer.

13: Bai, bai, baina neskak nahi du mutikoa, ez dakit.

14: Jobar, baina berak ere responsabilitateak dauzka, ez?

11: Baina igual neskak nahi du mutikoa etxean behartu diotelako, baina esque hori ere ez dakizu, osea.

14: Hori bai baina, tipoa, osea, pentsatzen hasten bada, neretzako, azkenean, nere haurra da baita ere, ez?, ez da...

13: Ya, baina igual ez du nahi haurra.

11: Baina hori desberdina da, zeren neska, neska da ordaindu beharko duena, eta bueno

12: Beharbada mutikoarentzako neskak haurra eramatea sabelean, berarentzat, beharbada esango du, bada hori da fetu bat ez dela bizi, baina beharbada neskarentzako esango du, hostia.

- 12: Esque gure adinarekin ume bat izatea, bada ja egiten dizu bizi osoa, zeren utzi beharko dituzu ikasketak, eo bestela izan beharko duzu pertsona bat zaintzeko eta horrelakoak.
- 14: Gehienetan ama, ez?
- ZER GERTATUKO LITZATEKE ZUEN ETXEETAN?
- 11: Nik uste dut, osea, hasieran.
- 14: Hasieran gaizki baina gero lagundu.
- 11: Baina gero nik uste dut, neri ez zidaten etxetik bidaliko.
- 14: Neri ezta.
- 11: uste dut, gero igual, geratzen zara más colgada que...
- 14: Ya, baina ez dut uste.
- 12: Gainera, hori izan beharko da zailago esaten, etxean zer?, nola hasten zara? esaten baduzu bapatean, beharbada bueno, eramaten duzu izugarritzko hostia bat, eta esaten baduzu lasai denek esaten dute, eta honek ze...
- 11: Gero ere, bada mutilak ere, bada onartzen badu, bada bai, bada etxean hobeto hartuko dute baina mutila joaten bada, bada, vale, ya...
- 14: Joder baietz.
- 12: Gainera, badaude guraso asko beharbada esaten diotela, haurdun dago, eta bai, ziur engainatu dizula eta ez dute pentsatzen zuk nahi izan duzula, osea.
- 14: Fijo.
- HIRUGARREN ARTIKULOAN, ISILIK EGON ZENAK BEAR BEZALA JOKATU ZUEN?
- 14: Bai, a bueno, ez, bueno.
- 12: Laguna bada esan diezaioke, baina esque ezagutu behar duzu ondo pertsona esateko edo ez esateko.
- 14: Baina kasu horretan bere lagunik hoberena da, e?
- 11: Baina esque neri, osea, nei, lagunik hoberenari hori gertatzen bazaio, ni beharbada ez naiz gai.
- 13: Nik ez nioke esango, nik hartuko nuen bestea.
- 11: Berak sufritu behar duela.
- 14: Eta ez baldin badaki eta jarraitzen badu bestearekin, eta bestea beste batekin, gehiago sofritzen du, konturatu gabe baina sofritzen du.
- 11: Ez, baina ez, baina bera ez badaki ezer, gero beharbada, osea, bere novia edo hori, beharbada konturatzen da ongi dagoela berarekin eta bestearekin mozten du, orduan,
- 14: Joder, bai baina.
- 12: Nik beharbada ez nioke esango berari, esango nion neskari.
- 14: Bai, zu baita jarri lagunaren, osea, tokian, ez? si te esta poniendo los cuernos.
- 11: Neri gustatuko litzaidake jakitea, baina beharbada orain nik ez nintzateke gai izango, osea.
- 14: Bada ni bai.
- 11: Bada nik ez, osea, igual bai, gero igual bai baina neri, uste dut emango duela un palo.
- 14: Joder, palo bai baina.
- 12: Baina ez dakizu nola hartu behar duen.
- 14: Bada fijo gaizki, hori fijo baina, zer egin behar duzu?
- 12: Beharbada esaten du no se que esa zorra eta ala! bada ez! zuk ez dakizu nola reaktionatuko duen.
- 14: Joder, esa zorra, bada egia da, ez?
- 12: Beharbada joaten da eta ematen dio hostia bat, zuk zer dakizu, edo beharbada hartzen du ondo, edo beharbada esaten du, gezurra esaten ari dira eta zu, orduan zer egiten duzu.
- 14: Joder, bada demostratu egia dela, tio.
- 11: Gero ere beharbada zurekin hasarretzen da, eta imaginatu.
- 14: Jendeak ez du hori inbentatzen.
- 11: Imaginatu zurekin hasarretzen da eta gero mutila.
- 12: Ez duela inbentatzen? zuek ez duzue ezagutu baina badaude kasuak.

11: Eta gero mutila esaten duela gezur bat dela eta horrela, osea, gero moztzen du bestearekin eta ze, zu geratzen zara hor super gaizki eta gero besteari esaten dio, ezetz, eta zu geratzen zara hor, osea esque denetatik gertatu daiteke ere bai, esque hori da.

14: Baina neri gustatuko litzaidake esatea.

12: Bai, ya, hori zure begiekin ikusten baduzu bada beharbada esan diezaiokezu baina, norbaitek esan badizu, beste norbaitek esan diola, beste norbaitek esan diola, hori ez.

14: Hori ez, hori ez, joder, jakin behar duzu seguru bestela, ez. baina baldin badakizu seguru.

11: Esque esaten baduzu igual gaizki eta gero igual bestea enteratzen bada zenekiela eta ez diozula esan, gaizkiago oraindik, osea, hobe ez enteratzea.

14: Bada hori hitz egin behar da, esaten diozu, oye, zu tipo, osea batekin ibiltzen hasten zarenean esaten diozu, oye, hau gertatzen bada nahi duzu esatea? eta kitto.

13: Egiten duzu kontratu bat, ez?

14: Ez dakit, ez dakit, joder, esque.

NESKAK ONGI ALA GAIZKI JOKATU ZUEN?

12: Gaizki ze, neri gustatzen bazait beste bat?

12: Orduan esaten diozu besteari ezetz!

14: Bai, eta ya esta, baina esaiozu, ez zure artean, ez?

11: Baina esque hori, igual ere gertatzen da konturatu gabe, osea, beharbada ateratzen da mutil batekin, super ondo eta ailegatzen da larunbat gaua eta joaten da beti mutiko berarekin, osea, eta beharbada.

14: Joder, baina.

11: Baina beharbada dago behartuta, beharbada mutila mehatxatzen du, osea esaten dio, no se que, ez dio esan behar, bestela pistola ateratzen dut, osea.

14: Joder, neretzako gaizki egiten du, hori gaizki egina da.

12: Bai, zeren bikote bat da fidelitatea.

14: Hombre! joder! bai!

11: Bada neretzeko egiten du ongi, osea.

14: neskak?

11: Bai.

12: Badaude kasuak.

14: Joder, orduan zertarako ibiltzen zara batekin? bada ez ibili, zu enrrollatu nahi duzunean eta, osea, beste batekin joan nahi duzunean beste batekin joan.

12: Nik ezagutzen ditut bikoteak ibiltzen direla horrela, senargai serioa eta gero ibiltzen dira beste batekin.

14: Bada neretzako hori ez da ibiltzea.

14: Bai, si, mesa redonda, o cama redonda ya, no?

11: Ez duzue ikusi telebistan.

11: Joder, baina hamasei urterekin, berari iruditzen bazaio, neska batekin edo mutiko batekin.

14: Bai, baina hori mutuo acuerdo, ez? osea, biok dakite.

11: Bai, baina gero igual bestea enteratzen da eta esaten du, a, bada super ondo orain ni joaten naiz beste neska batekin.

14: Baina hori ez da gertatzen gehienetan, e?

11: Joder ez, gerta daiteke, tia.

14: Hombre, baina.

11: Edo ere gerta daiteke hemendik ezagutzen dugu neska joaten zela beste batekin baina igual mutikoa joaten zen bostekin, joder eta.

12: Badaude kasuak.

14: Hori ez da generala, ez?

12: Esaten duzu, ay, qué pobrecito, jarri dizkio adarrak, ez dakit zer eta bestea joan da ez dakit zenbatekin eta zu konturatu gabe.

11: Baina gehienetan adarrak jartzen dutenak dira mutilak, baina neskak egoten gara

14: Bai ze! ez! hori denak egiten dugu, maja, que espabilado.

- 11: Bai, jolin, baina niri, ari naiz, ateratzen naiz mutiko batekin, jartzen dizkidate adarrak eta ni geratzen naiz hecha una mierda eta jartzen dizkiot nik berari eta, a, pues.
- 14: Si, ya, hori gertatzen da neskak gehiago esaten dugulako, baina gero mutilak, joder ezetz.
- 14: Hori adierazi nahi du, baina ondo ezagutzen duenak badaki gaizki pasatzen ari dela.
- 11: Hori ere segun ze mutila, badaude mutilak bada bai.
- 14: Van de machos baina gero horrela dira.
- 14: Joder, hori da un minimo, un minimo de...
- 11: Bueno, hori.
- 14: Joder baina hori betikoa da, osea.
- 11: Baina gehienetan, joder, baldin bada harreman bat hor super ondo eta ez dakit zenbat urte eta horrela, bada bai, baina baldin bada hilabete bat edo gau bat.
- 14: Joder esque gau bat ez da harreman bat.
- 11: Imaginatu, ez naiz ateratzen mutiko batekin baina enrollatzen naiz hastean behin, imaginatu, ni enteratzen naiz mutiko hori larunbat gauean enrollatu zela beste neska batekin eta ez dago nirekin ateratzen baina neri joditzen dit.
- 14: Hombre!
- 11: Baina ez, baina ni baldin banago, eta egiten diot nik hori mutilari berari ez zaio inporta.
- 14: Baina zergatik dakizu zuk hori?
- 11: Joder, tio, Uxue, mutilak badakizu, joder tio.
- 14: Hori segun zein mutil!
- 11: Beti joaten gara de sufridas eta beraiek de...
- 14: Bada hori da, horrela joaten gara, baina beharbada horrela ez da.
- 12: Baina eramango du barrutik ez zaio ikusiko.
- 14: Bada ondo, bada bueno, berarentzako gaizkiago.
- 11: Barrutik ez, barrutik, ez, neretzako ez barrutik, ez kanpotik ez.
- 14: Joder, baina bihotza daukate baita ere.
- 12: Joder! jartzen dizkizute adarrak eta ez da bakarrik zuk eramaten duzuna, jendeak pentsatzen duena zutaz ere.
- 14: Baina neri zer inporta zait jendeak pentsatzen duena!
- 12: Ez da, neri ere ez zait inporta jendeak pentsatzen duena, baina esango du, hostias, honek zer egin du edo zerbaitengatik joango zen, edo ez dakit.
- 14: Baina esque hori da betikoa, neskak jartzen baditu adarrak da una puta, mutilak jartzen baditu da un macho.
- 12: Joder, que macho.
- 14: Joder, bada ez!
- 14: Joder, ez dakit!
- 11: Esque hori da.
- 14: Bada neretzako mutilek ere sufritzen dutela, gehienetan ez, baina batzutan bai.
- 11: Tio, bada nik ezagutzen dudan kasuan, ez, ez, osea, ez beraiei ez zaie inporta.
- 12: Bada nik ezagutzen dut kasu bat neskak jarri dizkiola adarrak eta mutikoak barkatu ziola, berriro jarri zizkion adarrak eta barkatu zion eta azkenean bidaldu zuen pikutara zeren joder.
- 14: Baina esque hori normala da, hori da una tomadura de pelo, tio, pero pero.
- 12: Esque hori ez da zurekin ibiltzea, hori da zurekin jolasten ari dela, osea, ez da
- 11: Hala ere badaude.
- 14: Baina hori da segun eta nork mozten duen, tipoak mozten badu zu oso gaizki gelditzen zara, baina zuk mozten badu zer?
- 11: Neri zer esaten didazu?
- 14: Ez, esaten dizut, joder, esan duzulako, osea, mutilak ez duela sufritzen, eta zuk mozten baduzu, zer? bera super ondo eta atzo egon ginen berarekin, eta gero etortzen zara eta joder, hau bukatu behar da, ez dakit zer. Bera nola geratzen da?
- 12: Baina, jarri dizkiozu zuk adarrak berari?
- 14: Ez, adarrak jarri gabe, osea adarrak jarri gabe.

12: Esque beti mozten duena da...

14: Bada hori, sufritzen du beti bestea, denek sufritzen dute baina mozten duenak, osea, askoz gehiago, ez? ez zekielako ezer.

11: Baina esque ni, joder ateratzen garenean, nik uste dut, aterako banintz mutiko batekin, egongo nintzela, joder que guai, que noseque, baina mutila ez da joaten bere lagunengana eta joder que guai, estoy mas enamorado!

12: Joder, joango zen, joder como tira, no se que.

11: Hori, pues hori, pues horregatik.

14: Pues no!

11: Pues horregatik, baina hori pasatzen da eta esaten dute, beste bat aurkituko dut, lodia, berdin zait, osea, berdin zaio.

14: Ez zaio berdin, esque.

11: Bai.

14: Joder beti ez nahi dute mambo, tia, hori ez da horrela.

11: Bueno, Uxue, ia beti.

14: Pues no! bada orduan oso gaizki.

11: Pues horregatik esaten dut nik.

14: Bada orduan ez du merezi berarekin ateratzea, hori baldin bada.

11: Bada horregatik, badaude batzuk bada bai, bada oso ondo.

12: Pues ya esta!

ERKUDEN ZU NOREKIN ZAUDE?

14: Eta zuri hori gertatuko bazitzaizun oseau zer egingo zenuke?

13: Nik, zer?, baina nork jarri ditu adarrak?

14: Berak zuri.

12: Orain enteratzen zara zu, nola deitzen da? Elvira, Elvira liatu dela Maitekin.

14: Joder macho!

14: Osea, yo le mato tio.

12: Ez baina, esango zenion Uxueri? Ui Uxue, Erkudeni, esango zenion?

14: Nik bai! bai.

12: Bai?

14: Bai, joder ze nik badakit Erkuden maitemindurik dagoela. Esque ni...

12: Eta Maite ere beharbada dago maitemindua, eta Iñaki ere beharbada dago maitemindua.

14: Baina hori, nola aguantatu daiteke hori, tio? gainera horrekin, bada ez!

11: Zuk imaginatu nire koadrilako bat zure novioarekin liatzen dela eta nik ez nioke esango.

14: Zergatik ez?

12: Nik ezta ere!

11: Zeren gero uzten diot gaizki nire koadrilakoari, tia, eta nik beti nahiago, bueno, igual da naizelako una egoista baina nik nahiago dut nire koadrila.

14: Hombre bai, joder, bada ez dakit.

12: Esque da berdina. Orain Gartzia liatzen da ez dakit norekin, Martarekin.

11: Ala eta orain Marta sartzea.

14: Bueno, eta zer egiten duzu? zer diozu?

11: Joder, esque tia!

12: Zuk esango zenioke Martari?

14: Ez, nik lehendabiziko esango nioke berari, pero tu tio de que vas? ez? eta gero

12: Zure koadrilako batekin liatzen bada ixiltzen zara.

14: Bada berdin zait eta zuk zer esango zenioke?

12: Bada nik ez nuke esango.

14: Martarekin liatzen bada, zerbait esango zenioke berari, zerbait esango zenioke?

12: Bai.

14: Bada hori, hori esaten dut nik, hori nere kasua, osea, joder ez dakit.

12: Baina zure koadrilako batekin.

14: Bai baina gure koadrilan ondo eramaten gara, ez?, ez dakit.

11: Bada mutila ezagutzen baduzu bai, bada joaten zara berarengana eta esaten diozu, baina ez baduzu ezagutzen? imaginatu dela.

14: Bada berdin ni joango nintzateke, nere laguna da tio.

11: Ez.

14: Joder!

11: Imaginatu ateratzen dela hogei urteko mutil batekin hor super, hori los típicos ematen dutela lotsa beraien ondotik pasatzea.

14: Bai, bai, bai.

11: Nik ez naiz joaten tia.

14: Bada ni beharbada bai.

11: Eta gainera hori ez da zure arazoa.

14: Esque bestela zure laguna geratzen da como una idiota, ez daki ezer, pilo bat gauza gertatzen ari dira... eta berak ez daki ezer, eta gero jarraitzen du tipoarekin super ondo, bada ez! baina hori jakin beharko luke, ez? zuri gustatuko litzaizuke esatea?

11: Bai.

14: Bada hori.

11: Neri gustatuko litzaidake, baina nik ez nintzateke orain, ez dakit.

11: Esque hori da, joder, osea, gauza pila baten arabera, osea, segun ze lagun, osea, beraren, segun ze mutil, segun ze ez dakit zer, osea, hori da.

14: Bada nik Erkudenen kasuan nik esango nioke, las de Dios!

12: Baina ezagutzen duzulako eta hori.

14: Bai, bai, bada hori, bada hori.

11: Bada hori, baina ni, joder! Hau ateratzen bada Iruñeako batekin, berarekin ezin zuelako denerako, ni ez naiz gai joateko mutilarengana eta...

14: Ya, mutilarengana ez, joder esque ez dakit baina neretzako hori mutilak esan beharko luketela, ez? Adarrak jarri dizkizut eta zer egin behar duzu edo moztu edo jarraitu.

11: Joder, baina hori, baina tia, horrela balira denak super ondo, baina esque ez dira horrela. Eta neskak ere.

14: Joder, eta neskak ere.

11: Okerragoak ere, baina bueno.

NESKA BAT IZANGO BALITZ ZER GERTATUKO LITZATEKE?

14: Bada berdina, oso gaizki irudituko litzaidake.

11: Neskak hartuko zuela una fama de puta.

14: Bai.

11: Esque, esque hori ere da la hostia, esque mutila, joder gaur egon naiz hiru neskekin ez dakit zer, joaten da neska bat esaten hori eta vamos esque da super.

12: Eta ni horren aurka nago baina gertatzen zaidana da, nik pentsatzen dut berdin, ateratzen zaizu.

11: Osea, baina, neska bat joaten denean bi mutilekin esaten duzu dela puta bat baina mutil bat bi neskekin joaten denean, ez duzu esaten dela kabroi bat.

14: ¡Qué cabron!

11: Ez dut esaten, joder zein ondo!

12: No, osea, ni ez dut esaten qué macho baina nik badakit bere taldearen barruan esango dute, joder, ez dakit zer, osea, ez dakit.

14: Beti dago idolatratuta horrela, osea, neska gehiagorekin joaten dena eta horrek ez luke horrela izan behar.

ADARRAK JARTZEARENA NORMALAGOA DA MUTILEK EGITEA ALA NESKEK EGITEA?

14: Niretzako orain parekaturik, bai.

12: Bi kasutan.

14: Lehenago beharbada mutilak, bueno ez dakit.

11: Neretzako mutilak, osea, esque ez dakit, tio, osea, nik, bai, bai, zeren igual, joder esque hartzen duzu media eta igual mutil bat hilabete batean enrrollatu da hamalau neskekin eta neska bat... bueno, zer?, igual da nire kasua, baina nik uste dut, ni bezala badaudela, osea.

14: Bai joder, bai, baino.

11: Horregatik.

14: Tia, nik ez dut uste.

11: Ezetz! joder tio, nik ezagutzen ditudan mutilak, osea, egoten dira a lo que pillo como si es, osea, berdin zaie, osea esque berdin zaie eta beste egunean ikusi genuen

12: Bai, ez zait inporta baldin bada..., ez daukat begi bat, osea.

11: Esan zuen behar dut neska bat, berdin zait nolakoa den baina daukat gose bat, ala, pues tori...

12: Eta gainera esan zuen, gainera gustatzen zaizkit ibili ezin daitezkenak osea, esan zuen aurpegira, e?

14: Osea, las cojas no?

12: Bai, las cojas, eta esaten zuen, a! eta honekin ez banaiz joaten gaueko bostetarako bada orduan bilatzen dut beste bat eta nola agertu zen beste bat bada joan zen bestearekin, osea...

11: Esque hori da, eta nik ez dut esaten, ala gaur atera behar naiz eta, haber, bada hirutan ez badut aurkitzen mutiko bat bada joaten naiz hor plazaren alde batera jartzen naiz han horrela, haber. Hori ez dut nik egiten eta mutilak bai, ez dira ausartzen baina joaten dira eta ez dakit zer eta ez dakit zer eta, ala vamos maja!

14: Bai baina, hori bai, osea, kritikatzten dugu beti mutilak baina beti izan behar dira beraiek eskatzen dutenak.

12: Ez!

14: Joder ezetz!

12: Ez!

11: Gehienetan bai.

14: Bai zea!

12: Ez!

12: Ez!

11: Bai, bueno badaude kasuak.

12: Hori da zuk ezagutzen duzuna, baina ez.

14: Bada nik oraindik ez dut ezagutzen, beharbada bi kasu gehienez, neska joan dela eskatzera, ezta, ezta, bueno, ezta, lo que sea.

12: Baina esque neska ez da joaten eta esaten dio enrrollatzen gara.

14: Hombre hori ez da esaten horrela, joder, baina.

12: Bueno ez da horrela esaten, ez, baina inoiz ez zara joaten hain direkto, joaten zara, tonteatzen duzu eta ala venga.

11: Baina esque Uxue hori ere, zeren neskak joaten gara beti, beti gustatzen zaigun mutiko bat eta hori eta mutilak...

14: Ya, ya.

11: Esaten dute, bueno, bada hau oso ona dago bada joango naiz eta horrela eta bestela bestearengana eta bestela.

14: Fisikoa.

11: Hombre, beti, osea, ez dakit, osea, hori da, gu beti joaten garelako batengana eta hori ez bada bada ezer, osea, ez dakit.

14: Ya.

ARRASATE 1

17: Ez dut uste.

19: Nik nire, berdina ez zela izango?

16: Niretako bai.

19: Neretako bai.

16: Esque koadrilatik botetea neri ez jat shartzen buruan, horregatik.

19: Hombre, baina hori...

15: Berdin izango zan edo ez ez in da jakin, baina berdin gertatu leikela, nik uste bere bai, baietz, bada zelan neska mentalidadearekin atzerakoea eta hori danori eta berdin berdin gertatu leikela.

19: Bai, bai, hori.

17: Nik bere bai uste dut.

16: Gehiago, lehenago zabalduko zan herri osoan, hori bada.

15: Bai.

16: Hombre.

15: Hau bere bastante zabaldu da, egunkarian agertzeko.

ZUEN eginGURUAN GERTATUKO LITZATEKE HORRELAKO GAUZARIK?

20: Bada hombre, ikusten duzu dauzela bada mentalidade batzuk atzerakoiak edo hori baina ez dakit.

17:nik uste dut baietz, e?

17: Nik uste dut baietz.

18: Bai, koadrila batzutan horrea pasatuko zala? bai, eta baten batek igual zaplasteko bat eta dana emango zotzan.

19: Bai, bai.

15: Arrasaten bertan.

17: Bai, bai, esque niretako da hori, e, oso liberalak gara baina esque tokatuten dan egunean ez dakizu zelan erantzun behar dozun eta niretako bat baina gehiago, ez dakizu, bada, dau guay esatea homosexualen alde nago ni, euren eskubideen alde egin behar daue, noseque, baina gero toketan zatzunean ostras! horrek ikutu egin nau, horrek ez dakit zer egin dost, eta niretako bai.

19: Hombre, eskondiduta ez dau, osea, gizartean batere zabaldua, guk ez dugu ikusten kanean pareja bat.

18: Batez bere herri txikietan, igual hiri batean eta gehiago ikusten da eta ez dozu horrenbeste atentzioa deituten baina Atxabalta baten pareja bat horrela ikusten dozu eta Atxabalta denak eurretaz berba egiten dau, eta bueno, bada batzuk paso egingo daue, eta beste batzuk gaizki hitz egingo dauela seguru.

19: Hori da! horrelako herri txiki batean hhartuz gero, bueno!

15: Eta begiratu, seinalatu.

19: Bakean bere ez zaue uzten.

17: Eta bertakoa izanda batez bere.

19: Ya, hori da! eta gainera ez gaz ohituta ikusten gu, bada berba egin da igual egin leike baina, zelan ez duen ikusten bada azkenean hori apur bat normalizatu arte ere osea, liberala izanda bere azkenean bada zeu bada hori ere ez zarela.

15: Ez bakarrik herri txikietan, hiri haundietan bere bai badau jentea zabalagoa dana baina bere bai dau jentea ibiltzen dena koadrilatan, ibiltzen dena koadrilatan bada koadrila horretan ondo ikusita dauena oso machoa izatea edo edozer gauza, ez ? hiri haundietan igual dau gehiago dana, ez ?

19: Ez , ez , hori gizartean orokorrean.

16: Bueno, baina neretako, euredako bere hiri haundietan da moldatea askoz samurragoa da herri txiki batean baino.

18: Samurragoa da, ez dakit, egindependienteago moduan, bueno, nik ikusten dudana, e?

16: Ze azken finean ez zaue ez agutzen, ez zaue.

20: Hombre segun, mogiduten bazara hor hirian, porque zu hirian mogiduten bazara eta bakarrik ibili bazara beti bada jente igualakin eta taberna igualetan eta leku igualetan bada azkenean izango zan Atxabalta moduan, baina nire ustez hiri batean daukazu zabaltzeko aukera gehiago edo, esque Atxabaltan zer egin behar dozu?

16: Hombre, ez dozelako, baina Atxabaltara datoz, bueno, aunque Atxabaltako homosexualak edo ibiltzen die joder, bada, euren airera eta aldatu egingo zan, hasieran txokantea izango zan baina epe labur batean normala izango zan.

18: Bai, baina normalizau artekoa, lehenengoko pareja horrek niretzako oso gaizki pasatuko leduke.

19: Hori, mundua gainera jausten jako.

18: Hori bai, baina...

16: Esque emoten dau Atxabaltan ez dazela homosexualak eta badaz, vamos.

18: Bai egongo die, baina ez diela ikusten kalean!

16: Hori da.

17: Bueno, ikusten dira baina ez dozu ighartzen behintzat

16: Bai, izkutuan bizi die azkenean.

19: Bai, bai, hori da, izkutuan bizi edo hirietan bere euren tabernetan juntatuko die edo ez baina azkenean mundu mugatu baten, ez trankilidade gustiaz hor.

ZUEK ZER EGINGO ZENUKETE?

16: Nik lehenengo aldiz ikusiko nitunean harrituko nintzen eta gero igual begiratuko neban, baina...

17: Ez baina kasu horretan esan gura dozu zuri eskatu.

16: A, hemen?

17: Puaf! ni lehenengo jarri egingo nintzen, jarri.

19: Pndo pentsatuta.

16: Ez desdeluego harrituta geratuko nintzen.

17: Nik esango notzen egun pare batean itxaroteko eta.

19: Zer?

17: Egun pare batean pentsatu egin beharko naberen, ze, hombre...

18: Nik pentsatu? nik argi esango notzen nik ez daukotela...

16: Nik momentuan esango notzen.

17: Nik bere bai baina joder! igual nervioso jarten naz eta ez dudala konpartiduten iritzi hori eta.

15: Nik behintzat uste dot hhartuko nauela normal-normal, ez ?, neska batek eskatuko baleuste bez ela, edo, uste dot.

17: Que va!

16: Bada nik ez .

15: Esan bada, sentitzen dot, bueno, ni heterosexuala naz edo bueno esaten baduzu bere bai ez dostez u gustetan, edo loquesea eta punto, ez?

16: Esque oso zaila izan behar da, ez dakit.

18: Baina berekiko harremana iguala izango zan gero koadrilan?

15: Baina, neska batekiko bere ez ta iguala, zu koadrilakoa bazara eta bo, eskatzen ba dotzu neska batek edo lo que sea eta zuk ez etz esaten dotzazu, ya eginkomodo egon behar zara beti, ordutik haurrera edo lo que sea.

15: Ya.

17: Zati batean bai.

16: Prain, koadrilakoei ez nutzien esango.

18: A, nik bere ez , ez dut uste.

18: Ez , ze ez dutzez u, ez ze azkenean gero beste batekin zoazenian beste horrek bere badaki, ez ?, orduan ya situazioa askogatik eginkomodoagoa da, bestiak ez takiten bitartean.

17: Nik ez neduke esango.

18: Zati batean ez behintzat.

16: Bada nik esango nauen.

17: Bada berak esan daiela.

- 16: Bai, bai, baina bueno ez dakit.
- 20: Pye, esan beharko dozu bera ados egoten bada, porque berak ez bado gure.
- 17: Bueno, depende, depende gauzea.
- 15: Baina, zuri etortzen jatzu Arantzazu esatera.
- 16: Ez edo bestela egingo neban tipearekin berba, eta jode, bada koadrilan behintzat esan daiela, la ostra!
- 17: Bai baina ez zuk esan.
- 19: Bada nik utziko neuzkio hori, berak, osea, esque horrek, pertsona horrek derrepente ez in dau, nik uste dot hori poliki-poliki fan behar dala hartzten, onena lehenengo berak konfiantzazko pertsonari esan dotzan da olan da azkenean zabalduko da baina.
- 20: Esatea koadrilan hori bere iritzia izan behar du nere ustez .
- 19: Zuk bere koadrilan ikusi zeinke batzuk.
- 16: Joder bai, baina, baina, zuk imaginatu ni lotsatu egiten nazela edo gura dauena eta Arantzazuk esaten dotza Agurtzani zein arazo daukoten, bada igual zu, nik gura ez izan arren eta zuek laguntzeko hori baldin badaukotzue igual lagundu eta dena egiten dostazue.
- 18: Baina hori zurekin berba eginda, baina zuk momentuan esan egingo zeduke Arantzazu zugana joan dalako.
- 20: Baina zuk jakin egin beharko zauen hori.
- 16: Ez , lehenengo ondo pentsatuko nauen.
- 18: Pndo pentsatu eta hurrengo egunean planteatu egingo zauan koadrilan.
- 16: Lehenengo ondo pentsatuko nauen.
- 18: Hurrengo egunean planteatu egingo zauan koadrilan.
- 16: Depende, igual, igual koadrilan ez baina igual beste bati kontatuko notzen, begiratu ze pasaatu jakon honi eta.
- 16: Psea, argi dauena da esaten badost da berak onhartzen dauela bere, bere hori ez ? eta orduen, esque ez dakit.
- 17: Ya baina depende ze jente, denei batera ez in dotzazu esan .
- 16: Ez , ez , hori ez , denei ez.
- 20: Hombre eta onhartzen badozu beste bati esatea edo beste batek laguntzea esan behar dabenak bere, nire ustez jakinean egon behar dabela, edo ez dakit, bada adibidez , Arantzazuk esan behar dotza Agurtzani hori dena, osea, zuk jakin egin beharko zauela bata besteari esan behar ziola edo, ez dakit.
- 15: Baina neska batek mutil bati eskatuko badotzo bere berdina gertatzen da ez?, osea, mutil batek eskatzen dotzo neska bati eta neskeak ez etz esaten dotzo gero bada mutila bere bai gelditzen da txarto eta onek esaten dau, joder, besteari kontatuko dotzet edo ez , igual ez dau nahi lotsatu egiten delako.
- 16: Baina diferentea da, koadrilakoek ez dakie horren joera sexuala .
- 18: Eta neskeak orain arte ez badau.
- 16: Eta igual dau eginkomunikazio falta bat koadrilan, ze azken finean holan enteretea edo ze joera daukon.
- 18: Baina neskeak sekulan ez badau esan eta bati bakarrik esan ba dotzo zeredozergatik ez dau esan.
- 16: Bada horregatik.
- 18: Nigatik eta.
- 16: Igual ez dakielako ze iritzi daukon guk.
- 18: Esan dostenagatik ez neduke esango.
- 16: Igual ez dakielako eta egin leikena da bat baina gehiagotan igual gaizki urteten dauenian barriketa gehiago egin.
- 16: Bai baina poliki-poliki.
- 18: Bada nik uste dut berak atara beharko leduke, osea, ni fan behar banaz Arantzazurengana eta jakin gure badot koadrilan ze iritzi dauken homosexualidadearo buruz bada egun batean taka! aterako neduke tema eta haber zer pentsetan dauen jenteak eta orduan edukiko neuke seguridadea.
- 20: Igual denak agertzen jatzu oso esto, oso zabal eta gero dinozu zu zarela eta...

- 18: Bueno bada orduan esango notzien zuek esaten dozuena eta egiten dozuena oso diferentea da, baina arriskatu egin behar zara, edo behintzat jakin zer pentsetan daurien, baina niregana etortzen bada Arantzazu nik zuri ez dizut esango, lehenengo egunean behintzat gero apur bat asimilatzen dodenean eta berarekin ya situazioa zeharo normaldu denean bai, baina hasieran.
- 16: Baina poliki zoaz esaten badakizu zein pertsonari esan zeinken.
- 19: Baina berari ez bajako eginportako?
- 18: A, berai ez bajako eginporta vale, baina esque berak niri bakarrik esan badosta ordurarte, zeredozergatik ez daki koadrila danak ondion edo bestela.
- 16: Baina nik beste bati nik, nik komentatuko notzen beste bati zer imaginatu, koadrilako bati, eta joera sexual horrek edukiten baditu, niri ez jat normala pentseiten hombre gauza asko ez gare kontatuko baina joder.
- 18: Baina beste pertsona hori, ez dau esan ondion pertsona horrek homosexuala dala, zeredozergatik ez dau esan ordura arte.
- 16: Bada hori da!
- 18: Bada itziozu, gordeta uken gura badau bada gordetzeko eta berak esateko.
- 16: Gordeta eduki.
- 18: Joder gordeta! vamos, ez esatea jenteei berdin jat neri gordeta edo gordeta... baina ez ...
- 16: Bada niretako koadrila batean konfiantza eta holan baldin badau eta ez esatea ez da normala eta hor zeredozer dau.
- 17: Baina koadriletan zenbateraino egoten da konfidantzea.
- 18: Esque igual koadrilakoekin baina beste batekin daukotzu konfidantza gehiago, bada igual ari kontatuko notzen baina baina badakitelako ez nazela egongo esan dostena eta pertsona horrekin batera askotan igual, hasieran behintzat, ulertzen dostazu.
- 16: Bai.
- 20: Bai, bai.
- 15: Edo egoten bazara bere bai dakizula beste horrek ez daukela zure koadrilakoekin hainbeste konfidantza eurei kontetako beste, ez?
- 18: Vamos, koadrilan ez zirela enteratuko, hasieran behintzat.
- 17: Eta beste pertsona horri kontetan badotzez u bada seguru dakizu eginoiz ez duzula esan behar, eta lagunduko dotzu igual ideak aklaretan, ez dakit.
- 18: Ideak aklaretako edo desaogetako kontatuko diez u, baina, contar por contar dana?
- 17: Holan egiten dotzu bada behintzat pentsatea, ez ? bada beste iritzi batekin bada...
- 20: Nire ustez kontatea edo ez kontatea ondio dau horren menpean, danan menpean, edo homosexuala dana menpean edo, osea, horrek ikusi.
- 19: Berak onhartuta dauko, osea, berak onhartuta dauko.
- 16: Berak onartuta dauko eskatu baldin bada.
- 18: Bai, bai, baina...
- 19: Eta ez badauko onhartuta, azkenean berak txarto pasatuko dau eta.
- 20: Eta berak ikusi behar zein neurritan zabaldu behar dauen edo, nire ustez bere.
- 18: Baina koadrilan ez badau ondiokan esanda, ondion arazo bat badauko.
- 16: Esque nik hor ikusten dot, eta hor arazo hori zer dau, koadrilan?
- 18: Koadrilan edo berak ez dau onhartu guztiz ondion.
- 19: Claro, nik uste fot hori dauela gehien bat pertdonengan, bueno, gero gizar...
- 16: Esque igual esque igual koadrilakoei ez jake eginporta zein joera sexual daukon eta bera dabil hor gordeten gordeten eta kristoren, bueno, reprimiten da pila bat.
- 18: Baina zergatik gordeten dau.
- 19: Bada hori da bada!
- 16: Baina azken finean ez dauko zertan, gauzea da ez daukola zertan, igual.
- 19: Lehenengo berak onhartu behar dau.
- 16: Hombre, igual bai, koadrilan beste pentsamentu batzuk badaz.
- 18: Claro baina.
- 19: Lehenengo berak onhartu behar dau eta onhartzten dauenian ikusiko dau bere eginguruko jentia haber hori zelan asumiduko lauken eta.

18: Esque nik uste dot koadrilak eta koadrilak dazela horretarako gainera, joder

16: Esque nik.

19: Eta koadrilan bere danetik.

16: Gure koadrilan bada nik esango neduke eta trankil asko, hombre.

16: Bada nik ez nuke esango.

18: Bada nik batzuri esango notzien, e, Leire, a, a.

16: Hombre, batzuri nik ezta.

17: Batzuri ez badotzez u esaten ya ez da koadrila.

18: Ez ta koadrila danai esan behar dotzez ula, e, maja.

16: Baina koadrilako pare, bateri, biri, bai, besteei ez .

18: Claro, bada orduan ez da koadrilan esatea.

19: Ya, hori da.

18: Hombre! koadrilako pare bati konfidantza gehien daukatzun jenteari, baina zuk koadrilan esaten dotzu eta Atxabalta erdia enteratu.

16: Hombre, hori badakit, baina zuk bere badakizu zeinei esan eta zeinei ez.

18: Bada nik horretarako gura dot.

15: Normalean zabaltzen hasten bazara, nahz eta gutxiri kontatu azkenean mundu dana enteraten da, eta jente askok ez dau gura esan horregatik, nahiz eta pentsatu, bada, nere familian ulertuko doste, lagunen artean eta bere bai, baina gero enteretan dena enteretan da.

18: Batek, claro, haber familian, esque berak ez badau esaten zeredozergatik da, edo koadrilan ez dauelako gura jakitea, edo gurasoak ondion ez dakielako edo berak ez daukolako ondio guztiz onhartuta, hor arazo bat dau, bo, arazo bat edo, ez deduko, bai arazo bat dauko.

15: Baina esque askotan berdin bajatzu enteratea zure lagunak eta zure etxean eta dana, azken finean holan joaten bazara zabaltzen mundu dana enteretan da eta nahiz eta pentatu zure hurbilekoak ulertuko dotzuela eta lagunduko dotzuela igual, osea, ez aguten ez dozun jentea fatea kaletik seinaletan edo txarto begira bere bai ez ta, ez ta agradablea eta igual horregatik ez dozu nahi, edo, ez dakit.

17: Esque gero paso hori emotea bere, ez dakit zenbat urtetan ibili zara ez kutuan eta, hombre, zu reprimidute bizi zara eta gustora ez zara bizi baina relazinoa mantenidu egiten dozu koadrilakoekin, ordun paso hori emotea.

16: Esque nik ikusten dot, nik koadrilako bat ikusten dot egoera horretan eta esque ez dakit zelan egingo neban baina desdeluego, berba ganoraz bai, osea, eta ez dotzat esaten Aretxagazetan idazteko artikulu bat esaten bere egoera baina, joder, bada behintzat koadrilan, bueno koadrilan bere ez igual, baina hori, behintzat, lagunei, behintzat, joder, esque niretako bada tipo hori ez dakit baina...

HURRENGO ARTIKULUAN, NOREN ARDURA DA HAURRA?

16: Biena.

18: Bada bai.

17: Biena, niretako bere bai.

16: Esque nik hor emakumea ikusten dut oso seguru bada haurra edukiteko eta horrela, baina esque gero baliabiderik ez baldin badauko biziteko, esque, la ostra!, ez dakit

17: Gertatzen da haurdun zauzenian diferente sentiduten dozula.

16: Bai, bai, sentiduko dozu baina, hombre igual buru larregi edukitea, ez ta, ez ? nik desdeluego edade horretan beste bide batzuk hhartuko nituen nik, orain, bere erabakia izan da edukitea, baina edukiteko erabakia baldin badaukotzu, joder, ostra, pentsatu, haurrera begira zer.

17: Hombre, mutila ikaslea dala, ikaslea izateak ez dau ez er esan nahi, ez in dauela dirurik aportatu.

18: Ez dakizu gurasoak.

19: Ya, ez dakizu egoera konkretua, ezta?

18: Hombre, mutila hasieratik zegoen kontra baina, claro esque, claro bai, mutila ikaslea da baina haber zer...

15: Niretako, niretako hemen dauen fuertea da, ez ta, osea, haur bat edukiten badabe pareja batek edo, bo, niretako argi dau bion ardurea dala, baina, hhartu badozu eta haurra edukiterakoan bata alde bazauen eta bestea kontra besteak erabaki dau, osea, besteak dauko eskubidea besteari behartzeko ardura hori hartzera, bera ez dauenean prest edo.

16: Neretako ya haurdun geratu zarenean ardura hori biena da, edukiko dozu edo ez dozu edukiko.

15: Bai, bai bai eta esaten dotzut, eta orduan daukotzu, erabakia zeinek hhartzen dau umea edukitzearena zuretako.

16: Biek hhartu zauen itxurakoa.

15: Eta el nosotras parimos nosotras decidimos? neskeak erabakiten dau teorian, ez ?, berak erabaki dau abortatu edo edukitea edo loquesea, baina erabaki badau bestearen erabakiaren kontra edukitzea, besteari behhartu leike bere bai mantenitzera, hori bere bai da fuertea.

16: Neretako kasu honetan narrua joterako ja konprometitu egiten zara, umea edukiz gero.

15: Bai?

18: Joder esque hor konsekuentea izan behar zara.

16: Azkenean emakumearen eskutan dau.

18: Konsekuentea izan behar zara.

16: Zu mutilekin ados ez egonda bere zure eskutan dau, zuk aukeratu zeinke, ez da ondo egongo igual besteari kasurik bere ez egitea, baina zuk, neskeak aukeratzen dau.

19: Azkenean, neskearen gorputza da eta bera da abortoa eduki behar dauena eta dana eta...

17: Mutilak behintzat onhartu egin beharko zauen, nahiz eta ez egon ados, onhartu egin beharko zauen neskearen.

15: Ulertu bai, baina ordaindu eta gauzak eta bere bai, edo loquesea, bai?

16: Bai, bai, onhartzen badozu.

16: Igual igual maitatu, maitatu, osea, biona igual igual izango da, ez dakit.

19: Ez , hor, joder esque nik ikusten dotena bere bai, horrela, bada, ez balitz neskearen gorputza eta horrela bada bien artean erabaki eta punto, eta ez adostasun bat badau bada ikusi egin behar zerk urten dauen baina hor azkenean abortatu edo ez abortatu.

18: Baina esque ez dakizu neskeak adibidez zergatik ez dauen gura abortatea, eta izaten bada idea, bada adibidez , erlijiosoak eta ez , joder, izan leike kasu bat.

19: A, hori bere bai, bai, bai.

18: Ez ta igual normalena, baina joder bada katolikoa bazara ez in dozu abortatu, bada majo, bueno, bere ez eta ez zinen geldituko haurdun normalean.

19: Claro.

18: Pso estriktoa bazara, baina, baina ez dakit, joder, baina esque kasuak egon leikez , ez ? igual ez in dau abortatu arrazoi...

17: Bueno, hemen behintzat ikusten da andrea, neskea behintzat lanean dagoela, orduan, haurdun geratutako momentuan ez zauen ikusiko bere burua igual hain txarto.

16: A, bere bai.

18: Hombre, neskea, un poco bada, ez ? nik umea gura dot eta taca-taca, eta zuk pasa zure zatia, baina.

15: Esque hemen esan dozuena da erabakia, erabakia hhartzen dala bion artean, umea eduki edo ez , eta desadostasuna badau.

18: Baina azken hitza neskeak dauko.

15: Bai?

18: Hombre!

15: Bai, bai, ados, vale.

18: Zuk esan gura dozuna, baina neskeak.

15: Ez , vale, ados, neskeak dauko azken hitza baina, osea, neskeak hhartzen badau bere erabakia bestearen kontra gero behartzea mantenitzera edo lo que sea.

18: Ez ta behartzea edo ez , baina esque hor konsekuentea izan behar zara hasieratik, osea, haurdun.

15: Neskea bere bai.

18: Bai.

- 15: Esan badau nik mutilaren zeraren kontra erabakia hartzaren badot, neskea bere konsekuentea izan behar da?, bai bai bai, hori bai.
- 18: Claro, bai, bai, neskearen falloa bere bai da.
- 17: Nik hor ez dudana ulertzen da hori, hoguei urterekin eta dauken baliabideekin ume bat zelan hurrera atarateko zelan asmoa daukien, nik hori ez dot ulertzen, gainera, tipea lanean dabil, soldatea bere, ikusten danez ...
- 15: Bai, bai.
- 17: Ez dotena ulertzen da zelan hartu duen erabaki hori, edukiteko erabakia, orain, nik errespetatu egiten dot, edukitea nahi baldin badau.
- 16: Igual ez parte igualian, neskeak lana baldin badauko eta soldata, aunque, orain gutxitu egin die, baina, bada neskeak gehiago aportatu leike, ez ? ze azkenean dirua, batez bere da orduak egotea umearekin eta tratua umearekin, ez ?
- 17: Joder, baina gauzea da hemen dirua eskatzen dabela, beste asunto bat da.
- 16: Bai baina neskea, hombre mutila ikaslea bada bada zati txikiagoan lagundu ahal izango dau, baina, mutila pringatu beharko zan, nonbaitetik, bada arratsaldetan lau orduko lanak topatu, ez dakit, mutilak, bada ez dot esaten, emakumeak lan fijo baldin badauka eta hilero soldata bat baldin badauko, bada mutilak hori ezin dau, ez? baina mutilak bere, bere partetik zati bat ipini, aunque ez egon ados umea edukitze horrekin. Joder, zu neska batekin zabiltz, neskeak umea eduki dau, zurea da ume hori, ja jaiota badau zu ez zaz ados ume hori jaioteko baina tokatu egiten jatzu.
- 18: Zure zati bat da.
- 19: Zure semea da.
- 18: Hombre, oso egoista izan da neskea, ez? bada nik edukitzea gura dot, zuk gura dozuna esan baina umea hurrera doia, oso, oso planteamentu...
- 16: Baina umeak ez du kulparik.
- 18: Claro.
- 16: Umea jaio egin da eta umeak.
- 15: Baina esaten dozun hori bere, azken finean zure parte bat da eta neska batekin ibildu zara, baina neska, neska batek bere bai hartu leike osea, bera gelditu da, gelditu da neska bat bada haurdun mutil batena edo lo que sea, eta umea eduki badau eta tipoarekin ja ez dauko zer ikusirik edo lo que sea, neska askok hartzen dau eta esaten dau, edukiten dau umea berak bakarrik, pasando del tio, edo lo que sea, orduan ez dozu edukitzen kontuan.
- 16: Baina mutilaren partetik bere, imaginatu, zu neska batekin zabizela, neskea haurdun geratzen da, zuk nahi dozu abortatea, moztu egiten dozu, mosquetan zarielako, gero neska horrek umea edukiten dau eta zuk ez zauen ezer sentiduko mutikotxo horregatik?
- 19: Bueno, hori ikusi egin behar.
- 16: Esque hori.
- 17: Baina ez sentitugatik, vamos, zurea bere bai da.
- 16: Bai, zurea bere bai da, baina, esque.
- 15: Besteak esaten dotzola déjame en paz el niño es mío, tu sólo hiciste cinco minutos en la cama y nada más.
- 16: A, hori oso txarto pentsaten jat, hori oso txarto pentsaten jat.
- 15: Bada badauz hori egiten dabilenak bere bai, ez dakit.
- 16: Bada hori, bestea besteko txarto pentsaten jat, emoten dau neskeak erosi egin dauela ordun umia, ez ? beretako eta ya esta.
- 18: Esque egoera oso zaila da, ez ? ez dakizu gero aparte moztu egin dauen pareja honek, edo jarraiketari daurien edo zein asmo zaukien gero bada, zein plan serio errotan zaiuen edo gau bateko tontokeria izen zan edo, ez dakit.
- 15: Eta gurata egin bazaubien, osea, egin bazaubien ezer barik edo hartu zituztela prekaizioak eta fallo, edo, ez dakizu.
- 18: Claro!
- 16: Esque oso, esque gaineratik dau.
- 19: Claro dauna neskearen erabaki egoista izan dala hori, osea, bi erabakiak kontutan ez diela eduki eta.

- 18: Bai eta mutilak gure izan baleu umea eta neskeak abortau, neskea bere orduan...
- 17: Seguru abortoa egongo zala.
- 18: Abortoa egongo zan, baina egoistea izango zan, joe bere bizitzaz bakarrik pentzeu do eta mutilan semea bere bai zan, joe, bada zelako egoistea.
- 19: Bai, bai, esque oso situazino
- 18: Baina esque neskea beti da egoistea, joder
- 19: Situazinoa konplikadoa or beti da azkenean, ze biena eta erabakia bien artean hartu behar daue eta desadostasun bat badau bada azkenean gero responsabilidadea bere bada horren arabera banatu edo, ez dakit bada.
- 16: Ez dakit, orain arte behintzat, ume bat edukitzerakoan andreak askoz gehiago hasieran mutilak baina, orain arte holan izan da, orduan erabakia bere berez gehiago fasti..., bueno, lan gehiago da emakumiendako bada bederatziz hilabete horrek, osteko ez dakit zenbat hilabetiak, ez dakit.
- 17: Baina hor mutila bere ezin dau egin ezer, ez ?
- ZUEK ZER EGINGO ZENUKETE EGOERA HORRETAN?
- 16: Haurdun geratuz gero hoge urterekin?
- 18: Nik seguru asko abortatu.
- 16: Abortatu.
- 19: Nik behintzat abortatea gomendauko neuskio.
- 18: Nik ezdaukot baliabiderik bere ezta baina halatabere nik uste dot ume batek, pun!, bizitza guztiz aldatzen dauela eta nik egia esan abortatu egingo neuke, eta nahiz eta lanean asi orain, ez ?
- 20: Reakzinoa ez da orain pentsatzen dozuna.
- 19: Bai, bai, bai, lanean ibilita bere orain adin honetan.
- 18: Nik badakit izan dauen, nire klaseko bat geratu zan hamazortzikin haurdun eta berak ez zauela abortatu beharr konsekuentea bazan gauza batzutan beste batzutan bere bai eta umearekin, baina, puuf!
- 17: Bai, baina gero konsekuente horrekin deskuidetan bazara gero damutuko zara bizitza...
- 18: Bai, ikusi zelako konsekuentea, bere ama bere umea zainketan dau bera ikasketekin jarraituta.
- 16: Gero amama da bere ama.
- 20: Bai, bada hori konsekuentea bada tócate los cojones.
- 18: Hombre, bai, baina orain azkenean bukatuko dau eta umea zainketan bera hasiko da.
- 17: Depende.
- 20: Ya hori bai.
- 17: Gero lana topauko dau, eta bueno umeak gutxinez hiru urte eduki arte.
- 18: Ez dakit, nik normalena pentsatuko jaten neskeak abortatea, baina ez dakiguz bestea ze kasutan eman dan.
- 16: Bai, ze azkenean neurriak eta hartu badozu bada fallo bat izan da, zuk gehiago ezin dozu egin.
- 18: Baina neurri barik eta ibili bazien orduan mutila bere.
- 16: Bien falloa izango zan hor.
- 19: Joder, hor emoten dauna da, eantzat, gura barik edukitakoa da, ze mutilak abortatu gura badau.
- 18: Gura barik bai, baina badakizu zelan egoten dien gura barik tontakerietan, gauza bat da, zuk neurri batzuk hartu dozu eta bueno, faltatu egin daue eta bueno bada benetan, ez dakit, benetan sorpresa bat izan da.
- 16: Hombre, esque ez dakizu, igual neska horrek bildurra dauko abortuari, edo, esque ez dakizu ezta.
- 18: Hombre, ni, orain errez esaten dozu, ez ?, abortatu egingo neuke, eta seguru asko azkenean abortatu egingo neukela baina.
- 16: Eta denboraz ibili egin zara eta.
- 17: Ya.
- 20: Bai, bai.

- 18: Eta baliapide batzuk eduki behar dozu abortetako ze joan Seguridade Sozialera aborteta.
- 18: Ya baina diru bat egin behar dozu bere bai.
- 17: Diru bat, zenbat uste dozu bada? merke, horrela.
- 18: Hogetabost.
- 17: Hogeitabostekin.
- 18: Bada nik hogeitabosteko batekin ez dakit fidauko nitzen.
- 19: Ya.
- 16: Arrasaten bertan egin zeinke, trankil, ezdaukotzu, Frantziara.
- 18: Eta nik esaten dotzut hogeitabost pagatuta ezdakitela fidauko nitzen, gero igual ehun mila pezeta pagatutakoa beste hainbeste, baina, ez dakit, baina merkea pentsaten jat gauza honetako.
- 19: Bai, bai, neuri bere bai.
- 17: Bai, esque hori, gura dozuna esango dozu baina, maja.
- 16: Minutu bateko gauzea da.
- 18: Bai, minutu batekoa baina, argi ibili behar da.
- 16: Bai, bai.
- 17: Konsekuentziak gero eduki leike eta horrela baina.
- 18: Claro baina bada horregatik niri hogetabostekoak.
- 16: Baina esque ez dakizu, esque ez da normala.
- 17: Noski lortzen dozula.
- 16: Bai, bai, gainera neskeak lan egiten dau asique neskeak ba dauko dirua, zergatik gauza bat da trantzea abortuena, baina gurasoei bere esateko, joder, eduki behar dozula hogeitabostekin, desdeluego hori asumiduten baldin bada, bastante ondo.
- 15: Normalean errazago asumiduten dabe abortatu egin behar dozula baina.
- 16: Nik ez dakit, e?
- 15: Ezetz?
- 18: Abortetean inork ez deuko zertan enteratu parejeari esaten dotzazu, taka joaten zara eta fuera.
- 16: Edo esan bere ez, haurdun geratu eta ez esan, kendu eta ya esta.
- 17: A, nik esango neuke.
- 18: Parejeari, bai.
- 16: Depende zelan pentsatzen dauen, haber gero eragiten dotzun edukitzea, eta por aquí.
- 18: Ez dot uste.
- 19: Daukogu holan lagun bat andereñoa dala, gaztea, eta berak, bada, ez dakit zenbat, hogetalau edo edukiko dau eta etorri jakon behin ikasle bat esaten, abortetako dirua eskaketan, ez zauela gura inor hori, eta kristoren apuruarekin, andereñoa zana, joder ze berari diru hori eskatu zotzan eta horrekin berak responsabilidade batzuk hartzen dau abortoa txarto urteten badau eta, hori eta tipeak kristoren apuroa egin zauen eta azkenean ez zauen haurdun, baina bueno, pentsau egizue zeinen gaizki pasa zauen neska harek denbora horretan.
- 18: Ya baina ikusi, lehenengo gauza pentsatu zauena, eta gaizki urteten badau?
- 19: Bai, bai, hori da. A!, hori andereñoak pentsa zauen besteak konbentzitura zauen, ikaslea, abortatu behar zauela.
- 18: Bai, bai, hombre, joder, esque.
- 19: Eta harek andereñoari dirua eskaketan fateko bada ez zotzan jente askori esango
- 16: Seguro bere parejeak bere ez zakiela.
- EZ AGUTZEN DUZUE HORRELAKO KASURIK?**
- 17: Bai.
- 15: Nere koadrilan, nere koadrilan neska bat bada gelditu zan bada duela urtebete bada hori, bada preñatuta eta.
- 17: Preñatuta!
- 15: Edo enbarazatuta.
- 19: Haurdun.

15: Haurdun eta bada hori ya bo bera bere, bada ez dakit, ez zauen onartu edo lo que sea, hasieran eta eta guk enteratu ginenerako, bueno, eta bere gurasoak eta dana, ez zotzen inori esan sei hilabete edo pasatuta zen arte eta ya eduki egin behar zaben eta dana eta eta tipoarekin ya moztuta euken, eta bueno ez da hau ukasu berdina, ez?, eta tipoari komentatu egin zotzon eta tipoak esan zotzon bada baietz, bada baietz, bada, zera, bada bera egingo zala kargu eta guzti hori, ez?, eta nik, bo, hori da nire ustez jokaerarik normalena, ez? hori da bere bai, egin beharko zauena edo, ez? hori nik ez dot diskutitzen, ez?, gero, baina tipoak ez baleu, hombre hau, kaso bere ezberdina da ze bada ya abortaterik ez zauen, edo lo que sea ez ? baina...

17: Nik bere ezagutzen dot hogeitabat urteko neska batek hori zazpi hilabetekin esan zen mutilari eta bueno danei haurdun euela.

19: Esque hori ja ezin da esan.

17: Ya zer egin behar dozu, eta ordura arte holan antzarrei begira, esque ez da, ez da normala.

19: Hori ezin da egin.

18: Joder baina, hombre, oso fuertea da, ordun gelditzen zara hogetabat urte...

17: Zuk, orduan, narrua jo badozu eta lehenengotik ez bajatzu etortzen joder.

19: Parejeari behintzat esan egin behar dotzazu.

17: Ya orduan arduraketan hasten zara, eta ez zazpi hilabetera arte, la ostra!

16: Eta gauzea ondo montetan hasi zeinke ja. Osea, zazpi hilabetekin bere, pentsatu zauen edukitea, pentsatu zauen, hombre, ja bigarren hilabetetik, bada, bada ez dakit, bada diruarekin hasi zeinke pentsetan, edo.

18: Holan pentsetan dot nik, horrela pentsetan dot nik.

16: Joder esque joder, nik egia esan, hogetabat urterekin.

17: Estudiotan bazabiltz eta, ez da normala, ez da normala.

19: Hor mutilak bere jakinean egon behar dau.

17: Eta zazpi hilabeterekin esan bada, haber, ez dot nahi.

19: Ya.

20: Ya, hori bai.

19: Joder baietz, hostia. Zuretako, de regalo.

DIMA

- 25: Baina hori denuntziatzea...
- 24: Hori da, bueno.
- 23: Eta bestea zer? musturrekoa jotzea marikoia delako?
- 25: Niretzat da super fuertea, baina gura dot esan denuntziatzea dala bere bai oso fuertea.
- 24: Nahiko ridikulua dala. osea bildurra edukiko dau zer edo zer egin dotzieren edo ez dakit.
- 25: Zuk zelan reazionatuko zenuke?
- 23: Lehenengon. lehenengo hostia bat emango euskie, e, Iker?
- 22: Martxatu galapan... bada txarto dauela ze Patxi kabroia da.
- 24: Hemen tema bat dau guk asko egin doguna berba el derecho a, ama izateko eskubidea, horretaz egin dogu berba pilo bat bider.
- 25: Ya, baina esque honek...
- 23: Ardurea neskearena da gehiago, hau ardurea neskearena da.
- 22: Da zurea chaval!
- 21: Besteak esan zauen ez zauela gura semerik.
- 25: Joder, bada, hurrengoan pentsatu diela egin aurretik, eta gero zer?
- 24: Hurrengoan esan gura dozu esatea, ez baina ipinten dau hori ezta? Neskeak berak esan dauela baietz, osea.
- 25: Joder! bai baina uste dot.
- 24: Eta ez dakit.
- 25: Baina uste dot berak bere bai hor duela osea berea bera bada osea berak.
- 24: Biek daukie errua, ni beti bai, ze egoera, osea, ume bat edukiteko eduki behar dira pilo bat gauza, en principio, niretzako umea edukitea da osea eskubide osea esque hori da temea, osea niretzako nork dekon eskubidea umeak edukiteko, esque, edukin eskubidea niretzako inork bera ez dekogu eskubiderik ume bat ekarteko mundura, osea.
- 25: Nire ustez bai baina adibidez hogei urte, joder! beste mutilak esan dau, pues que...
- 24: Mutila izan da hor sensatoagoa, ezin da, osea, que hobeto abortetan badozu, bada, vale! baina neskeak ezetz no sé qué eta orain mutilari dirua eskatan baina bueno, ze rollo da hori?
- 25: Joder, bada bai ahal dotza eskatu dirua, zergatik ez?
- 24: Bada hor dago asuntua, txarrena bada umea, umea jaioten da eta zer? ze ostra deko? Osea pasada bat da niretzako biek daukie errua, baina berak jakin badeu, berak ekarri badeu mundura, berak deko errua pilo bat osea pasada bat.
- 25: Berak bakarrik? eta besteak ¿qué ha hecho?
- 24: Besteak bere bai, baina berak erabaki deu azkenean gura dauela, gura dauela eta gura dauela.
- 25: Joder baina bera bere bai egon da hor osea hasi direnean oso ... erlazioak eduki dituztenean zer? bestea se ha limpiado las manos y la ha dicho "ez!" por si acaso, bestea hor egon da eta orain
- 23: Neskak esan ahal zauen ezetz, ez?
- 25: Qué va! ahí osea, neskak orain pentsetan dau, nik ez dinotzut mutilaren ardura izan behar dauela dana baina joder!
- 24: Biek dira errudunak, baina neskeak esan dau, osea, mutila kontra eduki baino arinago badaki zer datorren, ezin dau mantenidu orduan hobeto ezetz, neskeak esan dau, a, bai, bai, neskeak badaki mutilek moduen ze prolema egongo diren eta neskeak esan dau ez, ez, venga aurrera eta orain ganera besteari kontuak eskatan osea bada bueno vale baina errudunak biek dira baina esque, esque bueno niretzako bai.
- 25: Esque niretzat dira biek errudunak eta ganera está un poco loca ze hogei urtegaz gaur egun ez dakit osea, niretzat da nahiko fuertea ze joder! hogei urte osea nire ustez bizitzan dauz bada urteak bada urte bakoitzak dekoz bere gauzak eta hogei urtegaz dekozu burua pues en tonterías eta ez dekozu osea nik ditut hogeita bat urte eta ni ez nago oraindik preparatuta edukiteko ume bat.

- 24: Esque niretzako izango da hori, niretzako da temea askoz eta zabalagoa, nor dau preparatuta ume bat edukiteko? osea.
- 25: Baina gura dot esan joder! igual egongo dira hainbeste neska osea adibidez badauz neskak hogeitertegaz eta urtetan direnak aurrera eh! baina nire ustez hor arazo asko egon behar dira osea urten ahal da baina eta honek eskatu dotza laguntza bat ez dotza eskatu soldata guztia, osea.
- 24: Ez baina esque ezin dau mutilak, ganera ikaslea da, jopé, osea, jo alucino.
- 25: Ya badakit osea badakit osea.
- 24: Osea esque nor dao preparatuta ume bat edukiteko osea primero eso.
- 21: Hori, neskea dau preparatute, berak esan dau.
- 24: Inor bere ez dago preparatuta, nork daki? zuk zelan dakizu zauzela preparatuta porque te da la gana?, ez dakit bada.
- 25: Ez bada bakoitzak edukiko dau osea.
- 24: Claro bai baina zuk eta zelan dakizu zuk eta gero umea zer? umea eta beste rollo bat eh! da zurea baina da ume bat osea da beste persona bat.
- 25: Ya osea baina horregatik osea zuk badaukazuz yo que sé urte batzuk eta badakizu más o menos zelan doan gauzea, zuk ahal dozu ahal dodan jakin edukin ume bat ala ez.
- 24: Niretzako ez, niretzako ez.
- 25: ¿Cómo que no?
- 24: Zuk pentsetan dozu baietz baina zuk ja beste persona bat da, zuk ezin dozu jakin beste personaren rollo guztiak, ez?
- 25: Esque hori da mogolón da complejo ze holan hasten bagara danagaz eta nik ezin dot egin hori porque luego ez dakit zelan gertatuko dan.
- 24: Claro baietz baina nik badinotzut, claro bada zuk badakizu nire opinioa, niretzako da hori, niretzako eskubidea esque ez dekogu inor bere ez osea zelan dakigu zera, zuk zer egingo zeunke zeure novia geratu bazan haurdun?
- 22: Nik? burua erre kara bota, ja, ja, ja.
- 23: Ikerregaz nau orain.
- 24: E.?
- 23: Bada seguramente emon.
- 25: Seguramente? eta orain zelan lagunduko tzezu tio?
- 23: Joder! jo qué sé tio.
- 25: Haber esan, esplikatatu.
- 23: Estudietan itxiko nauen tio.
- 24: Eta zuk itxi eta, seguru zauz hori egingo zeunkela, bai? eta.
- 24: Joder! ni ezkonduko naz zugaz tio.
- 23: Ez dakit, ez dakit tio.
- 25: Ez dakizu? arin esan dozu estudietaari itxitea baina osea da nahiko, eta ganera zuek oraindik.
- 24: Desastrea, desastrea.
- 25: Eta gero zelan edukatuko zeunke umea? dirua bada baina.
- 23: Eskolara joaten.
- 25: Joder! esque dauz hainbeste gauza, dirua bai arazo bat nahiko garrantzitsua nire ustez dira hainbeste baina gero dagoz hainbeste arazo.
- 23: Eta neskeak gura badau edukin umea tio, zu zara bere aita tio eta lagundu behar dotzezu
- 25: Eta zer?
- 23: Eta zer egingo dozu bada?
- 25: Osea nire ustez bere bai lagundu behar da eh! osea ez? baina joder! ez da hain erraza itxiko dau estudieta, bai!
- 21: Nik ez.
- 24: Zuk ez? ez zendun itxiko estudieta?
- 21: Ts, ts, ts.
- 24: Zuk, geratzen da novia haurdun, eta zuk.

- 21: Ez dekot horrelakorik osea.
- 24: Bueno en el supuesto, en el supuesto, zuk zer egingo zeunke kasu honetan?
- 21: Ez dakit, igual beste batena da oye! baina nik ikasketak ez nituzke utziko, ez?
- 24: Eta lagunduko zeuskio?
- 21: Ez dakit nola, nola? ez daukat dirurik.
- 24: Ikasketan ostean lan eginda adibidez edo gurasoei eskatuta edo.
- 21: Bai baina nik, adibidez, ikasketak bukatzeko lau urte falta zaizkit ez? eta ordun ezin dot lau urtetan asko...
- 24: Eta asteburuetan taberna baten lan eginda bada ezin dozu? Ahal, ahal... edo prestamo bat gurasoei eskatu, erak badauz gura izanez gero edo uste badozu zure ardura dala.
- 21: Hasteko haurdun geratzea ez zait hain erraza iruditzen, ez?
- 23: Zuloa badeko?
- 25: Joder! Patxi, tio zara la leche!
- 24: Ez, zuloa kondoiak badeko dino.
- 25: A! joder bai baina haber tio gaur egun da normala kondoi bat zuloduna topetea?
- 23: Ez.
- 25: Joder tio pues no sé, orduan.
- 22: Ez da hain erraza apurtzea.
- 25: Eta erraza? Pero tu dime.
- 21: Eta apurtzea ez da normala.
- 25: Baina esan hori, da erraza kondoi apurtzea?
- 23: Eta un 99% bada bat, da bazara zu hori bat, zer?
- 25: Vale baina da nahiko...
- 23: Eta apurtzen dira eh! nik ez dot ibilten baina Ikerrek bai.
- 24: Bada ez badozu ibilten txarrago, ju, ju, ju...
- 24: Según por dónde se mire.
- 24: Ya, ya badakit.
- 21: Ez baina ez zait hain erraza iruditzen.
- 24: Ez baina pasetan bajatzu ez?
- 24: Eta hori, osea, lehenengo prolema geratu egin zarela eta gero erabakitzea bai edukin egin behar dot umea, osea, osea alucino, seguru dala super fazila erabakitzea bai edukin egin behar dot.
- 25: Nire ustez ezin da izan hain erraza.
- 24: Niretzako bai, edukin badau super fazila izan da erabakia.
- 25: Edukin badau umea?
- 24: Bai super fazila izan da erabakia.
- 25: Nire ustez ez da, niretzat ez zan izango erraza, ez dakit osea.
- 24: Eta zer da errazagoa erabakitea edukin ez egitea edo edukitea?
- 25: Esque ez dakit osea.
- 23: Eukitea, edukitea.
- 24: Errazago edukitea askoz bada niretzako, horrek edukin badau super erraza, bada bai, bai, mutilek esan dotza “abortaizu” “ez, ez, ez, nik edukin gura dot”.
- 23: Ganera herri honetan denak direla ez dakit cristiano románico apostólico eta hori guztia, familiak dekien rolloa.
- 25: Ah! bada nik nire familiari ez neutzon edukiko osea joder! ahal dotzu emon iritzi bat baina joder, osea da zure bizitza osea edukin dozu seme bat eta.
- 24: Edo hainbat gauza ez deutsegu esaten gurasoei ez, igual.
- 25: Cómo que ez? osea nik hori uste dut dala, zu ni gelditzen banaz zer esango tziet?
- 24: Ez badozu eduki gura?
- 25: Ez badot gura edukin bueno bai cuela, osea baina nahi badot edukin?
- 24: Hombre claro eso es evidente.
- 25: Osea eta igual ahal da gertatu ez badozu gura edukin eta ez badituzu medioak abortatzeko zer? nori esango tzezu? eta holangoa toketan bajatzu igual honek bada ez deko dirurik, zer egingo zu?

- 21: Abortoa zer kostetan da? 100.000 pela gehienez eta ume bat edukinda zenbat kostetan da? 100.000 pezetagaz zenbaterako dekozu bada? aste beterako?
- 25: Ez dinot hori osea ez dot esan hori, nik esan dot, esan dot guraso bati ez badekozu dirurik abortatzeko zer esan beharko tzezu, hombre que esan beharko tzezu ez? nondik ahal dozu atara dirua?
- 22: Bada koadrilan ahal dozu atara.
- 25: Si, orain nik nire hiru neskei esango tziet, "Oye, monilas 100.000 pezeta".
- 24: Gurasoei esatea edo ez esatea gitxiena, niretzako gitxiena.
- 25: Que bai, hobeto, hori hobeto bai, bauna gura dot esan joder! ahal dala gertatu.
- 24: Joder! osea desde luego.
- 24: Joder! gitxiena según, zer esaten badozu ez dot ukin gura umea.
- 25: Igual ondo ikusten daurie.
- 24: Baina hori según, igual batzuk ondo ikusten dauria baina beste batzuk aunque con lo que acabamos de ver, ze herri honetan igual ...
- 25: Joder! bai, nik uste dot oraintxe bertan geldituko banintz haurdun ez nuen abortatuko.
- 24: Ni oraintxe geratuko banintike haurdun osea me sentiria super desgraciada, super txarto eta ziur asko abortatu egingo neuke.
- 22: Nik botako nauzen barreak.
- 24: Ze ez dot pentsetan ume bat esque hasteko ume bat eskubiderik edukiteko ni por el forro.
- 22: Bai Miren beste Miren txiki bat, bai.
- 24: Horregatik, horregatik nik ez dot behar txikirik, ez.
- 21: Eta Igor? Eta zeu?
- 23: Nik umea saldu.
- 24: Ja, ja, ja, ya le vale.
- 21: Igorrek hamaika eduki behar dauz, eh!
- 24: Ah! egia da berriz, esan egin behar da hamaika futbol ekipo bat.
- 22: Ez hamabi, arbitroagaz hamabi dira.
- 24: Futbol ekipo bat ekarri behar dau.
- 22: Suplenteak.
- 21: Enseguida hasi beharko zara.
- 23: Hemeti berrogei urtera arte baina gero badakizu. Gero erretiroa.
- 24: Dana da desastre bat, dana dala desastre bat.
- Adarrak jotzen ezta? bueno edo hori esaten dana eta ez dotza esan eta bera orain anuntziatu egin da osea berak... hori aditu dot nik, ez dakit eh!
- 21: Bai hori.
- 24: Anuntzio bat ifini dauela eta berak kontzientzia trankilo dekola osea chorrada bat da.
- 23: Bada Lutzianok tuboak ipini dotzezela.
- 24: E? esque ez dot adituten.
- 23: Adarrak ipini dotzezela.
- 24: Noreri?
- 23: Tuboak.
- 21: Neska batek bere lagunari da beste lagun batek ikusi egin dau.
- 24: Edo badaki.
- 21: Tuboak ifinten dotzezela eta ez dotza esan ezerbere ez eta orduan honek ifini dau iragarki bat eta hori.
- 24: Osea azkenean enteratu da hori Vincentzo edo hori Lutzianok ifini dauen iragarki baten bidez ezta? edo ez? holango zer edo zer ezta? Eta dino ez dotzela esan bera laguna dalako eta errespetoa dekotelako, no? esque horrek berari ez esatearren osea esan ordeztu ifini dau iragarki bat.
- 21: Qué va!
- 24: No? ez? esque nik hori aditu dot.
- 25: Bai.
- 21: Azkenean barrero irakurri behar.

- 24: Esque iminten dau iragarki baten bidez esaten dotzola bera nobiak adarrak ifini dotzezela, ez? baina besteak kontestatu dotzo berak bazekiela eta zergaitik egiten dauen neskeak hori bere bai, ez? hori iminten dau hemen.
- 24: Ez, esque iragarkia lehenengokoa da ifinten dauena nobia dekon mutilak.
- 21: El cornudok ifini dau iragarkia bestea salatuz ez dotzelako ezer esan.
- 24: Laguna, laguna salatuz eta berak erantzun dotza bada no sé que baina ez dotzela esan errespetoa dekotzelako eta bera bizitza pribatuan ezin dauela sartu osea chorrada bat baina impresionante.
- 25: Niretzat igual ondo egin dau ez esaten.
- 21: Ni lagunagaz nau.
- 24: Niretzako esan egin behar da.
- 25: Bai eta ez dakizu gogoratuko zaran zelan gertatu zan baten osea batzuk enteratu zirela zelan osea talde bat zegoen da neska bat irtetzen ari zen mutil batekin eta enteratu ziren beste neskak zelan mutil horrek osea beste neska batekin liatu zala da joan ziren taldeko horiek eta esan otzien neskari, lehenengo mutileri de buenas osea berak esateko pues osea hobeto, ez? osea euren artean gero osea ondo gelditzeko eta osea euren rolloa zenez eta berak esan zuen beste neska horrek, beste lagunek bazekiela eta orduan beste horrek lagunek joan ziren neskeari esaten bada haber osea bada zelan hori gertatu zala eta bada egon zirela preokupatuta eta hori eta bueno beste neskak ez zuen jakin ezer bere ez eta azkenean gelditu ziren lagunak super txarto ze osea mutilak la metió una que.
- 24: Niretzako rolloa da zu ze, osea ze, lagun ona bazara edo ez, osea zure lagun neska bat dabil bategaz ezta? da zuk mutil hori ikusten dozu beste bategaz da, baina ikusten dozu eta seguru zauz, osea ez ikusten dozulako batean edo ez badakizu osea beste bategaz dabilela orduan zuk ikusi behar dozu benetako laguna bada zuretzat eta zuk ikusi behar dozu dana osea esatea komenidu jakon edo berari neskeari edo ez, eta nire ustez nik esango neuskio nik osea pentsetan badot nire laguna benetakoa da, nik esango neuskio.
- 25: Bai laguna izan zen benetakoa eta gogoratuten bazara neska horretaz askotan esan zuen berari gustatuko jakola hori gertatu bazan bada jakitea, da esan iotzienak lagunak izan ziren da batez ere bat lagun handia eh? da.
- 24: Eta neska hasarratu zan lagunekaz?
- 25: Ez zan hasarratu osea eea osea horreek lagunak geratu ziren super txarto porque osea mutilek azkenean sartu otzen una da las buenas osea esan iotzen baina ez otzen esan dan guztia eta orduan bestea osea egon zen super txotxolatuta mutilegaz, super enamorada sinistu otzen mutilari eta azkenean lagun horreek geratu ziren como... ez dakit super txarto.
- 24: Esque hori pasatu ahal da nire ustez txarto gelditutea esque niri bardin dosta nik pentsetan dot jakin egin behar dauela nik esan egiten dotzet.
- 25: Bada nire ustez osea da impotenzia bat da la leche osea azkenean ez dakit osea kasu horretan batez ere bada gelditu ziren lagunak super, eurek lehenengotan ez ziren esateko ezer osea pasando da rollos eta hori, gauza bat gertatu zen eta bestea eta hori esan aurien bada esan egin behar dotzeu, esan egiten dotzezu eta gero azkenean ez dakit gelditu ziren besteak nahiko txarto osea gero gertatu zen guztiagaitik eta dana osea eta nahiko osea nire ustez niri gustatuko jatan nire lagunak hori esatea eh! baina.
- 24: Niri bere bai, eta seguramente txarto sentatuko osten seguru baina.
- 25: Ya bai, hombre! seguru, bada bueno bada hori gertatu bada bada vale baina gura dot esan hori gelditzen dan baino fuerteagoa da.
- 24: Eta mutilak zer egingo zeunkie?
- 21: Nik ez neuke esango eta hobeto ez badostia esaten.
- 24: Bai?
- 22: Ni igual bai, jodiduten badotzu? igual bai.
- 21: Horrek esango osten bai, hori bai.
- 22: Nik permisoa eskatu eta dana.
- 23: Puto cabron!

- 23: Halako hijo puta galanta!
- 24: Zuri gustatuko lakotzu esatea? Neska bategaz bazabiz eta neska hori dabil beste mutil bategaz zuri esatea ?
- 21: Ez, esque niretzat ez da arazoa esaten badostia edo ez, berdin zait ez, baina zergaitik sartu behar dira nire arazoetan ez? lagunak izan arren, ni hobeto.
- 24: Hori dinot laguna bazara.
- 21: Nire lagunak badira ez didate zergaitik esan behar, esango dosta neskak, eta kito.
- 25: Eta ez badeko neska horrek intentziorik.
- 21: Bada ni enteratuko naz baina.
- 24: Lagunen arteko errespeto barruan sartzean da laguneren onerako hitzegitea eta nik ez dotzet iritziten ondo bera lepora, lepotik osea igual esaten dotzezu neskeari da neskea da super esto ja berdin dotze, dino bada bueno bada igual hobe, egongo, vale baina zuk esan egiten dotzezu por si acaso ze igual ez dako, ez dau ondo hori osea ez dako gustetan berari bada berataz ganera beste bategaz ibiltea edo igual bai ezta? baina printzipioz da hori.
- 25: Eta da nire ustez lagunarentzat eta lagunak taldekoak badira eta ganera relazio on bat badeko zu nahiko gaxa, osea da, esan egin dotzezu zer edo zer bueno uste dozula bueno berari ez jakola gustatuko ze ez dut uste neska guztiei edo mutil guztiei gustatuko jakiela esatea bera laguna dabilela beste bategaz eta hori da nahiko.
- 24: Nik pentsetan dot hori zuk ikusten dozula osea zuk ikusten dozu situazioa eta zuk pentsatu bada esan tzet edo ez osea zuk ikusi ez dakit.
- 25: Ez dakit da rollo bat.
- 24: Zuri Iker zer? esaten dotzue novia beste bategaz dabilela.
- 23: Oraintxe esango tzet, nigez dabil.
- 22: Haber zuk esango dostezu niri?
- 24: Nik ze esango dotzut, zer?
- 21: Bada hori.
- 24: Zu zabiz neska bategaz eta nik neskea ikusten dot bada nik ez dakit esango baneutzun.
- 21: Ganera badakizu zelan pentsetan dot nik.
- 24: Claro, vale, a bada badakit ze pentsetan dozun eta ganera badakit bardin dotzule, claro ezetz.
- 21: Acerca del tema.
- 22: Bada nik esango dotzut eh? osea que...
- 25: Ah bada nik ez neutzen esango.
- 24: Jakinik izutu egiten dozula zuk, zuk laguna izutu egiten dozu eta nik imaginatu dekot lagun bat osea gustetan jakola osea bera dabil mutil bategaz eta ez dau gura konpartidu mutila inoregaz bere ez, bada bueno bada badakit mutil hori osea bera lepoti dabilela osea txarto portetan beragaz nik esan egiten dotzet, en cambio badekot beste lagun bet bardin dotzela bada ez dotzet esaten, zergaiti esango tzet?
- 25: Nik ez dakit nire lagun bati bai baina edozein personari ez, osea.
- 23: Zuri ez jatzun gustatuko Ekain zure neska badabil 8.000 mutilegaz? Eta zu ez bazara enteretan?
- 21: Esque da beste rollo bat, badakizu zelan pentsetan dodan nik.
- 24: Zelan pentsetan dozu?
- 21: Esque, esque hori da, ez? beste bategaz badabil zer edo zergaiti izango da.
- 24: Hori bada egia da, edo gura dau zugaz eta besteagaz bere bai.
- 21: Ez igual momentu horretan ez zauz zu eta ez dakit.
- 22: Gosea deko, ez?
- 24: Ez nik pentsetan dot harreman guztiz diferenteak dauzela, batzuk seriotan hartzen daurie eta beste batzuk bere bai seriotan hartzen daurie baina zabalagoak dire.
- 21: Esque hori da.
- 24: Nik horregaiti dinot, ezagutzen dozu personea eta zuk jakin, ikusi esan behar dotzezun edo ez osea ez dakit.
- 21: Hori da ez dakit, ondo ibiliz gero, esque gau bategaiti ez zait ezer holan.
- 24: Ah! hori ja beste gauza bat da eh! hori beste rollo bat da.

- 21: Berak esatea hobeto, bai hori bai baina esque nik hori uste dot hasierati pentsatu behar da bategaz zabizenean eta berba egin behar da horretaz, ez hasi de golpe, ezin dan esan igual da hori ez? ni zugaz bakarrik da gero beste bategaz joan, hori aurretik esan behar da baina gero beste rollo bat badeko zu, ez dakit.
- 24: Baina normalean harremanak, hori egiten dozu urte beta eta gero, ez? esan gura dot harremanak igual hasten dira asteburuetan geratu, geratu eta bata engantxatu egiten da eta igual bestea ez eta orduan claro.
- 21: Bada hori holan bada besteak jakin behar dau, bestea dauela angantxatuta.
- 24: Azken batean bada zuk badakizu beste personea zelan dau zugez baina zintzo, normalean konturatu egiten zara.
- 24: Igual ez, lelotuta bazauz ?
- 24: Ez hori esan gura dot baina zuk paso egiten badozu zuk badakizu bestea lelotuta dauela orduan da, zintzo jokatutea edo ez, ez? Eta bueno nik gura dot baina hau gura dot edo honaino gura dot ez? esque ostantzean zabiz aprobetxetan.
- 24: Claro, claro, bai. Hori da, horregaiti dinotsut osea zuk ikusten badozu lagun osea lagun biren artean hori pasaten dabilela zuk ikusten dozu ia aprobetxetan dabilen osea por ejemplo mutil batek adarrak imini badotzez bada zuk ikusi joder! hori dabil super txarto portetan ze hori neskea dau super gustura beragaz eta bera en cambio begiratu, engainetan dabil osea se supone que ondo dauela beragaz baina beste bategaz dabil eta ez dotza esaten ezer bere ez bana jakinik horri neskeari ez dakola gustetan hori rolloa.
- 24: Igual hanka sartzen dozu ze igual berba eginda dekorio da nahiz eta sufridu bada onartzen dau, ez?
- 24: Bai, ya!
- 24: Zuk gura zeunke jakitea ala ez?
- 22: Hombre!
- 24: Baina berak esan deitzula ala lagunek?
- 22: Bada bardin de.
- 24: Bardin dotzu nor?
- 24: Niri gusteko jatan jakitea eta arinagotik ez badot egin berba, gero egingo neuke berba, simplemente.
- 23: Holan egon da eh! a mi no ma vengas con hostiadas.
- 21: Niri jakitea bere bai baina berak esanda, no ta jode! baina holan beste batek esateko.
- 22: Ez badotzu esaten?
- 21: Bada zuk esatea ez, adibidez.
- 24: Baina igual honek esan dauena badakizu, deko zu aukera berba egiteko
- 24: Nik bai esan dostien gura dot.
- 24: Zuk ez dozu hartu behar kristoren relazinoa, zuk ze iritzi deko zu honetaz?
- 21: Ez dakit zergaiti esango dosten.
- 24: Ez noatzu esaten chaval!
- 21: Ez dekot horrelako problemarik.
- 24: Neu bere ez eh! ja, ja, ja...
- 21: Batzuk esango osten bada hori..... bakarrik horretarako.
- 22: Nik kartelak iminiko neukez, herri guztien iminiko nituen kartelak Ekain...
- 24: Pues qué aburrimiento.
- 21: Esque hori lagunek esatea ... eta nik adibidez esango baneutzu zugaz dabilen mutila bada ez dakit Ainhoagaz dabilela?
- 24: Ah! bada ez dakit berba egingo neuke biekaz igual, biekaz batera.
- 25: Ez egin ahal dogu Miren eta nire artean berba eta joder! igual ez? gertatzen da askotan mutil bat dagoela eta gustetan jakiela bi neskei eta igual batek deko suertea.
- 24: Nik beti zuri emongo neuskizu, zuretzako.
- 24: Ez jatzulako pasatu.
- 24: Ni naz super ona horretarako.
- 24: Eta mutilak zugez gura badau?
- 24: Bardin dosta ah! baina honek gura dotzu, nik ez dot gura.

- 24: Hori ez dau ondo eginda, hori ez dau ondo eginda.
- 24: Vale! bada nik osea zuk pentsatuko zeunke zuk gura dozula zer edo zer eta niri eskatu behar dostezu permisoa? ni mucho menos! osea nigaiti badakizu.
- 25: Ez, ez, ez, joder! ez da hori permisoa, nire ustez ez dozu eduki behar un permiso mutil bategaz
- 24: Baina zuk dinozu bioi gustetan jaku ezta? eta biok gauz bada hori gustetan jakula eta dauz bada posibilidadeak dauz eta orduan zuk gura duzu, gura duzu zer edo zer gehiago no sé qué osea nik dinotzut nire parteti gura badozu aurrera, simplemente.
- 25: Ez baina nire ustez hori da osea da niretzat nire lagunek dira.
- 24: Etorri bada mutila zure atzeti, zure etzeti eta zu bere bai zuri bada gustetan jatzu.
- 24: Haber! hori zoraututa dau mutilegaiti eta mutila nire atzeti.
- 24: Zuri bere bai gustetan eta bastanta osea.
- 24: Biok zorauta? ah! bada ez dakit hija, hor beste rollo bat dekot, hombre haber orain ni enrolleko banintika mutil bategaz edo.
- 25: Eee? hor zer?
- 24: Eh! itxaron, hiruron artean arregalu ahal badu asuntoa, “menage à trois”.
- 25: Nire ustez , ni hor joango nintzateke.
- 21: Galdetu Patxiri hori.
- 24: Zuk zer egingo zeunke?
- 21: Ze nik badakit Patxik zer egingo zauen
- 24: Zer?
- 21: Bera, ni da neska bat ia zer egingo leuken.
- 24: Bada Patxik que te jodas esango leuke, ez?
- 23: Nik permisoa eskatu eta joan, el más rápido la ley del más rápido.
- 24: Ah bai? hiruren artean arreglatu ahal da asuntoa, claro!
- 23: Asko esan da gero kaka!
- 24: Gaur egun bueno posibilidade asko dauz.
- 22: Hemen zintzoak esateko esaten dau, eh?
- 24: Egia da, egia da, egia da.
- 21: Osea gu garen zintzoakaz.
- 22: Patxik baimena eskatan dau, egia da.
- 24: Zintzoa bai eh!
- 24: Nahikoa eiten dau orduan.
- 22: Nik entzun.
- 25: Halako kasu baten esan gura dot, zelan jokauko zeunke?
- 23: lehenengo negarrez hasiko zan.
- 22: Qué va!
- 25: Bai baina zer egingo zendun?
- 22: Nik?
- 25: Bai osea adibidez hori neskea zelan deitzen da? Leire? osea zauzie hor rolloan eta hasten da Patxigaz.
- 22: Esque hori da ja un caso muy...

GALDAKAO

- 26: Bueno ez dakit bada niri iruditzen jata bada hori mutile joan jakona bada horrei bada esaten bada maite dauela edo bada ez zala izango koadrilakoa edo aurretik beste zer edo zer egon dala, osea joan dala edo ostantzean bada besteak ez dakit bada koadrilakoak bene-benetako koadrilakoak izan badire edo aurreti ez badaurie eduki bada holan ezer bere ez, bada ez zotzen eee ez dakit ez zotzen holan esango bada joateko edo ostantzean musturre apurtuko tzela, ez dakit.
- 28: Zuk pentzetan dozu?
- 27: Nik ez dot pentzetan hori izan danik, uste dut eh!
- 31: Es que dana dala ez dakit horrela...bueno igual hartu zauen txarto, horrek mutilek hartu zauen txarto esan ziona bere lagunak baina dana dala ez jata iruditzen dala eee ez dakit aurpegira botatzeko ezer ez danik eta gitxiago koadrilatik botateko modukoa eta salaketa jartzea bada bere ez jata iruditzen lar ondo ze lagunak baldin badire bada hori ez da behintzat hori da erakusteko bidea, ez da.
- 26: Bueno bada nik ez dakit, ikusten dot normala igual esatea bada edo joateko momentu batean edo musturra apurtuko tzela ze ez dakit... Esque larria da eta ikusi behar da ze kontestutan egon zan, igual egon zan koadrilaren erdian, gauean eta beste bere dale que te pego adarra jotzen normala iruditzen jatzu?
- 27: Baina igual ez da izan adar jotze bat.
- 26: Claro esque hori ez dakigu.
- 27: Es que ez da normala, igual neska bat joaten zaie eta ez doa, hor ez dio mehatxatzen, gainera musturre apurtuko dotzut.
- 28: Nik pentsetan dot bazirela lagunak, eh!
- 26: Bai lagunak bai, lagunak gu bere bagara eta igual.
- 28: Bai lagunak koadrilakoak dinot horregatik molestutzen dotzu, ze igual beste tipo bat kanpokoa, igual hartuten dau koma mailan eta gero lagunaren artean komentetan, eta hori begiratu honek ze esan dosten baina lagun izanda bada igual ez dakit.
- 26: Zuk ze uste dozu Ekain?
- 29: Bada adar jotzea izan arren bere bai, nahiz eta oso fuertea izan eee koadrila barruen konpondu behako zala.
- 26: Claro hori bai.
- 29: Salaketa jarri barik.
- 26: salaketa txarto dau.
- 31: Bueno bada koadrilako besteak parte ez hartzearena bada alde batetik ondo iruditzen jata ze bueno ez dira jarriko batean alde edo bestearen alde, hombre konpondu alde batetik bai, bada igual bada ez dakit behintzat puntu horretara heldu ez egiteko baina horrela sartzea esateko bada ni zure alde nau edo bestearen alde edo hau , iruditzen jata txarto, ez dakit.
- 29: Kontua ez da hori nire ustez, kontua da danak sartzea baina danan alde gauzak konpontzeko esaterako.
- 31: Bai hori bai.
- 29: Eta orduan bada.
- 28: Erosoena da hori, ez egitea ezer bere ez eta ixtea, ez dakit.
- 26: Qué va! Qué va! bada nik uste dot hori dana gitxien egiten dana, errezena izango da baina nik uste dot zera gure artean Ekain eta ni hasarratuten bagara osea koadrilako jenteak esango zuela : venga la hostia izan dala chorrada bat.
- 28: Ez baina erosoena besteentzako, besteek ez pringetako da ez esatea ezer bere ez eta isilik egon, askotan egiten da hori.
- 26: Joder bai?
- 30: Koadrilako jentea ez bada sartzen arazo horretan nire ustez oindino serioago hartzen daurie arazo hori edo ez da konpontzen, ez da konpontzen, danen artean hartu eta.
- 28: Egin behar da danen artean broman hartu, joder baina salaketa bat iminiz gero tío broman ez da hartuteko hori.

- 26: Osea esque salaketa ipinten dauena da apurtxu bat kokolotxua hori... Bueno eta nola amaituko zan, ez?, hau.
- 27: Ez dut uste epaitegitik pasatuko zenik, ez? eztut uste oso ondo doanik hau, oso da konpontzea
- 28: Horrelako bat entzun nuen nik, bai.
- 30: Gero ez dau aipatzen bueno bada zer eee ez dakit bada ez naz fijatu ondo baina ze sexutakoak diren biek baina uste dot ... mutilak dire, ez?
- 28: Mutilak, mutilak dire, mutil gazteak esaten dau.
- 30: Hor badau igual holango jarrera ez dakit homofobiko bat edo.
- 28: Bere bai.
- 27: Bai.
- 30: Eta Azpeitie ezautute, bueno! joder euskeraz, erderaz bere justo justo dakie, imagina
- 28: Niri ez osten ardureko lagun batek esaten boste holango zer edo zer.
- 27: Neuri bere ez.
- 31: Igual nesken artean iruditzen zaigu, ez dakit, más suave, ez?
- 28: Es que tía hor beste rollo bat dau.
- 31: Hombre hori bere bai, da depende, lagunen artean zelako jarrera edukin zaurien ze ez dakit izan baziren lagunak, igual batek txarto ulertu zauen eta horregaitik esan eutzen ze horregaitik osea hablando holan de ez dotzu solteko golpera, zer? nik ez dot uste behintzat.
- 27: Maite zaitut ja, ja,ja.
- 31: Maite zaitut ze ondo, ez dakit ikusiko zuen bestearen aldetik, ikusiko zuen bereganako beste jarrera, jarrera mota bat, ez? dinot nik.
- 27: Dena dela bestearen jarrera superbioletoa izan da, ez dakit.
- 29: Bada nik alde batetik hau, ez dakit hau, berez hau egia izango dan holan ipinten dauen moduan ze uste dut ez dala, ez dala oso normala bada maitasuna.
- 28: Ez du esplikazino bat.
- 29: Hori da maitasuna adierazteagaitik bestea mehatxatzen dauela eta gero salatu egiten dauela, hori ez da normala.
- 28: Zelan? zuk, zuk zelan hartuko zeunke?
- 29: Ez hau kontua da igual hemen ez dinola, ez dauela azaltzen bada zelan izan zan eta ordun berez bada mehatxatu beharrean bada zer edo zer gehiago egongo zala beren artean eta horrek bada , kontue ez da izango bakarrik igual maitasuna adierazi ziolako eta besteak ez dakit zer esan ziolako, zer edo zer gehiago egongo da seguramente.
- 28: Ah! bai, ez dira.
- 29: Ez eta normala hori joder, esque ... ez da normala.
- 26: Ikutu batzuk egongo ziren seguramente.
- 29: hau aitzakia bat izango da ze bestela...
- ETA MUTILAK IZAN ORDEZ NESKAK IZAN BALIRA, GAUZA BERA GERTATUKO ZATEKEEN?**
- 28: Nik uste dot ezetz.
- 27: Ez, gure artean ez behintzat.
- 30: Hori pertsonan arabera egongo da, ez?
- 31: Hombre hori bere bai.
- 27: Taldearen arabera.
- 30: Mutil guztiek ez daurie hori holan hartuko.
- 28: hori da!
- 29: claro.
- 26: Hombre neskak bere burrukan egiten daurie, hori izakeran arabera joder.
- 28: Bai, bai.
- 27: Ez dakit nik uste dot neskek daukagula beste modu bat gauzak konpontzeko eta gauzak hartzeko, ez? diferentea.
- 31: Ay qué bueno! ja, ja, ja.

- 28: Baina dira pertsonaren arabera, eh!
- 26: Bada nik uste ot desberdina izango zela bai, por ejemplo bada zuk esango bazenio bada Josuneri edo bada ez dakit bada, joder maite zaitut eta ez dakit zer eta nik uste dot Josunek, Josunek hartuko zuen jarrera izango zala igual hitz egiteko edo, bestela mutilen artean bada hori, ez dakitzu, oilotegiko oilarra mantendu behar da beti, claro, ez, ez dakit, ni hasten banaz esaten taberna batean edo korroan edo, joder, maite zaitut eta ez dakit zer da, buá ez dakit, moskeatuko zan da esango osten quita, quita, quita, eta ni hor.
- 29: sinistu bere ez eban egingo igual.
- 26: claro.
- 26: Gehiago hitz egin behar da ala?
- 31: Hori esque hori igual da eee esque nesken arteko harremana igual dau ikusita, gizarteko batek uste dau osea mutilen harremana osea mutilen arteko harremana baino hobeto ikusita.
- 27: Esque emakumeena ez da existitzen, ez bada mutil bategaz ez eta existitzen eta jenteak ez dau onartzen hori.
- 29: Izan leike.
- 26: Ez dakit nik uste dot eee mutilek bere bai lagundu behar dauela zer edo zer, ez dakit bere semea bere bada, gero heldu ahal da denbora bada, ez dakit, bada gureko dauena zer edo zer jakin eta igual neskeak esango tzena ezetz eta ez dakit bere semea beti izango da bere semea.
- 29: Modu batean nire ustez nahiko ardura gabe ibili dire, ez umea edukiteko, hori lehenengo eta behin gero kontuak, bai bat eta bai bestea claro eta mutilaren aldeti iruditen jata bada nahiko, bada aurpegi handikoa dala, bere errua bere bada, eta orduan bada arazoari aurre egin behar jakola, ezin dauela esan, ee, bada zuk hau egin eta ni agur, eduki dau eta eduki dau, azken batean bere semea bere bada.
- 31: Paketea besteari pasatzea da, pakete osoa neskarentzako.
- 28: Ya baina esque apur bat susterbakoa bada, ze umea edukiteko hogeit urtegaz eta bada ganera jakinda besteak ez dotzola emongo dirurik eta hori bada.
- 29: berak onartuta bere bai.
- 31: Hombre erabakia berea izan da ze mutilak ez badu parterik hartu..
- 29: Zelan ez dauela parte hartu dau, ehuneko berrogeita hamarra gainera.
- 31: Erabakian.
- 26: Ahí va! hombre mutilak erabakia hartu dau, ez! esan dotze abortatu deiela, neskeak ez dau nahi izan.
- 31: Bai baina haurra izatearen erabakia, mutilak esaten dotzo.
- 28: Esque azkeneko erabakia beti hartuten dau neskeak.
guruzuna baina azken erabakia beti da neskarena.
- 26: Azkenekoa berak badeko konpondu deitela bera orduan.
- 28: Begira nik ez dot esan ezetz, nik esan dot susterbakoa dala hori neskea.
- 27: Es que nahi badu eduki ume bat.
- 31: Ja, ja, ja konpondu daitela bera.
- 26: Eta gero beste arazo bat da bada igual, ez? mutila egingo zala kargu umearena, ez? baina esque hain txarto gauza, esque ez deko diru sarrerarik bere ez eta ikaslea izanda ganera, azken batean gero umearen karga jausiko jako seguramente bien gurasoen bati, aitits eta amamai edo, eta gero bada ez dakit bada hor.
- 28: Bai hori fijo.
- 27: Betikoa.
- 31: Bueno baina neska lanean dabil ez da?
- 27: Bai.
- 28: Bai baina hor soldata murriztu egiten dotzie.
- 29: Hogeit urtegaz ez dot uste asko irabaziko dauenik.
- 30: Claro hori bai.
- 29: Interinea izango da.

- 26: Zuk ze egingo zeunke Ekain edukingo bazeunke ume bat, ze esango zeuntzen neskeari bihar?
- 29: Bada ez dakit bada.
- 31: Es que ni ezin naz jarri, ez naz jartzen pentzetan bere hori, ez dakit.
- 26: Bada pentzatu eh!
- 27: ez dakit, hombre hogeit urterekin eta ikusita horrelako panorama nik ez dakit igual edukita, hori
- 31: Edukita oso beltza, eh!
- 29: Saldu, umea saldu.
- 30: Nik behintzat esango notzen abortetako eta bueno kasu, bueno neskeak ez bazauen nahi izango bada ez dakit, bien kargu hartu edo, bien aurrera biekaz, aurrera eta.
- 27: Behintzat mutilaren parte hartze minimo bat edukitea ez?
- 28: Bai, bueno apur bet laguntzea bere ez da txarra.
- 30: Nik ez dakit eh? mutilen aldetik bere oso erreza da txortan egin de gero esatea neskeari abortetea eta claro neskeak mila buelta emongo tzez buruari osea.
- 27: Igual ez dau abortoaren alde tipa.
- 28: Horregaitik.
- 30: Eta egon leike alde eta azkenengo momentuen igual birritan pentsatu edo.
- 31: Badakizu zelango, buá, oso izan behar da una comida de coco bizitza guztirako.
- 26: Bada hainbesterako ez da.
- 27: Ez, ez da.
- 28: Ez, qué va! semea dozu betiko eh! bueno ez badozu edukiten...
- 30: Eta gero adopzinoaren mota eta hori bere bada, ez dakit.
- 31: Bederatzi hil egon bazen agoantetan eta gero ganera esque ez da bakarrik haurdunaldia, medikuak eta hori bere bai ordaindu beharko dira eta ordaintzeko dirua ez baldin badago bada haurdunaldi hori ezin da aurrera eraman.
- 30: Bada bai, prezio onean saldu.
- 26: claro.
- 31: prezio onean saldu, ja, ja, ja.
- 27: Mesedez! ez jopé de contrabando.
- 30: Dana dala, Galdakaon badauz eeee bueno ezagutzen doguz holako kasu batzuk eh?
- 26: Bai, bai.
- 29: Claro, Galdakaoko kasuak.
- 30: Txori.
- 29: Nor da Txori?
- 26: Bueno según, izenik ez, izenik ez, horri ze pasatu jakien? edukin egin zaurien umea, ez?
- 28: censura dau.
- 29: Euki zaurien bai.
- 27: Gotzon eta horreik.
- 31: Gotzonen anaia?
- 30: Aititen eta amaman kargu dau.
- 29: Ez, eure kargu ez dau?
- 30: ez dut uste.
- 29: kargua euren izango da, hombre.
- 28: ez gurasoen kargu dauz.
- 27: Aitite eta amama uste dot.
- 30: Badauz ume pilo bat holan jaio eta gero pentsetan daurienak amama dala ama eta bere benetako ama euren anaia dala, bai badauz, nik ez dakit nondik entera nazen edo, joder, ez dakit.
- 26: nik uste dot tipoak nahiz eta diru sarrerarik eduki ez joder bada beste modu batean lagundu beharko tzola.
- 28: Hombre paga fijo dekola apur bat, ez dakit.
- 26: Bai eta zer? ez dau urtengo lagunekaz ala?
- 28: Hogeit urtegaz bai.

- 31: joder mila pela gitxiago edukita bere besteari emoteko.
31: Baina lehenengoa da lehenengoa.
baina zer da lehenengoa? lagunekaz.
29: Ikasketak itxi eta lanean hasi.
31: Eta gero lagunekaz beste neska bat topetea, ezta?
26: Izen zaitetz zintzoa, izen zaitetz zintzoa zeure buruarekin, nik ez dakit, apurtxo bat burubakoak badirela pentzetan dot, ez!
28: Bai.
26: Ez dakit zein izengo zan, ez bada ez dakit, zegaiti eduki zaurien umea bere.
28: Igual apurtu jakien.
26: Claro!
28: Ah! ez dakizu.
29: Ze hori betiko asuntua da, claro, arriesgatu, arriesgatu egiten zara horregaz edo ez horregaz baina.... baina hor dau.
28: Beti dau arrisku hori.
29: Joder esque hori badakizu zuk lehendik.
26: Lege txarreko kondoiekaz bazabiz bada gehiago.
28: Ja, ja, ja edo horreik, zeintzu izan ziren txarrak?
29: Txarrak ziren edo?
30: Zuk esaten dozu.
26: Ganera epailearen aurrean dau jarrite auzie, ez? Haber epaileak ze arabaki ahal dau ze, esque ze, ze erabaki ahal dau kasu honetan haber, mutilak dirua emotea, ez deko dirurik.
31: Edo gurasoak.
27: Baina dau gurasoen hori.
26: Zu adinez nagusikoak dire.
27: Ez, ez baina gurasoen hori menpean dau tipoa.
26: Orduen zelan doa?
29: Itxaron, hor beste problema bat dau.
27: Ekonomikoki independente izan arte daude, gurasoekin egoten den arte.
26: Orain lehengo arazoa dau, epailearen eskuetan dau kontua.
27: Beti dau epailearen eskuetan.
29: Bai eta euren arteko harremanak ja apurtuko direz, eta ez da izango berdina.
28: Claro hori egia da, esque nik horrelako arazoak konpondu egin behar direzela euren artean.
26: Haber Itziar! Derecho Civil.
28: Ostein nik ez dot ukingo umerik.
26: Artikulo?
28: Artikulo ez dakit, dos setentaiocho edo.
26: Ez baina hori bere ez da oso justoa, joder imaginatu zuk eta nik ume bat dekogule eta nik ez dekotela diru sarrerarik eta nire gurasoek egin behar dotzie, hombre egingo tzie, hori argi eta garbi, ez badau arazo txar bat gure artean edo proleman bat, bada claro egingo zirela responsableak eh!
28: Baina begiratu.
26: Ze beraien loba da azken batean, joder baina.
28: Bai epailearen aurrera joatea bere bai da askoz bere biolentoago.
26: Pasatu ahal da bere bai gurasoak rechazatea, gurasoak esatea bueno, bueno bada konpondu zaitzee zuok, ze guk zugaz ez dogu jakin gure ezer bere.
28: Eta atzeta bueltetea eta holango gauzak ez dire pasatu?
31: Ez, qué va!
27: Ni igual, neska ikusiko zan egoera horretan epaitegira eroateko moduan ze tipoak berataz pasatzen badau ukin dauenean umea, bada.
31: Auzitegira joateko ganora handirik ez dau eduki mutilak.
27: Ez, neska joan da.

- 31: Bai bada horregaiti dinot, auzitegira joateko, mutilek ez dauela eduki ganora handirik.
 27: Ya.
 26: Azkeneko errekurso moduan joango zan ze aurretik berba egingo eurien, hori seguru.
 27: Mutilek esan otzen abortateko eta neskeak ez dau abortatu, pues...
 26: Bada ospa egingo zauen.
 31: Agur.
 29: Bada! betiko kontue.
 28: Zuk ematen diozu irteera.
 29: Bueno honeik ez dire oso normalak, desde luego, hori hasteko.
 28: Esque apur bat pelikuleroak badira, ezta?
 27: Esque egunkarian agertzea bere bai.
 31: Zure neskeak imini dotzuz adarrak, ah vale!
 28: Hori da atenzinoa deituteko gogo, besterik ez.
 29: Hara bestea, bada.
 27: Igual da empresa de cotileo edo holango zer edo zer.
 28: Haber! hiriko egunkaria, ez dakit nik egunkaria edo ze izango zan.
 31: Ze hiri?
 27: Florentzia, Italia, ez dakit.
 26: Bada nik pentzetan dot Luzianok ondo egin dauela, que ostras!
 28: Bai?
 26: Bai.
 27: Ez, esateagaz.
 26: Ze total, zegaiti esan beotze Vizentzori bere neskea beste bategaz dabilela?
 27: Bestea ez bada enteratzen.
 29: Ondo egin dauela?
 26: Bai.
 30: Lagunak badire, lagunak badire eta.
 31: Lagunak badire bai ondo.
 26: Joder ez dakit tio.
 27: Joder ez bada enteratzen.
 30: Nik uste dot.
 31: Bueno bardin da, bueno depende nolako harremana daukaten beraien artean baina.
 26: Egia da, egia da osea nik jakingo baneban ez dakit zu zabizela urtetzen Josunegaz eta Josune joango bazan beste bategaz bada bai, esango neutzun ez! nik uste baietz.
 28: Hombre normalena da esatea eh!
 31: Normalena bai lagunen artean, hori da harremanen arabera eh! badaude irtetzen oso oso serioski eta hori bada noski esaten dotzezula.
 28: Imaginatu ahal nazela, ezkontan eta dana.
 27: Hori bai baina.
 28: Baina badabiltza euren artean bada gaur ikusten gara, gaur ez, bihar ez eta holan badabiltza bada ez dakit, ez da izango harreman serioa eta egongo dira suposatzen dot.
 27: Eta Lutzianok ikusten badau dauela kokoteraino bere lagunagaz.
 28: Lutzianoren laguna da.
 27: Bere bai ikusten badau bestea dauela kokoteraino bestea.
 26: Es que igual hori Lutziano, Vizentzo izen ahal da Lutzianoren oso lagun handia.
 28: Claro eta baina igual da.
 31: Bai baina neskearen laguna bere bada.
 26: Bai ikusten dau Vizentzo, joder txarto dabilela zera neskatxiagaz.
 28: Txarto portetan bada? ez dakit.
 26: Bere chorbeagaz.
 31: Eta ganera bien laguna dala ikusten da ze jakiteko osea neskea beragaz ez dabilela, jakiteko beste.
 27: Igual ipini dotzez adarrak beragaz eh!.
 28: Igual.

- 26: Joder ganera Italie da, imaginatu hor kutxiloak eta badakizu.
- 31: Hor fijo bata besteagaz.
- 30: Es que betiko nahasteagaz gabiz, ez dot uste horrenbesterako danik, salaketa ipinteko beste.
- 26: Claro.
- 27: Ez dotze ipini salaketarik.
- 26: Iragarkia izan da.
- 31: Baia egunkarian jartzeko, ez dala unibersitateko egunkaria , joder ze hor jartzen dozu edozer tonteria, esque...
- 29: Es que aurreko bien moduen da, gauzak laguneren artean konpondu beharrean bada begiratu ala! eskandaluan sartuko gara eta vengala! eta, pentsatu, ipini, eta ez dakit zer, ez da kontua holan ibilteko, ez! baina bueno.
- 31: Hori da "Lo que necesitas es amor" bezala eramatea telebisiñora.
- 28: Kontatea bere bai niri pasa jatana bezineagaz eta ez dakit zer. Hori, ez zan egoten bat? zelan izaten zan Tele 5n "Veredicto" edo hori, honek ebagi dostela txarto ilea eta ez dakit zer.
- 29: Zein, zein, zein?
- 26: Veredicto?
- 31: Ez baina beste bat, ez hori "veredicto" zan baina gauza oso fuertea, ee, hori ebagi dotzutela ulea txarto eta hori, txakurra hil dostezule edo holako gauzak, hori agertzen zen en "Tribunal Popular" edo.
- 26: Ez "Veredicto" zan, "Tribunal Popular" zan zaharra, joder orain dala urte pilo bat zan "Tribunal Popular".
- 29: baina hori zer zen benetako.
- 30: Veredito? bai!
- 29: Bai horixe esan dot nik.
- 28: bai, epailea zan benetazkoa.
- 29: Por ejemplo hori antzerki eta guztiz.
- 30: Holako antzekoa.
- 28: "Tribunal popular" zan botoak emoten eta abar, kulpableak eta.
- 26: Bai harriak botaten.
- 31: Orduen zelan da hori programea agertzen direla tipo batzuk ilunetan hitz egiten?
- 29: Ah! esque hori beste bat da, chorrada bat.
- 28: Confesión.
- 31: Hori bai dala.
- 28: Hori da super fuertea.
- 27: Eta beti agertzen dira azkenean eta mundu guztia, ah!
- 26: Telebisinoia ikusten dozue, eh!
- 28: Qué va! "Confesión" ez dot ikusi sekulan tio. neuk bere ez.
- 26: Claro, claro.
- 28: Egia.
- 31: Ikusi dot tipoa agertzen, agertuko dozu zure arpegia edo ez dozu agertuko
- 27: Beti agertzen da, ez?
- 31: Ez beti ez, ikusi dot nik batzuk eskapetan, eh!
- 27: Bai? joder nik ikusi dotenean beti agertzen direz edo publikoan.
- 28: Nik ikusi dot "Lo que necesitas es amor" batean, gogoratzen zara Aina? egun memorablea ja, ja, ja, qué desastre!
- 31: Ez dakit behintzat ez dot uste nik egunkarian agertzeko gauza bat danik eta gitxiago laguneren artean, izango bazan bada ez dakit.
- 28: Bueno lagunak fijo ez direzela ze izango igual.
- 27: Honen ondoren behintzat.
- 31: Nik pentzetan dot ez direzela ze honen ondoren behintzat ez dakit nik.

SEGURA

33: Zuek zer egingo zenueke horrelako gauza bat pasatuz gero?

34: Neri salaketa jartzea behintzat pasada bat iruditzen zat.

33: Zer, tipoaren aldetik? berari esan diolako muturra hautsiko diola?

36: Esque nola jarri dan, joder zuri hasten baldin bazaizu hor...

34: Nik salaketa bat behintzat, ez dezu ezer lortu behar, osea.

33: Joder, baina salatzea...

35: Gainera, maite baldin badau.

34: Fijo, maitasunetik gorrotora...

36: Bada tarte gutxi dago askotan. Nik badakegitena da neska bat etorritz gero, bada hasieran izango zaila bestela, no? Eta adibidez mutil batek ipurdian jotzen baldin badizu, igual, bada, belarrondoko bat ematen diozu, baina, adibidez, neska baldin bada, nik badakit ez nuela berdin reaktionatuko, osea, geldituko nintzela hor...

34: Ez, askotan pasatzen da, adibidez, neri lehengorain lagun batek komentatzen zidan, bada, behin joaerga baten dagoela, eta beste lagun bat sartu zitzaioela eta ikusten zuela berarekin ligatu nahi zuela, neska bat zan, ez?, eta bi neska, eta neska batek nahi zuen bestearekin ligatu, eta tipoak etzekiela nola reaktionatu, azkenean, osea, edo esaten zion bada ez, ez det nahi zurekin, eta igual bromatan bezala ari zela esaten zion, bestea gelditzen zaila horrela, edo bestela, bromatan hartu eta igual afektatu egegiten ziola.

33: Esque zaila da.

34: Osea, ez gare prestatuta.

36: Ez, esque ez da ikusten kalean ez degu ikusten eta ikusten degun momentuan gelditzen gera... eta normala izango litzake, baina.

32: Hori neretzat Amaiak esan dauna, ez digue erakutsi.

34: Eta aparte, orain arte beti, ez zekiat, homosexualak eta direnak ez dituk gizartearen aurren jarri, beti askotan eremu itxi batean...

36: Esque beti izan da familia tradizionala eta orduan hortik kanpora zeren guztiak ziren diskriminatzen ziren pertsonak bezala, zerbait txarra egiten bazuen bezala.

34: Bai baina, hori herri txikitan bai baina ez dakit herri anditan errazagoa da baina beti alare...

36: Baina askotan badakizu ze pasatzean herri txikitan eta, auzoetan eta mugatzen da baita asko eta orduan herri txiki bat izango balitz bezala da, ez dakit, nik askotan hori ikusten det baita.

33: Joder, baina baita esan dezuna, famili tradizionalarena eta, zenbat jende egongo da ezkonduta, baina hori, bada, ezkondu, beti ikusi izan dalako, venga ezkondu eta familia bat egitea, eta ez dakit zer eta gero homosexualak direnak, ezta?

36: Baina orain pertsona horiek zer egin due? orain ikusten duen gizarteak onartzen duela eta pausu hori eman due, baina esque lehen baita oso zaila zan.

34: Bada oraindio baita, adibidez Irunean badare taberna batzuk, bada homosexualak, osea, jende pila bat joaten da igual beste tabernak itxitakoan taberna horietara eta esaten due, osea, giro oso berezia daula, hor normalen ibiltzen dan jendea homosexualak diela.

36: Esque neretzat fallo bat hori da, neretzat leku batzuk, esque joastu hori da, joaten dira, zure helburua da erlazionatuz gero askoz ere normalago izango zen kalean neska bat eta mutil bat ikustea bezala bi mutil bi neska, orduan askoz ere normalagoa izango zan, bakarrik, baldin badare taberna mugatu batzuk pertsona batzumentzat, askotan zu ez zera joan behar, zergatio, ez dakit, baita haien burua diskriminatu egin due era baten.

32: Claro.

34: Ghetto batean bezala.

34: Bai, hori da, esque hori da, ghettotan gelditzea bezala, gelditu betiko lekutan... Bada nik uste dut, tipo honek salaketa bat jarrita zer lortu behar zuen, ezer ere ez.

33: Bueno, beti esaten da salatu behar direla horrelako zerak, ez?, hori azkenean diskriminazio zera bat da.

34: Bai, bai, bai, baina ez dakit, salatu behar die baina neretzat salau behar die zerbait lortzeko, ez salatzeagatik, eta epaile baten aurrean salatuta kasu honetan behintzat ez du ezer lortu behar, beste era batzutara, publikoki beste era batzutara salatuta gauza gehiago lortu leizke neretzat. Hori bai, claro, ez bazuen salatu eta ixilik geratu bazan adibidez egunkaritan eta ez zan azalduko eta horrela badauke bere oihartzuna.

KUADRILAREN JARRERA?

34: Lotsagarri, osea, auzian ez sartzea, ez da bi tiporen arteko movida bat bakarrik da, niri iruditzen zait behintzat, o sea, da gizarte osoarena eta gizarte osoarena dan aldetik zure kuadrilan, osea, eragin zuzena dauke, behin hori tokatu eta, biren artean, tokatu leike beste, osea, beste egun batean beste tipo batek beste tipo batekin nahi izatea edo.

32: Ere gertatzen da.

33: Ez dakit, eta hemen galdera bat ipintzen, zer egingo genduken horrelako egoeran aurrean.

34: Bada muturra hautsi behar ziola esandakoari muturra hautsi.

32: Hik pentsa zak orain hiri esaten dikela beste batek, e.

34: Eta?

32: Ez, ez, hori da.

36: Nik ez dakit, horrela esatea, gero leku horretan jartzea diferente da, nik badakit ni geldituko nintzela hor tiratuta.

35: orain edozein gauza, baina zuri gertatu zatzu.

32: Hasieran ez det uste, horrela gutako inork en serio hartuko zuenik, hombre, gero igual konturatuko zinen serio ari zatzula.

36: Joder, konturatzen zera, ez dakit.

32: Hombre, kuadrilakoa izanez gero konturatuko zan eguneti egunera.

35: Segun nola esaten diken.

36: Bada nik uste koadrilakoa izanez gero igual ez, e?, igual beste bat kanpokoa baldin bada, igual gehiago konturatzen zera, eta kuadrilarekin igual, kristoren lagunak zerate eta oso ondo ematen zerate, joder, eta ez dakit, bada igual harremana daukozue, bada igual.

32: Kuadrilan ere beti ere notatzen dezu piska bat bromatan noiz ari den eta noiz ez.

33: Ya.

36: Askotan pasatzen da, oso oso ondo ematen zera eta gero hortik, ez dakit, pertsona bat, ez dakit, zerbait gehiago nahi du. Baina gehienetan okerrera jotzen du, zergatio oso zaila da eramatea.

BI MUTIL IZAN ORDEZ BI NESKA IZANGO BALIRA?

36: Nik esango det, neretzat diferentea da, mutilen eta mutilen artekoa, ez dakit, neretzat okerrago bezala hartzen duela, nik ez dakit, nik hitz egin deten mutilekin eta horrela, eantzat, bat tipo bat etortzea eta igual, eakin horrela sartzea oso oso fuertea egiten zaie eta neskak ez dakit, bada igual harremanagatik da, ez dakit, beste harreman bat daukegu, nik uste det, e?, beste harreman bada degu, orduan, ez dakit.

33: Ya, igual guk hobeto hartzen degula.

36: Nik uste det baietz, ez dakit.

35: Zuek hobeto eta ez dakit.

33: Bueno, kasuk eta kasuk egongo dira baita, ez dakit, ere, hori generalizatzea.

36: Bai, ezin leikezu esan.

35: Bueno neri ala iruditzen zat.

34: Bai, esque ez zekiat.

35: Baina guk ere bai, mutilak igual, neska neskarekin, ez zekiat.

34: Ez zekiat, baina beti,osea, orain arte mutilak beti jokatu due papel, osea, gauzak eramaten papela eta, hori, tradizio hori eusteko, ez zekiat, erakutsi, hezkuntzak erakutsi, osea, modu tradizional hori, eta igual bada neskak, modu tradizional horrek apaldu dituelako, igual, irikiago zeuden, osea, gu izan gera modu tradizional horren, osea, guri, osea, guri nolabait diskriminazio positiboa eman ziguk, eta orduan bada gu ohitu egin gaituk horrela, ez zekiat, neskari kalte egin zioke modu tradizional horrek, eta orduan horren aldaketa bat errazago onartzen die, nere ustez.

33: Bueno baita hori sartuta dauke neskak zergatik, ez dakit, nik uste det.

36: Baina ez dakit, nik esaten det, igual, bada, neska kuadrila batean, edo, bi neskaren erlazioa lagun bezala, bada ez dakit, irikiagoak eta gauza gehiago komentatzen dira, eta ez dakit, gauza asko igual, bada azaldu egiten dun, no?, eta mutiletan oso gutxitan ematen da hori, bada igual gauza asko kontatu, zergatio, adibidez, hori dau pila bat sartuta, joder, bada mutil bat negar egitea da chorrada bat, baina esque, mutil askok hainbeste sartuta bada ez duela, edo igual bada berak sentitzen ditun gauza asko ez dituela esaten, eta orduan hartzen du neska bat hori kontatzeko, eta orduan bada nesken artean daukegu bada erlazio berezia, nik uste horretan behintzat, horrela kontatzen diela gauza pila bat eta, ez dakit, igual gauza asko, bada, azaldu egiten duela eta mutilak askok gorde egiten due eta kontatzekotan, igual, neska batekin kontatzen dira.

33: Bai, bada igual bai.

36: Nik hori ya behintzat askotan ikusi det, mutilan artean hean artean bada fubola eta ez dakit zer, fubola eta ez dakit zer eta juerga eta neskak berriz, ez dakit bada beste gauza batzuk, ez dakit, askoz ere gehiago hitze egiten degu, bai dare, mutilak eta neskak eta kito, baina nik uste det beste era batera ibiltzen dala, ez dakit.

33: Joder, igual, hori, zuk esan dezuna, guri historiak eman digula papel sentiberea jokatzeari.

36: Eta mutilak izan dira beti gorra bezala, eta neskak apoyatu behar duen lekua edo ez dakit zer, eta orduan, claro, mutil hori hain gorra izanda, eta ez dakit zer, gauza asko bada, eta gero derrepente mutil bat etortzen zaio bada, ni naizenarekin, mutil zera, ez dakit.

33: Joder, gainera hori, etortzea eta animatu egiten zaitu eta esatea.

36: Eta gainera ikuspuntua daukegu mutilak horrela dienen diela, osea, ez dakit, bada saltoka eta mariposak bezala.

32: Bada nik uste det mutilak hobeto ikusten duela neskak neskarekin ikustea mutila mutilekin baina, mutil asko..

35: Neretzako bai.

32: Neri, rrogua egiten zait bi neska ikustea bi tipo baina, nik uste baietz.

36: Bai, hori badakizu zer pasatzen dan, bada muxu bat, neskatan oso normala ikusten da muxu bat ematea ez bainetan, eta igual ikusi baditue bi tipo muxu ematen ez bainetan ya, gelditzen da jendea begira, haber...

33: Ya, haber, kontatu esperientzia.

32: Makina begiratu botako zitxonan.

36: Neskak horrela ikusiz gero eta igual harremana eduki, harremana bada hori, pareja bezala, baina ez du pentsatzen, ez dakit, oso ondo ematen dira eta neskak die, baina izango bazien mutilak eta egunero ikusi horrela egiten esango zuen, hok zerbait daukie, ez dakit, baita beste era batera ikusita, ez du jendeak gaizki pentsatzen bi neska ikusita, orain, bi mutil ikusita ya.

33: Edo eskutik helduta y tal, bi neska eskutik helduta, bru!

36: Edo eskua ez dakit non jartzen, bada hori, neskatan askotan, joder, eta mutiletan, ez dakit, igual...

33: Joder, guk ere, komentatzen genduna lehengon, eskerrak hemen jendea ez danik oso progresista, ze bestela atarako zuen Aloña eta biok alkarrekin gabiltzaila, baina, bueno, ez dakit...

34: Edo orgiak montatzen dituela nesken artean.

32: Hombre, ezkutuan, kanpoko neskak, herrikoak utzita.

36: Ezkutuan ez, osea.

32: Ezkutuan ez, baina hemengo neskak konturatu gabe, beste herri batera joan da

33: Esque hemengo neskak ez dira horrelakoak.

33: Ze alua!

ADINAK ZER NOLAKO GARRANTZIA DU?

33: Joder, neretzat, geroz eta gazteagoak, igual, hau hobeto ari diela sartzen

35: Bai, orain bai baina lehenago.

32: Hombre, geroz eta gazteagoak, zenbat urte uste duzu zuk.

33: Bada, ez dakit bada, orain hamalau-hamabost urte dauzkenak edo igual, mobimentu hori, nik behintzat orain ikusten detelako, ez dakit. Joder, hamalau-hamabost urterekin nik banekin gauzak nola zien eta ez dakit zer baina igual gizartean ez dezu horrelako zerarik notatzen, ez?

34: Ez dakit, nik uste det txikitan asko sartzen dala marikoian kontzeptu hori eta bat eta beste.

33: Eta hori de bakarrik mutilakin sartzen da.

36: Kristoren despektibu.

32: Bai, marikoia.

36: Marikita, ze ya ez da mutila.

33: Ez dakit.

36: Nik uste det hau oindio behintzat, oindio ere gazteek ez dauke oso ondo sartuta, jende asko dau hor, eta gaztek ez badauke sartuta, umek ere bai, gaztek ez badauke sartuta umek ere bai, ez dakit, suposatzen da gazteek egin behar duela lan dezente, umeeekin eta lan egiten duen gazteek eta hauek, piska bat hori landu beharra daukie, eta ez da asko lantzen.

34: Bueno, ez dakit, dana dala, neri behintzat ez zat iruditzen hau, osea ezin dezu aldatu gauetik goizera.

36: Ez, baina egunero, egunero.

34: Esque da orain arte daukegun izakera honen erabateko aldaketa bat.

EZAGUTZEN DUZUE HORRELAKO KASURIK?

33: Ze kasu? horrela salaketak eta egon dienak?

32: Alkarrekin dabizenak edo.

33: Joder, nik ez dakit, horrela.

32: Zerainen badau bat ala, ezta?

33: Bai, joder eta horrek gainera txiki-txikitatik, Gotzon, ez dakizu?,

36: Eta Seguran bada omen dare, bueno, bada omen dira, ez dakit.

33: Joder, baina begiratu, igual ez deu ezagutzen hori dana tapatu egiten dalako eta gorde.

36: Eta Seguran egon die, eta zer zeren, oso oso gaizki ikusita. Esque herri txikitan kristoren pila sartzen da jendea...

33: Ya, joder, gainera hemen inportantzia daukiena die helduak, horrela kalean eta, orduan, horik ez dauke batere sartuta.

36: Ez, baina ez sartuta edukita ere nik uste errespetu minimo bat eduki behar dala, eta herri honetan ez dago hori.

33: Ez dago.

36: Diskriminatzen due baina pila bat.

33: Eta elizak, elizak kristoren inportantzia dauke eta orduan.

36: Baina ez due errespetatzen, ez due onartzen baina...

32: Esque herri txikitan ondo bizitzeko, etortzen baldin bazera, bada, kuadrilan bat bilatu, baina hori bilatzeko ere.

36: Baina herri guztia isten baldin bazaizu, hain gaizki ikusten baldin baduzu, ez dakit, nik uste bakoitzak bere bizia duela eta utzi egin behar zakola pakean, no?. baina hemen denak sartzen die eta haber zer egiten dezun zuk horrelako giro batean, zergatio herri horretan bizi baldin bazera nahiko trixtea da, jaitsi, taberna batera zerbait hartzera eta jende guztia begira edo ez dakit.

33: Ez dakit.

PASAKO AL GARA BIGARREN ARTIKULORA?

33: Joder, neretzako hemen, esque ez dakit, falta da igual bien arteko, ez diela ailegatu konforme egotera, ez dakit, ematen du bien artean gutxi hitz egin duela, ez?

34: Ez dakit, nik ikusten det, osea, azken finean erabakia neskarena da, ez? baina, osea, kondizionante asko dare erabakia hartzeko eta baldin badaki tipoak ez daukela diru sarrerarik eta hori dana.

36: Gainera, mutilak behintzat garbi jartzen dio, ez dakit, nik uste det, bada, baina da umea, baina, esque mutilak garbi jartzen baldin badio gauzea, ez dakit eta ya berak pentsatzen baldin badu edukitzea umea, uste det ja berak ikusi behar duela.

32: Konsekuentea izan.

36: Biena da, baina esque mutilak ezin baldin badau eta gainera ez du nahi... ez dakit, neskak nahi baldin badau, ya berak, bera kargu egitea, ez dakit, biena da baina ez dakit

33: A, nik horreatik esaten det falta dala igual bien artean hitz egitea, ez dakit, igual mutilak esan zion, joder, bada, neretzako bada abortatu zergatik nik ezin det, baina bueno, ez dakit, edo.

35: Serioagoa dela uste det kontu hori.

33: Ya, bai, ya, baina.

36: Hombre, mutilan aldetik oso erraza da esatea, abortatzeko, ez dakit. Mutilak jokatu du bere papera, baina gero ya haurra neskak dauke, orduan, ez dakit.

34: Bai, bai, ikusten det, erabakia neskarena da azken finean, baina, osea, atzenean dagoen erabakia konsekuentzia guztiakin.

33: Ya.

36: Gainera, nik uste det ez dela hor, hor, mutilak pasatu egiten duela neskataz, dala, bada, joder, momentu horretan ezin duela aurrera atara, bada, gauza horrekin, gainera dauka hogeit urte, oso gaztea da, baita nik uste det ume bat edukitzea ez dala txakur txiki bat erostea, zuk ez baldin badakizu, zuk ezin duzula eta ez bestela kaso egin ume bati, joder, ondo pentsatu beharreko gauza bat da..

33: Joder, ez dala jostailu bat, edo horrelako historia bat.

36: Bai, askotan esaten degu, joder ze polita, baina... ume bat ekartzea da.

33: Bai, haber neska honek, bada, ondo pentsatu duen zer...

36: Esque hori da, badakit fuertea dala abortatzea eta hori ere, baina.

33: Joder, igual momentuan, bai gogorra izango da abortatzea, baina gero gorragea da oraindik ume bat aurrera ateatzea hogeit urterekin.

36: Eta gainera, haber ahal dezun, edo ez dakit, ez da dirua bakarrik.

33: Ya.

36: Zergatio, gurasoek mantentzeko, osea, horretarako.

34: Ez, bada, nik uste det, e?, behintzat, kontua zentratu dela biren artean, kasu pila bat eman die, horrelako gauza bat gertatu, eta ezkondu eginduela eta gero karga ekonomikoa eta dana gurasoen gainean utzi duela.

33: Ya.

36: Eta gainera, erlazioa askotan oso gaizki, ze ume bategatio ezkontzea, hean arten ez baldin badago, ez dakit, hemen ez du jartzen, erlazioa zedukun, edo igual izan da bapateko gauzea, eta kito. Nik uste baita ere hemen problema bat dagoela, bada ez dakit, ez dituela erabili behar zien gauzak, ez dakit.

34: Edo grapauk ematea. Ez baina, barre itendegu, baina gratatuta, hori serioa da.

UMEA JAIO ETA GERO NOREN ARDURA DA, NESKARENA BAKARRIK?

36: Ez, biena, baina ez dakit, hemen mutilak ya garbi zedukun, osea, ez dakit, nik uste det hitz egiten baldin badue hean arten eta mutilak esaten baldin badio garbi berak ezin duela eta gero igual aldatu egitea, osea, ez dakit, igual umea ikusten du eta esaten dio, joder nik ahal detena, baina garbi baldin badegu mutilak eta neskak ikusten baldin badu hori neskak ezin dio behartu hor, biena da baina.

33: Ya, esque, joder, ipintzen du mutilak abortatzeko eskatu ziola, ez? edo bueno, nik uste det neskak erabaki baldin bazuen aurrea segitzea, joder, ez zauela berekasa bakarrik erabakiko, ez?, joder, igual tipoak nahiago zuen abortatzea eta neskak ez, ez dakit zer, baina, bien artean hitz egin due eta venga aurrera atarako degu, eta orduan, joder, horrela erabaki baldin badue, bien artean etara behar due aurrera.

32: Bai, orduan ez zon galdetuko zenen ardura dan, orduan biena izango zan.

33: Hombre, bai.

32: Baina hori galdetzen du eta orduan izango da ezezkoa esan diolako mutilak, igual.

36: Esque mutilak garbi jartzen baldin badu ezin duela eta, ez duela nahi, ez dakit, ez duela sentitzen, ez dakit, nik uste ya, orduan ya neskak ya, bberakk ikusi behar dola, baina gero ya ezin dola, ez dakit, hor joan tipoi esanez, ez dakit, zuk ere bai, zurea baita ere, baina esque ez dakit garbi utzi baldin badio baita. Esque kristoren zaila da hau, biena da eta.

35: Laguntza igual eskatu leike, baina, mutila ezin baldin badau, ez dakit, obligatu hor, eskatu, eskatu bai baina.

36: Esque.

35: Eskatu, eskatu bai baina.

33: Ez dakit, konplikatue da, e?, joder, nik garbi dauket neska honen egoeran nik ez nukeela umea edukiko.

36: Nik baita.

33: Eta orduan ez dakit.

ETXEAN ESANGO ZENUKETE

36: eskapatu eta agur benur!

35: Baina esango zenuke?

36: Ez.

33: Nik ez dakit.

36: Nik garbi dauket abortau egin behar detela ez nuke esango, ya pentsatzen baldin badet umea eduki behar detela, orduan esango det, hombre, esque, beste erremediorik ez da gelditzen.

33: Armarioan gorde.

36: Izkutatu.

33: Bada, nik ez dakit.

34: Bada, igual bai, e?

33: Orain erraza da baietz esatea, baina momentuan, ostras!

36: Nik uste det, osea, ya hogeit urterekin badakizula zer egiten ari zeran.

33: Baina askotan dirua behar dezu, baita, e? eta...

36: Bai, dirua behar dezu, baina ez dakit neska, ez dakit.

35: Nik uste det esanez gero ya, gurasoek behintzat, laguntza behar dezula eta ez dakit,

34: Hombre, edukitzea erabakitze baldin badek bai, baina abortatzea erabakitzen baldin badek.

35: Neretzat, esanez gero lagundu egingo ziela.

34: Igual zenbait kasutan abortatzearen kontra egongo dituk, ez dakit.

36: Hombre, eta igual, askotan pasatzen da, eta behartu ezkontzera zergatio bestela gelditu behar zera hor ume batekin, zu bakarrik, jendeak zer esango do, ez dakit zer, hori askotan pasatzen da, eta zer, azkenean behartzen due ezkontzera, erlazio hori, osea, pikutara joaten da, eta umea dauke gainera, eta azkenean zein gaizki gelditzen da, umea..

35: Nik ez det ondo ikusten.

33: Joder, nik esango nuke.

35: Hori, zuk esan dezun bezalaxe, hogeit urte dauzket eta nik nahi detena egiten det

36: Ya, nik nahi detena egiten det baina ez dauket dirudik nik nahi detena iteko eta orduan zein egin behar da kargu, gurasok.

35: Baina zuk, bai baina, zuk erabakitzen dezu, honek zer egin du?

36: Zuk erabakitzen dezu baina imaginatu zaitetz, osea.

36: Esque nere amak ez dtu pentsatzen nere bezala.

32: Igual ez.

36: Horixe ezetz! badakit eta.

32: Eta igual bai.

33: Nik esango nioke, oso seguru baldin banegoen, eeee, bada amak edo aitak esango liakela, vale, bada, zure erabakia da eta guk lagunduko dizugu, baina oso seguru banengo, ze ez baldin baneoke oso seguru, puf!

36: Eta gainera baita ze erlazio, zu baldin bazare, igual tipo batekin, bada, ez dakit, bost urte, eta hau pasatzen da, orduan igual esango nioke, baitare da ze erlazio zedukezun, nik uste det askoz errazago ulertzen dala erlazio ya serio baten edo behintzat urte dexente daman erlazio batean hau pasatzea, ze pasatu leike, bada erabilia kondoa edo, baina esque hortik, edo astebukaera bateko gauzagatio edo.

35: Baina hor daukezu gurasokin hitz egiten badezu erabakia hartzen ere lagundu leike gurasoak, ze esaten badizu.

- 34: Bai!, erabakia hartzen lagundu baina gehiago egingo diena da kondizionatu.
- 35: Eta igual ez. Igual ez.
- 34: Hau horrela egingo da
- 35: Nik umea eduki nahi det eta.
- 36: Baina nik esaten det, nere gurasoak, adibidez, esque, ez dakit, nik badakit, esango liakete, zu hor ibili zera, orain kargu egin, zu ibili zera, osea que, orain zer?
- 35: Ne gurasok ez.
- 36: Bai bada! hori da gurasoena. Eta kriston erlazioa baldin baduzu zure gurasoekin, eta zu bezala pentsatzen badue vale, bada lasai esaten diezu, hau pasa zait, eta abortatzen dezu zuk nahi baldin baduzu. Ez!, baina baita da ze, nolako dien.
- 35: Zergatio zuk esaten badezu, umea, haurdun zaudela, eta haber zer egingo luken, bada, berak esaten badizu, ze edukitezkotan, ze, gure kontura bizi behar al den haur hori?, bada igual esaten dizu, bada horretako ez degu nahi.
- 36: Baina esque ume bat edukitzeko, zer egingo det, ama, eduki edo ez eduki?
- 35: Ez, ez,ez, galdera hori ez.
- 36: Bai, nik uste det hori bai zuk pentsatu beharko duzula.
- 35: A, orduan ez diet ezer esaten gurasoei.
- 36: Horregatik bada, hori esan nahi nuen, zuk pentsatu beharko dezu.
- 35: Nik esan nahi nuen, neretzako laguntzeko...
- 33: Bai.
- 34: Nik garbi behintzat ez nioke esango zein dan tipoa, hori behintzat, esatea erabakita ere ez nioke esango zein dan tipoa.
- 32: Aste beteko relazioa baldin badek ez baina hi baldin baabil... esan beharrik ez daukek.
- 33: Edo igual bai...
- 32: Ez beste bat da...
- 34: Hori, ze beti tartean sartu nahi izaten dik eta... eta hor tartean sartzen, esque dek hirea eta tipon arteko kontua, eta bion artean erabaki beharrekoa, bueno, ez, erabakia, azken finean, neskak zedukiek.
- 32: Segun ze guraso zedukien pentsatzen ikustia?, joder, nire alabak ze egin behar du umea edukita?
- 35: Hori segun gurasok nolakoak dian.
- 36: Da gauza bat gurasoak, eta baldin badare gurasok ondo, bada, hitz egiten dezu, eta lagunduko dizu, eta ya behar dezu pertsona bat laguntzeko baita.
- 34: Baina normalean tartean sartu nahi izaten due eta eak erabaki.
- 33: Bai.
- 36: Neretzat bai.
- 34: Gauza guziekin bezala.
- 36: Eta horrela jartzen due beti, osea, joder, nere alaba gaixoa, bada ez dakit, ze esango due, ze pasatzen da orain, eta orain, joder, bizi guztian mugatuta ume batekin, oraindiko hogeit urte, ez dakit zer, ja kristoren..
- 32: Bo, hori egin leike gurasoek bakarrik jakinda, jendea enteratu gabe.
- 34: Abortatu bai.
- 33: Abortatu bai.
- 35: Horregatik bada.
- 32: Baina bestea ez.
- 33: Ez da erraza hori gordetzen...
- 32: Etxean ezkutau.
- NESKAK ESKA DIEZAIROKE DIRURIK MUTILARI?**
- 33: Joder, neretzako, eee, bien artean ikusi behar due nola dagoen asuntua eta, haber, haber mutilak esaten don hau nere umea da eta nik baita nahi det ume hau eduki, eta, orduan bien arten etara beharko due aurrera.

36: Neretzat garbi jartzen du ez dola nahi, hombre, bada neska oso gaizki baldin badau, bada diru eske joateko, bada pertsona, bada, ez dakit, bada egokina, horrelakon, mutila izango litzake, eta baita berak, nik uste, ez da ikusten hor, ez dola, osea, puff!, abandonatu, ez dakit. Mutilak nik uste dot lagunduko pixka bat baita. Gaizki baldin badau, behintzat neskea, nik uste mutilak esku bat botako ledukela, baina hortik eskubidek dauzken eskatzeko dirua...

PORTUGALETE

37: Nik uste dut gauzak, hori, zelan da, gehiegira joan zirela, ee, batek erantzun, zelan da, desproporcionatu bat eman eta besteak beste erantzun bat desproporzionatuagoa, eta gainera lagun artean, ez, ez dut ulertzen asko, horrelako gauzak oraindik eman daitezkeenik.

38: Bada nik uste dut ez zirela oso lagunak, e?

37: Gainera hori, koadrila batean egon badaude ere, ee, zure lagun minak, min-minak direnak, eta, pues hori, lagunak direnak baina puntu bateraino.

41: Baina hori, esque, zuk ezagutzen baduzu mutil bat bizitza osotatik, zure koadrilakoa da eta gero esaten badizu hori.

38: Arraroa egiten zaizu baina joder.

42: Baina ez diozu mehatxatu behar ere.

37: Nik uste jendea ez dagoela, ee, egokitua, edo, oraindik, zelan da, ez dauka, ez dela, ez dela, joder, zelan esan.

43: Moldatu?

37: Ez dela moldatu horrelako, horrelako sexual tendentzia batera, ez?

41: Tabu gehiegi daude.

37: Esque claro, horrelako gauzak egunero gertatuko balira, bueno, ez, queva, joder, claro, no, ni, osea, nik uste dut gertatzen dela jendea oraindik ez dagoela egokituta bada horrelako gauzetara.

39: Baina azken finean, hor, beharbada Xabik eta besteak esan dutena, bada, tipo honen lehenengo erreakzioa hori izan zela, bada, beharbada egoera horren aurrean, bada, beldurtuta sentitu zuen bere burua, eta, ahí va, eta bada, mehatxu bat bota egin zion, ez dakit.

37: Esque imaginatu datorrela zure koadrilako bat.

39: Ez da logikoa, baina erreakzio bat da, eta batzutan, batzutan nik zuri esaten dizut gauza bat eta, edo zuk niri eta erreakzio bat daukagu bi minutu barru, osea, horrengatik bada harro sentitzen ez garena, baina...

38: Baina baita epaiketara heltzeko ere, errua da berea.

37: Claro.

39: Eta beste laguna ya, bada pasatu zen bata eta bestea bada.

37: Esque imaginatu datorrela zure lagun batek eta esaten dizu, joder, “zutaz maiteminduta nago”, esque, joder, zer egiten duzu, edo berarekin enrollatu edo berataz pasatu edo bera mehatxatu?

39: Esque ez da hori, joder.

39: Baina esque ez dakit, bakoitzaren karakterraren arabera, bada.

37: Nik uste dut asuntua joan zela, hasta ez dakit nora, pasatu zirela hiru herri.

41: Mehatxua igual ez zen gehiegi, igual, edo momentu horretan eta gero ahaztu baina, nik, ni gehien sorprenditu nauena hori, e, denuntziarena, hori niri gehiegi iruditu zait

37: Bai, nik agian ulertzen dut gehiago mehatxua, ulertu, ez aprobatu, ulertu, besteak egin zuena, hori ja izan zen desproporzionatuegia

41: Ezagutzen baduzu, ez da kanpoko bat etortzen zaizuna kalean, maite zaitut, ez, zure koadrilakoa da eta hitz egin daiteke horrekin, baina gero denuntzia bat ipintzen baduzu bada hori ja estremoia da nire ustez.

42: Dena den, hemen gaude denok esaten, osea, iruditzen zaigu gehiegi dela, baina gure artean ere gertatzen da hori, maritxuen kontuarekin hasten garenean txisteak eta egiten dituzu eta hemen denok esaten dugu gehiegi dela eta nola reaktionatuko genukeen baina esque oso begi txarrez ikusten da hori, maritxua izatearena. Ja maritxu esatea esan nahi du, zentzu txarra dauka

37: Nik uste dut hori dela, bai, maritxua izatea bai zentzu txarra daukala, baina hori da ja, zelan esaten da, hori ja zuk barrutik kanpora ikusten duzunean, baina zure giroan sartzen denean, edo ez duzu ezagutzen pertsona beltz bat adibidez? bada, berdin da, osea, esaten duzu, joder beltza da eta gero hitz egiten zaudenean berarekin ez duzu pentsatzen beltza denik, pentsatzen zaude zer esaten dizun eta nolako pertsona den.

42: Bai, bai, eta ni esaten nagoena da adibidez, nik ez dut uste, nik behintzat, e?, nire kasuan, ez dut homosexualik ezagutzen, behintzat aitortzen duena. Eta hori, lehenengo kontaktua edo hori bada nahiko, ez dakit, nahiz eta pentsatu hau pertsona normala da, bada, hombre, hombre, normala da baina piska bat ezberdina, ezta? gero claro, ohitzen zara eta haber, baina ez dakit, pentsatzen dut gazte honek ez duela kontaktu handirik izan homosexualekin, nik behintzat pentsatzen dut.

37: Claro, esque ezin da esan homosexual baten aurrean normal egongo zarela zeren zuretzako ez da egoera normal bat, ez da nazka ematen dizunik edo ez, da ez zaudela ohituta eta pertsona normal bat izan daiteke edo pertsona mundial bat baina zu ez zaude ohituta eta, zelan da, piska bat, bada, zelan esan, joder, bada piska bat konturekin ibiliko zinela edo horrelako zerbait.

43: Gainera ikusten dut artikulo hau duela bi urte eta erdikoa dela eta orain bada jarrera xenofobiko gutxiago daudela, baina duela bi urte eta erdi oraindik, buf!

41: Euskal Herrian, baina Espainiako beste puntutan ikusi zer pasatzen da, bada homosexualak paliza itzelak ematen diote.

39: Horiek ez daukate ez terminorik ez ezer, horiek ez dira pertsonak, hori beste gauza bat da baina.

41: Baina zuk esaten duzu nik homosexualak ez dut ondo ikusten baina soportatzen duzu, hori teorian baina gero praktikan txistek egiten duzu eta guzti horiek.

37: Bai, claro, txistek egiten dituzu.

41: Eta barre egiten duzu eta hori.

37: Hori da esaten baduzu horrelako neska potolo bat ikusten duzunean eta esaten duzu, joder, esque ez da inor pasatzen, eta esaten du, joder, begira zelako neska, eta gero doa zurekin hitz egitera eta ez zaude pentsatzen, joder, hau tipa potolo bat da eta ez du ezertarako balio.

42: Baina zergatik? potola asko daudelako.

37: Bai.

42: Egia.

37: Bueno, vale.

42: Zer gertatzen da, adibidez, hori igual txistek eta guzti hori, eta igual pertsona bat homosexuala da, badaki, onartu egiten du, baina ez dio inori esaten beldur delako bada ez dakit, arazoak edukiko dituelako edo, bada era honetako arazoak.

37: Behintzat bere harremanak aldatuko liratekeelako.

39: Esque baita, gu kasu honetan jarri behar gara horrela komentatu egiten dugu bada beste ikuspuntu batetik baina hor barnean baldin bazaude guztia aldatzen da eta beharbada gure giroan ez badugu, e, homosexualitateari buruzko informazio gehiegirik eta horrelako tipo bat agertzen bazaigu bada beharbada gure reazioa ez da mehatxu bat egitea baina beharbada ez zaude eroso pertsona horrekin edo, ez dakit, ez dakit.

37: Neri gustatuko litzaidake pentsatzea horrelako lagun batek edo, berdin da, tipo batek, esaten badit, bada hori, zerbait nahi duela, edo nitaz maiteminduta badago, bada esatea, bada “ni zutaz ez eta ez dut zurekin nahi”, baina neska bat balitz, osea, joder, neska bat balitz bezala ez, osea, neska bat etorriko balitz bezala, berdín, berdín. Gustatuko litzaidake pentsatzea, edo lagun batek esaten badit bera homosexuala dela, bada neri, uste dut nik behintzat ez niokela horrelako gauzarik esango, nik, bada begira, osea, “ez da ezer aldatzen, zu nire laguna zara eta badituzu beste gusto batzuk”, punto.

41: Prejuizio asko daude.

37: Bai.

42: Jarrera homosexuala ez da onartzen, jendeak ez du onartzen, ni behintzat ibiltzen naizenean tabernetan eta ez dut inoiz ikusi bada bikote homosexual bat, adibidez, enrrollatzen, eta heterosexualak ikusten dituzu pillo bat, gaur egun klasean ere, esque hori da, adibidez, ikusiko bazenitu tabernetan, eta lagun homosexualak izango bazenitu, etortzen zaizu lagun bat, “oye, zurekin maiteminduta nago”, bada esango zenioke, “bada ez dut nahi”. Bada neska bati moduan, baina kontua da ez dela egoera normala.

37: Claro.

- 39: Joder bada ni sanferminetan egon nintzen eta egon ginen txosna batetan hori, lesbianak eta ee, eramaten zutena eta gure aurrean eta hori, baina genial! eta egon ginen hor, bada ez dakit bi ordu edo hiru ordu eta oso oso ondo eta baina, jendea bada, gutxi gora-behera ez dakit, bada horretara piska bat ohitu egin da eta ez zen pasatzen jendea hijas de puta, noseque, osea.
- 41: Baina, esque prejuizio asko daude, tortilleras eta.
- 39: Egia da, egia da.
- 41: Eta ez duzu pentsatzen, esque arraro sentitzen zara egoera horretan, bi neska edo bi mutila elkarrekin enrrollatzen, inkomodoa edo.
- 37: Xabierrek esan duenagaitik, bada ez gaudelako ohituta, nik uste dut besterik gabe, besterik ez delako, osea.
- 41: Eta prejuizio asko daudela.
- 43: Nik uste dut arazoa dela, direla prejuizioak, osea nik ezagutu dut gay bat eta ez nekien gay zela eta gero esan zidaten gay zela eta pertsona guttiz normala da, baina guttiz normala, zuk edo zuk edo zuk bezalakoa.
- 38: Esque jendeak pentsatzen du arraroak direla direla.
- 37: Hombre!
- 38: Ipurdia ikutuko dizula, baina esque ez da hori.
- 43: Esque prejuizioak dira.
- 42: Hori egia da, hori egia da, esque ematen du, ez dakit, direla ...
- 38: Beste planetako.
- 43: Eta ez dira amaneratuak edo.
- 42: Hori ere, hori da el estereotipo, claro.
- 37: Claro, horrelako esku batekin emanda eta, zelan da, arraro hitz egiten...
- 41: Nola da?, Costa Bravan edo, herri bat dago hor gay asko akumulatzen direla, ez dakit nola deitzen da eta herri guztiak normala ikusten du, eta ikusten duzu nire aita eta nire ama hortik pasatu dira eta ikusten zuten kalean eta jende guztia normal ikusten zuen, kanpokoak aparte.
- 39: Esque bueno, kanpokoak.
- 41: Berriak zela, baina hori akostunbratzen, akostunbratzen bazara ja gero normala ikusten duzu.
- 37: Gainera nik uste dut heterosexualak plano, goi plano batean jartzen garela, badator homosexual bat eta pentsatzen duzu zurekin, zurekin nahi duela zerbait, eta tipoa agian dago pentsatzen, “ze itsusia den”, zuk ez zaude, zu ez zara ez polita ez niretzako majoa, ez ezer bere ez eta orduan jartzen dizu eskua eta pentsatzen ari zara, joder hau nirekin harrapatu nahi du.
- 41: Kontagiatu edo ere bezala begiratzen duzu, “a! Ez ukitu niri!”.
- 37: Hori sida asi zen esaten homosexualen gaitza bat zela bezala eta begira non gauden orain.
- 39: Baina hori, gai guzti hauek dira bada gizartearen ideia orokor bat eta, eta bada hori, bada gure gizartean oraindik ez dela hartu kontzientzia bat, bada, baita homosexualak bada gure gizartearen parte bat direla eta ez direla beste munduko izaki edo.
- 41: Baina oraindik ez dira kontzientziatu.
- 37: Nik uste dut gure giroan nahiko onartuta daudela, bromak egiteaz aparte eta hori, nik ez diot inoiz entzun nire aitari esatea gauza txar bat homosexual bati buruz, hori da piska bat heziketa eta pentsakera, agian nire aita baino hogeitun urte gehiago dituen tipo batek bada horrela pentsatuko du homosexualak tipo arraroak direla.
- 39: Orain dela hilabete bat joan nintzen ileapaindegi batetara eta banengoen hor itxaroten eta nire alboko batek, ez dakit, berrogei urte zituela edo, eta bertako hori, langile edo batek, osea langile bat, piska bat amaneratu da, ez?, beharbada ez da homosexuala edo eta berdina da, ezta? baina bazegoen, “que tío más mariconazo, no se qué no se cuanto”, eta ni bada flipau, flipau.
- 42: Hori da gutxiengo bat.
- 39: Gutxiengo bat da baina esque gutxiengo hori.

37: Ezagutzen duzu Mikel, “Okabe”koa, hori da, baina, zelan da, eta bera dago super orgulloso, osea, ez du esaten ni homosexuala naiz, baina badaki, paseatzen da bere mutil lagunarekin kaletik eta dago denda batean lan egiten, bueno, zegoen, eta zelan da, da bakeroen denda bat, eta claro, tipoak jartzen dizu bakeroa, eta jartzen dizu zelan, zelan, zelan geratzen zaizun eta agian ipurdian tokatzen, ikutzen dizu eta zuk ez zagoz pentsatzen hau neri eskua sartzen ari da, tipo hau dago bere lana egiten, kito.

41: Baina ere enpresa batzuetan ere arrazakeria hori.

38: Joder.

43: Joder.

41: Homosexuala hau da, igual problemak edukiko dugu hemen lantegian ez dugu hartuko.

37:; ez dakit noiz bota zituzten bi tipo ilea luzea edukitzeagaitik.

43: Ez da bakarrik homosexualen problema, e?, da zure itxura ez zait gustatzen eta.

42: Da el prototipo del macho, osea.

37: Eta ile laburra eduki behar duzu, tipo duroa izan.

42: Claro, egon behar zara hor.

42: Jende asko ja ikusten bazaitu, ez dakit, adibidez, ile luzea, coleta, eta, bada, ee, edadetuak, edadetuak diren pertsonak, bada esaten dute, “hau, hau maritxua da baina fijo”.

37: Lehen belarritakoekin gertatzen zen, belarritako bat jarri eta esatea, hori homosexualen rollo bat da.

41: Hori Euskal Herrian ikusten duzu gehiengo ile luzea dutenak, ikusi.

43: Bai ikusten duzu baina enpresariak zer pentsatzen dute rollo horretaz?

41: Bueno, esque hori, hogeit, ez dakit, berrogeita hamar urte edo dutenak bai, hori pentsatuko dute, baina gure urteekin hori ez dute pentsatu, ja acostumbratuta daude.

40: Bai, bai, baina esque enpresariak ez ditu hemezortzi urte, ditu berrogeita hamar.

37: Gainera, agian zuk enpresari bat bazara eta boterea baldin badaukazu egingo duzu nahi duzuna eta zuri agian, ez dakit, berrogei urte barru agertzen da moda bat mutilak gonekin doazela eta zuri ez zaizu gustatzen eta badator tipo bat zure enpresan kristoren langilea dela baina zuri ez zaizu gustatzen tipoa zelan doan jantzita, eta agian bota ez baina, zelan da, ez inoiz dagoen lekutik igoko zure enpresatik edo horrelako zerbait. Nik uste dut hori dela ja ez bai prejuizioena bai, baina da boterea edukitzerakoan egiten duzu nahi duzuna .

39: Joder, baina muga horietara ailegatzea, bua!, ni behintzat ailegatzen banaiz, bada esnatu, e?

39: Bada adibidez, nire kasuan, nik belarritakoa jantzi nuenean edo ibili nuenean ailegatu nintzen nire amamaren etxera eta hirurogei eta piku urte ditu, “ahí va! encima mariconazo!” eta gelditu nintzen, tranki e?, da bestelako gauza bat, da , baina bera...

37: Nere gurasoari ere ez zitzaion ondo, ondo iruditu baina ez zitzaiolako gustatzen zelan gelditzen zitzaidan, baina gero nire osaba, dela nire aitaren anaia, bada dituela, joder, bera bano dezente urte gehiago, esan zidan hori ere bai, “baina marikoi bat dirudizu”.

39: Niri berdin zait, nire amama con la menopausia, oseaque, berdin zait, baina, joder, lehenengo erreakzioa.

42: Bai, ematen du belarritakoak pertsona aldatzen duela ja, osea belarritakoa eduki aurretik pertsona normala zara, belarritakoa jartzen duzu eta ematen du belarritakoak ja homosexual bihurtzen zaituela.

37: Bada nik belarritakoa jarri nuen, zelan da, piska bat aldatzeko, ez?, nire imagen aldatzeko eta pentsatzen nuen belarritakoarekin, ez dakit, edo, pues, joder hasiko naiz ja belarritakoa jartzen eta jarri nuen eta esaten dut, berdin dit, esque gauza berberak egiten ditut eta bizitza berbera daramat, belarritako batekin edo bostekin, berdin dio.

HORI GERTATUKO AL LITZATEKE NESKEN ARTEAN?

37: Ez zen, nik ezagutzen dut ya hau gertatu dena, badaukat lagun bat badituela beste bi lagun, zelan da, beraien artean lesbianak direla eta doaz beraiekin koadrilan eta bat baino gehiagotan esan diote, ee, esan dio bat, “oye, nirekin enrollatu nahi duzu?” eta tipa, “pues ez”, eta bere beste lagun bat onartu zuen, bada esperientzia moduan esan zion, “nirekin enrollatu nahi duzu?” “bada bai, venga, goazen probatzera” eta enrollatu ziren, baina nik uste dut ,agian nesken artean, esque neskak ematen dira musuak edonon dira, zelan da?

41: Samurragoak edo.

37: Bai, esque ez dago, badaude...

41: Beraien artean ez dago machotasuna horrela.

42: Bai.

41: Esque zuk machoa izan behar zara, baina nesken artean ez dakit, lesbiana da? bada zer?

43: Larunbatean ikusi genuena.

41: Zein.

38: Bi neska, baina muturrean. osea, muturrean.

42: Bai musu ematen.

43: Bai, musu bat ematen, eta ez duzu pentsatzen bada hori, bada horiek lesbianak dira. Hori bakarrik gertatzen da gizonen artean.

43: Eta gizonen artean, gure artean behintzat ez, zeren, zelan da, aldageletan gaudenean egiten diozu besteari, en todo el paquete, rraa!, eta inork ez du pentsatzen homosexuala da, esque.

39: Batzuetan batzuetan.

37: Esque, hori ya, behintzat nik ezagutzen dudan jendearengan gaituta dago.

42: Hori, ez dakit, igual matxista ematen du, baina, ni uste dut ez dela, neskak gauzak, nik uste dut, onartzen dituztela guk baino errazago, osea, ez dute, osea egiten dute horrelako gauzak eta ez diote garrantzirik emoten, eta gure artean bai. Adibidez Errusian bada gizonen artean bada agur gisa espainetan musukatzen dute, bai, bai eta hori da errealitatea.

37: Greziarrek, gaur egungo greziarrek, ez Platonen aroko greziarrak, bada homosexual harreman pilo bat dituztela eta etorri zirenean beraiek beraien bizitza egiten eta joaten ziren mutil batengana eta esaten zuten, “e!, culín bat bota nahi duzu?” eta bestia, “pues ez!” neri ez didazu gustatzen tio, osea. Punto.

41: Bai, baina zuk esaten duzu greziarrak, baina ikusi, ee, bada ez dakit, ee, Alemanian, rasismo gehiegi dago eta esaten ez baduzu hori igual hiltzen di, di...

42: Dizute.

41: Bueno, hori, berdin ematen dit, ee, edo Espainian, ee, Euskal Herritik kanpo, ee, Madrilen, ee, beltzarana zara, paliza bat ematen dizute, zergaitik? Kultura da.

38: Nik Gaizka, uste dut hori, zelan da, horiek dira estereotipoak, e?, nik uste dut Alemanian daude gayak, nik ezagutu nuena, Alemanian zen eta Alemanian arrasistak direnak skin dira, guztiak. Beste guztiak onartzen dituzte mota guztietako sexuak, osea

37: Hori da esatea, gu Euskal Herritik kanpora goazenean eta esatea, a! vasco!, ui! ETAKoa hori zer gertatzen da, edonon eta edozein lekuan, ez!

42: Hori da jendearen arabera, ezin duzu orokortu ze, Pavelek esan du hori, Alemaniak denak dira skin, eta hango skinak, adibidez, arrasistak eta hemen badaude skinak ez direnak arrasistak.

37: Hori da incultura.

42: Osea, hori da pertsonaren arabera.

39: Hori, ideia horri buruz, nik pasa den urtean hori, Zaragozara joan nintzenean, hori, Pilarrera eta etorri zen nire lagun baten osea, lagun bat eta ailegatu zen, “oye, zuek nongoak sarete?” eta, “a, Bilbokoak”, ez genion esango Portugalete... a! Bilbokoak, eta ETAKo militarrek zarete? eta esan nion beste lagun bati, egon ginen horrela, eta “ahí va, joder, pues menos mal que me he dejado la metrallera en casa que sino, eta ahí va, ahí va”. Osea esque.

37: Eta jendea etortzea ona eta esatea.

41: Zaragozan asko daude, nik ezagutzen dut.

43: Nik egon nintzen lekuan behintzat ez, igual leku espezial batean egon nintzen, baina ez dut uste eta.

43: Jendea etortzen dela ona eta esaten duela, todavía no he oído los bombazos, o horrelako gauzak, eta joan ginenean Jacara eta Madrileño batzuk ziren eta guk esaten, baina, txikiak ginen eta “os vamos a poner las bombas, nosequé” eta jendea acojonatuta.

37: Bai, Koldo joan zen irla batera, kolatu zitzaion tipo bat eta esan zion ni ETAKoa nais eta ez badidazu lekua uzten bonba bat jarriko dizut eta tipoa joan zen, bueno, a hacer el slalon baina goiko mendira.

42: Baina, osea, gertatzen dena da, hemen homosexual gaia jorratzen dugu, ez, ez, ez, ez dut esan nahi joaten garela beste ildo batetik, osea ni uste dut badutela zer ikusi, adibidez, euskaldunek dugun itxura kanpoan eta hau, nik behintzat ikusten dudana da gobernuek ez daukatela borondaterik ezer egiteko, osea, ikusten da adibidez, bueno, euskaldunen gaia eta hori bada telebistan eta komunikabideetan ez diotela laguntzarik eskaintzen, alderantziz, osea, guztiz kontrakoa egiten dute eta gai honetan ez dago borondaterik, adibidez, bada ez dakit, gobernuek edo agintariek bada esateko hori jarrera normala da, ez, zergatik? ze badago botante pilo bat ikusten dutela homosexualak bada tzarrak direla eta esaten dute, “perdemos votos”, orduan ez dute egiten eta hori da kontua, ez dakit, ez da horren zaila, nire ustez, osea, hau egoera normal bat bihurtzea, baina ez da ikusten agintariengan borondaterik.

41: Esque, zuk, esan du hau, honek, gobernuak ez du ezer egiten, hori, esque ez du dirua ematen, esque, beste soldata kentzera goaz, baina ez dio benefizioak ematen gobernuari, edo enpresa bati.

43: Baina zer egin ahal du gobernuak? esatea, homosexualak legalak dira eta jende guztiak ja onartzen ditu homosexualak.

37: Nik uste dut dela, guk aldatu behar dugula...

41: Bai baina esque zuk laguntza behar duzu, komunikabideen ipintzen badute, ee, “marikoiak sida daukate, nosequé”, zu perjuizio bat harrapatzen duzu eta beldurra sentitzen duzu, baina gobernu edo telebista edo edozein komunikabide egiten badu homosexualak berdinak, zuri berdinak dira, ez dute..., zuk ere hobeto pentsatzen duzu, ez duzu.

42: Baina claro, zer gertatzen da, zuk esaten duzu gure barnetik irten behar dela hori, baina zer gertatzen da, adibidez, bikote homosexual bat taberna batetara sartzen da eta enrrollatzen hasten dira eta barrako tipoak esaten dio, zuek hanka, eta ez baduzu horrelako egoerarik ikusten igual gure artean onartu dezakegu baina esque ez baduzu ikusten beste pertsona batek ez du onartuko ze ez zaio normala iruditzen ez du ikusten, tabu bat da eta bada homosexualen bikoteak beraien etxeetan enrrollatzen dira.

39: Esque tabu bat da, zergatik da tabu bat? esque, badago, badaude gaiak eta gaiak eta zergatik homosexualitatea tabu bat izan behar da?, bada, bada gizarteak horrela hartu duelako eta ez da beste munduko, ez dakit, gauza bat.

41: E, ukitzen dugu beste tema biak? esque.

MUTILAK DIRURIK JARRI BEHAR AL DU?

37: Hori da ja, joder da escabrosoa, e? esque imaginatu zuri gertatzen zaizula, da, gainera, mutilak esaten dio, ez, ez duela nahi, ee, ez duela nahi semea euki, zeren ez dauka dirurik, ez du, ez dio ziurtatzen umeari heziketa on bat eta bueno, neskak onartu, neskak hartzen du bere erabaki propioa, esaten dio, bada “nik edukiko dut”, bada bere erabakia izanik uste dut mutila, osea, txarto dagoela mutilari erantzunkizunak eskatzea.

43: Nik uste dut ezetz, lehenengotan hitz egin behar dute, bueno, haurra edukitzen dugu edo ez dugu edukitzen, heltzen dira bada akordio batera, vale, edukiko dugu, eta orduan, momentu horretan, bada, ... mantentzeko semea...

39: Hemen jartzen duen bezala, ee, alde batetik mutilak esaten dio ezin duela, ee, ume horren heziketa, edo bizitza ondo eraman ez daukalako sarrera edo posibilitate ekonomikorik eta orduan, ee, emakumea hartzen du, osea bere partetik hartzen du erabakia eta semea edukitzen du. Eta gero zer nahi du, esque, ez da, joder!

42: Baina ikusi, hemen jartzen du, azkenean biak onartzen dute.

39: Bai, biak onartzen dute erabakia neskarena izan zela eta mutilak ezin ziola aurre egin

41: Baina hor ere, familia, bien familia parte hartu behar dute, zeren eta...

37: Ez, queva!,

41: Hemen, biak esaten dute ez dutela lanik. Neskak badu baina ez du dirua heltzen, baina hogeitertekin oraindik zure gurasoekin bizitzen zara.

37: Berdin dio, berdin dio, joder esque bestela hogeitertekin ez zara pertsona, pertsona adulta bat.

41: Bai baina oraindik zure gurasoen partetik bizitzen ari zara.

37: Joder tio.

41: Mutila ez zuen lana...

37: Baina hori zure arazoa da, ez zure gurasoena.

42: Ni uste dut dirua baino kontu garrantzitsuagoa dela, osea, esque abortoa egitea, edo haurdunaldi osoa egotea eta semea edukitzea. Zer gertatzen da, claro, ee, tipoak esaten dio neskari, bada begira, esque, ez dago dirurik, abortatu beharko duzu. Eta esaten dio, bada!, hori ez da ezer, abortatzea da zu joaten zara klinikara, medikua hartzen du bisturia, pun, eta badago, kito, baina esque gero horrek dauka...

C TALDEA

Peru: Pero, esque, si, si yo también, pero ahí a lo que se va es a lo que se va, yo cuando tenía catorce-quince años, o ahora mismo, yo ahora mismo, bueno, ahora mismo no, pero si no hubiera tenido novia ahora mismo, pues, me hubiera ido a cualquier discoteca a ver si caía alguna rubia, aparte a bailar y eso, a ver si cae alguna rubia, eso esta claro.

Amaia: Rubia...

Peru: Bueno, ya me entiendes, alguna morena, da igual, alguna tía, alguna tía, ya está. No es porque sea rubia, haber si me entiendes, yo creo que es lo mismo, lo que está claro es que no te van a entrar en, no te van a ir a...

Vanesa: Esque, noto, joder esque ellos tienen también que ver, no van a entrar a todo el mundo, esque, claro, hay mucho menos, se supone, que entonces tienen que, no se, pues eso, que tener un sitio donde mas o menos sepan que casi todo el mundo...

Peru: Pero hay muchos sitios, muchos, muchos, yo, esque, muchos amigos míos se creen que no, pero, va!, toda la gente esta joven sí, suele andar en el Trígono, en el Txirula, en el Ku, y tal, pero en San Sebastian hay una cantidad de viejos que son homosexuales que no te puedes ni imaginar. Hay un montón de bares, en frente del bar Londres, que, esque, vamos, osea, del bingo, y, esque, te quedas flipado, pero es eso, que son sitios de reunión que tienen y ya esta.

¿Quién es el responsable del niño?

Vanesa: Si, es ella quien ha querido tenerlo, el ya le había dicho que no, se supone que es una decisión de los dos.

Amaia: Pero, bueno, ¿quién es el padre?

Vanesa: Pero, es una decisión de los dos, tenían que haber estado los dos y los dos estar de acuerdo en una cosa.

Amaia: Joder!

Peru: Pero, esque, si me dices, no, pero, esque, si me dices que lo tienen y después de tenerlo se separan o no quiere hacerse cargo de él, vale. Pero, esque, antes de tenerlo ya le había comentado lo que hay, y tanto puede decidir la madre, como el padre, no eso de “nosotras parimos, nosotras decidimos”, no, no, no, osea, no.

Amaia: No vale.

Peru: Pues ya está, y el padre le dijo, claro, el padre le dijo, “oye, yo tengo veinte años, estoy estudiando, yo te quiero mucho, pero lo siento, ahora no me puedo hacerme cargo de un niño, tu veras, ahora hay probabilidades de abortar de muchas maneras”, la tía no quiso, pues ella verá lo que se hace.

Carlos: O no abortar, si la madre no quiere abortar que lo dé en adopción.

Amaia: Pero porqué tiene que abortar si ella no quiere abortar.

Peru: Yo, por ejemplo, pero, esque, vale, vale.

Vanesa: Pero, esque, es una decisión de los dos.

Peru: No, pero, si la mujer es la que no quiere abortar, y el hombre le ha dicho, osea, el chico, tiene veinte años, le ha dicho, “si no quieres, si quieres tener el niño a mi ya me has visto”, me parece una postura, muy criticable pero bueno, pues, es su forma de pensar y la decisión de tener el niño la tienen al cincuenta por ciento, el chico ha dicho lo que ha dicho, y la chica ha dicho, “pues voy a tirar para adelante”, y ahora no sé porqué le tiene que meter a un juicio.

Vanesa: Ya, pero, de cierta manera, también es responsable él, que no hubiera hecho lo que ha hecho.

Peru: Pero, él ya lo ha intentado arreglar de una manera, la chica no ha querido.

Amaia: Sí, pero, vale, es super elástico, no?, pues aguanta, a, pero es super elástico decir eso.

Vanesa: La que lo siente es ella, no él, no se.

Peru: Pero, esque, ahora hay muchas maneras de abortar, vas a Hendaia, compras una pastilla a los dos días de hacer el amor...

Vanesa: Y a los dos días ya sabéis que estas embarazada?

Peru: Hombre, esque tontos no somos, la verdad, y eso lo sabes tu.

Carlos Sí, pues...

Vanesa: No, David, no tienes porqué enterarte a los dos días, desde luego.

Peru: Hombre, si eres una mujer casada ya casi que haces el amor todas las noches, pues me vas a decir, pues, bueno, pero estos, es que, no se, es que, es así.

Vanesa: Pero, si tienes relaciones sexuales casi siempre, y nunca te ha pasado, pues ¿porqué te va a pasar esa vez?, es que, no, no entiendo, no tienes porqué saber, a los dos días voy a estar...

Peru: No, es que, sí se sabe.

Vanesa: No se sabe.

Peru: Sí se sabe Amaia, ¿y ese fallo no te das cuenta?

Carlos Pues, si el preservativo estaba roto luego ¿Cómo te enteras?

Peru: Sí te enteras, hombre, no, ¡no te vas a enterar!

Carlos ¡Osea que lo hacéis queriendo!

Peru: Sí, lo picamos y tal, no, pero, es eso, que es eso, que, hombre, responsables del acto que han hecho son los dos, eso esta claro, pero el chico tomo una decisión, la chica quiso tirar hacia adelante, y ahora no se porqué le tiene que meter en juicios, así de claro.

Amaia: Pues a mi me parece super egoísta por parte de él decir, “¡jala! pues no, aborta”, pues, es que no, pues vale, pues no tienes dinero, estas estudiando, pues tienes una situación económica, pues vale, pues vale.

Peru: Vale, a mi me parece super egoísta, a mi me parece super egoísta la chica, si yo te doy la razón también, a mi me parece super criticable lo que hizo el tío, pero yo no se lo que haría en esa situación, pero también, tanto es egoísta el chico por no querer tenerlo, como es egoísta la chica por querer tenerlo, eso es como una pareja, un chico se quiere casar y la chica no se quiere casar, ¿Quién es el egoísta?

Vanesa: Los dos.

Peru: O no.

Vanesa: ¿Y porqué se tiene que mantener la cosa?

Peru: “Oye, yo me quiero casar, si tu me quieres porqué no nos vamos a casar?” y el otro le dirá, “oye, yo ahora no me apetece casarme, yo te quiero mogollón, pero yo no quiero casarme”, ¿Quién es el egoísta? Es que, es lo mismo, es lo mismo, osea, es una cosa más seria, pero en esos planos es casi lo mismo, y tanto tiene la culpa uno como el otro, y los dos tienen que decidir, el chico ha decidido, la chica ha decidido tirar para adelante, y así de claro, es que las cosas son así.

Vanesa: Pero, bueno, ella también tiene que cargar con, es que no se va a hacer tampoco lo que diga él porque lo quiera.

Peru: Vale, si me parece bien, tenían que haber discutido y haber llegado a una esto los dos, pero él también tiene que poner si, es su...

Peru: Claro, pero, es que, bueno, me imagino que lo discutirían mucho, este es un tema para discutirlo, pero el chico dijo que quería que ella abortase, dijo que no, y ¿Qué se hizo?, se hizo lo que la chica quiso, porque ha tenido el niño.

Vanesa: Porque al fin y al cabo nosotras somos la que llevamos el marrón si eso.

Amaia: Es que, es que, al fin y al cabo es ella la que lo lleva.

Vanesa: Pero, es que, aunque el chico diga que...

Peru: Pero si el chico dice que si lleváis el marrón los dos juntos, eso esta claro, porque yo ahora me voy con mi, yo ahora voy donde mi viejo, le digo que la he dejado, que le he hecho un bombo a mi chavala, osea, es que flipo en casa, así de claro, flipo, y el marrón se lo lleva ella como yo.

Vanesa: Pero luego quien se, quien se tiene que estar más, siempre las chicas están mas a cargo de los niños...

Peru: Depende.

Vanesa: No, depende no.

Carlos Yo creo que es, la tía en el momento que le ha metido a juicio, yo creo que es ya la más egoísta de todas.

Vanesa: ¿Porqué?

Carlos Ella ya sabía la situación que había, y ha seguido para adelante, y el chaval le ha dicho que no puede, y si no puede, es que no quiere.

Amaia: Pero, vale, le ha dicho que no puede, pero es que el chaval tiene, la responsabilidad no se puede desenganchar así y decir, “A, no te has quedado embarazada”, pero mira.

Carlos Pero cuando, pero, es que, entonces que le va a joder la vida a él por una decisión que ha tenido ella, también. es que yo si estoy estudiando, si yo estoy estudiando porque voy a buscar un trabajo de mierda para darle a mi hijo de comer, oye, “pues espera a que estudie, te encargas del hijo tres o cuatro años, cuando acabe, cuando tenga curro”.

Peru: Esque, la decisión la ha tomado ella.

Amaia: Pero, es que es super elástico, pero si...

Amaia: Pero, es que...

Vanesa: Tres o cuatro años, el tiene un curro de puta madre y ella se ha arruinado toda su juventud, tres años.

Amaia: ¡Ala Carlos!

Carlos Pero, es que, ella ha querido la decisión.

Peru: Pero, es que ella ha tomado la decisión de tenerlo.

Amaia: Pero, es que es super elástico.

Amaia: ¿Pero tu qué te piensas?

Peru: Si yo hubiera abortado no hubieran pasado esas cosas, no hubieran pasado los rollos que tienen ahora.

Amaia: ¿Y porqué tiene que abortar?

Peru: ¿Y porqué no tienen que abortar?

Carlos ¿Y porqué lo tiene que tener?

Vanesa: Pues ya está, es una decisión, ¿Y porqué no puede si ella quiere?

Carlos Pues si ella quiere que se atenga con las consecuencias, ¿Entiendes?

Vanesa: No, entonces, si el quería abortar, entonces pagaba el aborto todo el otro, porque como el que quería abortar era el tío, no, están al cincuenta por ciento.

Peru: No, eso lo has dicho tu, o si vale lo que valga, porque no lo paga la mitad, o lo paga la chica o yo que se.

Vanesa: Pero si la chavala quería...

Amaia: Pero si la chica no quiere abortar.

Peru: A ver, es una decisión muy simple, o abortas o no abortas, la chica quería, osea, la chica quería tenerlo, el chico quería abortar.

Carlos No aborta, la chica es la que lo lleva dentro, si la chica dice que no, no aborta.

Peru: Vale, entonces es eso, “nosotras parimos, nosotras decidimos”, y eso me parece super mal, en este caso el tío no quiso tenerlo, la tía dijo, “pues yo voy a tirar para adelante”.

Carlos Y entonces ella tiene que cargar con las consecuencias.

Peru: Y ella tiene que cargar, y sino...

Amaia: Pero, es que, el tío tiene también unas responsabilidades, vale, una cosa es que tenga una situación económica, pues bueno, que no pueda mantenerlo, que no pueda, pues vale, tienes, pero jolines, es que...

Peru: Esque no puede tenerlo, es un estudiante, está viviendo en casa de sus padres, que le va pedir mil duros el domingo para salir de marcha y va a dejar cuatro mil, pues ya está, pero ella quiso tenerlo.

Amaia: Pero tienes que tener unas responsabilidades, el ya tiene veinte años también, osea.

Carlos Pero es que ella...

Amaia: ¡Pero él es el padre!

Peru: Pero ella quiso tenerlo, ¿Qué le va a decir?, “oye, aita, aita dame mil duros para, que voy a salir esta noche”.

Amaia: A! osea, mientras, mientras tu te vas por ahí todos los fines de semana de puñetera madre, la chavala en casa, ¿Pero tú de qué vas?

Carlos Claro que es el padre, pero, yo por ejemplo, voy a tener un hijo, pero yo voy a tener un hijo, déjame hablar, yo, por ejemplo, vamos a poner el caso hipotético de que yo tengo un hijo contigo, vamos a poner ese caso.

Amaia: Sí, bueno, hipotético.

Carlos Vale, pues en plan de que tu me dices, “yo quiero tenerlo”, y yo te digo, “yo no porque estoy estudiando, estoy en COU ahora y no, no voy a tener dinero y yo por mí abortaría”, te pago el aborto, le pido el dinero a mis padres.

Amaia: Yo te firmaría un papel para que luego, cuando empezaras a trabajar que me pagaras. Carlos Claro, entonces tu me dices a mi, lo que vería yo bien, tu me dices a mi, “mira tu eres el padre, y sé que ahora no tienes dinero, y la decisión es mía de tenerlo, entonces tu lo que me tienes que prometer y firmarme, o hacerme algo es que cuando tu empieces a currar, y en el momento que ganes un duro, o ganes mil pelas en un trabajo tu me tienes que dar la pasta”.

Vanesa: Pero esque no es solamente dinero...

Amaia: Pero esque no es...

Carlos Y tienes que venir a ver el niño, y tienes que ocuparte algún sábado de él...

Vanesa: ¡A verlo!; Y tienes que cuidarlo, no te jode!

Vanesa: Pero también se tiene.

Amaia: ¡Hombre!

Vanesa: A verlo, qué bonito, dos horas con el niño y luego la otra toda la noche.

Carlos Pues vale, ¡Pero que tu a mi me lleves a juicio porque no tengo dinero!

Peru: Eso es en estos casos pero esque hay casos que hay veces que los, lo que habéis dicho vosotras es en estos casos, pero es que os ponéis en una postura super feminista, porque ahora mismo, no, si, ahora mismo ya, no, no, no, yo, no super liberal, porque ahora mismo ya las empresas dan ya días libres a los hombres para ir a cuidar a sus hijos enfermos, y eso me parece una postura super bien, si la mujer tiene que ir a trabajar, al hombre le dan, “oye, mi hijo tiene meningitis”, “pues cógete cuatro días libres” y entonces ahora ya va el hombre como la mujer.

Vanesa: ¡Y qué! Si te parece super bien...

Peru: Y vosotras no, vosotras queréis el hombre, la mujer y tal, pues se pueden turnar.

Amaia: No david, no, pero esque.

Vanesa: El tío aquí ya sabía a lo que se exponía cuando...

Peru: ¿Y la tía no? ¿Y la tía no?

Vanesa: Y la tía también, pues, cada cual tiene una forma de pensar, pero ¿Porqué se va ha hacer lo que diga el tío? ¡Son el cincuenta por ciento de posibilidades!

Peru: Esque no, no, no, vale. Pero esque qué se ha hecho?

Carlos Es lo más fácil.

Peru: No lo que ha dicho el tío, se ha hecho lo que ha dicho la tía.

Amaia: ¡Osea !

Vanesa: ¡Pero esque !

Amaia: Esque quién lleva el niño dentro, osea, esque la que tiene que abortar...

Peru: Pues eso me parece una postura super feminista.

Amaia: Pero, esque la que tiene que abortar es la tía.

Carlos ¿Y si fuera al contrario? ¿Y si el tío quisiera tenerlo y la tía no? Pues la tía abortaría.

Vanesa: ¡Pues claro que abortaría!

Peru: ¿Y eso no te parece una postura super feminista?

Amaia: ¡Pero esque el cuerpo es el de la tía, no es el del tío!

Carlos Pues entonces el hijo es suyo.

Amaia: ¡A! ¡Y una mierda!

Carlos Ha sido un acto, ahí, en el cual yo he puesto mi semillita, y para ti el hijo, te he regalado un hijo, ¡esque es verdad! osea, esque sois super egoístas.

Vanesa: ¡Que no! ¡Que no!

Peru: ¡Esque las cosas son así!

Carlos Tu quieres la pasta y quieres el hijo, yo no quiero ni darle pasta al hijo ni tener el hijo, oye, pues, cual es lo más fácil.

Amaia: Osea, pero esque el cuerpo es de la tía, pero porque, osea, “no, aborta”, es super elástico, no “vete a abortar, aborta”.

Vanesa: Encima es super, no se...

Amaia: Pues no me parece lógico, osea que no.

Peru: Vale, pues abortas y al día siguiente estas en casa.

Carlos Pero la tía esa se nota que no es...

Amaia: ¿A si? ... sin ningún trauma psicológico, ¿Y si te quedan traumas psicológicos, luego qué?

Carlos Para mi la tía esta es super

Vanesa: ¡A si! Y a ti te va a crear mogollón de trauma psicológico.

Peru: Porque luego me van a salir unos michelines por aquí, ¡Pero hombre!, que eso a mi me da igual

Vanesa: ¡Pero no es eso!

Amaia: ¡Pero que no es eso!

Carlos No, no, pero la tía es super injusta, la tía es super injusta.

Vanesa: Y el tío que?

Carlos Pero si el tío...

Peru: Pero el tío le ha dejado las cosas super claras, “yo ahora no voy a hacerme cargo del niño”, y la tía ha dicho, “oye, yo voy a tener el niño, yo voy a tirar hacia adelante”, ha tirado hacia adelante y ahora pillá y le pone una denuncia, antes de, encima antes de, no me parece normal.

Carlos Esque en el artículo no pone nada de que el tío no se quiera ocupar de él, pone que no tiene dinero, que es diferente y la tía es super injusta porque, porque lo único que le está pidiendo es dinero y si él no lo tiene ¿De donde lo va a sacar? Oye, ¡Pues es verdad! yo vería mal la noticia, la vería mal si pone, “Le ha denunciado porque ha pasado de su hijo mogollón, ni lo ha reconocido”, pero esque este reconoce que es suyo el hijo.

Vanesa: Pero lo que pone aquí es que la deja cuando sabe que está embarazada, más o menos, si dice algo así...

Peru: No, léelo.

Carlos Pero al menos el tío reconoce que es su hijo, el podía haber dicho que ella era una golfa, y que se había ido con otro, y que el hijo no era suyo

Vanesa: Pero yo pienso que el tío también tiene, no se puede dejar, ala no, bueno...

Peru: Que sí, si yo ya os digo que me parece una postura super...

Vanesa: Si quieres lo tienes y sino abortas, y ¡Ala!

Carlos Mira, para mi el tío ya es bastante tolerante en el momento que ha admitido que el hijo es suyo, porque también le podía haber dicho desde el principio, “tu eres una golfa, tu te has ido con otro, y tienes un hijo, y yo pruebas de paternidad ni nada, yo no lo reconozco y tuyo”.

Peru: Esque, a mi lo que me parece super, que decís que la postura es al cincuenta por ciento, pero ya como el cuerpo es de la chica, ya es un sesenta y cinco, no?

Carlos Un sesenta.

Peru: Un sesenta, es lo que estoy diciendo.

Vanesa: Pues si.

Peru: Pues no, pues no me parece normal.

Vanesa: Esque sino, osea, cincuenta y cincuenta, osea, si no es la chica, es la decisión del chico, osea, una de las dos.

Peru: Pues ya esta. y en este caso no ha sido la decisión del chico.

Vanesa: Ha sido la de la chica.

Peru: Pues ya esta. Y tu has dicho que te parece super egoísta lo que ha hecho el chico, esque encima.

Vanesa: Me parece egoísta lo que ha hecho la chica y egoísta lo que ha hecho el chico.

Peru: ¡A;

Peru: Pero el chico, ¿qué egoísmo tiene el chico? Está estudiando, no tiene ni un puto duro, que seguro que le dan cuatro mil o cinco mil pelas a la semana y le ha puesto las cosas muy claras, “oye, yo no te voy a dejar”, bueno, yo no se si le dejaría o no, porque no lo pone.

Amaia: Esque es super... y la tía también está estudiando y no tiene ni un puñetero duro, tío!

Vanesa: Joder, pero, esque, el niño no es un juguete, chaval.

Amaia: Esque es eso mismo.

Vanesa: ¡Un niño!

Amaia: Joder, esque, que no.

Carlos ¿Pero quién ha querido tenerlo?, ¡Ella! pues entonces...

Vanesa: Joder, pero esque entonces que él no hubiera hecho nada, esque si nos ponemos en ese plan...

Carlos Quien va, osea, ella, ¿Quién le va ha cambiar los pañales?, ¿Quién va ha estar con su hijo cuando esté enfermo?, ¿Quién va ha sentir a su hijo?, ¿Quién va a tener la grandiosidad de tener a tu hijo en tus brazos? y su padre ahí estudiando como un capullo, oye ¿Qué pasa? Oye que el hijo tampoco es ahí un bicho que, no es ahí una...

Amaia: Pero que es lo que decía amaia, si nos ponemos así, pero ¿quién lo va ha llevar dentro nueve meses?, osea tío, la tía, luego, no, aborta tu, pero el cuerpo es de la tía.

Vanesa: ¡Sí la grandiosidad!

Vanesa: ¡Como un capullo! y tu qué sabes si el tío quiere o no quiere tener al niño.

Peru: ¡Claro que si! ese es el camino legal.

Carlos Esque la tía lo está poniendo como si fuera una carga, “oye no, es tu hijo”.

Vanesa: No lo está poniendo como si fuera una carga, pero para dar de comer a un niño hay que tener dinero y punto.

Carlos Y si no lo tiene el tío ¿de donde lo va a sacar?

Vanesa: Y si no lo tiene la tía ¿de donde lo va a sacar?

Amaia: Y la tía tampoco lo tiene, e, que la tía tiene...

Vanesa: Pero tu no sabes los traumas que tiene mogollón de gente por abortar, esque...

Carlos ¿De donde lo va a sacar? pues que pida subvenciones al ayuntamiento, yo que sé.

Amaia: Hombre, claro, y ¿porqué no lo pides tu?, que para eso es el padre.

Carlos Ya, pero ¿y si no tiene dinero?

Amaia: ¡Coño! ¡y la tía tampoco!

Carlos Eso es como si yo me compro una casa de veinte kilos y tengo cinco duros en la hucha, oye, pues, joder, tu has pedido el préstamo, y ahora como lo pago? esque es verdad, ¿como vas a pagar una cosa que no tienes dinero?

Peru: Vosotras lo que no queréis es que la chica se arruine la vida, ¿no?

Peru: Si el tío deja de estudiar para empezar a trabajar, se está arruinando él también la vida, entonces...

Vanesa: A, y que se lo arruine la tía, sola en casa.

Amaia: Pues que se la arruinen los dos.

Peru: No, pues que aborte y no se la arruinen ninguno.

Amaia: ¿Y porqué tiene que abortar?

Peru: ¿Y porqué no tiene que no abortar?

Carlos Claro, ¿ves?

Vanesa: Pues estas en las mismas.

Carlos No, no, no, ¿ves? estáis fallando en el momento ese, déjame hablar, podríais haber escogido una de las dos opciones, una, abortar y otra no abortar, por lo pronto, bueno, primer paso, la tía decide no abortar, vale.

Vanesa: ¿Porqué casi siempre es la tía la que decide no abortar?

Carlos Porque lo siente dentro de si el hijo, porque es una cosa suya, el tío dice que no, que no lo quiere y ya le avisa desde el principio, yo no voy a...

Peru: No es que no quiera el niño, sino que no puede.

Amaia: Pero carlos esque es super elástico decir no, ala, aborta y tienes el hijo ahí dentro, y lo estas sintiendo tu, y lo vas a llevar tu durante nueve meses, ala ahora viene, y aborta.

Peru: Joder, y también es super elástico decir, “va, yo no quiero que aborte yo?, que no hombre, que yo voy a tener el niño, dentro de un par de meses te pongo una denuncia y ya está.

Carlos Y te jodo vivo, oye, ¿o no?, y te jodo vivo.

Peru: Pero es tanto, o más elástico, una cosa como otra, es tanto, o más elástico, una cosa como otra.

Carlos Mira, yo estoy seguro que para otra vez el tío se pondrá cinco condones, ya verás. esque me estoy poniendo nervioso ya, en serio.

Vanesa: Pues yo no lo veo normal, tío, así de claro, la tía ha sido una egoísta pero el tío también.

Carlos: También.

D TALDEA

Raul: Esque no se, las chicas no, esque por naturaleza creo yo que no son tan violentas, es muy difícil que diga, “te voy a partir los morros, porque me da la puta gana”

Idoia: No, ¡Queva!

EduarnEduarne: ¡Nos echamos a llorar!

Idoia: Yo no creo que sea así, yo me considero una persona super violenta

Eduarne: Sí, pero en este caso, tu crees que..., joder...

Idoia: No, a, en este caso, joder, en este caso no creo, en este caso no creo pero, así, de por definición, por siempre, no, no se, yo en este caso, tampoco pienso que, una chica no creo que actuaría así, osea, igual sería otro tipo de rechazo, pero no exactamente este. igual, no digo que ¡ale!, por ser tía ya coja y diga, “gua! que guay! lo acepto y super bien, ¿no?” pero no pienso que sería este tipo de, osea, partir, osea, te parto el morro y eso, no creo que, no creo que sería así, para nada.

Jagoba: no se, yo esque si no vivo una situación no, no, no me gusta opinar, eso es ser hipócrita, decir que vas a hacer esto, cuando a lo mejor lo cambias.

Gaizka: No, eso sí es verdad

Idoia: Pero eso no es ser hipócrita, eso es hacer hipótesis, joder, ¿Qué podría ocurrir?, y ¿Cómo podría actuar?, pero eso no es ser hipócrita.

Jagoba: Pero yo, esque, no sé cómo reaccionaría, a mi por ejemplo, un amigo mío, pues, empieza a darme besitos en cachondeo, y a mi, por ejemplo, me fastidia, ya sé que es cachondeo, pero a mi, pues, a mi, por ejemplo, me pone nervioso, pues si llega a ser en serio yo no se como iba a reaccionar.

Idoia: Despierta tus instintos.

Jagoba: Hombre, no creo que le fuera a decir que le voy a partir la cara, porque es más grande que yo, lo primero, ¿no?, pero no se cómo iba a reaccionar, entonces pues no, no digo, osea .

Quién es responsable del niño?

Idoia: Es super difícil para mi.

Eduarne: Para mí son responsables los dos, pero en realidad ninguno, son super responsables, osea, los dos, osea, la madre, yo, esque sinceramente, a mi, yo si sería un tío y una tía, osea me planteo eso, osea, no sé qué haría, pero me parece super mal por parte de la madre, pero super mal, e, porque yo creo que la decisión es, tiene que ser de los dos y si una parte no quiere, pues, aunque tu quieras te aguantas y, yo creo.

Idoia: Y si lo tienes, pues, no obligues.

Eduarne: No obligues.

Idoia: Osea, no obligues al otro a hacer cosas que no quiera hacer.

Raul: Esque en lo primero que tenían que haber pensado es en tener, en haber si podían hacerlo o no hacerlo, si no hay medios, pues no se van a poner aquí a hacer unos, como si fuese esto jauja.

Jagoba: Sí pero tampoco te pones en el momento a pensar en las consecuencias, no te fastidia.

Idoia: No, a mi me parece que ya, osea, me parece arruinarle la vida, bueno, no arruinarle...

Eduarne: Osea, por el niño, esque si en realidad que este un niño y darle lo mejor, osea, me parece que no piensas eso, si sigues adelante, osea, sí. O si sigues adelante, joder, tu, sin obligarle nada a él, no sé, con toda responsabilidad, y sino, pues...

Jagoba: El niño tampoco es una cosa que puedes coger y tirarla, pues no, “pues ahora como no me conviene tenerlo pues venga, pues no lo tengo, y otra vez que pasa lo mismo, pues ahora sí, pues ahora lo tengo”, tampoco puedes andar así.

Eduarne: Joder, no te conviene, o no lo puedes.

Idoia: Joder, pero esque él no quería tenerlo, fue ella la que quiso tenerlo, él no quería hacerse cargo de ninguna responsabilidad y ella le obliga a él a hacerse cargo de responsabilidades que él no quiere, ella podía haber abortado.

Jagoba: Joder, pero tu, si sabes que vas a hacer una cosa que tiene esas consecuencias para mí tienes que responsabilizarte, quieras o no.

Idoia: Bueno, de todas maneras, en este caso el chaval no tiene trabajo, es estudiante, y ¿Qué va a hacer? ¿Dejar de estudiar y ponerse a trabajar encima porque ella haya decidido eso? A mí eso me parece super mal, yo no lo haría, es que estoy, yo no lo hago, que se las ventilen, así de claro y en todo caso, bueno.

Gaizka: No sé, es muy esto, es un poco más chungo, no se, es que sí es verdad que tenga que ser la decisión de los dos, ¿no? Y si la mujer quiere tener el hijo que se responsabilice de él, pero también, no se, el chaval también tiene parte de culpa y igual en este momento no se tiene responsabilizar del niño, no, porque está estudiando, pero más adelante debería hacerlo, o, no se.

Jagoba: Joder, pero es que aquí, aquí se está mirando lo que le conviene al chico, ¿Qué pasa que el niño no tiene derecho a vivir?

Idoia: Si ya vive, si ya está.

Jagoba: Si, pero digo, pero, el no quería, es decir, a, pero ahora a mi como no me conviene que no se tenga, y punto, y qué el niño como no puede hablar que se calle, no?

Idoia: ¡Qué tradicional eres Jagoba!

Eduarne: Pues sinceramente, jolín, si no pueden mantenerlo bien el niño, pues yo prefiero que no nazca a que viva mal después y con broncas ya, osea, es que ya naces y, pues no, osea, es que no.

Idoia: Es que, para mi el aborto también es una, tomar la responsabilidad de abortar, osea, hay dos responsabilidades, o una u otra, hombre, ya sabemos que va a ser más dura la de tener el niño, pero también abortar es super fuerte, no se, además, es que es eso, si no tienes posibilidades económicas, ella está en mala situación, él no trabaja, bueno, de todas maneras, también pienso que él si trabaja igual sí que aportaría algo, porque después de que ha nacido, pues ya su hijo, oye, por mucho que él no haya querido, pero es que no tiene, no tiene posibilidades.

Raul: Yo creo que el padre, pues joder, él es el culpable de que haya nacido, ¿no? Bueno, él y ella, vamos, por lo tanto si es el culpable que acarree con las consecuencias.

Jagoba: Claro.

Idoia: Pero, es que, él no quería que ese niño naciese, fue ella la que quiso que naciese.

Raul: Bueno, pues si no quería que naciese, que no hubiera follado.

Jagoba: Claro, así de claro, que no hubiera chingado, fuera cachondeos.

Idoia: Pero que eso no es así, oye, hostia, osea a mi me parece eso super, lo veo super, así es que no son, no se, yo no lo veo así.

Raul: Aquí no dicen, igual es que hubo un fallo o algo y que fue, que fallo el condón o cualquier cosa, pero, si no dicen nada será que querían los dos.

Idoia: No, yo no creo, que va, para nada.

Eduarne: Un fallo, o que ella quería, y yo que sé qué hizo, osea, eso, yo creo que no querría si después dice que no quiere.

Idoia: Yo pienso que será un fallo, pero es que una vez que está hecho no es así, una vez que está hecho, ¡Ala!, acarrea con el hijo, tengas veinte años, tengas los que tengas, ¿No? Osea, eso no me parece nada bien.

Eduarne: Si hay soluciones y se utilizan, pues en esto también, yo creo.

Idoia: Es que a veces lo mejor para el niño, osea, es estar aquí, es vivir esta situación, cuando el niño sea más mayor que pase lo mismo, no se si es lo mejor para el crío, igual más para la conciencia de la madre, que no quería abortar y quería tenerlo, igual sí, pero para el niño, no se, yo no pienso...

Raul: Pues, ¿qué se?, yo me pongo en el caso de la mujer y yo creo que, dice, “yo voy a abortar”, pues no, no creo que quiera abortar, ahí, una mujer que lleva acarreado con el niño en la tripa, vamos.

Idoia: ¡A! Pero mogollón de mujeres abortan, que han tenido, osea, mogollón de mujeres, por mogollón de cosas, y igual eso es, bueno, no sé, es que eso es muy relativo pero, igual luego viene, osea, como ha ido el chaval y eso y igual se pide lo mejor, no se. es que a mi me parece super fuerte tener un niño por tenerlo, osea, así de claro, a los veinte años, ¡Ale! un crío,

porque me he quedado embarazada, y como solamente veo esa solución y solamente eso. A mí eso me parece fuerte, y existiendo otras cosas, la verdad... no lo se.

Jagoba: A mí me parece super fuerte, es un niño, qué más da? como se puede abortar, pues venga, abortamos y fuera, no, pues no, pues a mí no me parece normal, yo lo acepto pero esque para mí es una vida, no es algo que puedas coger y fiu!

Idoia: Bueno, una vida es un mosquito y se matan continuamente, esque es así.

Raul: Pero no es una vida racional, no es lo mismo.

Gaizka: Claro, esque es un ser humano.

Idoia: Pero, osea, eso de ser un ser humano no está demostrado.

Gaizka: Eso digo yo.

Idoia: Y aparte, que es super pequeño, osea, esque no.

Edurne: Todavía no se si hay, si se puede considerar, no se.

Idoia: Osea, no se si es cuestión de considerarlo vida o no, es cuestión de que no es para, esque nosotros lo imaginamos como si fuese como nosotros, pero no lo es, es una cosita super pequeña.

Raul: Pero va a acabar siéndolo.

Jagoba: Pero va a acabar siendo.

Idoia: Pero no lo es en ese momento.

Edurne: Pero no lo es en ese momento.

Raul: Bueno, pero joder, igual yo que se, yo cojo y digo, pues aquí hago esto y corto la evolución humana, es igual, porque luego van a ser mejores, pero ahora no, ahora los puedo matar.

Idoia: No, pero no es lo mismo, además, hay que tener mogollón de historias en cuenta, osea, a vosotros, osea, esta misma situación, osea, con veinte años ¿y si fuesen menos años? ¿si la chavala tuviese menos años? ¿como pasa, también tenerlo?

Jagoba: Esque si yo tengo más años no hago lo que han hecho.

Idoia: Bueno, pero hay gente que lo hace, pero la cuestión es que pasa. Hay madres solteras con catorce años, osea, es una pasada, y ...

Jagoba: Para mí eso son chavalas que no tienen cultura, o no se, o irresponsables, bueno, y entonces si son irresponsables ¿tu crees que tendrían que asumir la responsabilidad de tenerlo?

Jagoba: Pero yo creo que pueden tener, recibir ayuda.

Idoia: Osea, con ca, tu crees, osea ¿ves normal con catorce años tener un niño?

Jagoba: No, no veo normal tener un niño, pero tampoco me parece normal pillar y fiu! Cargárselo, para mí es cargárselo, para mí es cargárselo, y punto.

Idoia: Osea, no pensaba esto de tí Jagoba.

Jagoba: Me da igual que sea así que así, para es cargárselo, y punto. Nada más. Yo entiendo que me diga, “oye, no estoy preparado y no quiero dejarlo en adopción”, yo lo entiendo, pero para mí es cargárselo. Yo respeto que quiera abortar o no se como, pero para mí es cargárselo.

Idoia: Bueno, si yo no, osea, hombre, desde luego, ahí hay vida y la estás quitando, desde luego, pero esque de ahí a, a, esque yo, a mí, sinceramente no se si es cuestión de egoísmo o qué, pero a mí esque me da igual, osea esque con catorce años, con veinte años, me da igual también, sobre todo en estas situaciones que no están bien económicamente, me parece irresponsable tenerlo, eso es lo que me parece, irresponsable.

Raul: Pero digo yo que tendrán una familia que les ayude, aunque sea poco.

Jagoba: Claro.

Idoia: Pero esque es tu, osea.

Edurne: Pero son los padres, osea, la familia sí, pero en realidad son los padres. Y para el hijo son los padres por mucha familia que haya, osea, a mí me parece. No puedes estar tampoco pendiente lo que te pueden hacer por ti, me parece, una vez que asumes un responsabilidad es tuya, no es tu responsabilidad, la de tus padres y la de todos los demás.

Raul: Yo no estoy diciendo que sea responsabilidad de tus padres, sino digo que te pueden dar una ayuda económica o algo para que te hagas tu cargo y le des una vida decente.

Edurne: Pero porqué tienes que utilizar eso si no quieres, osea si, no piensas eso si no quieres.

Raul: Pero si quieres tener al niño, pues, tendrás que utilizar lo que tengas

Idoia: Sí, pero esque es chaval no quiere, no quiere...

Raul: Bueno, pero la chica sí.

Edurne: Bueno, pues que lo tenga y que acarree ella con todo...

Jagoba: Ahí, por ejemplo, sí estoy de acuerdo, si él no quiere tenerlo, la chica que acarree...

Edurne: Cosa que también me parece super mal, bueno, esque, digo que lo tenga la chica y que acarree ella con todo, pero, bueno, sí, esa sería la otra salida, lo que pasa que una vez ya que nace el niño él es su padre y...

Idoia: Por mucho que quieras desentenderte es muy difícil...

Edurne: Joder, sí, claro, pero...

Idoia: No, lo de la ayuda económica si él no puede...

Edurne: Esque no puede.

Raul: Pero ¡yo que sé!, aquí dice desentenderse del niño, ahí, completamente, poco más o menos, y joder, aunque no pueda ayudar económicamente, pues que esté con ella y por lo menos que le dé apoyo moral.

Edurne: Pero esque ella decidió, ella sabía, tenía que saber si era suficientemente madura, o lo que sea, para poder criar ese niño, porque necesita apoyo moral. ella fue, ella se tendría que ver capaz.

Raul: Pero el niño necesita al padre también.

Idoia: ¡A!, eso es super relativo de que él niño necesite al padre, es super relativo, un niño si nace sin padre y no conoce, osea, la figura del padre, yo no veo tanta necesidad en ello.

Raul: Bueno, pero, igual no la conoce, pero luego ve a todos los niños que tienen al padre, y entonces dice, ¿qué pasa? ¿donde está mi padre? pues no, se ha ido por ahí, no.

Idoia: Bueno, pues entonces también tendría que haber pensado en eso la mujer, y si iba a ser mejor para el niño en eso, entonces.

Jagoba: Pero luego puede encontrar otra persona, ¡yo qué se!

Gaizka: Pero eso de no tener padre yo creo que no le tiene que afectar para nada, a no ser que la sociedad empiece, no tiene padre, es un niño, ahí que no, de penalty, nosequé, nose cuantos, pues el niño lo verá normal, se ha criado sin padre.

Idoia: Exáctamente.

Gaizka: Hasta que la gente le diga, mira, tu eres un niño no deseado, así de claro.

Jagoba: Osea, a mi sinceramente, a mi lo que diga la sociedad me la pela.

Idoia: No, cuando tienes tres o cuatro años, o cinco o seis, no te la pela Jagoba.

Gaizka: No, no te da igual.

Jagoba: Para mi una persona que sea responsable de un niño de tres o cuatro años no tiene porqué decirle eso.

Idoia: Pero los niños, pero esque los niños pequeños no se dan, osea ellos son como son, dicen lo que piensan y lo que oyen, ellos no piensan en las consecuencias, no puedes, osea, esque no, se suelta y ya está.

Jagoba: La persona que lo diga, para mí es una irresponsable, y punto.

Idoia: Ya, pero esque hay de irresponsables, así.

Gaizka: El chaval este irá al colegio, digo yo, ¿no? y los compañeros le empezaran, ¿tu no tienes padre? ¿y cómo es que no tienes padre si todo el mundo tiene padre?

Idoia: Claro.

Gaizka: Entonces, es ahí donde empieza porque los chavales no se dan cuenta de lo que dicen.

Jagoba: Pues, bueno, pues la madre le podrá preparar o algo, digo yo, osea, la madre sabe que le va a pasar eso, pues aunque sea, mínimamente le podrá decir oye te van a preguntar, y se lo explica, le podrá explicar, bien o mal, pero le podrá preparar también.

Gaizka: Pero eso no va a prevenir los insultos, toda la sociedad, no digo que toda la sociedad, digo que parte de la sociedad le va a insultar al chaval, y no le, la...

Idoia: No, no solo insultar, sino considerarlo como un pobrecillo, porque no tiene padre o cosas de esas.

Gaizka: Eso es.

Jagoba: ¿Y por eso no lo va a tener?

Idoia: Joder, pues también hay que pensar en los daños psicológicos que puede pasar a ese chaval, es que no es solamente sobre la cuestión económica, ni nada de eso.

Jagoba: Esque también te puede pillar un coche cuando tenga tres años, no lo tengas que lo puede pillar un coche cuando pase.

Idoia: Pues igual una responsabilidad sería no tener hijos, ya pasando a otro tema, pues no, osea, yo.

Jagoba: Esque si empiezas a pensar en los pros y los contras, tu tienes que mirar porque quieres tener, y punto, ya esta, no tienes, oye que, como si se le cae la cabeza encima, un edificio encima, puede pasar.

Eduarne: Yo, para mí, responsable es la madre, y por una parte irresponsable por haberlo tenido, osea .

Raul: No, pero joder, si la madre quiere tenerlo, pues vale que igual no le puede dar una vida decente, ¿no?, una vida casi decente.

Jagoba: ¿Porqué no va a ser decente?

Raul: Me refiero económicamente y así, pero una vida casi decente sí que le podrá dar, digo yo, con ayudas de sus padres o sin ayudas o con un trabajo que encuentre o lo que sea.

Idoia: Sí, pero le pide responsabilidad al padre, le pide ayuda económica al padre.

Raul: Esque es normal, tiene que pedir a donde pueda, tiene que intentarlo, por lo menos, yo lo veo así, vamos, si coge el padre y dice, no, yo es que te dije que no quería tenerlo, haber abortado.

11. Eranskina

Eztabaidarako testuak:

Hona hemen lekukoak hizketan jartzeko erabilitako testuak, euskarazkoak eta erdarazkoak:

Euskaldunei emandako testua:

Hemen dituzu prentsan argitaraturiko zenbait berri. Irakur itzazu patsadaz eta ongi ulertzen saiatu.

Salaketa jarri zuen auzitegian

Joan den astean Azpeitiko mutil gazte batek salaketa jarri zuen bere koadrilako baten aurka mehatxatzeagatik. Antza denez, mutil gazte honek bere koadrilako beste bati harekiko sentitzen zuen maitasuna adierazi zion. Bigarren honek, horren aurrean asaldaturik, koadrilatik aldegiten ez bazuen muturra hautsiko ziola esanez mehatxatu zuen. Koadrilako gainerako kideek ez dakite zer egin eta bien arteko auzian ez sartzea erabaki dute.

Euskaldunon Egunkaria (94-5-12)

Noren ardura da haurra?

Beatriz G. A 20 urteko gazteak Haritz S.I.ri (hau ere 20 urtekoa) bion artean izandako semea aurrera ateratzeko dirua eskatzen dio. Epailearen eskuetan jarritako auzi hau semea jaio aurretik hasi zen antza. Mutilak adierazi duenez neskak haurdunaldiaren berri eman zionean berak haurraren ardurari aurre egin ezin ziola eta abortatzeko eskatu zion. Neskak, aldiz, haurdunaldiarekin aurrera egitea erabaki omen zuen estuasunak pasako zituela jakin arren. Biek onartzen dute erabakia neskarena izan zela eta mutilak ezin ziola aurre egin. Mutilak gaur egun diru sarrerarik gabe jarraitzen du ikasle denez eta neskaren egoera ekonomikoa larriagotu egin da soldata murriztu diotenetik.

Egin (95-6-18)

Adiskideari infidelitatea leporatu.

Italiako Florentzia hirian Vincenzo R.P.k honen lagun mina den Lucciano S.B. salatu du iragarki bat jarritz hiriko egunkarian. Antza denez Vincenzoren neska laguna zena beste gazte batekin harremanetan zebilen eta Lucciano horren jakitun izan arren bere lagun minari ez zion ezer esan. Luccianok beste iragarki baten bidez erantzun du eta bertan dionez, berak bazekien neskarena eta baita zergatik egiten zuen ere, Vincenzorekin nazkaturik zegoelako. Bide batez Luccianok kontzientzia lasai zuela aldarrikatu zuen lagunari zor zion errespetoak bere bizitza pribatuan ez sartzera behartzen zuela esanez.

Euskaldunon Egunkaria (95-2-25)

Erdaldunei emandako testua

He aquí varios artículos de prensa. Leelos pausadamente y procura entenderlos bien.

Denuncia por amenazas

La semana pasada un joven de Azpeitia denunció a un compañero de su cuadrilla por amenazas. Los sucesos comenzaron, al parecer, cuando el denunciante le declaró el amor que sentía por él al denunciado. Este, a su vez, escandalizado por la declaración de amor, pidió al denunciante que se alejara de él y de la cuadrilla si no quería que le “partiese el morro” (sic.). El resto de los miembros de la cuadrilla no sabe qué hacer ante esta situación y han optado por no imiscuirse en el conflicto.

Egin 96-4-15

¿Quién es responsable del niño?

La joven de 20 años Beatriz G.A. exige al joven Haritz S.I. (también de 20 años) una aportación económica para el sustento de niño que enjendraron ambos. El problema que ahora está en los tribunales comenzó antes de que naciera el niño. Según ha declarado el joven cuando Beatriz G.A. le dio conocimiento del embarazo él le declaró su imposibilidad de hacer frente a tal situación puesto que aún estaba estudiando y le pidió que abortara. La joven, por el contrario, optó por continuar con el embarazo aún a sabiendas de que iba a tener que pasar por dificultades económicas, según admitió ella. Ambos reconocen que la decisión de continuar con el embarazo fue en exclusiva de la joven y que el joven era económicamente insolvente. El joven continúa sin tener ingresos económicos puesto que es estudiante y la situación de la joven se ha agravado desde que le han reducido la jornada laboral y consiguientemente el sueldo.

D.V. 96-7-3

Denuncia por infidelidad

En la ciudad Italiana de Florencia Vincenzo R.P. denunciado a su “mejor amigo”, Lucciano D.F., por “infidelidad”. Lo hizo publicando un anuncio en el periódico local. Al parecer, la novia de Vincenzo mantenía relaciones con un segundo joven y Lucciano lo sabía, aunque no se lo hizo saber a Vincenzo, su mejor amigo y novio de la citada joven. Lucciano ha respondido mediante otro anuncio y según declara en el mismo el además de conocer la infidelidad de la joven conocía las causas de su actitud, precisamente porque estaba harta de Vincenzo. En su respuesta Lucciano termina declarando tener la conciencia tranquila puesto que el respeto que sentía por su amigo le impedía imiscuirse en la vida privada de este.

El Correo 96-8-23

12. Eranskina Lekukoen fitxa

Lagunarteko gazte euskaldunen hizkera, ikerketa.			
<i>“Kaleko gazte hizkera euskaldunon artean, ekoizpen bideak eta zabalkundea”</i>			
Herria:	Data:	Taldea:	Fitxa zkia:
Izen deiturak:			
Jaiotze data eta herria:..... Emakume ala gizasemea:.....			
Beti hemen bizi izan al zara?..... (ezezkoa bada esan non eta zenbat urte egin arte)			
Non egin dituzu ikasketak? (Jarri ikastetxe bakoitzaren izena, zer ikasi zenuen eta euskaraz ala erdaraz ikasi zenuen -eredua-)			
Ikasketak:.....	Ikastetxea:.....	Eredua:.....	
Ikasketak:.....	Ikastetxea:.....	Eredua:.....	
Ikasketak:.....	Ikastetxea:.....	Eredua:.....	
Ikasketak:.....	Ikastetxea:.....	Eredua:.....	
Euskaraz irakurtzeko ohiturarik? (Zer, zenbat eta zein maiztasunekin?)			
Nobela:.....	Egunero:.....	Astero:.....	Hilero:..... Urtero:..... Zenbat ale?.....
Aldizkariak:.....	Egunero:.....	Astero:.....	Hilero:..... Urtero:.....
Egunkariak:.....	Egunero:.....	Astero:.....	Hilero:..... Urtero:.....
Bestelakoak:.....	Egunero:.....	Astero:.....	Hilero:..... Urtero:.....
Euskarazko irratia entzutekoa?			
Zer?:.....	Egunero:.....	Astero:.....	Hilero:..... Urtero:.....
Euskarazko TB ikustekoa?			
Zer?:.....	Egunero:.....	Astero:.....	Hilero:..... Urtero:.....
Zein da zure etxeko hizkuntza normalean?			
Gurasoekin? Batez ere			
Anai-arrebekin? Batez ere			
Gainerako senideekin? Batez ere			
Lantoki, ikastetxeko hizkuntza lankideen ohiko harremanetan? Batez ere.....			
Lagunarteko hizkuntza -koadrilakoa-? Batez ere.....			
Ohiko harremanetako hizkuntza (kalean, dendetan, herritarrekin?) Batez ere.....			
Gurasoen jatorria? Aita ..... Ama			
Euskararik badakite? Aita ..... Ama			

BIBLIOGRAFIA

1. **Agirre, L., Franko, A. (1989):** “Gazteak eta euskara zonalde euskaldun batean” in *Jakin* 54.
2. **Asher R.E. (1994):** *The Encyclopedia of Language and Linguistics*. London, Pergamon Press
3. **Azurmendi, M.J. (1991):** “Algunos aspectos socio-culturales y socio-lingüísticos del léxico disponible de la población escolar bilingüe euskara-español”. In *Anuario del Seminario de Filología Vasca “Julio de Urquijo”*. Gehigarriak, XIV.
Azurmendi, M.J. (1990): “Análisis cuantitativo de la “distancia interlingüística” de la “corrección lingüística” en el uso actual del euskara”. In *Symbolae, Ludovico Mitxelena Septuagenario Oblatae, separata*.
- Bentahila A. (1983):** “Motivations for code-switching among Arabic-French bilinguals in Morocco” in *Language and Communication* 3 (3).
4. **Chambers, J.K. (1995):** *Sociolinguistic Theory*, Oxford, Blackwell.
Coombs, P.H. eta Ahmed, M. (1974): *Attacking Rural Poverty: How Non-Formal Education can Help*, Baltimore, J. Hopkins University Press.
5. **Erriondo, L., Isasi, X. eta Rodriguez, F. (1993):** *Hizkuntza, hezkuntza eta elebiduntasuna*. Bilbo U.E.U.
6. **Eusko Jaurlaritza (1993):** *Biztanleriaren eta etxebizitzaren zentsuak 1991. Hezkuntza eta Euskara*. EUSTAT
7. Euskal Herriko Soziolinguistikazko Inkesta 1996, Euskararen Jarraipena II.
8. **Fishman, J. (1998):** “Language Spread and Language Policy for Endangered Languages” in Howenberg, Peter H. (ed.) (1988): *Language Spread and Language Policy*, Georgetown University Press. Washinton D.C. edo **JAKIN 48:** “Hizkuntz hedapena eta arriskuan dauden hizkuntzetarako hizkuntz politika”
9. **Goyvaerts (1991):** “Codeswitching in Bukavu” in *Codeswitching*, Multilingual Matters. Eastman.
10. **Gysel (1991):** “French in urban Lubumbashi swahili” in *Codeswitching*, Multilingual Matters. Eastman.
11. **Halliday, M. (1977):** *Explorations in the functions of language*. London, Arnold, 1977.
12. **Holmes, J (1995):** *Women, Men and Politness*. London, Longman
13. **Howenberg, Peter H. (ed.) (1988):** *Language Spread and Language Policy*.
14. **Maschler, Y n.d.** “Metalanguaging and discourse markers in bilingual conversations” (Unpublished m.s.) R.E. Asher-en *The Encyclopedia of Language and Linguistics*-eko Pragmatic Operators sarreraren pean (3250. or.) egiten zaion aipamena da ezagutzen dugun bakarra eta horretan oinarritu gara.
15. **Michelena, L. (1969):** *Euskera*.(139, 205, 206, eta 216. or.)
16. **Myers-Scotton, C (1991):** “Comparing codeswitching and borrowing” in *Codeswitching*, Multilingual Matters. Eastman.
17. **Nafarroako Gobernuak (1995):** *Euskara Nafarroan. 1991ko biztanleriaren eta etxebizitzaren zentsuaren datu soziolinguistikoak*
Novak, J.D (1996): *Hezkuntza, teoria eta praktika*. Bilbo, UPV.
18. **Río, M.J. del (1993):** *Psicopedagogía de la lengua oral: un enfoque comunicativo*. Cuadernos de Educacion 12, Barcelona, ICE-Horsori.
19. **Schiffrin (1987):** *Discourse Markers*. Cambridge University Press.
Stubbs, M (1984): *Language y escuela*. Madrid, Ed. Cincel.
20. **Vera Vila, J (1995):** “El profesor ante los modelos culturales de la sociedad contemporanea” in *Teoría de la educación*, 1995, 7. alea.

ESKERRAK

Egindakoa gazte euskaldunen hizkuntz errealitatea ezagutzeko bide horretan beste pausotxo bat baino ez da. Txikia bada ere, bere txikitasunean lan handia eskatu duen lana da eta berau burutzea ezinezkoa zatekeen Hezkuntz Zientzien fakultateko Teoria eta Historia departamentuan gai hau jorratzeari ekin zion lantaldea¹ eta UEUko soziolinguistika sailaren esanetara ari zenaren laguntzarik gabe. Bi lantaldeotako kideez gain, ordea, ugari izan ditugu herrietan lekukoak bilatzen lagundu gaituztenak, gure etengabeko dei eta eskaerak erantzun dituztenak. Horiek guztiak beharrezkoak izan dira hego eta iparraldean hamairu eztabaida talde lortu, bildu, grabatu, transkribatu eta aztertzea. Eskerrak:

Amaia Olano, Eneka Elorza, Aloña, Fito Rodriguez, Lutxi Larrazabal, Agurne Barruso, Xabier Isasi, Lore Erriondo, Arantxa Irigoien, Sakana, Ultzamako eta Lizarrako AEK, Portugaleteko EHE, Unai Iturrioz, Amaia Apaolaza, Anjel Elortegi, eta nola edo hala ikerketa honetan lagundu duzuen guztioi.

---

¹ Lan talde hau UPV/ EHUren ikerketa sustatzeko diru laguntzarekin ari zen lanean (UPV 096.230-HA007-95)